

50 lat

**opolskiej pedagogiki
akademickiej
i uniwersyteckiej**

50 lat

opolskiej pedagogiki akademickiej i uniwersyteckiej

Redakcja

Edward Nycz

Patrycja Kaszubska-Dziergas

UNIVERSYTET OPOLSKI
OPOLE 2023

REDAKTOR
Grzegorz Staniszewski

REDAKTOR TECHNICZNY
Jolanta Brodziak

SKŁAD I ŁAMANIE
Jolanta Brodziak

KOREKTA
Grzegorz Staniszewski

PROJEKT OKŁADKI
Jolanta Brodziak

© Copyright by Uniwersytet Opolski
Opole 2023

Mecenas 50-lecia opolskiej pedagogiki

ISBN 978-83-8332-020-5

Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 45-365 Opole, ul. Dmowskiego 7-9.

Wydanie I. Nakład 200 egz.

Składanie zamówień: tel.: 77 401 66 85, www.wydawnictwo.uni.opole.pl

Druk i oprawa: Volumina.pl Spółka z o.o.

SPIS TREŚCI

Wstęp (<i>Edward Nycz</i>)	7
Pedagodzy i pedagogika w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu (<i>Patrycja Kaszubska-Dziergas, Edward Nycz</i>)	9
Od Instytutu Pedagogiki do Instytutu Nauk Pedagogicznych 1973–2023. Władze – struktura – pracownicy (wybór) (<i>Edward Nycz, Patrycja Kaszubska-Dziergas</i>)	13
Działalność Instytutu Nauk Pedagogicznych 1989–2018 (wybór) (<i>Patrycja Kaszubska-Dziergas, Edward Nycz</i>)	27
Działalność Instytutu Studiów Edukacyjnych 1989–2018 (wybór) (<i>Stanisława Barzj-Włoch, Agnieszka Włoch</i>)	43
Instytut Nauk Pedagogicznych – lata 2018–2023 (<i>Edward Nycz</i>)	51
Studencki ruch naukowy pedagogów w Wyższej Szkole Pedagogicznej i Uniwersytecie Opolskim – zarys działalności (<i>Paweł Cieśla</i>)	61
Baza materialna (obecnej) Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego (<i>Przemysław Kaniok</i>)	75
Biblioteka Instytutu Nauk Pedagogicznych im. Teodora Musioła (<i>Patrycja Kaszubska-Dziergas</i>)	83
Zestawienie prac zwartych pracowników pedagogiki za lata 2003–2023	87
Biogramy kadry Instytutu Nauk Pedagogicznych – na dzień 30 czerwca 2023 roku	139
Literatura wykorzystana do opracowania publikacji	229
Fotografie	231

WSTĘP

Publikacja, która trafia do rąk Czytelników, została wydana z okazji 50. rocznicy powstania Instytutu Pedagogiki, który zinstytucjonalizował i organizował działania ówczesnych pedagogów w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu. Dzień 14 maja 1973 r. był ważnym wydarzeniem dla środowiska pedagogicznego WSP w Opolu. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki – Jan Kaczmarek – zarządzeniem nr 50/Org/73 powołał od 1 października 1973 r. Instytut Pedagogiki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu (Dz. Urz. Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki nr 11 z 14 lipca 1973 r., poz. 108). Ustalone historycznie formy działania akademickiego sformalizowały układ pozycji zawodowych i ról społecznych opolskich pedagogów, którzy działając w „organizacji”, wykorzystali środki organizacyjno-prawne i materialne, jakie zostały im przekazane do dyspozycji. Pedagodzy funkcjonowali od początku powstania Wyższej Szkoły Pedagogicznej we Wrocławiu (1950) i po jej przeniesieniu do Opola (1954). Powstała Katedra Pedagogiki (1952), która z czasem nie tylko realizowała zajęcia na kierunkach nauczycielskich, ale też powołała własny kierunek studiów – pedagogikę. W 1969 r. w Katedrze pracowało 18 osób, a przewodził im doc. dr hab. Teodor Musioł. Został on dyrektorem nowo powstałego Instytutu Pedagogiki. Uruchomiono wtedy nowe kierunki studiów, które stały się proponowaną podstawą edukacyjną dla młodzieży i dorosłych na kolejne dekady. Rozwój Instytutu w latach 70. i 80. XX w. przyczynił się do zaistnienia rozwiązań organizacyjnych, które doprowadziły do wyodrębnienia nowej struktury: Instytutu Nauk Pedagogicznych, Instytutu Pedagogiki Wczesnoszkolnej i Instytutu Psychologii. Czas tych zmian organizacyjnych wiązał się w jakiejś mierze z drogą, którą obrała Wyższa Szkoła Pedagogiczna ku powołaniu Uniwersytetu Opolskiego. Trzy wyodrębnione instytuty z pewnymi zmianami działały przez kolejne trzy dekady wielu zmian regionalnych, krajowych i globalnych. Nowa rzeczywistość końcówki drugiej dekady XXI w. doprowadziła do ponownego włączenia zasobów Instytutu Studiów Edukacyjnych w strukturę Instytutu Nauk Pedagogicznych. Nim jednak to się stało – codzienność pracy naukowej, badawczej i dydaktycznej wielu pracowników budowała markę opolskiej pedagogiki akademickiej i uniwersyteckiej. Nie tylko

zresztą pedagogiki, gdyż sprawy organizacyjne na poziomie uczelni doprowadziły do arkadyjskiej „trójjedyniej” efektywnej współpracy pedagogów, pracowników socjalnych i socjologów na poziomie kadry, jak również studentów, projektów badawczych i działania organizacyjnego.

W publikacji wskazano na zaszłości kształtowania się kierunków pedagogicznych i formowania się kadry naukowo-dydaktycznej. Omówiono powstanie Instytutu Pedagogiki, jego rozwój i rozdział w 1989 r. Ostatnie trzydziestolecie jest opisane trochę szerzej, ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich pięciu lat, zresztą bardzo dynamicznych na tle „długiego trwania” opolskiej pedagogiki. W 2004 r. ukazała się publikacja *30 lat opolskiej pedagogiki*. Obecne wydawnictwo nawiązuje do niej, próbując stworzyć ilustrację spraw, które są naszą obecną pedagogiczną rzeczywistością. Dokonany wybór zdarzeń, zamieszczone biogramy pracowników Instytutu Nauk Pedagogicznych, bibliografia publikacji zwartych mają utrwalić w pamięci społecznej dokonania opolskich pedagogów, szczególnie w ostatnich dwu dekadach.

Dzieje obydwu instytutów są dość dobrze opisane w literaturze dotyczącej historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu i Uniwersytetu Opolskiego (bibliografia na końcu pracy). Dokumenty archiwalne, Kroniki Uniwersytetu Opolskiego, czasopismo „Indeks” oraz wskazane pozycje stanowiły podstawę prezentowanego opisu. Publikację wzbogacają zdjęcia, których zgromadzono kilkaset. Względy wydawnicze sprawiły, że wybrano tylko ich niewielką część. Można obiecać, że zostaną one opracowane edytorsko i zaistnieją w formie elektronicznej.

Redaktorzy publikacji składają serdeczne podziękowania wszystkim Pracownikom, którzy wspomogli swoimi zbiorami oraz radą i pracą powstanie okolicznościowej wystawy i niniejszej publikacji.

Jako obecny dyrektor Instytutu Nauk Pedagogicznych pragnę podziękować wszystkim, którzy współpracowali z opolskimi pedagogami od 1973 r. po dzień dzisiejszy – na niwie pedagogicznej, naukowej, organizacyjnej, dydaktycznej oraz współpracy środowiskowej. Szczególne podziękowania należą się kolejnym władzom rektorskim i dziekańskim, bez których życzliwości nie byłoby możliwe funkcjonowanie struktur pedagogicznych. Wyrazy wdzięczności należą się jednak przede wszystkim pracownikom tworzącym opisywaną historię – w codzienności im danej i zadanej.

Edward Nycz

PEDAGODZY I PEDAGOGIKA W WYŻSZEJ SZKOLE PEDAGOGICZNEJ W OPOLU

Książka ta została napisana z myślą o jubileuszu. Jest zapisem dziejów 50-lecia opolskiej pedagogiki akademickiej i uniwersyteckiej. Prezentuje podstawowy katalog faktów i ludzi, którzy ją tworzyli. Publikacja ukazuje ludzi, którzy nieśli ze sobą różne bagaże doświadczeń, wiedzy, talentu oraz umiejętności. Organizując swoje życie osobiste i realizując swoje pasje, tworzyli historię opolskiej pedagogiki, dokładając własną, niepowtarzalną cegiełkę do tej niełatwej budowli, w której najwyższym dobrem jest człowiek i jego kontemplatywna osobowość.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu powstała w 1954 r. Rektorem został Jan Zborowski. Jego dwuletnia kadencja rektorska zasługuje na podkreślenie z uwagi na trudny okres rozruchu uczelni. Jest to okres bliskiej współpracy z kuratorium opolskim, którym kierował Teodor Musioł, wspierany przez Łazarza Brandta i Stanisława Czarneckiego, z nowo wyznaczonym kierownictwem WSP: Janem Zborowskim – rektorem, Witoldem Kruk-Ołpińskim – prorektorem, Stanisławem Dąbrowskim – dziekanem Wydziału Filologicznego, Rościśławem Oniszczkiem – dziekanem Wydziału Matematyczno-Fizycznego oraz Stefanem Grobelnym – dyrektorem administracyjnym.

1 października 1954 r. odbyła się w sali Państwowego Teatru Ziemi Opolskiej przy placu Wolności (dziś gmach filharmonii) pierwsza uroczysta inauguracja roku akademickiego, której przewodniczył rektor Jan Zborowski. Rok później studentom oddano do użytku pierwszy akademik liczący 600 miejsc. Początkowo znalazła się w nim również Biblioteka Główna WSP z 10 tys. woluminów. W 1957 r. oddano do użytku Dom Profesora przy ulicy Matejki, w którym zamieszkało 26 rodzin pracowników naukowo-dydaktycznych. Pierwsze wykłady w nowym budynku rozpoczęły się w październiku 1958 r., a dwa lata później z okazji inauguracji roku akademickiego w auli zaśpiewano po raz pierwszy hymn *Gaudeamus igitur*, który zresztą co roku do dnia dzisiejszego rozbrzmiewa z okazji uroczystości.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu kształciła wysoko kwalifikowanych nauczycieli oraz stała się ośrodkiem pracy naukowej i kulturalno-oświatowej. Wpły-

wała na świadomość społeczeństwa Opolszczyzny, a w perspektywie kształtowała jego kondycję intelektualną.

Pedagodzy stanowili ważną część powstałej i przeniesionej do Opola uczelni. Organizowali w ramach wszystkich kierunków nauczycielskich część procesu dydaktycznego. Doszło do sformalizowania ich działalności. Katedra Pedagogiki powstała w roku akademickim 1953/1954, a jej kierownikiem został dr Witold Kruk-Ołpiński. W 1954 r. jej kierownikiem został prof. dr Jan Zborowski (lata 1954–1956). W latach 1956–1959 funkcję rektora WSP pełnił prof. dr hab. Stanisław Kolbuszewski. Głównymi celami ówczesnych władz uczelni były podniesienie poziomu naukowego WSP do stopnia akademickiego poprzez powiększenie kadry naukowej, w tym samodzielnych pracowników nauki, oraz powstanie nowych kierunków studiów. Niestety, pomimo konsekwentnej realizacji celów, nie udało mu się stworzyć kierunku pedagogika. Zamyśl ten został zrealizowany przez jego następców za kilka lat. Kierunek pedagogika na studiach wieczorowych uruchomiono w roku akademickim 1960/1961. Kierunek ten ukończyło w roku 1965 – 45 absolwentów, w 1966 – 66, w 1967 – 20, w 1968 – 76, w 1969 – 13. Kierunek pedagogika zakończył działalność ze względu na brak kandydatów w roku akademickim 1968/1969.

Kolejni kierownicy Katedry Pedagogiki to: dr Witold Kruk-Ołpiński (1956–1961), prof. dr Józef Madeja (1961–1969) oraz od 1 października 1969 r. doc. dr hab. Teodor Musioł. Pracownicy Katedry w roku jej powstania to: dr Witold Kruk-Ołpiński, mgr Stanisław Dąbrowski, mgr Krystyna Dronsejko oraz pracownicy na godzinach zleconych: dr Jan Konopnicki, mgr Władysław Łasisz, dr Stefan Kaczmarek oraz mgr Klara Dąbrowska. Pracownicy Katedry w roku akademickim 1969/1970 to: prof. nadzw. dr Józef Madeja (godziny zlecone), doc. dr hab. Teodor Musioł (kierownik), doc. dr hab. Marian Wachowski, dr Witold Kruk-Ołpiński, dr Piotr Guz, dr Zygmunt Łomny, dr Franciszek Marek, dr Janusz Michułowicz, dr Irena Szmitrowska, mgr Zofia Halska, mgr Henryk Koniarski, mgr Kamila Witkowska oraz mgr Eryk Holona; pracownicy na godzinach zleconych: dr Stanisław Micek, mgr Franciszek Czech, lek. med. Bogdan Kołaczkowski; stażysta: mgr Ewa Tabora.

Stanisław S. Nicieja wskazał pracowników Katedry Pedagogiki, których udział w działalności dydaktycznej i naukowej na Wydziale Filologiczno-Historycznym był znaczący; byli to: mgr Władysław Czermiński (1961–1969), doc. dr Seweryn Dur (1956–1968), prof. dr Jan Konopnicki (1956–1967), mgr Anna Kuczmik (1954–1966), mgr Tadeusz Rylke (1959–1969), dr Halina Smolińska (1958–1968), dr Marian Treszel (1955–1968) oraz pierwszy rektor WSP – doc. dr Jan Zborowski (1954–1957).

Analizując archiwalia, można odnaleźć informacje o zakresach pracy naukowej ówczesnych pedagogów. W latach 1954–1968 w Katedrze Pedagogiki działały następujące zespoły badawcze:

1. Zespół Historii Wychowania – Historia Oświaty i Kultury na Śląsku. Trzy kierunki badań:
  - a) wykazanie polskości Śląska oraz znalezienie dowodów walki o polską szkołę i mowę polską na Opolszczyźnie;
  - b) naświetlenie działalności zasłużonych postaci ruchu narodowego, nauczycieli i działaczy polskiej oświaty i kultury na Śląsku;
  - c) zobrazowanie stanu, rozwoju i osiągnięć w dziedzinie oświaty i kultury województwa opolskiego w okresie 25-lecia PRL.
2. Zespół Psychologii i Pedagogiki zajmował się takimi problemami jak:
  - a) metody doboru kandydatów na studia wyższe, ich powodzenie na studiach, zainteresowania i poziom wiadomości;
  - b) postawa społeczna studentów i młodzieży oraz przydatność studentów WSP do zawodu nauczycielskiego;
  - c) opóźnienie w nauce szkolnej i możliwości likwidacji tego zjawiska w warunkach szkolnych i kolonijnych (eksperyment opolski);
  - d) oświata dorosłych i oświata rolnicza.
3. Zespół Filozofii i Socjologii obrał problematykę:
  - a) z pogranicza filozofii i pedagogiki, m.in. koncepcje naukowe pedagogiki i filozofii Stanisława Karpowicza, filozofii Thomasa Reida i in.;
  - b) z zakresu socjologii wychowania i zagadnienia teorii kultury na tle przemian społeczno-kulturowych ludności Opolszczyzny.
4. Zespół Praktyk Pedagogicznych: przedmiotem zainteresowań badawczych było zagadnienie kar i nagród w wychowaniu.
5. Pracowania Metodyki Wychowania Harcerskiego, która powstała w 1968 r. i w tym też roku rozpoczęła prace nad swoim profilem badawczym.

Katedra Pedagogiki zorganizowała trzy zjazdy absolwentów uczelni. W 1973 r. przekształcono Katedrę Pedagogiki w Instytut Pedagogiki WSP w Opolu. Dyrektorem został doc. dr hab. Teodor Musioł. Istniały w nim trzy zakłady realizujące zadania naukowo-badawcze z zakresu pedagogiki, psychologii oraz historii wychowania i oświaty. Instytut Pedagogiki zajął się następującymi problemami badawczo-organizacyjnymi: intensyfikacją procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkole; pedagogicznymi, psychologicznymi i socjologicznymi aspektami kształcenia nauczycieli, ich startem i rozwojem zawodowym; funkcjonowaniem instytucji wychowawczych i społecznych oraz kosztami i efektami kształcenia.

Studia pedagogiczne w trybie stacjonarnym uruchomiono po raz pierwszy w roku akademickim 1973/1974. Naukę rozpoczęło 190 studentów na następujących kierunkach: pedagogika szkolna, pedagogika opiekuńcza oraz pedagogi-

ka kulturalno-oświatowa. Rok później utworzono pedagogikę przedszkolną oraz studia z zakresu nauczania początkowego. W 1977 r. w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu Maszynowego uruchomiono nowy kierunek studiów – pedagogikę pracy. Kierunek ten kształcił systemem zaocznym pracowników służb socjalnych i pracowniczych w zakładach produkcyjnych i administracji różnego szczebla.

Na początku lat 80. XX w. kierunki pedagogiczne zdominowały ilościowo cały Wydział Filologiczno-Historyczny. Do ich rozwoju przyczyniły się następujące osoby: prof. Tadeusz Gospodarek, prof. Teodor Musioł, doc. Zygmunt Łomny, doc. Franciszek Marek, doc. Władysław Puślecki, dr Henryk Koniarski, dr Zenon Jasiński, dr Stanisław Michalak, doc. Franciszek Czech oraz doc. Piotr Guz. Pracownicy Instytutu sprawowali na uczelni wiele funkcji, które wspomagały decyzyjnie jego rozwój. Profesor Tadeusz Gospodarek był rektorem WSP przez trzy kadencje (1972–1981); docent Franciszek Marek przez długie lata był wicedyrektorem Instytutu Pedagogiki, prodziekanem Wydziału Filologiczno-Historycznego i prorektorem ds. studenckich (1981–1984) oraz pierwszym rektorem Uniwersytetu Opolskiego. Doc. dr Zygmunt Łomny był wicedyrektorem Instytutu Pedagogiki, prodziekanem Wydziału Filologiczno-Historycznego WSP przez dwie kadencje, a w latach 1984–1990 prorektorem ds. studenckich. Niewątpliwie doc. Łomny przyczynił się do tworzenia nowych kierunków i specjalności. Doc. dr hab. Stanisław Gawlik to m.in. wicedyrektor Instytutu Pedagogiki (1984–1989), prodziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego (1989–1995), a następnie jego dziekan (1995–1996). W nowej strukturze powstałego Uniwersytetu Opolskiego został wybrany na dziekana Wydziału Historyczno-Pedagogicznego (1996–1999).

Cezurą w dziejach Instytutu jest przełom lat 80. i 90. XX w. Dynamicznie rozwijająca się struktura pedagogiki w Wyższej Szkole Pedagogicznej osiągnęła moment organizacyjny i osobowo „krytyczny”. Zachodzące zmiany formacyjne wpłynęły na kształtowanie się nowej sytuacji w szkolnictwie wyższym, a w opolskiej pedagogice doprowadziły do podziału Instytutu Pedagogiki na dwie główne części – powiązane z kształceniem pedagogów oraz nauczycieli. Decyzja była zasadna z perspektywy tamtych czasów. Sprawy wewnętrznej organizacji rozrastającego się Instytutu były ważne – dodatkowo nakładając się na nowe spojrzenie (i sytuacje) społeczno-edukacyjne w środowiskach kształconych tu pedagogów i nauczycieli. Nastąpił czas *sensu largo* zmian – instytucji, organizacji i ludzi – których dotychczas nie doświadczono nie tylko w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu, ale też w kraju. Powoli na Śląsku Opolskim ziszczał się sen o własnej uczelni uniwersyteckiej. Opolscy pedagodzy odegrali na tej drodze ważną rolę.

Patrycja Kaszubska-Dziergas, Edward Nycz

**OD INSTYTUTU PEDAGOGIKI
DO INSTYTUTU NAUK PEDAGOGICZNYCH
1973–2023.
WŁADZE – STRUKTURA – PRACOWNICY
(WYBÓR)**

Rok 1973/1974

W roku 1973 zarządzeniem Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki utworzono Instytut Pedagogiki – powołany 1 października 1973 r. zarządzeniem nr 50/Org/73 Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 14 maja 1973 r. (Dz. Urz. Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki nr 11 z 14 lipca 1973 r., poz. 108). W tym samym roku uruchomiono kierunki pedagogiczne w trybie dziennym oraz zaocznym. W roku akademickim 1973/1974 dyrektorem Instytutu został prof. dr hab. Teodor Musioł, a na jego zastępcę mianowano doc. dr. Zygmunta Łomnego.

W pierwszym roku istnienia Instytutu powołano pięć zakładów oraz dwie pracownie:

1. Zakład Pedagogiki – kierownik: doc. dr Zygmunt Łomny;
2. Zakład Psychologii – kierownik: doc. dr Henryk Olesiak;
3. Zakład Historii Wychowania i Oświaty – kierownik: doc. dr hab. Franciszek Marek;
4. Zakład Kultury Współczesnej – kierownik: prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek;
5. Zakład Praktyk Pedagogicznych – kierownik: mgr Rafał Prajs;
6. Pracownia Nowych Technik Nauczania – kierownik: dr Marian Wańczowski;
7. Pracownia Metodyki Wychowania Harcerskiego – kierownik: dr Janusz Michułowicz.

Rok 1974/1975

Rozwój Instytutu w roku akademickim 1974/1975 spowodował, że powołano drugiego zastępcę dyrektora, którym został doc. dr hab. Franciszek Marek. Zmieniono także kierownika Pracowni Metodyki Wychowania Harcerskiego. Został nim dr Eryk Holona.

Rok 1975/1976

Od roku akademickiego 1975/1976 prowadzone w Instytucie kierunki studiów podlegały wyznaczonym zakładom. Zmieniły się nazwy niektórych zakładów, a także powołano nowe. Funkcję dyrektora Instytutu wciąż pełnił prof. dr hab. Teodor Musioł, a jego zastępcą został dr Henryk Koniarski. Funkcjonowało sześć zakładów oraz dwie pracownie:

1. Zakład Pedagogiki Szkolnej – kierownik: doc. dr Zygmunt Łomny;
2. Zakład Kultury Współczesnej – kierownik: prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek;
3. Zakład Pedagogiki Opiekuńczej – kierownik: dr Piotr Guz;
4. Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej – kierownik: doc. dr Franciszek Czech;
5. Zakład Psychologii – kierownik: doc. dr Lidia Stawowska;
6. Zakład Praktyk Pedagogicznych – kierownik: mgr Rafał Prajs;
7. Pracownia Nowych Technik Nauczania – kierownik: dr Marian Wańczowski;
8. Pracownia Metodyki Wychowania Harcerskiego – kierownik: dr Eryk Holona.

Rok 1976/1977–1977/1978

Od roku akademickiego 1976/1977 nie odnotowano znaczących zmian w strukturze Instytutu. Pojawił się jedynie wakat na funkcji kierownika Zakładu Pedagogiki Opiekuńczej, a Pracownię Nowych Technik Nauczania wyłączono ze struktury Instytutu jako jednostkę Wydziału Filologiczno-Historycznego.

Rok 1978/1979

W związku z przejściem na emeryturę prof. dr hab. Teodora Musioła w roku akademickim 1978/1979 dyrektorem Instytutu został prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek, a jego zastępcami zostali dr Henryk Koniarski oraz doc. dr Zygmunt Łomny. Instytut składał się z sześciu zakładów oraz siedmiu pracowni:

1. Zakład Pedagogiki Ogólnej – kierownik: dr hab. Zygmunt Łomny;

2. Zakład Teorii Nauczania – wakat;
3. Zakład Teorii Wychowania – kierownik: dr hab. Władysław Puślecki;
4. Zakład Psychologii – kierownik: dr Krystyna Pluta;
5. Zakład Kultury Współczesnej – kierownik: prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek;
6. Zakład Historii Wychowania – kierownik: doc. dr hab. Franciszek Marek;
7. Pracownia Metodyki Wychowania Harcerskiego – kierownik: dr Eryk Holona;
8. Pracownia Metodyki Pracy – kierownik: doc. dr Zygmunt Łomny;
9. Pracownia Wychowania Przedszkolnego – kierownik: mgr Stanisława Włoch;
10. Pracownia Nauczania Początkowego – kierownik: mgr Janina Bunda;
11. Pracownia Wychowania Muzycznego – kierownik: mgr Franciszek Bula;
12. Pracownia Wychowania Plastycznego – kierownik: mgr Jakub Janczyński;
13. Wydziałowa Pracownia Praktyk Pedagogicznych (wcześniej Zakład Praktyk Pedagogicznych) – kierownik: mgr Rafał Prajs, a od 1978 r. – dr Józef Bar.

Rok 1980/1981

W roku akademickim 1980/1981 funkcję dyrektora Instytutu nadal pełnił prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek. Funkcję zastępcy dyrektora przestał pełnić dr Henryk Koniarski. Na jego miejsce powołano dr. Stanisława Korczyńskiego. Na potrzeby rozwoju Instytutu utworzono nowe stanowisko do spraw pracy ze studentami, które powierzono dr Irenie Gniazdowskiej. Zakład Teorii Nauczania wciąż pozostawał bez kierownika. Ponadto powstał wakat na stanowisku kierownika Pracowni Nauczania Początkowego, a Pracownię Pedagogiki Pracy przekształcono w Zakład Pedagogiki Pracy, którego kierownikiem został doc. dr Zygmunt Łomny.

Rok 1981/1982

Funkcję dyrektora Instytutu wciąż pełnił prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek, a jego zastępcami byli: ds. nauki – doc. dr Zygmunt Łomny oraz ds. dydaktyki – dr Stanisław Michalak. Instytut składał się z sześciu zakładów i dwóch pracowni:

1. Zakład Pedagogiki Ogólnej – kierownik: doc. dr Zygmunt Łomny;
2. Zakład Pedagogiki Wczesnoszkolnej – kierownik: doc. dr Władysław Puślecki;

3. Zakład Pedagogiki Opiekuńczej – kierownik: dr Józefa Brągiel;
4. Zakład Historii Wychowania – kierownik: doc. dr hab. Franciszek Marek;
5. Zakład Psychologii – kierownik: dr Krystyna Pluta; od 1983 r. – doc. dr hab. Wiesław Łukaszewski;
6. Zakład Kultury i Sztuki – kierownik: dr Irena Gniazdowska;
7. Pracownia Biomedycznych Podstaw Wychowania – kierownik: dr Stanisław Michalak;
8. Pracownia Nauczania Początkowego – kierownik: dr Janina Siejko-Domańska.

Rok 1982/1983–1983/1984

Od roku akademickiego 1982/1983 do końca roku akademickiego 1983/1984 nastąpiła zmiana wicedyrektora Instytutu – doc. dr. Zygmunta Łomnego zastąpił dr Zenon Jasiński. Struktura Instytutu pozostała bez zmian.

Rok 1984/1985–1986/1987

We wskazanych latach nastąpiły zmiany wicedyrektorów Instytutu. Zastępcą dyrektora ds. nauki został doc. dr hab. Władysław Puślecki, a ds. studenckich – dr Jerzy Pająk. Funkcję wicedyrektora ds. dydaktyki nadal pełnił dr Stanisław Michalak. Kierownikiem Zakładu Kultury i Sztuki został prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek.

Rok 1987/1988–1988/1989

W kolejnych latach funkcję wicedyrektora ds. nauki pełnił doc. dr hab. Stanisław Gawlik, a ds. studenckich – dr Zenon Jasiński. Zakład Kultury i Sztuki przekształcono w Zakład Pedagogiki Kulturalno-Oświatowej, którego kierownikiem został prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek.

Rok 1989/1990–1990/1991

Instytut Pedagogiki przekształcono na potrzeby rozwoju kierunków pedagogicznych, tworząc dwa odrębne instytuty: **Instytut Nauk Pedagogicznych** oraz **Instytut Pedagogiki Wczesnoszkolnej** w ramach Wydziału Filologiczno-Historycznego.

Na funkcję dyrektora Instytutu Nauk Pedagogicznych (od 1989 r.) powołano prof. dr. hab. Tadeusza Gospodarkę. Zastępcą ds. nauki został doc. dr hab. Stani-

sław Gawlik, a ds. dydaktyki – dr Zenon Jasiński. Natomiast od 1991 r. funkcję zastępcy dyrektora ds. nauki pełnił dr hab. Zenon Jasiński, a ds. dydaktyki – dr Eryk Holona. W Instytucie funkcjonowały cztery zakłady:

1. Zakład Pedagogiki Kulturalno-Oświatowej – kierownik: prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek oraz prof. dr hab. Marian Adamus, prof. dr hab. Władysław Jacher, dr Irena Gniazdowska, dr Ludwik Kozołub, dr Jerzy Pająk, dr Józef Żurawicki, mgr Jolanta Borusowska, mgr Edward Nycz, mgr Krystyna Nowak-Wolna;
2. Zakład Historii Oświaty i Wychowania – kierownik: doc. dr hab. Franciszek Marek oraz prof. dr hab. Teodor Musioł, dr Jacek Gburek, dr Zenon Jasiński, dr Henryk Koniarski, dr Eleonora Sapia-Drewniak, mgr Eugenia Karcz;
3. Zakład Pedagogiki Ogólnej – kierownik: doc. dr Zygmunt Łomny oraz dr Krystyna Łangowska, dr Augustyn Leśnik, dr Elżbieta Skrzypek, dr Marek Zemła, dr Marian Kapica, mgr Irena Czajkowska, mgr Barbara Kowcz-Kromolicka, mgr Zofia Szymańska, mgr Marian Wojewoda, mgr Jadwiga Jadczyk, mgr Jadwiga Przybylska, mgr Janusz Juszko;
4. Zakład Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej – kierownik: doc. dr hab. Stanisław Gawlik oraz dr Józefa Brągiel, dr Eryk Holona, dr Leszek Stadniczeńko, mgr Alicja Kurcz, mgr Irena Mudrecka, mgr Jolanta Żarczyńska-Hyla, mgr Piotr Sikora.

Instytut Pedagogiki Wczesnoszkolnej (od 1989 r.)

Dyrektorem Instytutu Pedagogiki Wczesnoszkolnej został doc. dr hab. Władysław Puślecki, zastępcą dyrektora ds. naukowych – doc. dr hab. Teresa Borowska, a zastępcą dyrektora ds. dydaktycznych – dr Stanisław Michalak.

Struktura organizacyjna

1. Zakład Nauczania Początkowego – kierownik: doc. dr hab. Władysław Puślecki
2. Zakład Teorii Wychowania – kierownik: doc. dr hab. Teresa Borowska
3. Zakład Wychowania Plastycznego i Muzycznego – kierownik: mgr Jakub Jańczyński
4. Zakład Biomedycznych Podstaw Rozwoju i Wychowania – kierownik: dr Stanisław Michalak

Skład osobowy

Instytutu Pedagogiki Wczesnoszkolnej (1989 r.)

- Profesorowie: doc. dr hab. Władysław Puślecki, doc. dr hab. Teresa Borowska, doc. dr hab. Antoni Smołański
- Adiunkci: dr Gabriela Kapica, dr Antonina Sawicka, dr Stanisława Włoch
- Starsi wykładowcy: dr Stanisław Michalak, mgr Franciszek Borysowicz, mgr Jakub Jańczyński, mgr Barbara Klimczyk, mgr Irena Salamon, mgr Edward Skoczek, mgr Jan Szczepańczyk, mgr Barbara Sztandera, mgr Elżbieta Trylnik
- Wykładowcy: mgr Marian Biliński, mgr Zdzisław Jarząbek, mgr Emilia Mendyk, mgr Halina Nicieja, mgr Ewa Tracz, mgr Marian Wojewoda
- Asystenci: mgr Andrzej Całus, mgr Małgorzata Drost, mgr Alicja Gajęcka, mgr Małgorzata Ganczarska, mgr Gabriela Jaskulska, mgr Ewa Jędrzejowska, mgr Tatiana Kłosińska, mgr Iwona Konopnicka, mgr Józefa Kościńska, mgr Beata Lachowicz, mgr Aneta Pawłowska, mgr Andrzej Peer

Rok 1991/1992–1992/1993

Do roku akademickiego 1993/1994 struktura instytutów nieznacznie się zmieniła. W Instytucie Pedagogiki Wczesnoszkolnej powstał Zakład Wychowania Artystycznego (mgr Barbara Klimczyk) oraz Zakład Pedeutologii (prof. nadzw. Antoni Smołański), a zastępcą dyrektora ds. dydaktycznych została dr Stanisława Włoch.

Rok 1993/1994

W roku akademickim 1993/1994 powołano Zakład Dydaktyki, którego kierownikiem został prof. dr hab. Stanisław Gawlik. Natomiast kierownikiem Zakładu Kultury Współczesnej został dr Ludwik Kozołub, a kierownikiem Zakładu Pedagogiki Opiekuńczo-Wychowawczej – dr hab. Józefa Bągiel.

Rok 1994/1995

Powołano dwie nowe Katedry: Badań nad Kulturą i Pracą (kierownik: prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek) oraz Historii Oświaty i Wychowania (kierownik: prof. dr hab. Franciszek Marek). Od października 1995 r. funkcję dyrektora Instytutu pełnił dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO. Zastępcą dyrektora ds. naukowych została dr hab. Józefa Bągiel, prof. UO, a ds. dydaktyki – dr Eryk Holona.

Lata 1996–2016

Przez dwadzieścia lat dyrektorem Instytutu Nauk Pedagogicznych był prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński. Zastępcami dyrektora w tamtym okresie byli: prof. dr hab. Józefa Brągiel – zastępca dyrektora ds. naukowych (1994–2005), dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak, prof. UO – zastępca dyrektora ds. naukowych (2005–2009), dr hab. Bogdan Cimała, prof. UO – zastępca dyrektora ds. naukowych (2009–2016), dr Eryk Holona – zastępca dyrektora ds. dydaktyki (1994–2012), dr hab. Edward Nycz – zastępca dyrektora ds. kształcenia i studentów (2012–2016).

Od 1996 r. w Instytucie funkcjonowały następujące katedry, zakłady oraz pracownie:

1. Katedra Badań nad Szkołą (powstała z przekształcenia Zakładu Dydaktyki) – kierownik: prof. dr hab. Stanisław Gawlik;
2. Katedra Badań nad Kulturą i Pracą – kierownik: prof. zw. dr hab. Tadeusz Gospodarek;
3. Katedra Badań nad Kulturami Regionalnymi – kierownik: prof. zw. dr hab. Ryszard Kantor;
4. Katedra Historii Oświaty i Wychowania – kierownik: prof. zw. dr hab. Franciszek Marek;
5. Zakład Pedagogiki Ogólnej – kierownik: doc. dr Zygmunt Łomny;
6. Zakład Pedagogiki Opiekuńczej – kierownik: dr hab. Józefa Brągiel, prof. UO;
7. Zakład Pedagogiki Porównawczej – kierownik: dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO;
8. Pracownia Muzyczna – kierownik: mgr Krystyna Koga;
9. Pracownia Multimedialna – kierownik: dr Marek Zemła;
10. Pracownia Pedagogiki Zdrowia – kierownik: dr hab. Marian Kapica, prof. UO.

W 2003 r. w jubileusz 30-lecia opolskiej pedagogiki funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne:

1. Katedra Pedagogiki Społecznej – kierownik: prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel;
2. Katedra Badań nad Kulturami Regionalnymi – kierownik: prof. zw. dr hab. Ryszard Kantor;
3. Zakład Badań nad Kulturą i Pracą – kierownik: dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak, prof. UO;
4. Zakład Pedagogiki Ogólnej – kierownik: dr hab. Stanisław Korczyński, prof. UO;

5. Zakład Historii Wychowania oraz Pedagogiki Porównawczej – kierownik: dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO;
6. Zakład Pedagogiki Resocjalizacyjnej – kierownik: dr hab. Sylwia Badora, prof. UO;
7. Zakład Kształcenia i Pomiaru Dydaktycznego – kierownik: dr hab. Aleksander Szejnberg, prof. UO;
8. Pracownia Muzyczna – kierownik: mgr Krystyna Koga;
9. Pracownia Multimedialna – kierownik: dr Marek Zemła;
10. Pracownia Pedagogiki Zdrowia – kierownik: dr hab. Marian Kapica, prof. UO;
11. Pracownia Andragogiczna – kierownik: dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak, prof. UO;
12. Pracownia Komunikacji Szkolnej – kierownik: prof. zw. dr hab. Józef Podgórecki.

Instytut Studiów Edukacyjnych (2004 r.) – władze i struktura

Dyrektor Instytutu: dr hab. Jadwiga Hanisz, prof. UO

Zastępca dyrektora ds. naukowych: dr hab. Ewa Smak, prof. UO

Zastępca dyrektora ds. dydaktycznych: dr Stanisława Włoch

Składy osobowe katedr i zakładów (2004 r.)

1. Zakład Dydaktyki i Metodologii Badań Pedagogicznych
dr hab. Ewa Smak, prof. UO – kierownik zakładu, dr Małgorzata Ganczarska, dr Renata Reclik, mgr Mariusz Garbiec, mgr Anna Malec, mgr Andrzej Mamaro, mgr Katarzyna Wereszczyńska, mgr Agnieszka Włoch
2. Zakład Teoretycznych Podstaw Edukacji
dr hab. Andrzej Pluta, prof. UO – kierownik zakładu, dr Tomasz Michalewski, dr Ferdynand Mielczarek, dr Edward Szkoda, mgr Sebastian Taboń
3. Zakład Pedagogiki Wczesnoszkolnej
dr hab. Jadwiga Hanisz, prof. UO – kierownik zakładu, dr Małgorzata Drost, prof. dr hab. Gabriela Kapica, dr Tatiana Kłosińska, dr Iwona Konopnicka, mgr Halina Niciejka, mgr Jolanta Paczkowska, mgr Dorota Wieczorek
4. Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wychowania Artystycznego
dr Stanisława Włoch – kierownik zakładu, dr Ewa Jędrzejowska, dr Marian Biliński, dr Jolanta Olkusz, mgr Franciszek Borysowicz, mgr Zdzisław Jarząbek, mgr Barbara Klimczyk, mgr Emilia Mendyk, mgr Marian Wojewoda

5. Katedra Teorii Wychowania i Terapii Pedagogicznej
prof. dr hab. Teresa Borowska – kierownik katedry, dr Alicja Andruszkiewicz,
dr Bożena Bobeł, dr Grażyna Jastrzębowska, dr Zofia Remiszewska, mgr Ha-
lina Kłyś, mgr Jerzy Pikiewicz, mgr Zofia Szymańska

Rok akademicki 2013/2014

Zachodzą zmiany w nazwach i kierownictwie zakładów w Instytucie Nauk Pedagogicznych.

1. Katedra Pedagogiki Społecznej – kierownik: prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel
2. Katedra Edukacji Ustawicznej – kierownik: prof. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak
3. Katedra Historii Oświaty i Wychowania oraz Pedagogiki Porównawczej – kierownik: prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński
4. Zakład Pedagogiki Resocjalizacyjnej – kierownik: dr hab. Danuta Kowalczyk, prof. UO
5. Pracownia Kulturowych Podstaw Edukacji – kierownik: dr Edward Nycz
6. Zakład Pedagogiki Ogólnej i Pedagogiki Pracy – kierownik: dr hab. Eugenia Karcz
7. Zakład Pracy Socjalnej – kierownik: dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO
8. Pracownia Metodyki i Praktyki Pracy Socjalnej – kierownik: dr Piotr Sikora

Lata 2016–2020

W latach 2016–2020 w uniwersyteckiej pedagogice nastąpiły spore zmiany strukturalne. Odszedł długoletni dyrektor Instytutu Nauk Pedagogicznych prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński. Od roku akademickiego 2016/2017 dyrektorem Instytutu został dr hab. Edward Nycz, prof. UO, a jego zastępcami zostali: ds. naukowych – dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO oraz ds. kształcenia i studentów – dr Ewelina Konieczna.

W 2016 r. struktura organizacyjna Instytutu Nauk Pedagogicznych uległa zmianie. Powstały nowe katedry, zakłady oraz pracownie. Zmieniły się także nazwy dotychczasowych:

1. Katedra Pedagogiki Społecznej – kierownik: prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel;

2. Katedra Edukacji Ustawicznej – kierownik: prof. zw. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak;
3. Katedra Historii Wychowania i Myśli Pedagogicznej oraz Pedagogiki Porównawczej – kierownik: prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński;
4. Zakład Kulturowych Podstaw Edukacji – kierownik: dr hab. Edward Nycz, prof. UO;
5. Zakład Pedagogiki Ogólnej – kierownik: dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO;
6. Zakład Pedagogiki Resocjalizacyjnej – kierownik: dr hab. Danuta Kowalczyk, prof. UO;
7. Zakład Pracy Socjalnej – kierownik: dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO;
8. Pracownia Neuropedagogiki Stosowanej – kierownik: dr hab. Wiesław Sikorski, prof. UO;
9. Pracownia Metodyki i Praktyki Pracy Socjalnej – dr Piotr Sikora.

W Instytucie Studiów Edukacyjnych struktura pozostała zachowana. W listopadzie 2016 r. utracone zostają prawa doktoryzowania, które odzyskano po ponad pięciu latach w wyniku uzyskania kategorii B+ w ministerialnej parametryzacji za lata 2017–2021.

W 2018 r. doszło do przyłączenia Instytutu Studiów Edukacyjnych do Instytutu Nauk Pedagogicznych. Powstała nowa struktura organizacyjna, ale też na emeryturę odeszła spora liczba pracowników.

Reforma szkolnictwa wyższego w 2018 r. (tzw. ustawa Gowina) spowodowała powołanie nowych władz na uczelni. Od roku akademickiego 2018/2019 dyrektorem Instytutu został dr hab. Edward Nycz, prof. UO. Zastępcą dyrektora ds. naukowych została prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz, ds. kształcenia pedagogów – dr Emilia Lichtenberg-Kokoszka (od 2019 r. zastąpiona przez dr. Tomasza Michalewskiego), natomiast ds. kształcenia nauczycieli – dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO.

W 2018 r. w Instytucie Nauk Pedagogicznych funkcjonowały cztery katedry oraz siedem zakładów:

1. Katedra Edukacji Ustawicznej – kierownik: prof. zw. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak;
2. Katedra Historii Oświaty i Wychowania oraz Pedagogiki Porównawczej – kierownik: prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński;
3. Katedra Pedagogiki Społecznej – kierownik: prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel;
4. Katedra Teoretycznych Podstaw Edukacji i Wychowania – kierownik: prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz;

5. Zakład Dydaktyki i Metodologii Badań Pedagogicznych – kierownik: dr hab. Ewa Smak, prof. UO;
6. Zakład Kulturowych Podstaw Edukacji – kierownik: dr hab. Edward Nycz, prof. UO;
7. Zakład Pedagogiki Ogólnej – kierownik: dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO;
8. Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wychowania Artystycznego – kierownik: dr Stanisława Włoch;
9. Zakład Pedagogiki Resocjalizacyjnej – kierownik: dr hab. Danuta Kowalczyk, prof. UO;
10. Zakład Pedagogiki Wczesnoszkolnej – kierownik: dr hab. Ryszard Gmoch, prof. UO;
11. Zakład Pracy Socjalnej – kierownik: dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO.

W maju 2019 r. Instytut dydaktycznie oceniła Państwowa Komisja Akredytacyjna, udzielając certyfikatu kształcenia na kierunkach: pedagogika, praca socjalna oraz socjologia.

Od roku akademickiego 2019/2020 nową dyrektorką Instytutu Nauk Pedagogicznych została mianowana prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz, a jej zastępcą został dr hab. Edward Nycz, prof. UO.

W 2019 r. wprowadzono nowe stanowisko organizacyjne koordynujące sprawy dydaktyczne Instytutu – tzw. koordynatorów kierunku studiów, współpracujących z dziekanem wydziału. Są to: dr Beata Górnicka – koordynator kierunku pedagogika, dr hab. Irena Mudrecka, prof. UO – koordynator kierunku pedagogika specjalna, dr Agnieszka Włoch – koordynator kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska, prof. UO – koordynator kierunku praca socjalna.

Lata 2020–2023

Od roku akademickiego 2020/2021 dyrektorem (wybieranym w wyborach pracowniczych) Instytutu Nauk Pedagogicznych jest dr hab. Edward Nycz, prof. UO, a jego zastępcą – dr Patrycja Kaszubska-Dziergas. Do struktury Instytutu dołączono kierunki socjologia oraz design i komunikacja społeczna. Powołano dwóch nowych koordynatorów wskazanych kierunków, którymi zostali: dr Iwona Sobieraj, a od roku akademickiego 2022/2023 – mgr Marcin Deutschmann (socjologia) oraz dr Magdalena Piejko-Płonka (design i komunikacja społeczna).

Zakończona w 2022 r. parametryzacja nauki przyniosła dyscyplinie pedagogika kategorię B+, która daje uprawnienia do nadawania stopni naukowych i dużą samodzielność dydaktyczną. We wrześniu 2023 r. odbędzie się nabór na studia III

stopnia w dziedzinie pedagogika w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Opolskiego.
W czerwcu 2023 r. funkcjonują następujące katedry:

1. **Katedra Metodologii Badań Społecznych i Myśli Pedagogicznej**
Kierownik: dr hab. Edward Nycz, prof. UO
Profesorowie: dr hab. Edward Nycz, prof. UO, dr hab. Eugenia Karcz-
-Taranowicz, prof. UO
Adiunkci: dr Andrzej Mamroł, dr Janusz Nowak, dr Leszek Waga
Starsi wykładowcy: dr Jolanta Żarczyńska-Hyla, dr Jolanta Piechnik-
-Borusowska, dr Tomasz Michalewski
Wykładowca: mgr Paweł Cieśla
2. **Katedra Pedagogiki Specjalnej**
Kierownik: dr hab. Irena Mudrecka, prof. UO
Profesor: dr hab. Irena Mudrecka, prof. UO
Adiunkci: dr Beata Górnicka, dr Mariusz Garbiec, dr Przemysław Kaniok,
dr Emilia Lichtenberg-Kokoszka
Starsi wykładowcy: dr hab. Anna Krasnodębska
Wykładowcy: dr Teresa Segiet, mgr Alicja Wróblewska
Asystent: dr Weronika Kurcz
3. **Katedra Pedagogiki Społecznej**
Kierownik: dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO
Profesorowie: dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO, dr hab. Iwona
Dąbrowska-Jabłońska, prof. UO, dr hab. Inetta Nowosad, prof. UO
Adiunkci: dr Ewelina Konieczna, dr Patrycja Kaszubska-Dziergas
Starsi wykładowcy: dr Katarzyna Jarosz, dr Agnieszka Franczyk, dr Joan-
na Janik-Komar, dr Piotr Sikora, mgr Sławomir Kania
Wykładowca: mgr Agnieszka Bąkowska
4. **Katedra Teorii Wychowania i Pedagogiki Szkolnej**
Kierownik: dr Ewa Jędrzejowska
Profesor: dr hab. Fabian Andruszkiewicz, prof. UO
Adiunkci: dr Katarzyna Wereszczyńska, dr Grzegorz Kozdraś, dr Magda-
lena Giercarz-Borkowska
Starsi wykładowcy: dr Małgorzata Ganczarska, dr Agnieszka Włoch,
dr Zofia Remiszewska, dr Anna Malec, dr Małgorzata Drost-Rudnicka,
dr Adam Konopnicki
Asystenci: mgr Anna Grygiel, mgr Łukasz Szuba
5. **Katedra Nauk Socjologicznych**
Kierownik: dr Magdalena Piejko-Płonka
Profesor: dr hab. Teresa Słodra-Gwizdź, prof. UO

Adiunkci: dr Anna Kopczak-Wirga, dr Marek Korzeniowski, dr Elżbieta Nieroba, dr Iwona Sobieraj, dr Karolina Kupis

Asystenci: dr Mariusz Zwarycz, mgr Marcin Deutschmann, mgr Clara Kleininger

6. Pracownicy administracyjni obsługi sekretariatu Instytutu Nauk Pedagogicznych: mgr Aneta Smalec, mgr inż. Tomasz Chojnowski

Instytut Nauk Pedagogicznych w czerwcu 2023 r. skupia 52 etatowych pracowników naukowo-badawczych i dydaktycznych oraz 26 zleceniobiorców, którzy uczą 954 studentów (na 31.12.2022 r.) w ramach 12 kierunków/specjalności kształcenia na studiach I i II stopnia.

Edward Nycz, Patrycja Kaszubska-Dziergas

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU NAUK PEDAGOGICZNYCH 1989–2018 (WYBÓR)

Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego kontynuuje tradycje Instytutu Pedagogiki oraz Instytutu Nauk Pedagogicznych Wyższej Szkoły Pedagogicznej, który powstał organizacyjnie w 1989 r. w wyniku podziału Instytutu Pedagogiki na trzy jednostki: Instytut Nauk Pedagogicznych (INP), Instytut Pedagogiki Wczesnoszkolnej (od 1997 r. Instytut Studiów Edukacyjnych) oraz Instytut Psychologii. INP funkcjonował w ramach Wydziału Filologiczno-Historycznego, a obecnie funkcjonuje w ramach Wydziału Nauk Społecznych, który powstał w 2018 r.

Po powstaniu Uniwersytetu Opolskiego oraz przekształceniu Wydziału Filologiczno-Historycznego (z którego wyodrębnił się Wydział Filologiczny) w Wydział Historyczno-Pedagogiczny – Instytut działa od 1996 r. w jego strukturach. W nowej strukturze INP przejął na siebie kształcenie pracowników pedagogicznych stymulujących rozwój dzieci i młodzieży, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych wspierających system szkolny, placówek wychowania pozaszkolnego, a ponadto pedagogów dla zakładów pracy oraz placówek kultury.

Od powstania INP w 1989 r. do 1 września 1995 r. (tj. do przejścia na emeryturę) kierował nim prof. zw. dr hab. Tadeusz Gospodarek, założyciel Instytutu Nauk Pedagogicznych i dyrektor Instytutu Pedagogiki, rektor WSP w Opolu w latach 1972–1981. To prof. Gospodarek ukierunkował działalność dydaktyczno-naukową nowego Instytutu i nadał jej ton. Jego następcą został w 1995 r. dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO, który kierował nim do 2016 r. Zastępcami dyrektora byli w owym okresie:

- prof. dr hab. Józefa Brągiel – zastępca dyrektora ds. naukowych (1994–2005);
- dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak, prof. UO – zastępca dyrektora ds. naukowych (2005–2009);
- dr hab. Bogdan Cimała, prof. UO – zastępca dyrektora ds. naukowych (2009–2016);

- dr Eryk Holona – zastępca dyrektora ds. dydaktyki (1994–2012);
- dr hab. Edward Nycz – zastępca dyrektora ds. kształcenia i studentów (2012–2016).

Ujmując syntetycznie dane statystyczne dotyczące liczby pracowników i studentów, można wskazać, że w roku akademickim 1994/1995 studiowało: 316 studentów na studiach dziennych, 1050 na studiach zaocznych, 33 na studiach doktoranckich i 240 na studiach podyplomowych. W roku akademickim 2001/2002 studiowało 2614 studentów (w tym: na studiach zaocznych – 1731, dziennych – 603, podyplomowych – 250 i doktoranckich – 30). Instytut wtedy zatrudnił 42 etatowych pracowników naukowych, w tym: 4 profesorów zwyczajnych, 9 doktorów habilitowanych (prof. UO), 22 doktorów i 7 magistrów, na pół etatu 1 profesora zwyczajnego oraz 26 zleceniobiorców, m.in. 2 profesorów zwyczajnych, 1 docenta doktora i 7 doktorów. W roku akademickim 2014/2015 studiowało (stacjonarnie i niestacjonarnie) 677 studentów na studiach licencjackich, 498 studentów na studiach magisterskich i 40 doktorantów. W sumie w Instytucie było 1215 studentów nauczanych przez 35 pracowników etatowych i 16 zleceniobiorców. Struktura organizacyjna na dzień 1 września 1996 r. liczyła trzy katedry, trzy zakłady i trzy pracownie.

Organizacja Instytutu, a zwłaszcza jego struktura, zmieniała się w konsekwencji sytuacji kadrowej (awansów naukowych, przechodzenia na emeryturę, przenoszenia się do innych ośrodków), realizowanych zadań dydaktycznych i naukowych oraz aktualnego statutu UO. Od początku 2016 r. struktura przedstawiała się następująco: Katedra Pedagogiki Społecznej, Katedra Edukacji Ustawicznej, Katedra Historii Wychowania i Myśli Pedagogicznej oraz Pedagogiki Porównawczej, Zakład Kulturowych Podstaw Edukacji, Zakład Pedagogiki Ogólnej, Zakład Pedagogiki Resocjalizacyjnej, Zakład Pracy Socjalnej, Pracownia Neuropedagogiki Stosowanej oraz Pracownia Metodyki i Praktyki Pracy Socjalnej. W INP pracowało 35 nauczycieli akademickich, w tym: 4 profesorów tytularnych, 8 doktorów habilitowanych (6 na stanowisku prof. UO), 17 doktorów, 6 magistrów oraz 2 pracowników administracyjno-technicznych i 14 nauczycieli na godzinach zleconych. Ówcześni pracownicy administracyjni to mgr Barbara Grabińska (sekretariat) i mgr Bartosz Mazurkiewicz (obsługa techniczna).

Kierunki i specjalności studiów

W roku powstania Uniwersytetu Opolskiego (1994 r.) w INP prowadzono na studiach dziennych: pedagogikę na poziomie magisterskim (specjalności: opiekuńczo-wychowawcza, oświatowo-artystyczna ze specjalizacją muzyczną – od roku 1993/1994 – i wychowanie plastyczne – 3-letnie), natomiast na studiach

zaocznych: pedagogikę pracy (4-letnią i 3-letnią na poziomie zawodowym), pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą (4-letnią i 3-letnią po zawodowym studium nauczycielskim), pedagogikę kulturalno-oświatową z pracą socjalną (4-letnią i 3-letnią po specjalizacyjnym studium zawodowym).

Duże zainteresowanie kandydatów ścieżką edukacyjną resocjalizacja skłoniło władze Instytutu do utworzenia specjalności pedagogika resocjalizacyjna na studiach dziennych i zaocznych od roku akademickiego 1999/2000 oraz do zwiększenia liczby specjalności na studiach uzupełniających. Do 2013 r. INP był największym instytutem na uczelni ze względu na liczbę kształconych studentów. Prowadził przez cały czas zróżnicowane formy kształcenia, w tym jednolite studia magisterskie (do czasu wprowadzenia podziału studiów pedagogicznych na studia I i II stopnia) w zakresie pedagogiki na specjalnościach: pedagogika opiekuńcza i pracy socjalnej, pedagogika resocjalizacyjna, pedagogika pracy, pedagogika kulturalno-oświatowa, pedagogika o specjalności animacja i zarządzanie kulturą (do 2002 r. specjalizacja: edukacja muzyczna), którą przekształcono (w 2004 r.) w animację społeczno-kulturalną z arteterapią, gerontopedagogikę na studiach dziennych i zaocznych oraz uzupełniających studiach magisterskich (w systemie niestacjonarnym dla absolwentów kolegiów nauczycielskich), a także studia podyplomowe i studia doktoranckie. Do 1997 r. w Instytucie prowadzono również kierunek wychowanie plastyczne (licencjat). Specjalności w ramach kierunku pedagogika były powiązane z potrzebami rynku pracy. Natomiast studia na kierunku praca socjalna I stopnia zostały uruchomione jako samodzielny kierunek w roku akademickim 2007/2008. Wcześniej kształcenie w zakresie pracy socjalnej odbywało się w ramach kierunku pedagogika przy specjalnościach praca kulturalno-oświatowa i pedagogika opiekuńcza (jako specjalizacja) już dekadę wcześniej. Studia II stopnia o nazwie praca socjalna funkcjonują od roku akademickiego 2016/2017 (wcześniej od roku 2008/2009 istniała pedagogika, specjalność praca socjalna).

Instytut Nauk Pedagogicznych prowadził od początku funkcjonowania kierunek studiów pedagogika ze specjalnościami ukierunkowanymi głównie na pracę opiekuńczą, resocjalizacyjną, kulturalno-oświatową i animacyjną wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych, komunikację społeczną oraz pedagogikę pracy. Powstające specjalności były związane z potrzebami na rynku pracy oraz możliwościami kadrowymi. Od 2016 r. w INP działają następujące kierunki i specjalności na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych: pedagogika – poziom I, II i III stopnia oraz praca socjalna – poziom I, II stopnia. Na studiach licencjackich na kierunku pedagogika wystąpiły specjalności: animacja i organizacja czasu wolnego, pedagogika pracy z doradztwem i bezpieczeństwem pracy, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i terapeutyczna, pedagogika resocjalizacyjna i profilaktyka społeczna, zarządzanie i komunikacja w instytucji. Na studiach magisterskich wy-

stępowały specjalności: pedagogika kulturalno-oświatowa, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika pracy z doradztwem zawodowym, pedagogika resocjalizacyjna, planowanie i zarządzanie w edukacji, pedagogika – pracownik służb socjalnych z językiem niemieckim.

Studia doktoranckie zostały uruchomione w roku akademickim 1996/1997 jako studia wydziałowe i miały charakter ogólnopedagogiczny. Osobą odpowiedzialną za ich funkcjonowanie w INP od 2005 r. była prof. zw. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak. W wyniku kontroli decyzją Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów z 28 listopada 2016 r. cofnięto Wydziałowi Nauk Społecznych uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk pedagogicznych. Zawieszono studia doktoranckie, a zaawansowanych doktorantów promotorzy mogli procedować na wskazanych uczelniach.

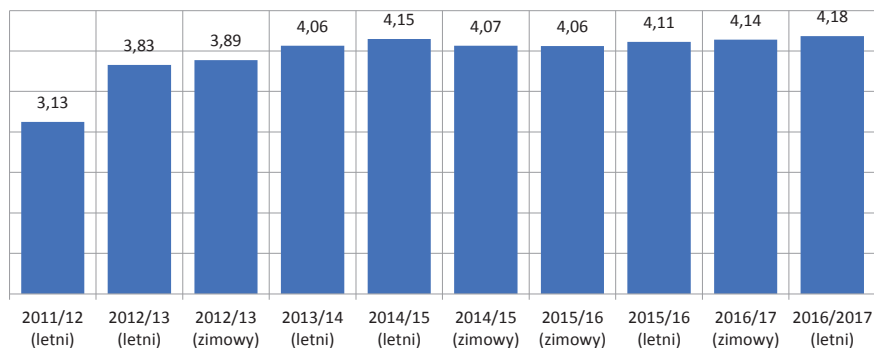
Wszystkie specjalności, specjalizacje oraz formy kształcenia prowadzone przez Instytut uzyskały w 2012 oraz 2019 r. pozytywną ocenę Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Ważnym elementem pracy INP były studia podyplomowe. Proponowane kierunki studiów związane były z potrzebami społecznymi i oczekiwaniami środowiska pedagogów. W minionym okresie INP prowadził następujące studia podyplomowe: pedagogika prawa i readaptacja niedostosowanych społecznie (8 edycji), terapia pedagogiczna, metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, kierowanie i zarządzanie oświatą (11 edycji), kierowanie i zarządzanie oświatą (2 edycje), zarządzanie w pracy socjalnej (8 edycji), pedagogika opiekuńczo-wychowawcza (1 edycja), pozyskiwanie i zarządzanie projektami Unii Europejskiej (1 edycja), organizacja i zarządzanie w pomocy społecznej (3 edycje), organizacja i zarządzanie oświatą (1 edycja).

Tabela 1. Studenci i absolwenci pedagogiki w latach 2003–2022

Kierunek	Studenci stacjonarni	Absolwenci stacjonarni	Studenci niestacjonarni	Absolwenci niestacjonarni	Studenci studiów doktoranckich
Pedagogika	21 696	7 119	24 872	10 283	431 (2008–2017)
Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	542	—	269	—	
Pedagogika specjalna	279	20	—	—	
Praca socjalna	1 220	459	828	212	
Suma	23 738	7 597	25 969	10 495	431

Źródło: Uniwersytet Opolski – Statystyka i Rozliczanie Dydaktyki.

W latach 2003–2022 na kierunkach pedagogicznych liczba studiujących wynosiła 50 138 osób, a liczba absolwentów – 18 092.

Wykres 1. Ocena ogólna pracowników INP przez studentów (średnia arytmetyczna skali: 1 bardzo zła – 5 bardzo dobra)

Źródło: Uniwersytet Opolski.

Instytut ma zasługi w kształceniu nauczycieli dla całego Śląska. Pracownicy Instytutu (prof. Józefa Brągiel, prof. Zenon Jasiński, prof. Ryszard Gmoch) sprawowali opiekę naukową nad prowadzonymi specjalnościami pedagogicznymi w Kolegiach Nauczycielskich w Wałbrzychu i Raciborzu (przekształcone w Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe, a obecnie w Akademii Nauk Stosowanych). Absolwenci specjalności pedagogicznych tych kolegiów uzyskiwali w INP tytuły zawodowe licencjata oraz kontynuowali naukę na utworzonych dla nich magisterskich studiach uzupełniających (w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym). Niektórzy pracownicy przez wiele lat wspomagali proces dydaktyczny tych uczelni, pracując w nich w różnym wymiarze.

Kierunki badań naukowych

Działalność naukowo-badawcza Instytutu była realizowana poprzez granty zewnętrzne, badania statutowe, badania własne oraz badania zlecone. Ich tematyka wynikała z uczestnictwa w tych projektach, zapotrzebowania społecznego oraz indywidualnych pomysłów badawczych zespołów badawczych czy poszczególnych pracowników.

Instytut partycypował w grantach Komitetu Badań Naukowych (KBN), projektach unijnych i projektach międzynarodowych, a także w badaniach zagranicznych partnerów. W latach 1995–1997 dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO, realizował projekt badawczy KBN „Poczucie tożsamości narodowej i plany życiowe mieszkańców pograniczy” oraz był jego kierownikiem. Natomiast w latach 1997–2000 był zastępcą kierownika grantu KBN „Polityka naukowa Rzeszy

Niemieckiej w okupowanych krajach”, którego kierownikiem był prof. dr hab. Marek Walczak; w ramach tego projektu realizował temat: „Polityka oświatowa Rzeszy w Protektoracie Czech i Moraw”. Dr hab. Marian Kapica, prof. UO, uczestniczył w grantie KBN „Eksperymentalna weryfikacja wdrażanych programów edukacji zdrowotnej na studiach pedagogicznych” prowadzonym przez Akademię Wychowania Fizycznego w Krakowie. Dr Piotr Sikora uzyskał grant Fundacji Helsińskiej na realizację programu „LIDER” dotyczącego przestrzegania praw dzieci. Zadanie to wspólnie z zespołem dr. Piotra Sikory realizowali pedagodzy z uniwersytetów w Kijowie i Ostrawie. Dr Anna Krasnodębska otrzymała grant KBN „Preferencje kulturowe opolskiej młodzieży”. Dr Krysztyna Nowak-Wolna otrzymała grant KBN (1999) na opublikowanie pracy poświęconej sztuce recytatorskiej. W latach 2006–2008 pod kierunkiem dr hab. Jadwigi Kosowskiej-Rataj, prof. UO, oraz dr. Edwarda Nycza realizowano finansowany ze środków unijnych projekt „Tolerancja i podmiotowość środowisk lokalnych na pograniczu polsko-czeskim” w ramach projektu wspólnotowego Interreg 3A. W latach 2008–2012 dr Irena Mudrecka realizowała grant indywidualny Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Poczucie odpowiedzialności nieletnich. Studium pedagogiczne” – jego efektem była monografia, która stała się podstawą do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. W 2008 r. prof. dr hab. Zenon Jasiński i dr Edward Nycz realizowali projekt „Ochotnicze Hufce Pracy instytucją drugiej szansy dla młodzieży defaworyzowanej. Drogi wyjścia młodzieży z marginalizacji ekonomicznej, społecznej, kulturowej. Studium dla województwa opolskiego” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2.4. W 2010 r. prof. dr hab. Zenon Jasiński i dr Edward Nycz uzyskali w postępowaniu konkursowym Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej grant na realizację projektu badawczego „Badanie losów absolwentów OHP i ich pozycji społeczno-zawodowej” (program Europejski Fundusz Społeczny „Identyfikacja potrzeb i oczekiwań na rynku pracy”). W latach 2011–2015 prof. dr hab. Zenon Jasiński wraz z międzynarodowym zespołem realizował grant „Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej” w ramach Narodowego Programu Humanistyki.

Instytut był w latach 1996–2015 wielokrotnie wspierany finansowo przez marszałka województwa opolskiego oraz prezydenta Opola lub Kędzierzyna-Koźła w ramach tzw. małych grantów za pośrednictwem jednostek im podległych na organizację konferencji i seminariów naukowych, publikację prac naukowych lub udział w konferencjach zagranicznych. Dla funkcjonowania INP bardzo ważne były także projekty dydaktyczne finansowane ze środków zewnętrznych, gdyż przyczyniały się one do poszerzenia oferty edukacyjnej i poprawy jakości kształcenia. Dla przykładu w latach 2009–2013 dr Iwona Dąbrowska-Jabłońska realizowała projekt 1.45 „Kształcenie kadry zarządzającej

instytucji pomocy i integracji społecznej w formie studiów podyplomowych” (studia podyplomowe – 7 grup). Dr Piotr Sikora w latach 2009–2013 prowadził projekt 1.20 „Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy i integracji społecznej” (studia licencjackie 3-letnie). W 2015 r. zespół badawczy pod kierunkiem prof. zw. dr. hab. Zenona Jasińskiego wygrał konkurs na opracowanie koncepcji raportu z badań przesiewowych uczniów szkół podstawowych na Opolszczyźnie w ramach projektu Regionalnego Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu „Fascynujący świat nauki i techniki”. W ramach tego samego projektu dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO, koordynowała usługi edukacyjne polegające na technicznej obsłudze zajęć dydaktycznych przeprowadzonych w formie warsztatowej w obszarze edukacji matematyczno-przyrodniczej oraz humanistycznej dla uczniów klas IV–VI szkół podstawowych województwa opolskiego. W 2015 r. dr hab. Edward Nycz uzyskał grant z Funduszu Wyszehradzkiego na organizację studiów podyplomowych „Asystent kulturalny dla krajów Grupy Wyszehradzkiej”, a dr Anna Glińska-Lachowicz – stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Aktywność obywatelska” na realizację projektu „WYSPA – przez terapię tańcem i arteterapię do efektywnej resocjalizacji i inkluzji społecznej osób skazanych”.

Prowadzone w INP badania koncentrowały się także na tematach podejmowanych w badaniach statutowych oraz badaniach własnych. Ze względu na ich liczbę (54) i zmienność nie sposób wymienić wszystkich. Wybrane tematy dawnych badań statutowych to: „Szkoła w procesach przemian cywilizacyjnych i kulturowych” – kierownik tematu: prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek (1992–1995); „Kultura i oświata skupisk etnicznych i polonijnych” – kierownik: dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO (1993–1997); „Problemy patologii środowisk wychowawczych” – kierownik: prof. dr hab. Stanisław Gawlik (1991–1997, w latach 1996–1997 temat realizowany w ramach badań własnych); „Organizacja i funkcjonowanie systemów pomocy społecznej” – kierownik: prof. dr hab. Józefa Brągiel (1997–2000, w latach 1995–1996 temat realizowany w ramach badań własnych); „Przemiany instytucji oświatowo-kulturalnych a procesy transformacji ustrojowej w Europie Środkowej” – kierownik: dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO (1998–2003). W ostatnim czasie realizowane są następujące tematy badań statutowych: „Edukacja międzykulturowa. Wymiar pedagogiczny i historyczny” – kierownik: prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński; „Rodzicielstwo w kontekście współczesnych przemian społecznych” – kierownik: prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel; „Kształcenie i doskonalenie nauczycieli w Polsce i w Niemczech w XIX–XXI wieku” – kierownik: dr hab. Bogdan Cimała, prof. UO; „Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu” – kierownik: dr hab. Danuta Kowalczyk, prof. UO; „Pedagogika wobec systemów egzystencjalnych współczesnego człowieka” – kierownik: dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO; „W poszukiwaniu mode-

lu inkluzyjnej pracy socjalnej” – kierownik: dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO; „Kształcenie ustawiczne na Śląsku Opolskim u progu XXI w.” – kierownik: prof. zw. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak.

Przykładowe tematy badań własnych: „Dzieje polskiej myśli i kultury pedagogicznej na tle porównawczym” (1994–1999, prof. dr hab. Franciszek A. Marek); „Uwarunkowania procesu wychowania” (1994–1996, doc. dr Zygmunt Łomny); „Edukacja regionalna a procesy odnowy społeczeństwa demokratycznego” (1997–2000, prof. dr hab. Ryszard Kantor); „Rola edukacji w przemianach postaw i systemów wartości społeczeństwa u schyłku XX w.” (1998–1999, prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek); „Edukacja zdrowotna jako problem teorii i praktyki” (1995–2000, dr hab. Marian Kapica, prof. UO); „Osobowość nauczyciela na przełomie wieków na tle porównawczym” (1998–1999, dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO); „Problemy oświaty i szkolnictwa na wsi” (1999, prof. dr hab. Stanisław Gawlik); „Aktywność edukacyjna, kulturalna i społeczna dorosłych. Tradycje i współczesność” (2002–2004, dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak, prof. UO); „Nauczyciel i uczeń w zreformowanej szkole” (2000–2002, dr hab. Stanisław Korczyński, prof. UO); „Szkolnictwo powszechne na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku” (2002–2005, dr hab. Bogdan Cimała, prof. UO); „Wspomaganie pracy szkoły przez organizacje rodzicielskie na tle porównawczym” (2000–2004, dr hab. Zenon Jasiński, prof. UO); „Programy i podręczniki nauczania gimnazjum na tle szkolnictwa w Europie Środkowej” (2002–2005, dr hab. Aleksander Szejnberg, prof. UO).

W ostatniej dekadzie zmieniały się sposoby finansowania badań statutowych i własnych. Nacisk jest kładziony na pozyskiwanie środków pozauczelnianych na badania. Obecne główne kierunki badań INP do 2020 r. (tzw. czas przedpandemiczny) dotyczyły takich zagadnień jak: edukacja międzykulturowa, przystosowanie społeczne jednostek, aksjologiczny i społeczny wymiar edukacji, rodzicielstwa, pomocy społecznej, doskonalenia pracy instytucji kultury oraz edukacji dorosłych. Kierunki badań młodej kadry dotyczyły następujących problemów: perspektywa funkcjonowania i działalność wybranych placówek kulturalno-oświatowych w Polsce i Niemczech, blaski i cienie współczesnego rodzicielstwa, zaangażowanie ojców zastępczych w opiekę i wychowanie dzieci w rodzinnych domach dziecka, aktywność edukacyjna człowieka dorosłego jako doświadczenie egzystencjalnie znaczące, komunikacja w środowisku więziennym – formy porozumiewania się osób funkcjonujących w instytucji totalnej.

Wymiernym efektem realizowanych zadań badawczych były organizowane konferencje naukowe, udział pracowników w sympozjach i konferencjach naukowych, a także opublikowane prace zwarte oraz artykuły w pracach zbiorowych i czasopismach.

Tabela 2. Udział pracowników INP w konferencjach naukowych w latach 2015–2018

Rodzaj konferencji	2015	2016	2017	2018	Razem
Międzynarodowa	63	66	55	40	224
Krajowa	32	47	56	43	178
Lokalna	15	16	12	7	50
Suma	110	129	123	90	452

Źródło: Uniwersytet Opolski.

Tabela 3. Statystyka publikacji pracowników INP z lat 2013–2018

Rodzaj publikacji	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Książki autorskie	6	12	5	6	4	10
Książki redagowane	8	18	22	19	14	14
Artykuły w czasopismach naukowych	19	33	22	34	42	34
Rozdziały/artykuły w pracach zbiorowych	167	149	222	151	77	162

Źródło: Uniwersytet Opolski.

W roku akademickim 2018/2019 podjęto w połączonym Instytucie następujące tematy badawcze:

- (Nie)bezpieczeństwo ontologiczne. Człowiek współczesny w matni znaczeń, praktyk i symboli – kierownik: prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz;
- Ludzie i instytucje kulturalno-oświatowe w procesie przemian – pomiędzy rynkiem a *civil society* – kierownik: dr hab. Edward Nycz, prof. UO;
- Nauczyciel i dziecko w edukacji elementarnej – ciągłość a zmiana – kierownik: dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO;
- Mechanizmy przystosowania społecznego w perspektywie czynników ryzyka i czynników chroniących – kierownik: dr hab. Irena Mudrecka, prof. UO;
- Rodzina w perspektywie wsparcia społecznego – kierownik: dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO;
- Spuścizna wychowawczo-oświatowa i społeczna polskiej myśli pedagogicznej – kierownik: dr hab. Arkadiusz Żukiewicz, prof. UO.

Reforma szkolnictwa wyższego w 2018 r. oraz tocząca się kolejna parametryzacja nauki za lata 2017–2021 zmieniły w praktyce prowadzenie badań naukowych, kierując uwagę pracowników na udział w zespołach badawczych wewnątrzuczelnianych (międzydyscyplinarnych), międzyuczelnianych krajowych i międzynarodowych. Zmianie uległa również polityka publikacyjna połączona z listami punktacyjnymi czasopism i wydawnictw.

Udział pracowników w realizacji programów badawczych w ostatnim trzydziestolecu zaowocował awansami naukowymi – uzyskaniem tytułu naukowego profesora lub stopnia doktora habilitowanego czy doktora. W ostatnim ćwierćwieczu tytuły profesorskie uzyskali w obu instytutach (Rada Naukowa Dyscypliny Pedagogika „od zawsze” była tworzona przez pracowników obu instytutów): prof. dr hab. Józefa Brągiel (1998), prof. dr hab. Teresa Borowska (1999), prof. dr hab. Józef Podgórecki (2000), prof. dr hab. Zenon Jasiński (2007), prof. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak (2013), prof. dr hab. Jolanta Kwiatek (2013). Habilitacje w tym okresie uzyskali: dr hab. Jadwiga Kosowska-Rataj (1998), dr hab. Jadwiga Hanisz (1999), dr hab. Danuta Kowalczyk (2000), dr hab. Ludwik Kozołub (2000), dr hab. Wiesław Sikorski (2010), dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska (2012), dr hab. Irena Mudrecka (2012), dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz (2013), dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska (2014), dr hab. Edward Nycz (2015) oraz dr hab. Anna Krasnodębska (2018).

W ostatnim dwudziestolecu następujący pracownicy pedagogiki uzyskali stopnie doktora: dr Tomasz Michalewski (2002), dr Anna Weissbrot-Koziarska (2002), dr Andrzej Mamroł (2006), dr Anna Glińska-Lachowicz (2006), dr Piotr Sasin (2006), dr Katarzyna Wereszczyńska (2007), dr Ewelina Konieczna (2007), dr Joanna Janik-Komar (2007), dr Emilia Lichtenberg-Kokoszka (2009), dr Przemysław Kaniok (2010), dr Agnieszka Włoch (2010), dr Ewa Dubiel (2011), dr Marzanna Pogorzelska (2012), dr Mariusz Garbiec (2012), dr Mariusz Snopek (2013), dr Agnieszka Franczyk (2015), dr Katarzyna Jarosz (2015), dr Grzegorz Kozdraś (2017), dr Leszek Waga (2017), dr Patrycja Kaszubska-Dziergas (2019), dr Weronika Kurcz (2020), dr Adam Konopnicki (2020).

Tabela 4. Uzyskane przez pracowników INP stopnie i tytuły naukowe w latach 1994–2023

Stopień/tytuł	Liczba
Profesor	8
Doktor habilitowany	9
Doktor	29

Źródło: Uniwersytet Opolski.

Spółeczność Instytutu zawsze boleśnie odczuwa śmierć pracowników. Przypomnieć należy kolejne osoby, które odeszły w ostatniej dekadzie. Są to: dr Dariusz Widelak (2011), dr hab. Jadwiga Kosowska-Rataj, prof. UO (2012), dr Henryk Koniarski (2012 – osoba zasłużona w organizacyjnym rozwoju Instytutu). W ostatnich latach odeszli długoletni pracownicy Instytutu: dr Piotr Sasin (2016), dr Jerzy Pająk (2017), dr Tadeusz Detyna (2021), prof. zw. dr hab. Józef Podgórec-

ki (2021), dr Alicja Kurcz (2022), dr Renata Reclik (2022), dr hab. Marian Kapica, prof. UO (2022).

Tabela 5. Liczebność pracowników pedagogiki w latach 2013–2023

Stopień/tytuł/stanowisko	2013	2018	2023
Profesor	5	4	—
Doktor habilitowany	6	11	9
Doktor	16	34	22
Magister	2	8	9
Starszy wykładowca	6	27	15
Wykładowca	2	6	4
Asystent dydaktyczny	—	—	7
Złeceniobiorcy (prof., dr, mgr)	17	27	26

Źródło: Uniwersytet Opolski.

Władze i pracownicy pedagogiki wiele wysiłku wkładali w pozyskanie dodatkowych funduszy na badania poprzez współpracę z jednostkami administracji państwowej, samorządowej i branżowej (skąd pozyskiwano środki na prowadzenie badań i publikowanie ich wyników lub popularyzowanie rezultatów badań poprzez konferencje naukowe). Zaowocowało to wzrostem liczby publikacji i liczby organizowanych konferencji, awansami naukowymi oraz aktywnym udziałem w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych.

W latach 1996–2015 pracownicy INP opublikowali 2005 prac, w tym 295 prac zwartych oraz 1710 artykułów i rozdziałów w pracach zwartych, oprócz tego 189 artykułów i rozdziałów w językach obcych, a także uczestniczyli w ponad 760 krajowych i 90 zagranicznych konferencjach naukowych. Dla porównania w latach 2019–2023 pracownicy dyscypliny pedagogika opublikowali 424 publikacje, w tym 43 monografie i prace zbiorowe.

W tych latach Instytut był organizatorem ponad 50 konferencji naukowych, głównie międzynarodowych i krajowych, oraz współorganizatorem ponad 80 konferencji. Pracownicy uczestniczyli rocznie średnio w 40–50 konferencjach naukowych organizowanych przez inne ośrodki w kraju i za granicą. Oto tematy wybranych seminariów i konferencji naukowych: „Polskie pogranicze. Determinanty tożsamości narodowej” (1996), „Miejsce OHP w polskim systemie wychowawczym” (1998), „Humor, zabawa, zabawki na pograniczach kulturowych i etnicznych” (1999), „Teoretyczne podstawy edukacji zdrowotnej. Stan i oczekiwania” (2000), „Oświata etniczna w Europie Środkowej” (2001), „Idea samorządności lokalnej a dziedzictwo kulturowe pogranicza” (2001), „Miejsce pedagogiki porównawczej w systemie nauk pedagogicznych” (2002), „Praca socjalna wobec

wyzwań teraźniejszości i przyszłości” (2003), „Rola kultury w wychowaniu młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy” (2004), „Kształcenie i doskonalenie nauczycieli w Europie” (2006), „Miejsce kultur etnicznych i regionalnych w jednoczącej się Europie” (2006), „Podmiotowość i tolerancja w środowiskach lokalnych na pograniczu czesko-polskim” (2007), „Czesko-polska współpraca naukowa, kulturalna i gospodarcza po II wojnie światowej” (2008), „90-lecie służby więziennej w Polsce” (2009), „Nauczyciele europejscy w przestrzeni edukacji wielo- i międzykulturowej” (2009), „Lokalne programy wychowawcze w Ochotniczych Hufcach Pracy” (2010), „Absolwenci i uczestnicy Ochotniczych Hufców Pracy w życiu, pracy i społeczeństwie” (2010), „Identyfikacja potrzeb i oczekiwań młodzieży na rynku pracy” (2010), „Indoktrynacja nauczycieli w Polsce i w Niemczech w latach 1950–1956” (2011), „W poszukiwaniu optymalnego modelu więziennictwa. Oddziaływania resocjalizacyjne wobec wybranych kategorii więźniów” (2013), „Oświata i kultura etniczna w Europie w dziesięć lat po rozszerzeniu UE” (2014), „Rodzicielstwo w różnych etapach rozwoju rodziny” (2015), „Współczesne problemy edukacji” (2016), „Wewnętrzne reformy w szkołach i edukacji nauczycieli z niemiecko-polskiej perspektywy” (2016), „W poszukiwaniu optymalnego modelu więziennictwa” (2016), „Współczesne problemy społeczne wyzwaniem dla pedagogiki i pracy socjalnej” (2017), „Rodzicielstwo i jego oblicza” (2017), „Człowiek w przestrzeni instytucji resocjalizacyjnej – w stulecie odzyskania niepodległości” (2018), Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Edukacja publiczna i niepubliczna z perspektywy niemiecko-polskiej” (2018), „Partnerstwo na rzecz rodzicielstwa zastępczego w województwie opolskim” (2020), „Edukacja włączająca dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu” (2023). Ze względu na czas trwania na uwagę zasługują regionalne Kędzierzyńsko-Kozielskie Seminarium Naukowe, nad którymi od 1994 r. opiekę sprawuje Instytut Nauk Pedagogicznych (28 seminariów do 2022 r.).

Wyniki dotychczasowych badań ogłaszane są na łamach własnych wydawnictw INP, a są to: „Tradycje i Perspektywy Edukacji. Czesko-Polskie Studia Pedagogiczne” (red. Z. Jasiński, E. Karcz-Taranowicz), „Empowerment. Kwartalnik Pracowników Socjalnych Śląska Opolskiego” (red. P. Sikora), „Education. Opole University Annual” (red. Z. Jasiński), „Studia i Rozprawy z Pedagogiki Resocjalizacyjnej” (red. Z. Jasiński, I. Mudrecka, D. Widelak, D. Kowalczyk, A. Glińska-Lachowicz) oraz „Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie”, wydawane od 1985 r. wspólnie z Towarzystwem Ziemi Kozielskiej (red. E. Nycz).

Współpraca krajowa i wymiana międzynarodowa, przekształcająca się często we współpracę z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, była mocnym punktem Instytutu nie tylko w ostatnim dwudziestoleciu. Była ona związana z realizacją określonych programów badawczych, a efektem tej współpracy były wspólnie prowadzone badania, konferencje naukowe, wymiana pracowników i studentów

oraz publikacje. Po powstaniu Wydziału Historyczno-Pedagogicznego UO kontynuowano współpracę z partnerami w ramach umów podpisanych w okresie funkcjonowania WSP. Podpisano również nowe umowy z różnymi partnerami krajowymi i zagranicznymi – naukowymi, ale też instytucjami administracji państwowej lub samorządowej, w tym z: Katedrą Pedagogiki Szkoły Politechnicznej w Zittau (1996), Wydziałem Pedagogicznym Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (1996), Uniwersytetem Lingwistycznym w Kijowie (1996), Wydziałem Pedagogicznym Uniwersytetu w Mariborze (1997), Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy w Opolu (1997), Kuratorium Oświaty w Opolu (1997), Centralą Błękitnego Krzyża w Wuppertalu (1998), Komendą Główną Ochotniczych Hufców Pracy w Warszawie (2005), II Liceum Ogólnokształcącym (LO) w Prudniku (2009), Wojewódzkim Urzędem Pracy w Opolu (2009), Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Opolu (2009), Szkołą Kofoeda w Kopenhadze (2009), Hospicjum św. Krzysztofa w Londynie (2009), ośrodkami pracy socjalnej w Londynie (2009), Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa (2009), Uniwersytetem Dragomanowa w Kijowie (2012), Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Opolu (2012), Towarzystwem Ziemi Kozielskiej w Kędzierzynie-Koźlu (2013), Instytutem Kryminalistycznym w Kijowie (2013), Uniwersytetem w Northampton (2013), University of Central Missouri w Warrensburgu (2013), Uniwersytecie w Karlstad (2014), Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu (2014), Prokuraturą Rejonową w Opolu (2016).

Instytut współpracował także z: wydziałami pedagogicznymi (edukacyjnymi) uniwersytetów w Bratysławie, Preszowie, Koszycach (w ramach współpracy międzyrządowej), uniwersytetami w: Lublaniu, Osnabrück (w ramach programu Erasmus), Sankt Petersburgu, Mińsku, Budapeszcie, Brnie, Wilnie, Moskwie i Rijece. Ważna zawsze była współpraca z Uniwersytetem w Poczdamie, zapoczątkowana jeszcze w latach 70. XX w. Średnio co roku na konferencje zagraniczne i krótkoterminowe staże lub wizyty badawcze wyjeżdżało 10–15 osób. W ramach międzynarodowych programów nasi studenci studiowali w: Ołomuńcu, Mariborze, Zittau, Hildesheim, Hradcu Králové, Londynie i Madrycie. U nas studiowali studenci z: Ołomuńca, Opawy, Hradca Králové, Mariboru i Bratysławy, a na studiach doktoranckich studenci z: Ukrainy, Republiki Czeskiej i Republiki Litewskiej.

Instytut gościł szanowanych pedagogów z kraju i zagranicy, m.in.: prof. Ewgienija Jewtucha – przewodniczącego Centralnej Komisji ds. Stopni Naukowych Ukrainy; prof. Wolfganga Mittera – prezydenta Światowego Towarzystwa Pedagogiki Porównawczej; prof. Frantza Pegelera – światowej sławy historyka oświaty dorosłych; prof. Toma Lawsons z University Luisville (USA) – kierownika światowych programów pomocowych; prof. Ettore Gelpiego – włoskiego pedagoga, pracownika UNESCO; prof. Ivana Ziaziuna – ministra szkolnictwa Ukrainy;

prof. Malcolm Payne'a z Hospicjum św. Krzysztofa w Londynie – światowy autoritet w zakresie pracy socjalnej; prof. Stevena Dunna – koordynatora światowego programu LC „Dojrzałość” z Newman University w USA; prof. Františka Mezihorká – dziekana Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu, senatora Parlamentu Republiki Czeskiej.

Pracownicy Instytutu od wielu lat prowadzili *sensu largo* pedagogizację środowiska opolskiego. W 2010 r. INP objął patronatem klasy o profilu pedagogicznym w II LO w Prudniku, IV LO, V LO i VIII LO w Opolu. Nowatorskim projektem ostatniego okresu była Młodzieżowa Akademia Pedagogiczna (2014–2015) przeznaczona dla uczniów szkół średnich z Opolszczyzny, mająca na celu zapoznanie młodzieży z ofertą UO. Odbyło się 10 spotkań wykładowo-warsztatowych prowadzonych przez studentów i pracowników, a skierowanych do zainteresowanych licealistów. Absolwentka pedagogiki mgr Patrycja Kniejska zdobyła I nagrodę w konkursie im. Jana Wawrzynka na najlepszą pracę magisterską o tematyce społecznej obronioną w 2010 r., napisaną pod kierunkiem prof. dr. hab. Zenona Jasińskiego, po czym uzyskała stypendium Ministerstwa Spraw Zagranicznych Niemiec na studia doktoranckie w tym kraju, a następnie obroniła pracę doktorską i w 2015 r. uzyskała stopień doktora.

Pracownicy są zaangażowani w środowisku lokalnym, wygłaszają w różnych instytucjach prelekcje dotyczące problemów pedagogicznych, społecznych i kulturalnych. INP sprawuje opiekę naukową nad czterema uniwersytetami trzeciego wieku, w których pracownicy Instytutu prowadzą także w dużej części zajęcia. W pomieszczeniach INP odbywają się zajęcia dla seniorów z języków obcych i komputerowe (prowadzą je również studenci). Instytut był współorganizatorem trzech edycji konkursu autobiograficznego dla osób niepełnosprawnych „Sensotwórcy – ludzie, dla których tworzenie ma sens”.

W roku akademickim 2017/2018 odbyło się sześć instytutowych „czwartkowych seminariów naukowych”. W funkcjonowaniu INP ważna jest praca kół naukowych, których sekcji było w historii Instytutu kilka. Koła naukowe zawsze stanowiły ważny element środowiskowej działalności Instytutu, wspomagając jego funkcjonowanie. Poświęcony im będzie rozdział w tej publikacji.

Zakończenie

Z perspektywy kolejnych dekad funkcjonowania INP uwidacznia się dominanta jego działalności. Funkcja badawcza była zawsze ważna w planach władz i w odczuciu pracowników. Liczba publikacji pozytywnie o tym świadczy. Koncentrowanie się na sprawach regionalno-lokalnych w badaniach nie wykluczało prowadzenia badań ogólnokrajowych i ponadgranicznych. W sferze dydaktycznej skryształizowane zostały koncepcje kształcenia na prowadzonych specjalnościach

realizowane w dłuższym czasie. Modyfikacje systemu kształcenia objęły przejście na system boloński, a także powrót do jednolitych studiów. Sytuacja kadrowa Instytutu była dynamiczna w zależności od tytułów i stanowisk pracowników, ale z tendencją do stabilizacji. Władze uczelni były życzliwie nastawione do funkcjonowania Instytutu oraz rozwiązywania pojawiających się w nim czasami problemów organizacyjnych, stwarzając warunki do prowadzenia efektywnej pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej. Uzyskane w ostatnim okresie wyniki oceny pracy dydaktycznej oraz parametryzacji o tym świadczą.

Rozwój Instytutu Nauk Pedagogicznych nie byłby możliwy bez wsparcia i życzliwości innych ośrodków akademickich w kraju. Dwudziestokilkuletnią działalność INP tworzyło prawie 90 pracowników, którym należą się gorące podziękowania za codzienne tworzenie jego historii.

Patrycja Kaszubska-Dziergas, Edward Nycz

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU STUDIÓW EDUKACYJNYCH 1989–2018 (WYBÓR)

Historia

Instytut Studiów Edukacyjnych (ISE) funkcjonował prawie 30 lat – od 1989 do 2018 r. Jako odrębna jednostka organizacyjna wchodził w skład Wydziału Filologiczno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Powstańców Śląskich w Opolu pod nazwą Instytut Pedagogiki Wczesnoszkolnej. W tym okresie w Instytucie utworzono 4 zakłady:

- Zakład Nauczania Początkowego;
- Zakład Teorii Wychowania;
- Zakład Wychowania Plastycznego i Muzycznego;
- Zakład Biomedycznych Podstaw Rozwoju i Wychowania.

Funkcję dyrektora Instytutu objął doc. dr hab. Władysław Puślecki, zastępcą ds. naukowych była doc. dr hab. Teresa Borowska, natomiast ds. dydaktycznych – dr Stanisław Michalak.

W latach 1992–1998 w strukturze Instytutu nastąpiły zmiany organizacyjne i kadrowe. W 1992 r. stanowisko zastępcy dyrektora ds. dydaktycznych powierzono dr Stanisławie Włoch. Rok 1997 to czas reorganizacji struktury Instytutu. 1 września zmieniła się nazwa Instytutu na Instytut Studiów Edukacyjnych. Powołane zostały 2 katedry i 3 zakłady:

- Katedra Pedeutologii, kierowana przez prof. dr. hab. Antoniego Smołałskiego;
- Katedra Pedagogiki Wczesnoszkolnej, kierowana przez prof. dr. hab. Władysława Puśleckiego;
- Zakład Teorii Wychowania i Pedagogiki Specjalnej, kierowany przez dr hab. Teresę Borowską, prof. UO;
- Zakład Metodologicznych Podstaw Pedagogiki, kierowany przez dr hab. Ewę Smak, prof. UO;
- Zakład Pedagogiki Przedszkolnej, kierowany przez dr Stanisławę Włoch.

W roku 2000 został uroczystie otwarty i oddany do użytku nowy obiekt dydaktyczny – Collegium Paedagogicum. Inicjatorem wybudowania nowoczesnego i przystosowanego do specyfiki zajęć z zakresu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej obiektu był ówczesny rektor Uniwersytetu Opolskiego prof. dr hab. Stanisław Sławomir Nicieja.

Władze Instytutu

Na przestrzeni 30 lat Instytutem Studiów Edukacyjnych kierowali następujący dyrektorzy:

- prof. dr hab. Władysław Puślecki (1989–2003);
- dr hab. Jadwiga Hanisz, prof. UO (2003–2009);
- dr hab. Ewa Smak, prof. UO (2009–2018).

Zastępcami dyrektora ds. naukowych byli:

- prof. dr hab. Teresa Borowska (1989–2002);
- dr hab. Ewa Smak, prof. UO (2003–2009);
- dr Tomasz Michalewski (2009–2016);
- dr Andrzej Mamroł (2016–2018).

Grono zastępców dyrektora ds. dydaktycznych tworzyli:

- dr Stanisław Michalak (1989–1992);
- dr Stanisława Włoch (1992–2018).

Główne kierunki pracy naukowo-badawczej Instytutu Studiów Edukacyjnych

Działalność naukowo-badawcza Instytutu Studiów Edukacyjnych była ściśle powiązana z kierunkiem kształcenia oraz zainteresowaniami i kompetencjami naukowymi poszczególnych pracowników. Koncentrowała się wokół badań centralnie sterowanych, statutowych i własnych przy współudziale partnerów zagranicznych i krajowych.

W badaniach centralnie sterowanych w 7 programach uczestniczyli: prof. dr hab. Władysław Puślecki, dr hab. Ewa Smak, prof. UO, prof. dr hab. Teresa Borowska, prof. dr hab. Antoni Smołański, dr Stanisława Włoch. W ramach badań statutowych pracownicy realizowali 25 tematów skoncentrowanych wokół pedagogiki specjalnej, wczesnoszkolnej, przedszkolnej i kształcenia nauczycieli. Ponadto w Instytucie prowadzono wielokierunkowe badania własne.

Efektem podejmowanych eksploracji jest wiele publikacji zwartych i artykułów zamieszczonych w czasopismach krajowych i zagranicznych. W latach 1990–2018 pracownicy Instytutu opublikowali 107 pozycji zwartych, 1050 rozdziałów w monografiach polskich i zagranicznych, 2060 artykułów w czasopismach.

Konferencje naukowe

Od 1990 do 2018 r. Instytut Studiów Edukacyjnych zorganizował ponad 30 konferencji naukowych dotyczących problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży, które miały zasięg międzynarodowy i ogólnopolski z udziałem gości zagranicznych.

Instytut był również organizatorem sesji naukowych, sympozjów i seminariów z udziałem gości i prelegentów z całego świata (Szwecji, Litwy, Ukrainy, Czech, Słowacji, Niemiec, Stanów Zjednoczonych).

Pracownicy Instytutu aktywnie brali udział w 1050 konferencjach zagranicznych, międzynarodowych i ogólnopolskich. Szczególny wymiar miała współpraca z pedagogami z Niemiec, którzy organizowali spotkania ze studentami i pracownikami ISE, prezentując innowacyjne i twórcze metody kształcenia przyszłych nauczycieli. Ostatnią znaczącą konferencją organizowaną przez ISE (przez prof. dr hab. Mirosławę Nowak-Dziemianowicz) była I Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Pamięć – Historia – Tożsamość. Edukacja i polityka historyczna w procesie konstruowania narracji naszej wspólnoty”, zorganizowana 14–15 czerwca 2018 r., która zgromadziła wielu znanych polskich pedagogów.

Współpraca naukowa z ośrodkami zagranicznymi i z Polski

Instytut współpracował z wieloma zagranicznymi ośrodkami uniwersyteckimi i oświatowymi (Czechy, Słowacja, Litwa, Ukraina, Niemcy, Irlandia, Szwecja). Wspólne zainteresowania naukowe koncentrowały się na problemach związanych z edukacją dzieci w wieku przedszkolnym, wczesnoszkolnym i szkolnym. Współpraca ogniskowała się wokół 4 aspektów działań:

- wymiana pracowników naukowych (staże);
- prowadzenie wspólnych badań dotyczących rozwoju dzieci i młodzieży;
- poszukiwanie innowacyjnych metod kształcenia nauczycieli;
- organizowanie wspólnych konferencji w Polsce i za granicą.

W roku 2002 podpisano trójstronną umowę o współpracy pomiędzy Instytutem Studiów Edukacyjnych, Fundacją Richard Montag w Bonn i Uniwersytetem w Kolonii oraz Urzędem Marszałkowskim w Opolu. Współpraca obejmowała: poszukiwanie oraz kreowanie twórczych i nowatorskich metod kształcenia nauczycieli, prowadzenie wspólnych badań, wymianę studentów i pracowników oraz opracowanie koncepcji kształcenia pod nazwą „Uczymy inaczej w szkole europejskiej”.

W ramach współpracy zagranicznej ISE gościł 17 wybitnych pedagogów, badaczy i znawców z zakresu edukacji dzieci i młodzieży. Oprócz współpracy z ośrod-

kami ISE prowadził wspólne działania z placówkami uniwersyteckimi w Polsce (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Wrocławski i wiele innych).

Kierunki kształcenia i doskonalenia

Instytut Studiów Edukacyjnych podejmował wielokierunkowe i interdyscyplinarne działania, koncentrujące się na tworzeniu nowych kierunków kształcenia przyszłych nauczycieli. Głównym zadaniem w tym obszarze było zdobywanie wiedzy i nabywanie kompetencji zawodowych oraz kształtowanie osobowości twórczej i transgresyjnej.

W ISE prowadzone były studia I i II stopnia, stacjonarne i niestacjonarne na kierunku pedagogika w zakresie następujących specjalności:

- kształcenie wczesnoszkolne z wychowaniem przedszkolnym;
- pedagogika terapeutyczna z oligofrenopedagogiką;
- pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z edukacją artystyczną;
- edukacja kreatywna z medialną;
- edukacja elementarna z terapią pedagogiczną;
- pedagogika medialna z edukacją artystyczną;
- edukacja elementarna z językiem obcym.

W ISE realizowane były następujące studia podyplomowe:

- podyplomowe studia logopedyczne;
- podyplomowe studia z zakresu terapii pedagogicznej z oligofrenopedagogiką;
- podyplomowe studia z zakresu wychowania przedszkolnego i terapii pedagogicznej;
- podyplomowe studia z zakresu kształcenia wczesnoszkolnego z muzyką/plastyką;
- podyplomowe studia z zakresu wczesnego nauczania języka angielskiego z edukacją artystyczną.

Oprócz studiów podyplomowych w ISE realizowany był centralny projekt w ramach grantu ministerialnego. Program opracowany przez dr Stanisławę Włoch został wysoko oceniony przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu oraz zatwierdzony do realizacji.

Na uwagę zasługuje także autorskie opracowanie projektu pt. „Domowa edukacja matek i dzieci romskich” na zlecenie Brytyjskiego Funduszu Know-How Ambasady Brytyjskiej. Pracownicy ISE nie tylko realizowali przyjęty program edukacyjny, ale również prowadzili badania nad efektywnością pracy i podnoszeniem świadomości edukacyjnej matek romskich.

Działalność kół naukowych

W Instytucie Studiów Edukacyjnych funkcjonowały 3 koła naukowe:

- Koło Naukowe Pedagogiki Wczesnoszkolnej;
- Koło Naukowe Edukacji Kreatywnej i Medialnej;
- Koło Naukowe Terapeutów.

Zainteresowania studentów koncentrowały się na pracach naukowych dotyczących kształcenia oraz wychowania w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, terapeutycznej i kreatywnej.

Opiekunami Koła Naukowego Pedagogiki Wczesnoszkolnej byli: jego założycielka – dr hab. Gabriela Kapica, prof. UO, następnie dr Ferdynand Mielczarek, a w ostatnich latach dr Anna Malec. Koło współpracowało m.in. z Forum Ruchu Naukowego, Kołem Naukowym Pedagogiki Wczesnoszkolnej z Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, Kołem Naukowym Wspomagania Rozwoju Dziecka w Nowym Sączu, Kołem Naukowym Uniwersytetu Preszowskiego (Słowacja). Koło Naukowe Pedagogiki Wczesnoszkolnej zorganizowało liczne sympozja, konferencje i warsztaty. Istotnym osiągnięciem Koła było powołanie i cykliczne wydawanie czasopisma naukowego „Paidagogos”.

Koło Naukowe Terapeutów powstało z myślą o studentach specjalności pedagogika terapeutyczna z oligofrenopedagogiką i było przestrzenią doskonalenia kompetencji w dziedzinie oligofrenopedagogiki i terapii pedagogicznej. W okresie swojej działalności Koło zorganizowało 2 konferencje i 6 sympozjów naukowych. Ponadto organizowało bale charytatywne dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Pomysłodawczynią i opiekunką Koła była dr Małgorzata Ganczarska.

Najmłodsze koło naukowe w historii Instytutu Studiów Edukacyjnych to Koło Naukowe Edukacji Kreatywnej i Medialnej, którego założycielką i opiekunką była dr Agnieszka Włoch. Stwarzało ono możliwości rozwijania zdolności artystycznych i aktywności twórczej. W ramach działalności Koło realizowało badania naukowe w zakresie pedagogiki kreatywnej dzieci i młodzieży, organizowało akcje charytatywne, występy i warsztaty artystyczne oraz sympozja naukowe. Ponadto prowadziło szeroką współpracę z Fundacją Richard Montag z Bonn, w ramach której organizowane były interdyscyplinarne warsztaty w Polsce, Irlandii i Niemczech.

Warto podkreślić, że studenci swoje zainteresowania mogli rozwijać w tworzonych przez pracowników ISE przestrzeniach artystycznych, koncentrujących się na różnorodnych formach muzycznych, plastycznych, teatralnych. Duże zasługi na tym polu ma dr Elżbieta Trylnik – założycielka znakomitego Chóru Akademickiego „Dramma Per Musica”, laureata wielu nagród i wyróżnień. Muzyczne sukcesy odnosił także dr Marian Biliński, kierujący Opolskim Chórem Kameralnym oraz Studencką Orkiestrą Kameralną. Krajowe i zagraniczne osiągnięcia

w dziedzinie muzyki miał również mgr Franciszek Borysowicz. Z kolei mgr Barbara Klimczyk i mgr Marian Wojewoda organizowali cykliczne wystawy malarstwa studenckiego i własnego.

Przestrzeń teatralną w ISE tworzyła dr Agnieszka Włoch – założycielka i reżyserka Teatru Zapadnia. Teatr ten, zrzeszający przede wszystkim studentów, wielokrotnie reprezentował Uniwersytet Opolski na krajowych i międzynarodowych festiwalach, zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia, m.in. w Kanadzie, Niemczech, Korei Południowej, Macedonii, Stanach Zjednoczonych. Różnorodne formy teatralne dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym kreowały także: mgr Emilia Mendyk, dr Iwona Konopnicka i dr Tatiana Kłosińska.

Pozauczelniana działalność naukowa i dydaktyczna

Pracownicy ISE aktywnie uczestniczyli w pracach stowarzyszeń naukowych w Polsce oraz prowadzili działalność na rzecz środowiska i regionu. Znaczący był udział pracowników w zadaniach realizowanych przez Komitet Nauk Pedagogicznych PAN. Prof. dr hab. Władysław Puślecki pełnił funkcję przewodniczącego Zespołu Edukacji Elementarnej, stanowisko zastępcy przewodniczącego obejmowała dr Stanisława Włoch, a sekretarza – dr Tatiana Kłosińska. Zespół ten organizował sympozja i konferencje naukowe, uczestniczył w badaniach resortowych w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Na szczególną uwagę zasługuje działalność Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego regionu opolskiego, w którym pracownicy ISE pełnili szereg znaczących funkcji.

W zakresie upowszechniania pedagogiki Celestyna Freineta duży wkład miała dr Tatiana Kłosińska – przewodnicząca Zespołu Regionalnego Polskiego Stowarzyszenia Animatorów Pedagogiki Celestyna Freineta. Dr Renata Reclik aktywnie współpracowała ze Stowarzyszeniem Nauczycieli Matematyków, dr Małgorzata Ganczarska – w sekcji socjoterapii Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, a w obszarze logopedii wiele funkcji pozauczelnianych pełniła dr hab. Grażyna Jastrzębowska. Duże zaangażowanie w działalność na rzecz Polskiego Towarzystwa Dyslektycznego wykazała dr Ewa Jędrzejowska. Z kolei dr hab. Ewa Smak, prof. UO, współpracowała z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Opolu – była członkiem Rady Programowej tej instytucji. Dr Iwona Konopnicka uczestniczyła w tworzeniu projektu edukacyjnego „Pedagogika pamięci”, prowadziła szeroką współpracę naukową z Państwowym Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach. Ścisłą współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym nawiązała mgr Barbara Klimczyk, która opracowała wiele podręczników i programów do zajęć plastycznych w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum. Dr Stanisława

Włoch brała aktywny udział w opracowaniu – na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Opolu i Unii Europejskiej – projektu wdrożeniowego „Kształcenie ustawiczne a rynek pracy” oraz projektu „Szkoła Europejska”. Pracownicy Instytutu uczestniczyli również w pracach redakcji różnych czasopism pedagogicznych.

Na szczególną uwagę zasługuje działalność artystyczno-kulturalna pracowników ISE, koncentrująca się wokół różnych dziedzin sztuki – muzyki, plastyki, teatru. Dr Marian Biliński zorganizował ponad 250 koncertów i występów Opolskiego Chóru Kameralnego i Studenckiej Orkiestry Kameralnej w różnych miastach Polski i za granicą. Współuczestniczył także w tworzeniu oprawy muzycznej do spektakli realizowanych przez Teatr Zapadnia. Duże osiągnięcia w dziedzinie muzyki ma na swoim koncie dr Elżbieta Trylnik, założycielka i dyrygentka Chóru Akademickiego „Dramma Per Musica”. Chór, będący laureatem wielu prestiżowych nagród, występował na najważniejszych uroczystościach Uniwersytetu Opolskiego. W obszarze sztuki plastycznej na uwagę zasługuje działalność mgr. Mariana Wojewody. Jego prace prezentowane były na wielu wystawach zbiorowych i indywidualnych. Z kolei mgr Barbara Klimczyk stworzyła plastyczną przestrzeń warsztatową dla nauczycieli przedszkoli i szkoły podstawowej. Działalność teatralną w ISE prowadziła dr Agnieszka Włoch, która wraz z założonym przez siebie Teatrem Zapadnia zrealizowała ponad 15 przedstawień prezentowanych na prestiżowych festiwalach, m.in. w USA, Kanadzie, Korei Południowej, Niemczech.

W roku 2014 w Instytucie Studiów Edukacyjnych powstał projekt naukowo-dydaktyczny z udziałem Publicznego Przedszkola nr 25 w Opolu, mający na celu wypracowanie strategii w zakresie wielokierunkowego i transgresyjnego rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym. W ramach projektu utworzono Uniwersytecką Akademię dla Rodziców i cyklicznie organizowano wykłady dla rodziców i spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin. Autorkami projektu były dr Stanisława Włoch oraz mgr Ewa Dęga (dyrektorka Publicznego Przedszkola nr 25 w Opolu).

Wybrane wydarzenia z życia Instytutu

30 lat funkcjonowania Instytutu Studiów Edukacyjnych to szereg wydarzeń naukowych, dydaktycznych, artystycznych. Do istotnych należy zaliczyć wizytację ministerialną liczącą 20 osób, której celem była kontrola procesu kształcenia studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, a efektem – wysoka ocena kontrolowanych obszarów. W 2000 r. na potrzeby Instytutu został oddany do użytku nowy obiekt pod nazwą Collegium Paedagogicum, wyposażony w nowoczesny sprzęt i środki dydaktyczne, a w 2002 r. utworzona została pracownia

komputerowa, sponsorowana przez RWE. Jej powstaniu patronował ówczesny Prezydent Polski – Aleksander Kwaśniewski.

Pracownicy ISE prowadzili szeroką działalność naukowo-badawczą, która zaowocowała licznymi awansami – tytuł profesora zwyczajnego otrzymali: Teresa Borowska, Władysław Puślecki i Antoni Smołalski, natomiast stopień doktora habilitowanego – Gabriela Kapica i Ewa Smak. Stopień doktora uzyskało 23 pracowników.

Do ważnych wydarzeń w Instytucie zaliczyć można jubileusze pracy długoletnich pracowników. Prof. dr hab. Władysław Puślecki obchodził jubileusz 50-lecia pracy zawodowej. Z tej okazji zorganizowano sympozjum naukowe i wydano księgę pamiątkową pt. *Edukacja progresywistyczna* pod redakcją Ewy Smak i Stanisławy Włoch. Jubileusz 50-lecia pracy zawodowej obchodziły także dr hab. Jądwiga Hanisz oraz dr hab. Gabriela Kapica. Jubilatki uhonorowano wydaniem ksiąg jubileuszowych – *Ku integralności edukacji wczesnoszkolnej* pod redakcją Ewy Smak i Stanisławy Włoch oraz *Edukacja wczesnoszkolna. Teoria i praktyka* pod redakcją Ewy Smak, Tatiany Kłosińskiej i Iwony Konopnickiej. W 2018 r. jubileusz 50-lecia pracy zawodowej obchodziła dr Stanisława Włoch. Z tej okazji wydana została księga zatytułowana *Wczesna edukacja dziecka. Teoria i praktyka*, której redaktorkami były Ewa Smak, Ewa Jędrzejowska i Iwona Konopnicka. Wielu pracowników ISE zostało uhonorowanych odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi, nagrodami rektora (zarówno indywidualnymi, jak i zbiorowymi) za dokonania naukowe oraz nagrodą Quality za działalność dydaktyczną. Dr Stanisława Włoch otrzymała Medal Edukacji Jutra jako wyróżniający się w pracy naukowo-dydaktycznej twórczy nauczyciel.

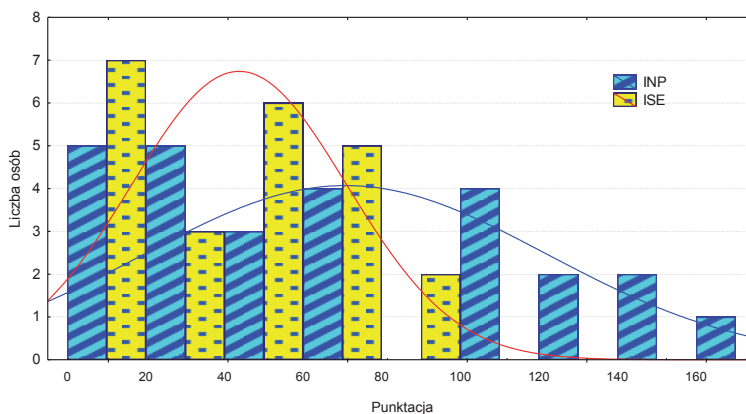
Stanisława Barzій-Włoch, Agnieszka Włoch

INSTYTUT NAUK PEDAGOGICZNYCH – LATA 2018–2023

Wiosną 2018 r. władze Uniwersytetu Opolskiego podjęły decyzję o połączeniu Instytutu Nauk Pedagogicznych z Instytutem Studiów Edukacyjnych. W okresie letnim tegoż roku trwały prace przygotowawcze mające połączyć dwie samodzielnie działające od 30 lat struktury w jeden instytut. Przyjęto nazwę połączonych instytutów – Instytut Nauk Pedagogicznych, próbując nawiązać do historii dyscypliny pedagogika z okresu Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Dlaczego doszło do ponownego połączenia instytutów? Zadecydował o tym „duch obecnych czasów”. Zmieniły się po 30 latach uwarunkowania, które zadecydowały o wyodrębnieniu się instytutów w 1989 r. Przede wszystkim została wprowadzona w życie Ustawa/Konstytucja dla nauki z października 2018 r., zmieniająca podstawy struktur, funkcjonowania i działalności naukowej i dydaktycznej uczelni akademickich w Polsce. Uczelnia opolska przyjęła nowy Statut, który wpłynął na wiele elementów dotychczasowej uniwersyteckiej rzeczywistości (czynnik ludzki, parametryzacja, potencjał ludzki, nowa struktura badawcza (instytuty) i dydaktyczna (wydziały), administracja, awanse pracownicze...). Wystarczy porównać „stary” Statut UO z tym z 2018 r., aby zauważyć duże różnice organizacyjne i funkcjonalne.

Zmieniła się również wizja i polityka pracy naukowo-badawczej powiązana z trwającą parametryzacją (2017–2021). Zmiany kierowały się ku budowie zespołów badawczych lub dydaktycznych, a parametryzacja miała dotyczyć dyscypliny (pedagogika) w ramach uczelni, nie zaś – jak dotychczas – danego wydziału. Wskazywana w dokumentach ministerialnych walka z „punktozą” miała tworzyć nowy model ewaluacji nauki, przesuując nacisk na jakość (a nie ilość) publikacji (jako efektu badań) i wspieranie doskonałości naukowej, rozumianej jako uczestnictwo w globalnym dyskursie akademickim poprzez publikowanie w czasopismach (wydawnictwach) zindeksowanych w bazach bibliograficznych o największej renomie. Konstytucja dla nauki określiła trzy kryteria ewaluacji obejmujące: poziom naukowy i artystyczny prowadzonej działalności naukowej; efekty finansowe badań naukowych i prac rozwojowych; wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.

Przygotowania do parametryzacji ukazują wykres 2 podający dane dotyczące punktacji publikacji pracowników dwóch analizowanych jednostek. Pracownicy ISE byli bardziej obciążeni pracą dydaktyczną (przy większej liczbie studentów na kierunkach nauczycielskich) niż pracownicy INP – koncentrujący się w większym zakresie na badaniach i publikowaniu ich wyników.

Wykres 2. Punkcja publikacji pracowników ISE i INP w 2018 r.
Źródło: Uniwersytet Opolski.

Ważnym elementem podjętej decyzji o reorganizacji instytutów była również liczba studentów rekrutowanych w każdym kolejnym roku. Niestety jest ich coraz mniej, co widoczne jest przy zestawieniu liczebności w dłuższym interwale czasu.

Tabela 6. Studenci w latach 2003–2022 na wskazanych kierunkach (liczebność śródroczna)

Kierunek	Lata	Studenci stacjonarni	Studenci niestacjonarni
Pedagogika (3 + 2 l.)	2003–2012	13 114	20 747
	2013–2022	8 582	4 125
Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (5 l.)	2019–2022	543	304
Pedagogika specjalna (3 + 5 l.)	2018–2022	279	—
Praca socjalna (3 + 2 l.)	2007–2012	539	391
	2013–2022	681	437

Źródło: Uniwersytet Opolski.

W roku akademickim 2018/2019 „starym-nowym” Instytutem Nauk Pedagogicznych zarządzał zespół:

- dyrektor Instytutu – dr hab. Edward Nycz, prof. UO;

- zastępca dyrektora ds. naukowych – prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz;
- zastępca dyrektora ds. kształcenia pedagogów – dr Emilia Lichtenberg-Kokoszka do 31 grudnia 2018 r. – od 1 stycznia 2019 r. dr Tomasz Michalewski;
- zastępca dyrektora ds. kształcenia nauczycieli – dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO.

Struktura Instytutu na dzień 1 października 2018 r. była następująca:

- Katedra Teoretycznych Podstaw Edukacji i Wychowania – kierownik: prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz;
- Zakład Pedagogiki Społecznej i Pracy Socjalnej – kierownik: dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO;
- Zakład Pedagogiki Specjalnej – kierownik: dr hab. Irena Mudrecka, prof. UO;
- Zakład Pedagogiki i Edukacji Elementarnej – kierownik: dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO;
- Zakład Metodologii i Badań Edukacyjno-Kulturowych – kierownik: dr hab. Edward Nycz, prof. UO;
- Zakład Myśli Pedagogicznej i Polityki Oświatowej – kierownik: dr hab. Arkadiusz Żukiewicz, prof. UO.

Rok akademicki obfitował w spotkania naukowe i wyłożoną pracę nad jak najlepszym przygotowaniem się do parametryzacji. W tym czasie zostali powołani koordynatorzy dyscyplin ewaluowanych. W INP koordynatorką została prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz. W maju 2019 r. kierunki pedagogika i praca socjalna były oceniane przez przybyłą na Uniwersytet Opolski Państwową Komisję Akredytacyjną. Ocena obu kierunków była ze wszech miar pozytywna. Zmiany w Statucie Uniwersytetu Opolskiego wynikające z Ustawy o szkolnictwie wyższym z 2018 r. spowodowały wybory we wszystkich jednostkach Uniwersytetu oraz powołanie nowych dyrektorów i dziekanów.

Od 1 października 2019 r. na stanowisko dyrektor INP została powołana prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz, a jej zastępcą został dr hab. Edward Nycz, prof. UO. Od tego roku rozpoczęli również swoją działalność koordynatorzy kierunków, zastępujący dawnych dyrektorów ds. dydaktyki/kształcenia. Byli to: dr Beata Górnicka – koordynator kierunku pedagogika, dr hab. Irena Mudrecka, prof. UO – koordynator kierunku pedagogika specjalna, dr Agnieszka Włoch – koordynator kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska, prof. UO – koordynator kierunku praca socjalna.

W tym roku akademickim dzięki inicjatywie prof. dr hab. Mirosławy Nowak-Dziemianowicz zostały zorganizowane Opolskie Kolokwia Epistemologiczne. Odbyły się one: 5 marca (wykłady: E. Nycz, K. Rubacha), 17 kwietnia (D. Klus-

-Stańska, A. Krasnodębska), 7 maja (M. Malewski), 15 czerwca (S. Kwiatkowski), 9 października (Z. Izdebski), 13 listopada (I. Nowosad), 11 grudnia (J. Szempruch). Zgromadziły spore grono słuchaczy. Pandemia, która wybuchła zimą na przełomie 2019/2020 r., przerwała jednak ich funkcjonowanie.

Początek roku 2020 – szczególnie miesiąc marzec – zmienił życie nie tylko w kraju, ale i na Uniwersytecie Opolskim. Pandemia wymusiła zawieszenie zajęć stacjonarnych i spowodowała, że rozpoczęto nauczanie za pomocą internetowych środków elektronicznych. Zajęcia w tym trybie prowadzono przez dwa lata, przechodząc z czasem w formę hybrydową, która w połączeniu z innymi zjawiskami społeczno-ekonomicznymi zaczęła coraz częściej dominować w szkolnictwie wyższym, w tym i pracy dydaktycznej na kierunkach pedagogicznych.

W roku 2020 odbyły się kolejne wybory na opolskiej uczelni. Według Statutu UO m.in. od tego roku dyrektorów i dziekanów miał wybierać bezpośrednio kolektyw pracowniczy, a wybór miał zatwierdzić rektor UO. Pracownicy na kadencję 2020–2024 wybrali ponownie na funkcję dyrektora INP dr. hab. Edwarda Nycza, prof. UO. Zastępcą dyrektora INP została dr Patrycja Kaszubska-Dziergas.

Dokonano również w tym czasie modyfikacji struktury Instytutu. Obecnie funkcjonuje pięć jednostek: Katedra Metodologii Badań Społecznych i Myśli Pedagogicznej, Katedra Pedagogiki Specjalnej, Katedra Pedagogiki Społecznej, Katedra Teorii Wychowania i Pedagogiki Szkolnej oraz Katedra Nauk Socjologicznych.

Do struktury Instytutu dołączono pracowników dawnego Instytutu Socjologii, a także kierunki studiów – socjologia oraz design i komunikacja społeczna. Powołano dwóch nowych koordynatorów wskazanych kierunków, którymi zostali: dr Iwona Sobieraj, a od roku akademickiego 2022/23 – mgr Marcin Deutschmann (socjologia) oraz dr Magdalena Piejko-Płonka (design i komunikacja społeczna).

Pomimo pandemii pracownicy Instytutu prowadzili badania naukowe, uczestniczyli z czasem w seminariach czy konferencjach przeniesionych do Internetu, a potem w formie hybrydowej. Przedłużona ewaluacja dyscypliny do 2021 r. zakończyła się dobrym wynikiem nie tylko dla całego Uniwersytetu, ale i dla dyscypliny pedagogika. Uzyskany wynik – zważywszy na zmiany strukturalne w opolskiej pedagogice uniwersyteckiej, odejście wielu pracowników na emeryturę, zmiany w dyrekcji Instytutu oraz czas pandemii z konsekwencjami zdrowotnymi – był bardzo zadowalający. Otrzymana kategoria B+ umożliwia m.in. kształcenie w dyscyplinie pedagogika w Szkole Doktorskiej UO i dużą samodzielność dydaktyczną (studia o profilu akademickim). Należy się cieszyć, że we wrześniu 2023 r. odbędzie się nabór na studia III stopnia w dziedzinie pedagogika w Szkole Doktorskiej UO.

Czas pandemii doprowadził do zmiany w sposobie organizacji konferencji lub seminariów naukowych. Zmiana form spotkań przyczyniła się do intensyfikacji

wirtualnych kontaktów z pracownikami różnych ośrodków naukowych, a także zwiększyła zakres odbioru przekazu, co umożliwiło dotarcie do szerszej grupy zainteresowanych osób. Przykładem jest Forum Rodzicielstwa Zastępczego, które odbyło się 21–22 października 2020 r. w Studenckim Centrum Kultury Uniwersytetu Opolskiego. Dwudniowe Forum było efektem współpracy pomiędzy Instytutem Nauk Pedagogicznych UO i Stowarzyszeniem Rodzin Zastępczych „Dobra Rodzina” w Kędzierzynie-Koźlu przy realizacji projektu pod nazwą „Partnerstwo na rzecz rodzicielstwa zastępczego w województwie opolskim”. Celem Forum była wymiana poglądów oraz dyskusja różnych środowisk zajmujących się pieczęą zastępczą – badaczy, dydaktyków, samorządowców i praktyków, w tym rodziców zastępczych. W podejmowanej dyskusji łączyły się dwie kluczowe perspektywy poznawcze: teoretyczna i praktyczna – a więc formalny wywód oraz nieformalna refleksja. Szczególny akcent podczas Forum położono na modele i strategię zakładania i prowadzenia grup wsparcia, adekwatnie do potrzeb i wymagań rodziców zastępczych oraz ich dzieci, a także możliwości pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych. Ze względu na czas pandemii organizatorzy przenieśli relację z wydarzenia do sieci internetowej. W pierwszym dniu Forum relacja w sieci zanotowała 6,3 tys., a w drugim dniu – 5,1 tys. wejść na stronę uniwersyteckiego Facebooka relacjonującego to spotkanie.

W grudniu 2020 r. odbyło się I Międzynarodowe Webinarium Metodologiczno-Badawcze Opole–Kijów „Przeobrażenia globalne a obecne tendencje w wychowaniu młodzieży polskiej i ukraińskiej” (9, 11 i 14 grudnia 2020 r.) pomiędzy zespołem badawczym (prof. UO: E. Karcz-Taranowicz, F. Andruszkiewicz, E. Nycz) Instytutu a Katedrą Teorii i Metodyki Edukacji Technologicznej, Rysunku i Grafiki Komputerowej w Wydziale Inżynieryjno-Pedagogicznym w Narodowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. M. P. Dragomanowa w Kijowie (Ukraina). W lutym 2021 r. odbyło się drugie spotkanie zespołu badawczego. Sytuacja wojenna zawiesiła rozwijającą się współpracę w zakresie badań porównawczych młodzieży.

Przykładem niedużego roboczego seminarium jest jednak XVI Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Instytucje i stowarzyszenia w kształtowaniu edukacji jutra. Perspektywa polsko-niemiecka”, zorganizowane na podstawie długoletniej współpracy naukowo-badawczej Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego z Katedrą Historii Oświaty i Wychowania Uniwersytetu Poczdamskiego (3–5 listopada 2022 r., Opole, Kamień Śląski i Kędzierzyn-Koźle). Miało ono na celu wymianę myśli, doświadczeń i wniosków z prowadzonych badań, realizowanych projektów i aktywności społeczno-edukacyjnej przez ośrodki naukowe i ich partnerów. W trakcie wspólnych rozmów omówiono założenia dalszej współpracy między zespołami badawczymi z Opola i Poczdamu, identyfikując

nowe pola naukowo-badawcze w zmieniającej się rzeczywistości społeczno-edukacyjnej, możliwe do podjęcia z polsko-niemieckiej perspektywy.

W pierwszej połowie 2023 r. INP organizował lub współorganizował kilka środowiskowych konferencji/spotkań naukowych:

- „Miejsca osób z niepełnosprawnością intelektualną w społeczności lokalnej”, debata publiczna po prezentacji raportu z badań „Potrzeby mieszkaniowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w Opolu i powiecie opolskim” (oprac. A. Franczyk, W. Kurcz) (07.02.2023, Fundacja L’Arche);
- Konferencja „Edukacja włączająca dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu” (08.02.2023, Opolskie Kuratorium Oświaty);
- II Ogólnopolskie Sympozjum Czytelnicze „Czytanie buduje relacje” (27.04.2023, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu);
- II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Edukacja alternatywna. Ekologia życia” (26–28.05.2023, Leśne Przedszkole „Bajkowy Las” w Łubnianach);
- XVIII edycja Sesji Edukacyjnej „Jeśli nie pamięć, to co? Edukacja w miejscach pamięci narodowej” (15.06.2022, Stowarzyszenie Przyjaciół Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach).

Pracownicy Instytutu ustawicznie biorą czynny udział w organizowanych spotkaniach w różnych instytucjach, wygłaszając prelekcje dotyczące problemów pedagogicznych, socjologicznych lub szczególnych problemów społecznych, a także prowadząc warsztaty skierowane do młodzieży szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Kontynuowana jest współpraca z uniwersytetami trzeciego wieku. Przykład obopólnych korzyści płynących ze współpracy samorządu gminnego z placówką naukowo-badawczą jest opisany w tekście wiceprezydenta miasta Kędzierzyna-Koźła: Wojciech Jagiełło, *Partnerstwo i współpraca instytucji i stowarzyszeń miejskich Kędzierzyna-Koźła z Instytutem Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego* („Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie” 2021, t. XXII, s. 197–205).

Instytut Nauk Pedagogicznych w ostatnich dwu dekadach współpracuje badawczo, organizacyjnie i edukacyjnie z następującymi instytucjami, stowarzyszeniami i placówkami w kraju i za granicą.

- Biuro Wystaw Artystycznych w Opolu;
- Centrala Błękitnego Krzyża w Wuppertalu;
- Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach;
- Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce;
- Diecezjalna Fundacja Ochrony Życia w Opolu;
- Fundacja „Bajkowy Las” – Leśne Przedszkole „Bajkowy Las” w Łubnianach;
- Fundacja Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu;
- Fundacja L’Arche;

- Hospicjum św. Krzysztofa w Londynie;
- II Liceum Ogólnokształcące w Prudniku;
- Instytut Kryminalistyczny w Kijowie;
- Instytut Naukowo-Badawczy Księdza Sebastiana Kneippa „Sebastianum”;
- Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy w Warszawie;
- Kuratorium Oświaty w Opolu;
- Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu;
- Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Opolu;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Opolu;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu;
- Młodzieżowy Dom Kultury w Opolu;
- Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa;
- Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Opolu;
- Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu;
- Polskie Towarzystwo Pedagogiczne;
- Polskie Towarzystwo Socjologiczne;
- Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe;
- Prokuratura Rejonowa w Opolu;
- Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr V w Opolu;
- Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VIII im. Aleksandra Kamińskiego w Opolu;
- Publiczne Przedszkola: nr 2, 6, 25, 55 w Opolu;
- Publiczne Szkoły Podstawowe: nr 2, 5, 11 w Opolu;
- Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu;
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu;
- Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych „Dobra Rodzina” w Kędzierzynie-Koźlu;
- Szkoła Kofoeda w Kopenhadze;
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Oddział Opole;
- Towarzystwo Ziemi Kozielskiej w Kędzierzynie-Koźlu;
- Uniwersytet Poczdamski;
- Uniwersytet w Hradcu Králové;
- Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu;
- Uniwersytet Ostrawski;
- University of Central Missouri w Warrensburgu;
- Uniwersytet im. Dragomanowa w Kijowie;
- Uniwersytet Lingwistyczny w Kijowie;
- Uniwersytet w Karlstad;
- Uniwersytet w Northampton;

- Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego;
- Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Opolu;
- Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu;
- Wydział Oświaty Urzędu Miasta Opola;
- Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy;
- Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu w Mariborze;
- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola.

W historii opolskiej pedagogiki instytucjonalnej zawsze ważna była współpraca z Polskim Towarzystwem Pedagogicznym (PTP). 23 października 1981 r. Zarząd Główny PTP podjął uchwałę o utworzeniu 15 oddziałów terenowych Towarzystwa, wśród nich również Oddziału Opolskiego. Inicjatorem złożenia wniosku o powołanie oddziału PTP w Opolu był doc. dr Zygmunt Łomny. Towarzystwo tej inicjatywie poparło grupa pracowników ówczesnego Instytutu Pedagogiki Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Pierwszym przewodniczącym Oddziału PTP w Opolu był doc. dr Zygmunt Łomny, pełniący tę funkcję przez wiele lat, aż do 2014 r. Wówczas to obowiązki przewodniczącej powierzono dr Alicji Kurcz. Przyjętą funkcję pełniła ona z wielkim zaangażowaniem do lutego 2021 r., kiedy to nagła śmierć przerwała jej pełną energię działalność zawodową i społeczną. Obecnie tę funkcję pełni dr Katarzyna Wereszczyńska. Już na początku działalności Oddziału w latach 1981–1990 pierwszą inicjatywą podjętą i kontynuowaną przez członków Opolskiego Oddziału PTP była realizacja serii wykładów organizowanych dla nauczycieli opolskich szkół podstawowych i średnich. Tematyka wykładów koncentrowała się na zagadnieniach związanych z nowoczesnymi trendami kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży. Promowano również najnowsze publikacje powstające jako odpowiedź na rodzące się wyzwania polskiej oświaty w okresie transformacji ustrojowej, organizując spotkania z nauczycielami. Członkowie Opolskiego Oddziału PTP bardzo aktywnie włączali się w działania organizacyjne i naukowe: Zarządu Głównego PTP, Głównej Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego, Ogólnopolskich Zjazdów Pedagogicznych, Nadzwyczajnych Zjazdów Delegatów oraz Koła Młodych Naukowców. W latach 2014–2023 środowisko opolskie w tych gremiach reprezentowali: dr hab. Edward Nycz, prof. UO, dr hab. Eugenia Karcz, prof. UO, dr Alicja Kurcz, dr Katarzyna Wereszczyńska, dr Mariusz Garbiec, dr Renata Reclik, dr Grzegorz Kozdraś, dr Adam Konopnicki, mgr Paweł Cieśla. Opolski Oddział PTP działający przy Uniwersytecie Opolskim zrzesza obecnie 48 członków, w większości pracowników Instytutu Nauk Pedagogicznych, a także emerytowanych nauczycieli akademickich oraz nauczycieli szkół opolskich i doktorantów.

W Instytucie organizowane są różne spotkania, eventy dla środowiska. Pracownicy kierunku praca socjalna organizują corocznie Ogólnopolski Tydzień Pracy Socjalnej w Opolu. W 2021 r. za sprawą dr. Mariusza Snopka zorganizowano

wano pracownię edukacyjno-wystawienniczą „Efekty więziennej izolacji”, która cieszyła się sporym zainteresowaniem środowiskowym. Pracownicy Katedry Nauk Społecznych uczestniczą w wielu mikroprojektach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego lub miasta Opola. Warte podkreślenia jest to, że od 1998 r. działa Teatr Zapadnia, który zrzesza studentów i absolwentów Uniwersytetu Opolskiego, a jego założycielem i reżyserem jest dr Agnieszka Włoch. Teatr Zapadnia od wielu lat odnosi sukcesy w przestrzeni ogólnopolskiej i międzynarodowej. Wielokrotnie reprezentował Polskę oraz promował miasto Opole i opolską społeczność akademicką na świecie (Macedonia, Korea Południowa, Niemcy, Czechy, Egipt, Kanada, Stany Zjednoczone).

Instytut jest – jak wolno sądzić – ważną placówką prowadzącą badania nad procesami przemian świadomości społecznej, laboratorium nowych metod pracy wychowawczej, dydaktycznej, resocjalizacyjnej, socjalnej i animacyjno-kulturalnej. Jest instytucją służącą dobrze układowi ponadregionalnemu i konkretnym ojczyznom lokalnym. Kierownictwo Instytutu zawsze starało się, aby pracownicy byli obecni na najważniejszych konferencjach i imprezach naukowych w kraju i za granicą. Kontakty te przyczyniły się do: rozwoju zainteresowań naukowych, wzbogacenia warsztatu naukowego i w konsekwencji do uzyskiwania stopni naukowych przez pracowników, zwiększenia liczby publikacji, udziału w międzynarodowych programach badawczych, podniesienia jakości kształcenia, udziału w wymianie myśli naukowej.

Obecna działalność Instytutu została ujęta w „Strategii Rozwoju Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego (dyscyplina pedagogika)” z lutego 2021 r. Misją Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego jest prowadzenie doniosłych społecznie i o wysokim standardzie badań naukowych, kształcenie studentów na jakościowo najwyższym poziomie oraz formowanie ich etycznego zaangażowania zawodowego i obywatelskiego. Owo zaangażowanie społeczno-obywatelskie jest widoczne w kierunkach studiów realizowanych w Instytucie (pedagogika, pedagogika specjalna, nauki socjologiczne (socjologia, design i komunikacja społeczna) oraz praca socjalna). Bogactwem INP są również grupy kadrowe realizujące zajęcia na wskazanych kierunkach i specjalnościach. W czerwcu 2023 r. kadra liczy 52 etatowych pracowników naukowo-badawczych i dydaktycznych, 26 zleceniobiorców, którzy uczą 954 studentów w ramach 12 kierunków/specjalności kształcenia na studiach I i II stopnia. Studia III stopnia ruszą od października 2023 r. Cieszyć może to, że w corocznym rankingu „Perspektyw” kierunek pedagogika w grupie uniwersyteckiej przesunął się z pozycji 23 w 2021 r. na pozycję 21 w 2023 r. (na 40 uczelni publicznych). Nowy w INP kierunek pedagogika specjalna jest notowany na 18 miejscu (na 20 uczelni publicznych), a socjologia – na 11 miejscu (na 24 uczelnie publiczne). Czas ostatnich lat – pomimo różnych zjawisk zewnętrznych i wewnętrznych dotyczących Instytutu Nauk Pe-

dagogicznych – należy uznać za dobry dla jego funkcjonowania jako struktury „długiego trwania”.

Za rok przypada 30. rocznica powstania Uniwersytetu Opolskiego. Instytut Nauk Pedagogicznych, obchodząc 50. rocznicę powstania swoich zrębów instytucjonalnych, dobrze wpisał się w jego utworzenie, a teraz satysfakcjonująco spełnia misję, dla której został powołany – tę sprzed pięciu dziesiątków lat i współczesną.

Jako obecny dyrektor Instytutu bardzo dziękuję wszystkim byłym (około 120 osób) i obecnym pracownikom uniwersyteckiej pedagogiki za trud kształtowania jej realnego oblicza w perspektywie historycznej i współczesnej.

Edward Nycz

STUDENCKI RUCH NAUKOWY PEDAGOGÓW W WYŻSZEJ SZKOLE PEDAGOGICZNEJ I UNIWERSYTECIE OPOLSKIM – ZARYS DZIAŁALNOŚCI

Wprowadzenie

Aktywizacja naukowo-badawcza młodzieży akademickiej utożsamiana jest zazwyczaj z funkcjonującym na uczelniach wyższych studenckim ruchem naukowym, będącym historycznie ukształtowanym systemem umożliwiającym ambitnym studentom zaspokajanie i rozwijanie zainteresowań (z zakresu różnych dyscyplin naukowych), jak również nabywanie doświadczeń zawodowych. Niestety koła naukowe tworzące tenże system często funkcjonują na marginesie życia akademickiego, pomimo odwoływania się w dużej mierze do innowacyjności, samodzielności i samorządności – cech ujawniających naturalną i dobrowolną tendencję młodzieży do zrzeszania się i prowadzenia wspólnej działalności ukierunkowanej na realizację celów związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych.

Przygotowując się do obchodów jubileuszu 50-lecia opolskiej pedagogiki, należy podkreślić, że działalność pedagogicznych kół naukowych – wyróżniająca się spontanicznością i autentycznością – od początku stanowiła ważny obszar funkcjonowania i trwania opolskiej uczelni, wspierając właściwą realizację procesu dydaktyczno-wychowawczego. Jednakże aktywność studencka nie zawsze wiązała się z sumiennością w pozostawianiu stosownej dokumentacji, ukazującej podejmowane działania i osiągnięcia poszczególnych kół.

W związku z tym celem niniejszego opracowania jest podjęcie próby przybliżenia szerokiej działalności studenckiego ruchu naukowego pedagogów (w układzie chronologiczno-problemowym) w okresie funkcjonowania zarówno Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Powstańców Śląskich w Opolu, jak i późniejszego Uniwersytetu Opolskiego.

Powstanie i rozwój studenckiego ruchu naukowego pedagogów w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu (1954–1989)

Genezę studenckiego ruchu naukowego opolskich pedagogów należy łączyć jeszcze z okresem funkcjonowania wrocławskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej (1950–1954), w której od roku akademickiego 1952/1953 istniało studenckie Koło Pedagogiczne. Kontynuacją tej tradycji – po przeniesieniu decyzją władz centralnych uczelni do Opolu – było powołane przy Katedrze Pedagogiki, z inicjatywy ówczesnego rektora WSP doc. dr. Jana Zborowskiego, w dniu 29 listopada 1954 r. Koło Młodych Pedagogów, którego pierwszy i zarazem jedyny okres działalności przypada na lata 1954–1956. Głównym celem koła naukowego, nad którym opiekę sprawował dr Piotr Guz, było wsparcie działalności Katedry Pedagogiki w zakresie rozbudzania wśród studentów zainteresowań pedagogicznych i pogłębiania wiedzy dotyczącej szeroko rozumianej opieki i wychowywania socjalistycznego. Zgodnie z ustalonym planem pracy skoncentrowano się na samokształceniu poprzez opracowywanie i wygłaszanie referatów, organizację spotkań z pracownikami nauki, a także wzięto udział w ogólnouczelnianej konferencji studenckiej „Pedagogika socjalistyczna i jej osiągnięcia”. Jednakże malejące zaangażowanie ze strony członków koła i trudna tematyka omawianych zagadnień (w tym czasie opolska WSP nie prowadziła kierunków pedagogicznych) doprowadziły w dniu 10 maja 1956 r. do podjęcia – na wniosek Katedry Pedagogiki – uchwały zawieszającej działalność koła na czas nieokreślony (warto podkreślić, że w latach 60. XX w. podejmowano próby reaktywowania działalności koła – niestety bezskutecznie).

Dopiero wraz z utworzeniem w 1973 r., za sprawą rektora WSP prof. dr. hab. Tadeusza Gospodarka, Instytutu Pedagogiki i powołaniem kierunków pedagogicznych – zainicjowano wielokierunkowe kształcenie pedagogiczne, przygotowujące studentów do pracy zawodowej oraz do działalności i refleksji naukowo-badawczej, które stało się impulsem do odrodzenia się studenckiego ruchu naukowego pedagogów. Stąd też 15 kwietnia 1974 r., w wyniku wspólnej inicjatywy pracowników Instytutu i studentów, zostało powołane Naukowe Koło Pedagogów (NKP) o ściśle określonych kierunkach pracy naukowo-badawczej na potrzeby środowiska i uczelni (działania koncentrowały się w czterech sekcjach, mianowicie: naukowo-badawczej, kontaktów naukowych, kuratorów społecznych [współpraca z Sądem Rejonowym dla Nieletnich w Opolu] i organizacyjnej). Jednakże z uwagi na intensyfikację działań studentów, nawiązaną współpracę i podejmowanie badań, zintegrowanych także z planem pracy Instytutu, zdecydowano się na organizację dodatkowych (powoływanych czasowo) sekcji problemowych. W drugiej połowie lat 70. XX w. były to sekcje: opiekuńcza (współpraca z Kuratorskim Ośrodkiem Pracy z Młodzieżą Nieletnią), resocjalizacyjna (współpraca z Milicijną Izbą Dziecka), ds. badań nad systemami oświatowymi, ds. badania

problemów alkoholizmu, ds. badania środowiska studenckiego, ds. badania środowiska harcerskiego (opiekun: dr Eryk Holona) oraz ds. badań nad uczniem zdolnym (opiekun: dr Zofia Halska).

Wydarzenia społeczne z początku lat 80. XX w. powstrzymały rozwój studenckiego ruchu naukowego pedagogów (odgórne zawieszenie działalności kół naukowych), który powoli zaczął wznawiać swoją działalność od roku akademickiego 1982/1983, wspierając realizację kierunków badań jednostki macierzystej poprzez aktywność następujących sekcji: nauczania początkowego (opiekun: mgr Andrzej Całus), metodologicznej (opiekun: doc. dr hab. Władysław Puślecki), historii wychowania i myśli pedagogicznej oraz pedagogiki porównawczej (opiekun: dr Zenon Jasiński), badań nad kulturą (opiekun: mgr Jerzy Pająk), badań nad środowiskiem studenckim (opiekun: mgr Marian Wojewoda) oraz współpracy ze środowiskiem (opiekun: mgr Jacek Gburek). Z kolei w drugiej połowie lat 80. uwidacznia się spadek liczby sekcji problemowo-badawczych, które zaczynają jednak ściślej korelować z prowadzonymi subdyscyplinami i kierunkami pedagogicznymi, m.in. sekcja wychowania przedszkolnego (opiekunowie: dr Antonina Sawicka, dr Janina Siejko-Domańska), sekcja pedagogiki wczesnoszkolnej (opiekunowie: dr Gabriela Kapica, mgr Małgorzata Drost), sekcja resocjalizacyjna (opiekunowie: mgr Irena Mudrecka, mgr Jadwiga Staniszevska) czy też sekcja pedagogiki społecznej i przeciwdziałania narkomanii (opiekun: dr Zenon Jasiński).

Tabela 7. Studencki ruch naukowy pedagogów w okresie Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu

Koło naukowe	Lata działalności	Opiekunowie koła naukowego	Przewodniczący koła naukowego
Koło Młodych Pedagogów	1954–1956	dr Piotr Guz (1954–1956)	Andrzej Skowron (1954–1956)
Naukowe Koło Pedagogów	1974–1994	dr Franciszek Czech (1974–1978), dr hab. Zenon Jasiński (od 1978)	m.in. Tadeusz Białowicz (1974–1977), Elżbieta Deręgowska (1977–1979), Barbara Zobel (1979–1981), Jolanta Jarmolińska (1981–1983), Bożena Stojek (1983–1987), Urszula Smusz (1987–1989), Jolanta Fikus (1989–?)
Koło Naukowe Pedagogiki Wczesnoszkolnej	1990–1994	dr Gabriela Kapica (od 1990)	Katarzyna Rembisz (1990–1991), Danuta Dyrda (1991–1992), Justyna Hanisz (1992–1994)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych materiałów.

W roku 1989 w wyniku wewnętrznych zmian struktury organizacyjnej WSP w miejsce dotychczasowego Instytutu Pedagogiki powołano trzy nowe jednostki: Instytut Nauk Pedagogicznych, Instytut Pedagogiki Wczesnoszkolnej (późniejszy

Instytut Studiów Edukacyjnych) oraz Instytut Psychologii, co łączyło się również z przeobrażeniami w ramach samego studenckiego ruchu naukowego pedagogów, który musiał wypracować nowe strategie adaptacyjne. W ten sposób powołano po 1990 r. m.in. sekcje tematyczne pracy socjalnej (opiekun: mgr Piotr Sikora) i pedagogiki zdrowia (opiekun: dr Marian Kapica) oraz – za zgodą władz uczelni – przekształcono dotychczasową sekcję pedagogiki wczesnoszkolnej w samodzielne Koło Naukowe Pedagogiki Wczesnoszkolnej (odtąd funkcjonujące przy Instytucie Pedagogiki Wczesnoszkolnej).

Uwarunkowania działalności studenckiego ruchu naukowego pedagogów w Uniwersytecie Opolskim (od 1994 roku)

Początek lat 90. ubiegłego wieku w opolskim środowisku akademickim charakteryzował się intensyfikacją działań prowadzących do urzeczywistnienia wizji powołania Uniwersytetu Opolskiego, pozwalającego na dalszy, bardziej dynamiczny i dostosowany do nowej rzeczywistości rozwój regionu w sferze gospodarczej, technologicznej, kulturalnej i społecznej poprzez wykształcenie absolwentów będących specjalistami w swych dziedzinach. Działalność w ramach studenckiego ruchu naukowego pedagogów stała się więc szansą dla studentów chcących pogłębić zainteresowania związane ze studiowanym kierunkiem, lepiej poznać przyszłe środowisko pracy (np. instytucje oświatowo-wychowawcze), podjąć się realizacji projektów naukowo-edukacyjnych pozwalających rozwinąć kompetencje miękkie, a tym samym wyróżnić się na rynku pracy.

Zgodnie z przewidywaniami Zenona Jasińskiego (1988), dotyczącymi wizji rozwoju studenckiego ruchu naukowego opolskiej uczelni do 2000 r., nastąpił znaczny wzrost liczby kół naukowych, będący wynikiem w głównej mierze usamodzielnienia się (potwierzonego wpisem do rejestru kół naukowych i organizacji studenckich) funkcjonujących w ich ramach poszczególnych sekcji naukowych, odpowiadających postępującej specjalizacji kształcenia, w tym również powoływania nowych subdyscyplin i specjalności w charakterze kierunków studiów. Zarysowana tendencja ujawniła się także w pedagogicznym ruchu naukowym, przyczyniając się do rozdrobienia organizacyjnego Naukowego Koła Pedagogów na mniejsze jednostki, powiązane bezpośrednimi działaniami z katedrami i zakładami (zob. tabela 8) w ramach struktur Instytutu Nauk Pedagogicznych i Instytutu Studiów Edukacyjnych. W efekcie niemal każda specjalność pedagogiczna posiadała oddzielne koło naukowe, umożliwiające studentom pogłębianie specyficznych zainteresowań naukowych, jak również nabywanie praktycznych doświadczeń wzbogacających oferowany program kształcenia.

Tabela 8. Studencki ruch naukowy pedagogów w Uniwersytecie Opolskim

Koło naukowe	Lata działalności	Opiekunowie koła naukowego	Przewodniczący koła naukowego
Koło Naukowe Pedagogiki Wczesnoszkolnej (Koło Naukowe Pedagogiki Przeszkolnej i Wczesnoszkolnej)	od 1994 r.	dr hab. Gabriela Kapica (1994–1999), dr Ferdynand Mielczarek (1999–2008), dr Anna Małec (2008–2022), dr Grzegorz Kozdraś i mgr Anna Grygiel (od 2022 r.)	m.in. Agnieszka Hordyjewska/Kozłowska, Lidia Janicka, Monika Mańkiewicz, Kamila Starba, Magdalena Kwoczala, Joanna Glik, Wiola Lechowicz, Justyna Przybyłek, Maria Koprek, Katarzyna Frydryk
Koło Naukowe Pedagogiki Zdrowia	1994–2006	dr hab. Marian Kapica	m.in. Emilia Lichtenberg, Renata Straub
Studenckie Koło Naukowe Pedagogiki Porównawczej	1994–1999	dr hab. Zenon Jasiński, dr Małgorzata Derek	m.in. Daniel Wiśniewski
Koło Naukowe Pedagogiki Resocjalizacyjnej	1999–2009	dr Wiesław Sikorski, dr Anna Glińska-Lachowicz	Tomasz Eichner (1999–2000), Katarzyna Błońska (2000–2004), Barbara Kowalewska (2004–2006), Natalia Flis (2006–2008), Anna Biernacka (2008–2009)
Koło Naukowe Studentów Pedagogiki Opiekuńczej i Pracy Socjalnej	2004–2006	mgr Przemysław Kaniok	Magdalena Poczta
Naukowo-Artystyczne Koło Animatorów Kultury	2001–2005	mgr Teresa Młynczak	m.in. Anna Baranowska
Naukowe Koło Terapeutów	2001–2016	dr Małgorzata Ganczarska, dr Bożena Bobel, mgr Sebastian Taboń mgr Teresa Młynczak	m.in. Tomasz Kosmala, Rafał Jaskólski, Justyna Smolnik, Magda Drączkowska, Martyna Kawecka, Anna Młynarz, Krystyna Kwoczala
Sekcja Naukowa Pedagogiki Teatru – Koło Naukowe Pedagogów	2005–2015	mgr Teresa Młynczak	m.in. Marek Wiendlocha, Sabina Złotorowicz, mgr Arka-diusz Ceglarski-Schulz
Koło Naukowe Edukacji Kreatywnej i Medialnej	2006–2018	dr Andrzej Mamroń (2008–2018), dr Agnieszka Włoch (2010–2016)	m.in. Patrycja Ressel, Agata Bajorek, Marta Leja

Tabela 8. cd.

Koło naukowe	Lata działalności	Opiekunowie koła naukowego	Przewodniczący koła naukowego
Studenckie Koło Naukowe Pracowników Socjalnych	od 2006 r.	dr hab. Anna Weissbrodt-Koziarska, mgr Sławomir Kania	m.in. Dominika Puszczewicz, Dawid Kazimierzczak, Marta Wójcik, Wojciech Pardej, Patrycja Stankiewicz, Roksa-na Bolingier, Izabela Burliga, Daria Olejnik, Katarzyna Kasprzycka
Koło Naukowe Gerontopedagogiki	2008–2015	mgr Maria Zajączkowska	m.in. Patrycja Kniejska, Jagoda Biczysko
Sekcja Pedagogiki Opiekunczo-Wychowawczej Naukowego Koła Pedagogów	2008–2016	dr Agnieszka Franczyk (2008–2015), mgr Patrycja Kaszubska (2015–2016)	Aleksandra Wiśniewska, Agnieszka Stepień, Michalina Hładun, Ewa Biegun
Koło Naukowe Pedagogiki Resocjalizacyjnej „Dwa Światy”	2009–2020	dr Mariusz Snopek	Agnieszka Rodak, Anna Pukas, Katarzyna Skrzyp, Patrycja Paralusz, Karolina Gontarska, Magdalena Skaza
Koło Naukowe Animatorów Kultury „Synestezja”	2011–2016	mgr Marek Wiendlocha	Agnieszka Świerczyńska, Justyna Jarmuż
Koło Naukowe Pedagogiki Międzykulturowej	2012–2016	dr Marzanna Pogorzelska	mgr Sabina Złotorowicz
Koło Naukowe Pedagogów Sekcja Pedagogiki Pracy „Semper Salvus”	2014–2016	dr Karol Neisch	Paweł Cieśla, Paulina Hartman
Koło Zarządzania Oświatą „Lider”	2014–2016	dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz	m.in. Marek Zura

Tabela 8. cd.

Koło naukowe	Lata działalności	Opiekunowie koła naukowego	Przewodniczący koła naukowego
Koło Naukowe Pedagogów	od 2016 r.	dr hab. Edward Nycz, dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, mgr Paweł Cieśla	Michalina Hładun (2016–2017), Dominika Starosolska (2017–2018), Kamila Kołodziej (2018–2019), Julia Gajda (2019–2021), Aleksandra Anczyk (2021–2023), Aleksandra Kuczera (od 2023 r.)
Interdyscyplinarne Koło Naukowe Pedagogiki, Psychologii i Medycyny Prenatalnej i Perinatalnej	od 2018 r.	dr Emilia Lichtenberg-Kokoszka	Katarzyna Sacha, Julia Wnuk-Lipińska
Koło Naukowe Pedagogów Specjalnych „P.S. – Czło-wiek”	od 2019 r.	dr Beata Górnicka, dr Mariusz Garbiec, dr Weronika Kurcz	Tadeusz Witczak, Michał Wójcik, Patrycja Jurzyca

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych materiałów.

Studencki ruch naukowy Instytutu Nauk Pedagogicznych w roku akademickim 2022/2023 tworzą współpracujące ze sobą koła naukowe, mianowicie: Interdyscyplinarne Koło Naukowe Pedagogiki, Psychologii i Medycyny Prenatalnej i Perinatalnej; Koło Naukowe Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej; Koło Naukowe Pedagogów; Koło Naukowe Pedagogów Specjalnych „P.S. – Człowiek” oraz Studenckie Koło Naukowe Pracowników Socjalnych.

Formy działalności studenckiego ruchu pedagogów

Misję studenckiego ruchu naukowego pedagogów w zakresie popularyzacji nauk pedagogicznych spełniano poprzez prowadzenie badań naukowych, rozwijanie zainteresowań, realizację projektów dydaktyczno-naukowych, zdobywanie doświadczeń edukacyjno-zawodowych i społecznych, integrując zarówno studenckie środowisko akademickie, jak i szersze otoczenie społeczne. Dlatego też aktywność pedagogicznych kół naukowych należy rozpatrywać w trzech zasadniczych obszarach działalności: naukowej, dydaktyczno-popularyzacyjnej, kulturalno-społecznej, w tym współpracy ze środowiskiem.

Działalność naukowa

Opolski studencki ruch naukowy pedagogów na przestrzeni lat był organizatorem, współorganizatorem, a także uczestnikiem licznych konferencji i seminariów naukowych (upowszechniających dorobek badawczy poszczególnych kół i sekcji pedagogicznych) o zasięgu regionalnym (m.in. V Uczelniane Forum Kół Naukowych WSP „Nauka w 70-leciu Niepodległej Polski”, referat: U. Smusz – „Poglądy na wykorzystanie zabawy w procesie kształcenia młodszych uczniów w 70-leciu Polski Niepodległej” [1988]; II Międzyuczelniana Konferencja Studenckich Kół Naukowych w Opolu, referat: J. Glik – „Dojrzałość dziecka sześciolatniego do podjęcia nauki w szkole podstawowej” [2014]), ogólnopolskim (m.in. współorganizowana z INP Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Aktualność dziedzictwa pedagogicznego Aleksandra Kamińskiego”, referat: A. Jakubczak, I. Rzeźniczek, J. Świrska – „Kategoria czasu wolnego w ujęciu Aleksandra Kamińskiego” [1992]; II Ogólnopolska Konferencja Kół Naukowych w Opolu „Wyrównywanie szans edukacyjnych”, referat: A. Walczak, M. Wasielewska – „Wyrównywanie szans edukacyjnych agresorów i ofiar w gimnazjach opolskich” [2004]), a nawet międzynarodowym, w związku z partycypacją we współpracy prowadzonej przez jednostkę macierzystą (m.in. w ramach współpracy z Uniwersytetem Poczdamskim – Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Walka o demokratyczną szkołę na Górnym Śląsku w okresie Wiosny Ludów”, referat: M. Szczerba, B. Zobel – „Pierwsze elementy dla szkół ludowych na Górnym Śląsku” [1979] czy Międzynarodowa

Konferencja Naukowa „Edukacja publiczna i niepubliczna z perspektywy niemiecko-polskiej”, referat: D. Starosolska, P. Cieśla – „Stan badań nad szkolnictwem niepublicznym w Polsce” [2018] – co potwierdziło rzeczywiste włączanie studenckich badań naukowych w plany badawcze Instytutu), jak również w efekcie nawiązania współpracy i wymiany doświadczeń z innymi kołami naukowymi o podobnym profilu działalności (np. Międzynarodowa Konferencja Studenckich Kół Naukowych w Wyśne Ruźbachy „Organizacja procesu edukacji ekologicznej na pierwszym etapie kształcenia”, referaty m.in.: K. Bonk – „Kształtowanie postaw proekologicznych uczniów w młodszym wieku szkolnym”, S. Grega – „Środowiskowe gry i zabawy edukacyjne dla uczniów w wieku szkolnym” [2013]).

Jednocześnie członkowie pedagogicznych kół naukowych – przy wsparciu swych opiekunów – czynnie uczestniczyli w sympozjach i spotkaniach naukowych organizowanych także przez inne ośrodki akademickie w kraju i za granicą (m.in. Międzynarodowe Seminarium Naukowe w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Poczdamie, referat: T. Białowicz, A. Weiss – „Rola SZSP w adaptacji studentów I roku” [1976]; Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych Pedagogów „Pedagog przyszłości” w Lublinie, referat: K. Błońska, A. Gołąb – „Czy resocjalizacja wymaga resocjalizacji?” [2002]; Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Pedagog w kontekstach współczesności” w Nowym Sączu, referat: A. Blicharz, M. Koprek, J. Przybyłek – „Cechy i kompetencje metodyczne współczesnego nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej” [2017]).

Tradycyjną formą zespołowej działalności naukowo-badawczej studenckiego ruchu polskich pedagogów (rozpowszechnioną w latach 70., 80. i 90. XX w.), pozwalającą wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną w trakcie działania praktycznego (przy rozwiązywaniu istotnych problemów społecznych), były cyklicznie organizowane w okresie wakacyjnym – pod opieką nauczycieli akademickich – tematyczne obozy naukowe (m.in. „Pozycja ucznia niedostosowanego w klasie” [Racibórz 1975]; „Działalność szkół na rzecz zapobiegania alkoholizmowi” [Racibórz 1984]; „Trening grupowy jako forma przygotowania zawodowego nauczycieli” [Golina 1989]), stanowiące zarazem atrakcyjną formę odbywania praktyk terenowych (przewidzianych programem studiów), realizowane również w sposób kompleksowy, nastawiony na prowadzenie wspólnych badań i poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań, które można wdrożyć do praktyki edukacyjnej (m.in. „Przemoc rówieśnicza w szkole” [Wałbrzych 1998]; „Edukacja europejska w procesie edukacji wczesnoszkolnej” [Ołomuniec 2002]; „Szkoła przyszłości” [Opole 2017]). Warto podkreślić, że wyniki badań prowadzonych w trakcie obozów były nie tylko opracowywane w formie publikowanych raportów, ale przede wszystkim wykorzystywane w przygotowywaniu przez studentów prac zaliczeniowych i dyplomowych. Ponadto członkowie pedagogicznych kół naukowych na przestrzeni lat aktywnie uczestniczyli w organizowanych Letnich Szkołach Młodych

Pedagogów (LSMP), będących specyficzną formą obozów naukowych (teoretyczno-dyskusyjną), zorientowaną na pogłębianie wiedzy pedagogicznej i wzbogacanie warsztatu badawczego pod okiem wybitnych pedagogów (opolskie środowisko naukowe dwukrotnie pełniło rolę gospodarza LSMP, mianowicie: VI Letniej Szkoły Młodych Pedagogów „Z myślą o dziecku” [1979] oraz XIX Letniej Szkoły Młodych Pedagogów „Profesjonalizm nauczyciela” [2005]).

Istotną sferę funkcjonowania studenckiego ruchu naukowego pedagogów stanowiła aktywność publikacyjna, będąca w głównej mierze pokłosiem czynnego udziału członków kół i sekcji w licznych konferencjach czy sympozjach naukowych, ale także wynikająca z realizacji indywidualnych zainteresowań badawczych. Niemniej jednak za najważniejszą inicjatywę wydawniczą studenckiego ruchu opolskich pedagogów należy uznać powołanie (przez Koło Naukowe Pedagogiki Wczesnoszkolnej w 2014 r.) i rozwój czasopisma studenckiego „Paidagogos” (ISSN 2353–1878) o charakterze naukowo-metodycznym, umożliwiającego studentom swobodną wymianę myśli, publikowanie wyników badań i analiz teoretycznych dotyczących zagadnień pedagogicznych, dzielenie się autorskimi inspiracjami metodycznymi oraz dokumentowanie dorobku poszczególnych kół naukowych.

Działalność dydaktyczno-popularyzacyjna

Jednym z podstawowych aspektów funkcjonowania studenckich kół naukowych, umożliwiających realizowanie i rozwój zainteresowań naukowych, a także poszerzanie zakresu swych kompetencji, jest aktywność samokształceniowa, dająca podstawy do podejmowania pracy badawczej, popularyzatorskiej i dydaktycznej.

Najpowszechniejszą formę działalności samokształceniowej studentów zrzeszonych w pedagogicznych kołach naukowych stanowił czynny udział w organizowanych warsztatach (m.in. komputerowych, teatralnych, związanych z rozwijaniem kreatywności u dzieci, animacją czasu wolnego dzieci i młodzieży, arteterapeutycznych, montessoriańskich czy też związanych z metodą ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne), szkoleniach (np. z zakresu praw i obowiązków pracowniczych czy pisania wniosków o dofinansowanie z funduszy unijnych), treningach (np. z zakresu samoobrony, sposobów rozpoznawania i radzenia sobie z agresją czy sztuki cyrkowej), będących również wynikiem podejmowanej współpracy z organizacjami zewnętrznymi, a ukierunkowanych na nabywanie przez studentów doświadczeń i kształtowanie praktycznych umiejętności, możliwych do wykorzystania w toku późniejszej pracy zawodowej.

W ramach działalności samokształceniowej organizowano i współorganizowano również spotkania otwarte dla studentów ze specjalistami i praktykami (m.in. z twórcą Monaru i Markotu – M. Kotańskim; prezesem Sądu Rejonowego w Brzegu – A. Mudreckim; terapeutami, takimi jak: L. Mazur, A. Zabajewska,

I. Maćków; wychowawcą Zakładu Karnego we Włocławku – T. Seroczyńskim) oraz wykłady i odczyty naukowe wybitnych pedagogów (m.in. prof. B. Suchodolskiego, prof. W. Okonia, prof. S. Jedlewskiego, prof. J. Konopnickiego, prof. W. Goriszowskiego, prof. M. Kozakiewicza).

Innym wyróżnikiem działalności edukacyjnej pedagogicznych kół naukowych w środowisku były realizowane projekty dydaktyczno-naukowe, wśród których w ostatnich latach należałoby wymienić następujące: „Dzień Korczakowski” (2012), „Młodzieżowa Akademia Pedagogiczna” (2013–2015), „Żywa Biblioteka” (2014–2015), „Zwiększanie szans osób niepełnosprawnych na rynku pracy” (2016), „Coaching jako narzędzie aktywizacji w pracy doradcy zawodowego i pracownika socjalnego” (2016), „Akcja Miś – Nie bij mnie, kochaj mnie” (2018–2019), „Poród i narodziny – wydarzenia życiowo doniosłe” (2018–2020) czy cyklicznie prowadzone zajęcia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nauki dla studentów w ramach projektu Państwowej Inspekcji Pracy pt. „Kultura bezpieczeństwa” (od 2016 r.). Ponadto studenci pedagogiki zrzeszeni w kołach naukowych czynnie włączali się w organizację stoisk pedagogicznych (m.in. prowadząc warsztaty [np. plastyczne, międzykulturowe czy z zakresu grafomotoryki i fonogestów], zabawy animacyjne i gry dydaktyczne, prezentując doświadczenia i eksperymenty wykorzystywane w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, a także bogatą ofertę edukacyjną instytutów) podczas Opolskich Festiwali Nauki – fascynujących spotkań z nauką, popularyzujących osiągnięcia poszczególnych dyscyplin naukowych wśród najmłodszych adeptów nauki oraz integrujących lokalną społeczność.

Atrakcyjną formą poszerzania wiedzy i umiejętności praktycznych studentów zaangażowanych w działalność pedagogicznych kół naukowych, a zarazem wzbogacającą efekty realizowanego procesu dydaktyczno-wychowawczego, były możliwości udziału w organizowanych wycieczkach poznawczo-dydaktycznych, zagranicznych wymianach studenckich z partnerskimi uczelniami (m.in. z Studierendenwerk Trier czy Uniwersytetem w Hradcu Králové), jak również mini-staże studenckie o charakterze naukowo-dydaktycznym (np. w Szkole Kofoeda w Kopenhadze [2005] czy w Katedrze Historii Oświaty i Wychowania Uniwersytetu Poczdamskiego [2018]). Warto podkreślić, że w ramach wycieczek dydaktycznych przedstawiciele studenckiego ruchu naukowego pedagogów mogli nawiązać nowe znajomości (z innymi kołami naukowymi, np. Kołem Penitencjarystyki „Ex Lege” z Poznania), spotkać znane osoby (takie jak m.in. doc. dr W. Pomykała – redaktor naczelny czasopisma „Oświata i Wychowanie” [1989]), poznać sposoby funkcjonowania różnych instytucji systemu oświatowo-wychowawczego (m.in. przedszkola-laboratorium Zakładu Logopedii Uniwersytetu Gdańskiego [1990], Niepublicznej Szkoły Podstawowej Montessori we Wrocławiu [2014]), a także potencjalne miejsca zatrudnienia (np. zakłady karne w Krakowie, Toruniu

czy Strzelcach Opolskich oraz zakłady pracy [np. Kopalnia Węgla Kamiennego „Chwałowice” w Rybniku]).

Działalność kulturalno-społeczna

Profil działalności studenckiego ruchu naukowego pedagogów, oprócz aktywności naukowo-badawczej i dydaktycznej, obejmował także zaangażowanie na rzecz lokalnej społeczności (w tym jej problemów) i wspólnoty akademickiej, stając się przykładem kształtowania właściwych postaw dla ogółu braci studenckiej. Ponadto ukierunkowanie działań na pracę społeczną na rzecz środowiska pozwalało na lepsze przygotowanie do zawodu pedagoga i wychowawcy, co podkreślał ówczesny rektor WSP prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek w swym przemówieniu inauguracyjnym VI Letnią Szkołę Pedagogów w Opolu (1979). Praca poszczególnych kół pedagogicznych wyrażała się więc w poczuciu misji społecznej, urzeczywistnianej poprzez organizowanie i animowanie środowiska studenckiego oraz aktywizację, wsparcie i integrację lokalnej społeczności, w tym również w ramach prowadzonych akcji charytatywnych, profilaktycznych i promocyjnych.

Silny akcent na aktywność użyteczną społecznie uwidaczniał się przede wszystkim w działaniach podejmowanych w ramach współpracy środowiskowej z instytucjami opiekuńczo-wychowawczymi i placówkami resocjalizacyjnymi, gdyż studenci zrzeszeni w pedagogicznym ruchu naukowym angażowali się m.in. w charakterze kuratorów społecznych, prowadząc zajęcia i dyżury w Kuratorskich Ośrodkach Pracy z Młodzieżą Nieletnią, udzielając się w Pogotowiu Makowym i Milicyjnej Izbie Dziecka, podejmując się opieki nad uczniami szkół podstawowych mającymi problemy w nauce (udzielanie korepetycji), prowadząc cotygodniowe zajęcia w ramach Studenckiego Klubu Malucha, organizując Meetingi Piłkarskie „Poznajmy swoje możliwości” (wprowadzające osoby niepełnosprawne w nurt życia studenckiego) czy też działając jako wolontariusze w placówkach terapeutycznych i organizacjach pozarządowych na terenie Opolszczyzny.

Na szczególną uwagę zasługuje także działalność pedagogicznych kół naukowych na rzecz promocji uczelni i prowadzonych kierunków studiów (w tym: uczestnictwo w targach edukacyjnych, dniach otwartych, festiwalach nauki tudzież organizacja wizyt przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w murach uczelni wraz z realizacją dedykowanych warsztatów i wykładów otwartych) oraz działalność charytatywna, utożsamiana z organizacją licznych balów (np. dla dzieci z niepełnosprawnościami), loterii czy zbiórek (m.in. zabawek, słodyczy, artykułów szkolnych) na rzecz ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, hospicjów, fundacji czy dzieci osób skazanych (przebywających w zakładach karnych).

Wiele uwagi poświęcano także przygotowywaniu okolicznościowych wydarzeń, takich jak: bale karnawałowe, mikołajki, jasełka czy też festyny z okazji Dnia Dziecka – połączone z występami teatralnymi i zabawami animacyjnymi. Ponadto systematycznie organizowano olimpiady ortograficzne, quizy wiedzy dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych, jak również konkursy tematyczne (np. „Znam historię, kulturę i życie codzienne naszych sąsiadów – Czechów”). Z kolei działania zorientowane na integrację środowiska akademickiego (poza wspólnymi wyjazdami i spotkaniami towarzyskimi) przejawiały się w organizacji następujących form upowszechniania i rozwijania kultury studenckiej: koncerty (np. zespół Soul City [koncert charytatywny] czy zespołów więziennych: Są-Siedzi i Paragraf 64), spektakle teatralne (m.in. „Z Maciusiem przez życie”), minimaratony filmowe (np. „Umysł płała figle”), wieczory kabaretowe w Klubie Studenckim „Skrzat”, wystawy (np. „Efekty więziennej izolacji”), a nawet wzięto czynny udział w realizacji ogólnopolskiego programu telewizyjnego „Rower Błażeja”.

Zakończenie

Studencki ruch naukowy opolskich pedagogów na przestrzeni lat charakteryzował się różnorodnością podejmowanych tematów i projektów naukowo-educacyjnych, pozwalających przyszłym pedagogom lepiej poznać środowisko wychowawcze i przygotować się do przyszłej pracy, stanowiąc zarazem swoisty filtr kandydatów na nauczycieli akademickich (m.in. Tadeusz Białowicz, Katarzyna Wereszczyńska, Sebastian Taboń, Grzegorz Kozdraś, Marek Wiendlocha, Patrycja Kaszubska, Agnieszka Bąkowska, Paweł Cieśla, Anna Grygiel), weryfikujący predyspozycje naukowo-badawcze i dydaktyczne szczególnie zaangażowanych studentów, którzy pod opieką swych akademickich mistrzów mogli wkroczyć w świat nauki – nabywając doświadczenia, doskonaląc warsztat metodologiczny, rozwijając pasje i zainteresowania naukowe.

Działalność studenckiego ruchu naukowego pedagogów, przybliżona w niniejszym artykule, stanowi wyłącznie zarys jej wielowymiarowego spektrum oddziaływania, zarówno na środowisko akademickie, jak i społeczne – sygnalizując jednocześnie wyraźną potrzebę jej uszczegółowienia w ramach dalszych, bardziej pogłębionych analiz (uzupełnionych o relacje, wspomnienia czy spostrzeżenia byłych studenckich działaczy, w tym późniejszych wykładowców i ich opiekunów), pozwalających chociażby częściowo wypełnić dotychczasowe luki w dokumentowaniu studenckich poczynań (i uchronić tenże dorobek od zapomnienia) – by obecni studenci aktywiści mogli poznać i zrozumieć uwarunkowania powstania i rozwoju swych organizacji.

Paweł Cieśla

BAZA MATERIALNA (OBECNEGO) INSTYTUTU NAUK PEDAGOGICZNYCH UNIwersytetu OPOLSKIEGO

Siedziba dyrekcji Instytutu Nauk Pedagogicznych znajduje się w jednym z najstarszych budynków Uniwersytetu Opolskiego przy ul. Oleskiej 48, w najstarszej części dawnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Uwzględniając potencjał infrastrukturalny, można stwierdzić, że dysponuje on następującymi pomieszczeniami dydaktycznymi, rozmieszczonymi w dwóch budynkach. Szczegółowe dane dotyczące liczby pomieszczeń dydaktycznych, znajdujących się w poszczególnych obiektach Wydziału Nauk Społecznych, można przedstawić w sposób następujący:

Budynek przy ul. Oleskiej 48:

- 3 sale ćwiczeniowe od 15 do 40 miejsc;
- 1 sala komputerowa na 8 miejsc;
- 5 sal wykładowych po 40 miejsc każda;
- 1 sala audytoryjna na 150 miejsc.

Budynek Collegium Paedagogicum (CP):

- 5 sal ćwiczeniowych od 30 do 50 miejsc;
- 1 sala komputerowa na 10 miejsc;
- 2 sale seminaryjne od 15 do 20 miejsc;
- 3 sale wykładowe po 100 miejsc każda.

Stale modernizowana baza lokalowa umożliwia pracownikom prowadzenie działalności naukowo-dydaktycznej przy zastosowaniu najnowocześniejszych środków dydaktycznych, a studentom – efektywne zdobywanie wiedzy i umiejętności. We wszystkich pomieszczeniach należących do INP dostępny jest bezprzewodowy Internet, będący częścią sieci Eduroam, zrzeszającej europejskie akademickie sieci komputerowe. Oprócz bezprzewodowego Internetu na korytarzach wspomnianych budynków znajdują się również zestawy komputerowe, umożliwiające studentom przeglądanie Internetu oraz edycję plików tekstowych. Instytut ma pracownię muzyki zlokalizowaną w sali 4CP. Wykorzystywana jest ona do prowadzenia zajęć muzycznych na kierunkach pedagogicznych. Sala wyposażona jest w sprzęt muzyczny i pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć dy-

Fotografia 1. Budynek (po modernizacji) przy ul. Oleskiej 48, w którym znajduje się siedziba Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 2. Budynek przy ul. Oleskiej 48, część dydaktyczna Instytutu Nauk Pedagogicznych po modernizacji (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 3. Budynek przy ul. Oleśkiej 48, siedziba główna Instytutu Nauk Pedagogicznych (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 4. Budynek przy ul. Oleśkiej 48, gdzie na III piętrze znajduje się Instytut Nauk Pedagogicznych (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 5. Budynek Collegium Paedagogicum (Instytutu Studiów Edukacyjnych) przy ul. Ojca Czaplaka 2A (źródło: Uniwersytet Opolski)

daktycznych: ekspresja muzyczna, metodyka zajęć muzycznych, sztuka – muzyka, emisja głosu, a także kursów instytutowych i ogólnouczelnianych. Pracownia wyposażona jest – oprócz profesjonalnego sprzętu muzycznego – również w dużą liczbę książek muzycznych oraz podręczników dla studentów.

Kolejną pracownią w Instytucie jest pracownia plastyczna, zlokalizowana w sali 204CP. Sala mieści 40 stanowisk pracy dla studentów. Na potrzeby zajęć plastycznych organizowanych w małych grupach warsztatowych liczba ta jest nadmierna, ale poza zajęciami plastycznymi sala ta wykorzystywana jest jako normalna sala ćwiczeniowa. Z punktu widzenia realizacji działań plastycznych istotnym walorem sali 204CP jest dobre oświetlenie. Okna umieszczone są w ścianach południowej i zachodniej, co zapewnia właściwą ilość światła dziennego nawet przy pochmurnej pogodzie. Okna wyposażone są w rolety, co pozwala z kolei na redukcję bezpośredniego, ostrego światła słonecznego. Sala 204CP jest przestronna – na tyle, że możliwe jest dowolne przestawianie stołów i organizowanie powierzchni roboczych stosownie do charakteru realizowanych ćwiczeń.

Drugim pomieszczeniem magazynowym wykorzystywanym na potrzeby pracowni plastycznej jest pokój 05CP, gdzie przechowywana jest inna część studenckich prac plastycznych oraz pozostałe – niemieszczące się na zapleczu sali 204CP – narzędzia i materiały. W pracowni mieści się 10 sztuk sztalug, wykorzystywanych w działaniach wystawienniczych na terenie Instytutu Nauk Pedago-

Fotografia 6. Sala informatyczna nr 308 w Instytucie Nauk Pedagogicznych (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 7. Sala informatyczna nr 101CP w Instytucie Nauk Pedagogicznych (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 8. Sala wykładowa nr 202 w Instytucie Nauk Pedagogicznych (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 9. Sala wykładowa nr 201CP w Instytucie Nauk Pedagogicznych (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 10. Sala seminaryjna nr 308CP w Instytucie Nauk Pedagogicznych (źródło: Uniwersytet Opolski)

gicznych. Prace plastyczne studentów, oprawione w antyramy, stanowią też stałą dekorację ścian w budynku CP.

Warto również nadmienić, że w ostatnim czasie budynek przy ul. Oleskiej 48 został poddany termomodernizacji, w wyniku której zarówno energia elektryczna, jak i energia cieplna pochodzą z zainstalowanych na dachu budynku paneli fotowoltaicznych. Wszystkie pomieszczenia tego budynku objęte są systemem zarządzania energią BMS.

Przemysław Kaniok

BIBLIOTEKA INSTYTUTU NAUK PEDAGOGICZNYCH IM. TEODORA MUSIOŁA

Pomysłodawcą utworzenia biblioteki przy Instytucie Nauk Pedagogicznych był ponad 40 lat temu prof. dr hab. Teodor Musioł. Ideę jej utworzenia podnosił już w 1988 r. Jednak dopiero 1 października 2000 r. rozpoczęła ona swoją działalność dzięki aktywności ówczesnego dyrektora INP dr. hab. Zenona Jasińskiego, prof. UO. Początkowo funkcjonowała jako Czytelnia Instytutu Nauk Pedagogicznych w małym pomieszczeniu na poddaszu (sala 401) w budynku głównym przy ul. Oleskiej 48. Po dwóch latach 1 października 2002 r. czytelnię przekształcono w specjalistyczną Bibliotekę Instytutu Nauk Pedagogicznych (zgodnie z przepisami UE nie mogła dalej funkcjonować jako czytelnia). Mimo zmiany nazwy biblioteka udostępniała tylko zbiory na miejscu.

W sierpniu 2003 r. Biblioteka INP została przeniesiona do nowego, większego pomieszczenia – sali 229 (po byłej czytelni Biblioteki Głównej, a w latach 1995–2000 sali Senatu) i została przystosowana do realizacji usług bibliotecznych, które wymagają dostępu do Internetu. 1 października 2003 r. została podniesiona do rangi biblioteki międzyinstytutowej. 26 lutego 2004 r. podczas uroczystego otwarcia Międzyinstytutowej Bibliotece Pedagogicznej (MBP) nadano imię Teodora Musioła – pierwszego dyrektora Instytutu Pedagogiki. Przy wejściu do bi-

Fotografia 11. Międzyinstytutowa Biblioteka Pedagogiczna (sala 229) (źródło: Uniwersytet Opolski)

blioteki umieszczono marmurową tablicę z napisem „Międzyinstytutowa Biblioteka Pedagogiczna im. Teodora Musioła”.

Biblioteka liczyła wtedy 23 miejsca do pracy dla studentów, 2 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu (w dalszych latach powiększyła się do 4 stanowisk komputerowych) oraz 5 tysięcy woluminów książek i czasopism. We wrześniu 2007 r. MBP wraz z Biblioteką Główną i innymi bibliotekami specjalistycznymi rozpoczęła pracę w nowym systemie komputerowym ALEPH. Od października 2010 r. prowadzone są zapisy do biblioteki (MBP), a od 2013 r. MBP rozpoczęła wypożyczanie książek na zewnątrz przez system biblioteczny ALEPH.

W lipcu 2017 r. nastąpiła zmiana lokalizacji biblioteki, którą przeniesiono do mniejszego pomieszczenia (z sali 229 do sali 317 na III piętrze), które było przysposobioną salą dydaktyczną. Zmniejszyło to możliwości wypożyczania oraz liczbę miejsc w czytelni. Część zbiorów trzeba było rozlokować w innych pomieszczeniach. Z początkiem 2020 r. w związku z połączeniem się instytutów pedagogicznych w jedną jednostkę nastąpiła zmiana nazwy biblioteki z Międzyinstytutowej Biblioteki Pedagogicznej na Bibliotekę Instytutu Nauk Pedagogicznych.

Biblioteka Instytutu Nauk Pedagogicznych od 1 stycznia 2020 r. działa w systemie biblioteczno-informacyjnym, którego podstawę stanowi Biblioteka Główna Uniwersytetu Opolskiego. Biblioteka INP gromadzi i udostępnia literaturę z dziedziny nauk pedagogicznych: pedagogiki ogólnej, społecznej i pracy socjalnej, pedagogiki opiekuńczej, porównawczej, specjalnej, przedszkolnej i wczesnoszkolnej, andragogiki, pedeutologii, terapii, logopedii, historii i teorii wychowania, metodologii, dydaktyki i metodyki nauczania oraz dyscyplin pokrewnych. Jej zbiory obejmują różne rodzaje mediów i typy dokumentów: książki – 10 684 woluminy; czasopisma – 2374 woluminy; zbiory specjalne – 581 jednostek (m.in. mikrofilmy,

Fotografia 12. Biblioteka Instytutu Nauk Pedagogicznych im. Teodora Musioła (sala 319) (źródło: Uniwersytet Opolski)

Fotografia 13. Część zasobów Biblioteki Instytutu Nauk Pedagogicznych im. Teodora Musiōła (źródło: Uniwersytet Opolski)

materiały audiowizualne, taśmy, płyty, filmy, materiały elektroniczne, kartografia, ikonografia/grafika, nuty).

Biblioteka dla swoich użytkowników ma 10 miejsc i 3 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, w tym jedno dla osób słabowidzących. Czytelnicy mają dostęp do katalogów bibliotecznych, wyszukiwarki Primo, źródeł elektronicznych, w tym kolekcji książek i czasopism elektronicznych, Wirtualnej Biblioteki Nauki, wielodzielnicowych i specjalistycznych baz danych, m.in. z dziedziny edukacji i pedagogiki: Eric, Teacher Reference Center, Pedagog. Biblioteka obsługuje przede wszystkim pracowników i studentów z kierunków pedagogicznych, nauczycielskich i pracy socjalnej.

W Bibliotece INP udostępniane są najnowsze publikacje – książki, czasopisma krajowe i zagraniczne. Pełnotekstowe elektroniczne czasopisma zagraniczne dostępne są ze strony internetowej Biblioteki Głównej, o czym czytelnicy na bieżąco są informowani. Mają oni możliwość korzystania z elektronicznej wersji podręczników za pośrednictwem bezpłatnego dostępu „ibuka”. W bibliotece znajdują się ulotki zawierające wszelkie niezbędne informacje z wyszczególnionymi bazami danych z zakresu pedagogiki.

Na bieżąco wykonywane są prace zapewniające właściwe funkcjonowanie biblioteki. Sukcesywnie uzupełniane są katalogi oraz wszelka dokumentacja uła-

twijająca korzystanie ze zbiorów. Opracowywane są bieżące i archiwalne roczniki czasopism. Sukcesywnie uzupełniane są ceny w komputerowym katalogu czasopism. W pomieszczeniu magazynowym znajdują się numery archiwalne czasopism oraz inne zbiory biblioteczne. Prowadzone są prace porządkowe w magazynie. Bibliotekarze czuwają nad zabezpieczeniem księgozbioru przed zniszczeniem. Biblioteka stanowi duże udogodnienie dla studentów, którym zależy na szybkim skorzystaniu z jej księgozbioru w przerwach między zajęciami.

W Bibliotece INP znajduje się 5 komputerów z dostępem do Internetu oraz systemu ALEPH. W dalszym ciągu w bibliotece znajduje się samoobsługowa kserokopiarka. Od października 2014 r. istnieje możliwość zapisu do biblioteki na podstawie elektronicznej legitymacji studenckiej, umożliwiającej korzystanie ze zbiorów wszystkich bibliotek UO.

Od maja 2016 r. biblioteka zajmuje się rejestrowaniem dorobku naukowego pracowników. Do Bazy Wiedzy UO wprowadzane są publikacje pracowników Instytutu Nauk Pedagogicznych.

Biblioteka INP realizuje dla pracowników kwerendy zgodnie z ich zapotrzebowaniem. Wykazy literatury przekazywane są drogą elektroniczną. Bibliotekarze przygotowują także literaturę na zajęcia proseminaryjne i seminaryjne. Przeprowadzane są również – poza szkoleniami bibliotecznymi – dodatkowe zajęcia ułatwiające korzystanie ze zbiorów bibliotecznych tradycyjnych i elektronicznych oraz baz danych i katalogów. Osobami realizującymi powyższe zadania były w kolejności: mgr Małgorzata Lehmann, Grażyna Jażdżewska, a od 1 sierpnia 2023 r. – mgr Danuta Kasprzyk.

Patrycja Kaszubska-Dziergas

ZESTAWIENIE PRAC ZWARTYCH PRACOWNIKÓW PEDAGOGIKI ZA LATA 2003–2023*

Dr hab. inż. Fabian Andruszkiewicz, prof. UO

ANDRUSZKIEWICZ Fabian, *Globalizacionnyj koncept sovremennyh obrazovatel'nyh innovacij (filosofsko-komparativnyj analiz modernizacionnyh processov v obrazovatel'nyh sistemah Ukrainy i Polši)*, Kiew: Izd-vo NPU im. M. P. Dragomanova, 2011, ss. 343.

ANDRUSZKIEWICZ Fabian, *Globalizacyjna koncepcja współczesnych innowacji (filozoficzno-komparatywna analiza modernizacyjnych procesów w edukacyjnych systemach Ukrainy i Polski. Autoryzowany przekład z języka rosyjskiego)*, Kijów: Wydawnictwo Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. M. P. Dragomanowa, 2014, ss. 195.

ANDRUSZKIEWICZ Fabian, Chyżna Olga, *Aktywizacja kształtowania kompetencji międzykulturowych nauczycieli szkół podstawowych: blaski i cienie. Monografia*, Kijów: Ołdi-Plus, 2018, ss. 144.

ANDRUSZKIEWICZ Fabian, Słabko Włodimir, *Aspekty teoretyczno-metodologiczne kształtowania projektowo-technologicznej kultury przyszłego nauczyciela. Monografia*, Kherson: FOP Hrin DS, 2018, ss. 188.

---

* Uwagi ogólne: Informacje zebrano na podstawie: katalogu Biblioteki Narodowej, katalogu NUKAT, Bazy Wiedzy Uniwersytetu Opolskiego, katalogu ALEPH Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego. Uwzględniono tylko jedno wydanie tego samego tytułu, kolejnych już nie. Uwzględniono tłumaczenia publikacji. Wybrane opisy bibliograficzne są pobrane z katalogów bibliotek krajowych w transkrypcji lub transliteracji. W niektórych przypadkach nie jesteśmy w stanie zidentyfikować, czy autor danej publikacji jest pracownikiem UO (zbieżność nazwisk). W wyjątkowych sytuacjach należy sprawdzić okres zatrudnienia na UO. Nie wszyscy pracownicy mają dorobek publikacyjny ze wskazanego okresu. W publikacjach wieloautorskich pracownik UO został wykazany w grupie autorów na pierwszym miejscu. W przypadku, gdy autor ma kilka publikacji, są one ułożone od najstarszej do najmłodszej.

ANDRUSZKIEWICZ Fabian, Chyżna Olga (red.), *Wyzwania edukacyjne w kontekście cywilizacyjnych zmian – ujęcie holistyczne. Monografia*, Opole: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2018, ss. 186.

Dr hab. Sylwia Badora, prof. UO

BADORA Sylwia, Brągiel Józefa (red.), *Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 595.

BADORA Sylwia, Mudrecka Irena (red.), *Strategie rozwiązywania problemów uzależnień*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 338.

BADORA Sylwia, *Z zagadnień pedagogiki opiekuńczej*, Tarnobrzeg: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2006, ss. 366.

BADORA Sylwia, Stojcka-Zuber Renata (red.), *Pedagogika wobec problemów opieki i resocjalizacji*, Tarnobrzeg: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2007, ss. 418.

BADORA Sylwia (red.), *Przeciw sieroctwu. Zapobieganie, opieka, pomoc instytucjonalna*, Tarnobrzeg: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2009, ss. 265.

BADORA Sylwia, *Człowiek jako istota opiekująca się. Szkice pedagogiczne*, Tarnobrzeg: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2013, ss. 221.

BADORA Sylwia (red.), *Kulturowe konteksty zachowań społecznych. Implikacje dla profilaktyki i resocjalizacji*, Kielce: Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2013, ss. 382.

BADORA Sylwia, Róg Anna, Zięba-Kołodziej Beata (red.), *Pedagogika opiekuńcza w poszukiwaniu rozwiązań teoretycznych*, Tarnobrzeg: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2014, ss. 303.

BADORA Sylwia, Maciaszczyk Paweł, Piątek Monika (red.), *Pedagogika opiekuńcza wobec problemów rodziny i możliwości jej wspierania*, Tarnobrzeg: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2014, ss. 328.

BADORA Sylwia, Róg Anna, Zięba-Kołodziej Beata, *Rodziny zastępcze w lokalnym systemie pomocy społecznej*, Tarnobrzeg: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2015, ss. 195.

BADORA Sylwia, Zięba-Kołodziej Beata (red.), *Pedagogika opiekuńcza. Perspektywy myślenia o rodzinie*, Warszawa: Difin, 2015, ss. 215.

Prof. dr hab. Anna Barska

- BARSKA** Anna, Mandal Eugenia, *Tożsamość społeczno-kulturowa płci*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 174.
- BARSKA** Anna, Minkner Kamil (red.), *W kręgu świata arabsko-muzułmańskiego*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 193.
- BARSKA** Anna, Korzeniowski Marek (red.), *Wielokulturowość, międzykulturowość, transkulturowość w perspektywie europejskiej i pozaeuropejskiej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2007, ss. 313.
- BARSKA** Anna, Biskupska Kamilla (red.), *Kobieta w przestrzeni wizualnej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 286.
- BARSKA** Anna, *Świat kobiet w krajach Maghrebu. Wokół tradycji i nowoczesności*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 202.
- BARSKA** Anna, Biskupska Kamilla, Sobieraj Iwona (red.), *Przestrzenie pamięci. Świat wartości w przekazie kulturowym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 436.
- BARSKA** Anna, *Ukryte za zasłoną w Maghrebie. Kobiety w działaniu / działania kobiet*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 145.

Mgr Agnieszka Bąkowska

- BĄKOWSKA** Agnieszka, Weissbrot-Koziarska Anna, Janik-Komar Joanna, *Trening pozytywnego starzenia się. Aktywizacja jako praktyka optymistycznej starości*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 129.

Dr Marian Biliński

- BILIŃSKI** Marian, *Unikatowość festiwali im. Ignaza Reimanna w Wambierzycach i Krosnowicach w propagowaniu Jego twórczości we współczesnej muzyce koncertowej i liturgicznej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 138.

Dr Bożena Bobeł

- BOBEŁ** Bożena, Ganczarska Małgorzata (red.), *Wybrane problemy edukacji i terapii w Polsce i za granicą*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 151.
- BOBEŁ** Bożena, *Świat wartości młodzieży sprawnej i niepełnosprawnej ruchowo w latach dziewięćdziesiątych*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2006, ss. 194.

Prof. dr hab. Teresa Borowska

BOROWSKA Teresa, *Pedagogia ograniczeń ludzkiej egzystencji*, wyd. 3, Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych, 2003, ss. 223.

BOROWSKA Teresa, *Emocje dzieci i młodzieży. Zasoby – rozwijanie*, Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2006, ss. 117.

Prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel

BRĄGIEL Józefa, Jasiński Zenon, Smak Ewa, Włoch Stanisława (red.), *30 lat polskiej pedagogiki*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 238.

BRĄGIEL Józefa, Kawula Stanisław, Janke Andrzej W., *Pedagogika rodziny. Obszary i panorama problematyki*, wyd. 2 uzup., Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2004, ss. 470.

BRĄGIEL Józefa, Sikora Piotr (red.), *Praca socjalna – wielość perspektyw. Rodzina, multikulturowość, edukacja*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 342.

BRĄGIEL Józefa, Badora Sylwia (red.), *Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 595.

BRĄGIEL Józefa, Sikora Piotr (red.), *Praca socjalna wobec rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń człowieka*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 266.

BRĄGIEL Józefa, Dąbrowska-Jabłońska Iwona, Payne Malcolm (red.), *Social Work in Adult Services in the European Union: Selected Issues and Experiences*, London: College Publications, 2011, ss. 226.

BRĄGIEL Józefa, Górnicka Beata (red.), *Rodzicielstwo w kontekście współczesnych przemian społecznych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 451.

BRĄGIEL Józefa, Kaniok Przemysław E., Kurcz Alicja (red.), *Rodzicielstwo w kontekście wychowania i edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 490.

BRĄGIEL Józefa, Górnicka Beata (red.), *Rodzicielstwo w obliczu niepełnosprawności i zaniedbania*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 298.

BRĄGIEL Józefa, Górnicka Beata (red.), *Rodzicielstwo w sytuacji dezorganizacji rodziny i możliwości wspomagania rodziców*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 286.

- BRĄGIEL** Józefa, Górnicka Beata (red.), *Rodzicielstwo w obliczu trudności i problemów życiowych oraz ich przezwyciężanie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 236.
- BRĄGIEL** Józefa, Górnicka Beata (red.), *Rodzicielstwo w różnych fazach rozwoju rodziny*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 304.
- BRĄGIEL** Józefa, Matyjas Bożena, Segiet Katarzyna, *Dzieciństwo – w stronę poznania, zrozumienia i zmiany*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2019, ss. 180.
- BRĄGIEL** Józefa, Górnicka Beata (red.), *Rodzicielstwo i różne jego oblicza*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 148.
- BRĄGIEL** Józefa, Górnicka Beata, *Rodzina w kręgu ponowoczesnych przemian i wyzwań niepełnosprawności = Family in the Circle of Postmodern Changes and the Challenges of Disability*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2020, ss. 180.
- BRĄGIEL** Józefa, Górnicka Beata (red.), *Rodzicielstwo – wybrane aspekty funkcjonowania*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2021, ss. 139.
- BRĄGIEL** Józefa, Matyjas Bożena, Segiet Katarzyna, *Rodzina – rodzicielstwo – odpowiedzialność. Perspektywa pedagogiki społecznej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2021, ss. 198.
- BRĄGIEL** Józefa, Górnicka Beata (red.), *Rodzicielstwo – wybrane obszary trudności i wsparcia*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 143.

Dr hab. Bogdan Cimała, prof. UO

- CIMAŁA** Bogdan, Makiola Leonard, *Grudzice – dzieje miejscowości, historia budowy kościoła*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2009, ss. 240.
- CIMAŁA** Bogdan, Jasiński Zenon (red.), *Wybrane problemy czesko-polskiej współpracy kulturalnej, naukowej i gospodarczej (na przełomie XX i XXI wieku). Praca zbiorowa*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 272.
- CIMAŁA** Bogdan, Kwiatek Jolanta (red.), *Regionalizm, kultura i oświata regionalna*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 201.
- CIMAŁA** Bogdan, Studencki Zbigniew (red.), *Zagłębie Dąbrowskie a plebiscyt i powstania śląskie z perspektywy 90-lecia. Praca zbiorowa*, Sosnowiec: Muzeum, 2011, ss. 154.
- CIMAŁA** Bogdan, Jasiński Zenon (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 1*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 400.

- CIMAŁA** Bogdan, Jasiński Zenon (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 2*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 498.
- CIMAŁA** Bogdan, Burtny Kazimierz, Jasiński Zenon, *Nieść kaganek oświaty... Dzieje kształcenia nauczycieli w Kluczborku (1953–1975)*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 378.
- CIMAŁA** Bogdan, Jasiński Zenon (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 3*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 498.
- CIMAŁA** Bogdan, Pogorzelska Marzanna (red.), *Wokół różnorodności kulturowej i regionalizmu. Rozważania teoretyczne i aspekty praktyczne*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 202.
- CIMAŁA** Bogdan, Jasiński Zenon (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 4*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 500.
- CIMAŁA** Bogdan, Jasiński Zenon (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 5*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 452.

Dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska, prof. UO

- DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA** Iwona, Brągiel Józefa, Payne Malcolm (red.), *Social Work in Adult Services in the European Union: Selected Issues and Experiences*, London: College Publications, 2011, ss. 226.
- DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA** Iwona (red.), *Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej*, wyd. 4, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2012, ss. 178.
- DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA** Iwona, *Terapia pedagogiczna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i praktyczne*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 206.
- DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA** Iwona, Weissbrot-Koziarska Anna (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 2*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 185.
- DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA** Iwona, Weissbrot-Koziarska Anna (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 3*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 176.
- DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA** Iwona, Weissbrot-Koziarska Anna (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 4*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 176.

DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA Iwona, Weissbrot-Koziarska Anna (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*. T. 5, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2019, ss. 174.

Mgr Aleksandra Dąbrowska

DĄBROWSKA Aleksandra, Czerwiński Kazimierz, Podgórecki Józef (red.), *Bezpieczeństwo w perspektywie komunikowania społecznego i jego edukacyjne uwarunkowania*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2011, ss. 263.

DĄBROWSKA Aleksandra (red.), *Social communication almanac. Academic handbook = Almanach komunikacji społecznej. Podręcznik akademicki = Almanah social'noj kommunikacii. Akademičeskij učebnik*, Opole: Uniwersytet Opolski, 2011, ss. 283.

DĄBROWSKA Aleksandra, *Social'naâ kommunikaciâ v gumanistike*, Barnaul: Państwowa Ałtajska Akademia Pedagogiczna etc., 2011, ss. 271.

DĄBROWSKA Aleksandra, *Walory współczesnej komunikacji społecznej i jej zastosowania w edukacji*, Gorno-Ałtajsk etc.: RIO Gorno-Altajskiego Gosudarstvennogo Universiteta etc., 2011, ss. 167.

DĄBROWSKA Aleksandra, Podgórecki Józef, Krašeninnikov Valerij Vasil'evič, *Social'naâ kommunikaciâ i ee primenenie v obrazovanii. Monografiâ*, Novosibirsk: Novosibirskij Gosudarstvennyj Pedagogičeskij Universitet, 2012, ss. 305.

Mgr Marcin Deutschmann

DEUTSCHMANN Marcin, Hlawacz Magdalena, Wanke Michał, *Moving Lab – Sketches on Uboxing European Identity: Research Notes apropos The Freedom Bus Project*, Opole: Uniwersytet Opolski, 2017, ss. 158.

DEUTSCHMANN Marcin, Cymbrowski Borys (red.), *Bliskości i dystanse. O jednostkach, zbiorowościach i emocjach*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 151.

Dr Ewa Dubiel (Bogdańska)

DUBIEL Ewa, *Syndrom nieprzystosowania społecznego dzieci z rodzin migrujących*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 295.

Dr Agnieszka Franczyk

FRANCZYK Agnieszka, *Jakość związków małżeńskich wychowanków domów dziecka*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 222.

Dr Małgorzata Ganczarska

- GANCZARSKA** Małgorzata, *Metoda rysunkowych ogniw ortograficznych. Wykorzystanie mnemotechniki w kształceniu zintegrowanym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 132.
- GANCZARSKA** Małgorzata, Bobeł Bożena (red.), *Wybrane problemy edukacji i terapii w Polsce i za granicą*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 151.
- GANCZARSKA** Małgorzata (red.), *Socjoterapia wychowanków pogotowia opiekuńczego*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2008, ss. 207.
- GANCZARSKA** Małgorzata, Smak Ewa, Wereszczyńska Katarzyna (red.), *Wybrane aspekty procesu kształcenia w reformującej się szkole*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2011, ss. 282.
- GANCZARSKA** Małgorzata, *Spotkania z fikcyjnym terapeutą. Jak tworzyć i czytać dzieciom opowiadania korygujące w ramach interwencji terapeutyczno-wychowawczych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 172.
- GANCZARSKA** Małgorzata, *Praca wychowawcza nauczyciela z uczniami pochodzącymi z rodzin dysfunkcyjnych. Co nauczyciel może zaczerpnąć z pracy terapeuty*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 217.
- GANCZARSKA** Małgorzata, *Wizualizacja w radzeniu sobie z negatywnym stresem przez uczniów w młodszym wieku szkolnym. Technika „Cudowne biurko”*, Opole: Uniwersytet Opolski, 2021, ss. 159.

Dr Mariusz Garbiec

- GARBIEC** Mariusz, Smak Ewa, Włoch Agnieszka (red.), *Diagnozowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 438.
- GARBIEC** Mariusz, *Integracyjny system kształcenia dzieci niepełnosprawnych w młodszym wieku szkolnym w województwie opolskim*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 395.

Prof. zw. dr hab. Stanisław Gawlik

- GAWLIK** Stanisław, *Grzegorz Piramowicz – idee, słowa, czyny*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 164.
- GAWLIK** Stanisław, *Szkoła polska w dobie zniewolenia komunistycznego (1945–1989): refleksje z oddali czasu*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 264.

GAWLIK Stanisław, Suchorab Anna, *Szkoła na Kresach Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej we wspomnieniach ekspatriantów*, Opole: Wydawnictwo Świętego Krzyża, 2010, ss. 160.

Dr Magdalena Giercarz-Borkowska

GIERCARZ-BORKOWSKA Magdalena, *Edukacja domowa jako alternatywa edukacyjna dla dzieci zdolnych*, Wrocław: Wydawnictwo TeksTy, 2019, ss. 469.

GIERCARZ-BORKOWSKA Magdalena, *Edukacja domowa. Od tradycji ku współczesności*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 260.

Dr Anna Glińska-Lachowicz

GLIŃSKA-LACHOWICZ Anna (red.), *Arteterapia w nauce i praktyce. Teoria, rozwój, możliwości*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 290.

GLIŃSKA-LACHOWICZ Anna (red.), *Arteterapia w działaniu. Propozycje warsztatów i działań arteterapeutycznych*, Warszawa: Difin, 2016, ss. 186.

GLIŃSKA-LACHOWICZ Anna, Kowalczyk Danuta (red.), *Oddziaływania penitencjarne wobec skazanych w przestrzeni więziennej. Uwarunkowania, doświadczenia, propozycje*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 238.

GLIŃSKA-LACHOWICZ Anna, Kowalczyk Danuta (red.), *Wybrane obszary funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce i na Ukrainie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 242.

Dr hab. Ryszard Gmoch, prof. UO

GMOCH Ryszard (red.), *Jakość kształcenia a kompetencje zawodowe nauczycieli przedmiotów przyrodniczych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2003, ss. 260.

GMOCH Ryszard, Krasnodębska Anna (red.), *Kompetencje zawodowe nauczycieli i jakość kształcenia w dobie przemian edukacyjnych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 331.

Dr Beata Górnicka

GÓRNICKA Beata, *Plany życiowe młodzieży z lekkim upośledzeniem umysłowym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 241.

- GÓRNICKA** Beata, Neisch Karol (red.), *Ochotnicze Hufce Pracy w systemie wsparcia młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym = The Voluntary Labour Corps within the System of Support for the Youth in Danger of Social Exclusion*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 170.
- GÓRNICKA** Beata, Kurcz Alicja (red.), *Pedagogiczne refleksje... Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Józefie Brągiel*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 626.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa (red.), *Rodzicielstwo w kontekście współczesnych przemian społecznych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 451.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa (red.), *Rodzicielstwo w obliczu niepełnosprawności i zaniedbania*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 298.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa (red.), *Rodzicielstwo w sytuacji dezorganizacji rodziny i możliwości wspomaganie rodziców*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 286.
- GÓRNICKA** Beata, *Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej. Wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 293.
- GÓRNICKA** Beata (red.), *Zaniedbanie dziecka. Wybrane aspekty zjawiska*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 183.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa (red.), *Rodzicielstwo w obliczu trudności i problemów życiowych oraz ich przezwyciężanie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 236.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa (red.), *Rodzicielstwo w różnych fazach rozwoju rodziny*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 304.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa (red.), *Rodzicielstwo i różne jego oblicza*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 148.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa, *Rodzina w kręgu ponowoczesnych przemian i wyzwań niepełnosprawności = Family in the Circle of Postmodern Changes and the Challenges of Disability*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2020, ss. 180.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa (red.), *Rodzicielstwo – wybrane aspekty funkcjonowania*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2021, ss. 139.
- GÓRNICKA** Beata, Brągiel Józefa (red.), *Rodzicielstwo – wybrane obszary trudności i wsparcia*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 143.

Dr hab. Jadwiga Hanisz, prof. UO

- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasach 1–3. Ocena opisowa i sprawdzian osiągnięć ucznia. Klasa 3*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2003, ss. 31.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 2. Ćwiczymy poprawne liczenie. Z. 1*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2003, ss. 32.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Matematyka w kształceniu zintegrowanym. Przewodnik metodyczny*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2003, ss. 180.
- HANISZ Jadwiga, Marszał-Demianiuk Ewa, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 2. Matematyka. Cz. 2*, wyd. 4, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2003, ss. 132.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Zbiór zadań dla ucznia. Klasa 1*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2004, ss. 48.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Zbiór zadań dla ucznia. Klasa 2*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2004, ss. 63.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Zbiór zadań dla ucznia. Klasa 3*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2004, ss. 63.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 2. Matematyka. Cz. 3*, wyd. 5 zm., Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2004, ss. 123.
- HANISZ Jadwiga, Marszał-Demianiuk Ewa, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 3. Matematyka. Cz. 2*, wyd. 6, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2005, ss. 112.
- HANISZ Jadwiga, Dojlidko Wiesław, *Wesoła szkoła. Kształcenie matematyczne w klasie 2. Instrukcja do pomocy demonstracyjnych dla nauczyciela*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2005, ss. 29.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 2. Ćwiczymy poprawne liczenie. Z. 2*, wyd. 5, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2006, ss. 32.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Ćwiczymy poprawne liczenie. Z. 1*, wyd. 4, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2006, ss. 47.
- HANISZ Jadwiga, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 3. Ćwiczymy poprawne liczenie. Z. 3*, wyd. 4, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2006, ss. 47.
- HANISZ Jadwiga, Grzegorzewska Elżbieta, *Ocena opisowa rozwoju ucznia. Ćwiczenia wspomagające i sprawdziany. Kształcenie zintegrowane w klasach 1–3*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2007, ss. 155.

- HANISZ** Jadwiga, Łukasik Stanisława, Cesarska Danuta, Dobrowolska Hanna, Petkowicz Helena, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 1. Karty pracy ucznia. Cz. 5*, wyd. 7, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2006, ss. 188.
- HANISZ** Jadwiga, Łukasik Stanisława, Demianiuk Krzysztof, Dobrowolska Hanna, Dojlidko Wiesław, Jaruszewski Wojciech, Petkowicz Helena, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane w klasie 1. Karty pracy ucznia. Cz. 5*, wyd. 8 udoskonalone, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2007, ss. 188.
- HANISZ** Jadwiga, Marszał-Demianiuk Ewa, *Wesoła szkoła. Kształcenie zintegrowane. Klasa 2. Matematyka. Cz. 1*, wyd. 9 udoskonalone, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2007, ss. 128.
- HANISZ** Jadwiga, *Wesoła szkoła. Klasa 2. Scenariusze zajęć matematycznych z komentarzem metodycznym. Cz. 3*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2008, ss. 116.
- HANISZ** Jadwiga, *Wesoła szkoła. Scenariusze zajęć matematycznych z komentarzem metodycznym. Klasa 3. Cz. 3*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2009, ss. 116.
- HANISZ** Jadwiga, *Wesoła szkoła i przyjaciele. Scenariusze zajęć matematycznych dla klasy 2 z komentarzem metodycznym. Cz. 5*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2010, ss. 55.
- HANISZ** Jadwiga, Stachyra Wojciech, *Zbiór zadań dla ucznia: 2 klasa*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2010, ss. 56.
- HANISZ** Jadwiga, Stachyra Wojciech, *Ćwiczenia rozwijające. Rozwiązują zadania. Klasa 3*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2011, ss. 64.
- HANISZ** Jadwiga, *Wesoła szkoła i przyjaciele. Scenariusze zajęć matematycznych z komentarzem metodycznym. Cz. 1*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2012, ss. 65.
- HANISZ** Jadwiga, Hollender Magdalena, Łukasik Marek, *Wesoła szkoła i przyjaciele. Edukacja wczesnoszkolna. Klasa 2. Matematyka. Cz. 4*, wyd. 3, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2012, ss. 64.
- HANISZ** Jadwiga, Marszałek-Walędziak Marzenna, *Karty badania umiejętności w klasie 2*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2013, ss. 91.
- HANISZ** Jadwiga, Brzózka Jolanta, Chankowska Aniela, Jasiocha Anna, *Ćwiczenia z pomysłem. Matematyka. Klasa 2. Cz. 2*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2015, ss. 64.
- HANISZ** Jadwiga, *Matematyka. Metoda pracy w klasach 1–3*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2016, ss. 215.
- HANISZ** Jadwiga, Stachyra Wojciech, *Rozwiązują zadania. 6–7 lat*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2016, ss. 34.

- HANISZ** Jadwiga, Stachyra Wojciech, *Rozwiązuję zadania. 8–9 lat*, wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2016, ss. 66.
- HANISZ** Jadwiga, Stachyra Wojciech, *Rozwiązuję zadania. Ćwiczenia dodatkowe. Klasa 1*, wyd. 3, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2016, ss. 34.
- HANISZ** Jadwiga, Stachyra Wojciech, *Rozwiązuję zadania. Ćwiczenia dodatkowe. Klasa 2*, wyd. 5, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2017, ss. 66.
- HANISZ** Jadwiga, *Szkolni przyjaciele. Matematyka. Klasa 1. Podręcznik. Cz. 1*, Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2017, ss. 95.

Dr Eryk Holona

- HOLONA** Eryk, *Ocalić od zapomnienia. Kartki z historii parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Biertułtowach*, Radlin–Biertułtowy: nakł. Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, 2000, ss. 188.
- HOLONA** Eryk, Adamczyk Błażej, *Radlin. Wypisy do dziejów*, Radlin: Przedsiębiorstwo Graficzne Drukmasz, 2012, ss. 304.
- HOLONA** Eryk, *Twoi antenaci. Radlin, Obszary i kop. „Emma”, Głóżyny, Biertułtowy przed i podczas III Powstania Śląskiego*, Radlin: Radlińskie Towarzystwo Kulturalne, 2016, ss. 167.
- HOLONA** Eryk (red.), *Pamięć śladów – śladami pamięci*, Radlin: Radlińskie Towarzystwo Kulturalne, 2018, ss. 181.
- HOLONA** Eryk, Drewniak-Woryna Kazimiera, *Bery i rozmaite pisani*, Radlin: Radlińskie Towarzystwo Kulturalne, 2019, ss. 114.
- HOLONA** Eryk (red.), *Leksykon radliński. Z tej i na tej ziemi. Z. 1*, Radlin: Radlińskie Towarzystwo Kulturalne, 2020, ss. 184.
- HOLONA** Eryk (red.), *Leksykon radliński. Z tej i na tej ziemi. Z. 2*, Radlin: Radlińskie Towarzystwo Kulturalne, 2021, ss. 199.
- HOLONA** Eryk (red.), *Leksykon radliński. Z tej i na tej ziemi. T. 1*, Radlin: Radlińskie Towarzystwo Kulturalne, 2022, ss. 389.

Dr Joanna Janik-Komar

- JANIK** Joanna, Weissbrot-Koziarska Anna (red.), *Profesjonalizm zawodu nauczyciela. Konteksty teoretyczne i empiryczne*, Zeszyty Naukowe Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 341.
- JANIK-KOMAR** Joanna, *Uniwersytet Ludowy w Błotnicy Strzeleckiej w latach 1946–1998*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2008, ss. 180.

JANIK-KOMAR Joanna, Sapia-Drewniak Eleonora (red.), *Uniwersytety ludowe i inne formy oświaty dorosłych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 185.

JANIK-KOMAR Joanna, Konieczna Ewelina J., *Życie jest podróżą... Obraz życia osób z niepełnosprawnością w świetle wywiadów narracyjnych*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 158.

JANIK-KOMAR Joanna, Weissbrot-Koziarska Anna, Bąkowska Agnieszka, *Trening pozytywnego starzenia się. Aktywizacja jako praktyka optymistycznej starości*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 129.

Dr Katarzyna Jarosz

JAROSZ Katarzyna, *Znaczenie aktywności kulturalnej dla jakości życia człowieka dorosłego*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 168.

JAROSZ Katarzyna, *Profilaktyka pozytywna w teorii i praktyce pedagogicznej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2019, ss. 191.

Prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński

JASIŃSKI Zenon (red.), *Tradycje i perspektywy edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2003, ss. 254.

JASIŃSKI Zenon, Brągiel Józefa, Smak Ewa, Włoch Stanisława (red.), *30 lat polskiej pedagogiki*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 238.

JASIŃSKI Zenon, Lewowicki Tadeusz (red.), *Kultura mniejszości narodowych i grup etnicznych w Europie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 310.

JASIŃSKI Zenon, Nycz Edward (red.), *Kultura w systemie wychowawczym Ochotniczych Hufców Pracy*, Opole: Wydawnictwo i Drukarnia Antykw, 2004, ss. 304.

JASIŃSKI Zenon, Lewowicki Tadeusz, Nikitorowicz Jerzy (red.), *Plany życiowe młodzieży z terenów pograniczy. Praca zbiorowa*, Opole: Opolska Oficyna Wydawnicza, 2004, ss. 153.

JASIŃSKI Zenon, Mudrecka Irena (red.), *Studia i rozprawy z pedagogiki resocjalizacyjnej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 257.

JASIŃSKI Zenon (red.), *Tadeusz Lewowicki – Doctor Honoris Causa Universitatis Opoliensis*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 51.

JASIŃSKI Zenon, Karcz-Taranowicz Eugenia (red.), *Pedagogika porównawcza. Konteksty teoretyczne i praktyczne. (I Ogólnopolski Zjazd Polskiego Towarzy-*

- stwa *Pedagogiki Porównawczej*), Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 197.
- JASIŃSKI** Zenon, Kaczor Stanisław (red.), *Wybrane problemy edukacji i eurointegracji*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2005, ss. 188.
- JASIŃSKI** Zenon, *Czeska szkoła w protektoracie Czech i Moraw*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 391.
- JASIŃSKI** Zenon, Nycz Edward (red.), *Miejsce Ochotniczych Hufców Pracy w środowiskach lokalnych*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2006, ss. 310.
- JASIŃSKI** Zenon, Widelak Dariusz (red.), *Wybrane problemy profilaktyki i resocjalizacji na tle porównawczym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 246.
- JASIŃSKI** Zenon, Lewowicki Tadeusz (red.), *Education for Teachers and Pedagogues: Issues in International Context*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 203.
- JASIŃSKI** Zenon, Lewowicki Tadeusz (red.), *Miejsce kultur etnicznych i regionalnych w jednoczącej się Europie = The Place of Ethnic and Regional Cultures in the Uniting Europe*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2007, ss. 354.
- JASIŃSKI** Zenon, Nycz Edward (red.), *Aspekty społeczne i wychowawcze projektu „18–24. Czas na samodzielność”. Z doświadczeń Ochotniczych Hufców Pracy w realizacji projektu Europejskiego Funduszu Społecznego*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 183.
- JASIŃSKI** Zenon, Kurek Andrzej, Widelak Dariusz (red.), *W dziewięćdziesięciolecie polskiego więziennictwa. Księga jubileuszowa*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2008, ss. 463.
- JASIŃSKI** Zenon, Widelak Dariusz (red.), *Polska resocjalizacja i więziennictwo. Konteksty, praktyki, studia*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 298.
- JASIŃSKI** Zenon, Cimała Bogdan (red.), *Wybrane problemy czesko-polskiej współpracy kulturalnej, naukowej i gospodarczej (na przełomie XX i XXI wieku). Praca zbiorowa*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 272.
- JASIŃSKI** Zenon, Nycz Edward, *Absolwenci Ochotniczych Hufców Pracy. Badania ich losów, pozycji społecznej i zawodowej w społeczeństwie*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 245.
- JASIŃSKI** Zenon, Nycz Edward (red.), *Identyfikacja potrzeb i oczekiwań młodzieży na rynku pracy. Konteksty społeczno-pedagogiczne realizacji projektu*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 394.

- JASIŃSKI** Zenon (red.), *Szkoła i nauczyciele wobec problemów edukacji międzykulturowej*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 291.
- JASIŃSKI** Zenon, Widelak Dariusz (red.), *W poszukiwaniu optymalnego modelu więzienia resocjalizującego*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 316.
- JASIŃSKI** Zenon, Cimała Bogdan (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 1*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 400.
- JASIŃSKI** Zenon, Tosch Frank, *Kronika szkolna jako źródło do dziejów edukacji (przykład Zębowic)*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 294.
- JASIŃSKI** Zenon, Cimała Bogdan (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 2*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 498.
- JASIŃSKI** Zenon, Cimała Bogdan, Burtny Kazimierz, *Nieść kaganek oświaty... Dzieje kształcenia nauczycieli w Kluczborku (1953–1975)*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 378.
- JASIŃSKI** Zenon, *Co dla Ciebie, Polsko, każdy jeszcze zrobić może?*, Warszawa: Warszawska Firma Wydawnicza, 2014, ss. 192.
- JASIŃSKI** Zenon, Cimała Bogdan (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 3*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 498.
- JASIŃSKI** Zenon (red.), *MODN-e doskonalenie nauczycieli*, Opole: Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, 2014, ss. 182.
- JASIŃSKI** Zenon (red.), *Education. Opole University Annual. T. 1*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 200.
- JASIŃSKI** Zenon, Cimała Bogdan (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 4*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 500.
- JASIŃSKI** Zenon, Nycz Edward, Bonikowski Zbigniew, Jasiński Andrzej, Skrzypek Elżbieta, *Wojewódzki raport z badań przesiewowych uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego (realizowanych przez RCRE w ramach projektu „Fascynujący Świat Nauki i Technologii”)*, Opole: Uniwersytet Opolski. Wydział Historyczno-Pedagogiczny. Instytut Nauk Pedagogicznych, 2015, ss. 159.
- JASIŃSKI** Zenon, Parzęcki Ryszard (red.), *Aksjologiczno-docymologiczne konteksty ewaluacji w edukacji. Książka wydana z okazji jubileuszu XV Wielkopolskiego Forum Pedagogicznego, dedykowana profesorowi Janowi Grzesiako-*

- wi – Jubilatowi LXX*, Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Pedagogiczno-Artystyczny, 2017, ss. 335.
- JASIŃSKI** Zenon, Pogorzelska Marzanna, Neisch Karol (red.), *Oświata i kultura w wielokulturowym świecie – wielość perspektyw i doświadczeń*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 218.
- JASIŃSKI** Zenon, Szymeczek Józef (red.), *Miejsce regionalizmu w zachowaniu dziedzictwa kulturowego*, Cieszyn: Kongres Polaków w Republice Czeskiej, 2017, ss. 336.
- JASIŃSKI** Zenon, Cimała Bogdan (red.), *Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 5*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 452.
- JASIŃSKI** Zenon, Nycz Edward (red.), *Ochotnicze Hufce Pracy w województwie opolskim. 60 lat pracy z młodzieżą i dla młodzieży*, Opole: Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, 2018, ss. 144.
- JASIŃSKI** Zenon, Śliwa Sławomir (red.), *On Issues of Education, Prevention and Rehabilitation*, Kraków: Wydawnictwo Petrus, 2018, ss. 213.
- JASIŃSKI** Zenon, Nowak Zenona Maria (red.), *Jakość i styl życia oraz plany życiowe i tożsamość kulturowa mieszkańców polsko-czeskiego pogranicza po przyjęciu Polski i Czech do Unii Europejskiej*, Kraków: Wydawnictwo Petrus, 2020, ss. 449.
- JASIŃSKI** Zenon, *Śląski kogel-mogel, czyli Wybór karykatur, satyr i dowcipów politycznych oraz takich sobie, głównie z okresu powstań śląskich*, wyd. 2, popr. i uzup., Opole: Instytut Śląski, 2020, ss. 206.
- JASIŃSKI** Zenon, Duczmal Marian (red.), *W trosce o edukację, kulturę i naukę. Księga Jubileuszowa dedykowana z okazji 90. urodzin Profesorowi Franciszkowi Antoniemu Markowi*, Kraków: Wydawnictwo Petrus, 2020, ss. 484.
- JASIŃSKI** Zenon, Marek Franciszek Antoni (red.), *Centralny i lokalny wymiar reformowania szkoły*, Kraków: Wydawnictwo Petrus, 2021, ss. 271.
- JASIŃSKI** Zenon, Śliwa Sławomir (red.), *Funkcjonowanie wybranych instytucji kultury i organizacji pozarządowych na pograniczu polsko-czeskim w Euroregionie Pradziad w czasie pandemii COVID-19*, Opole: Wydawnictwo Sindruk, 2022, ss. 204.

Dr hab. Grażyna Jastrzębowska, prof. UO

- JASTRZĘBOWSKA** Grażyna, Gałkowski Tadeusz (red.), *Logopedia – pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki. T. 1. Interdyscyplinarne podstawy logopedii*, wyd. 2 zm. i poszerz., Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2003, ss. 396.

- JASTRZĘBOWSKA** Grażyna, Gałkowski Tadeusz (red.), *Logopedia – pytania i odpowiedzi. Podręcznik akademicki. T. 2. Zaburzenia komunikacji językowej u dzieci i osób dorosłych*, wyd. 2. zm. i poszerz., Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2003, ss. 860.
- JASTRZĘBOWSKA** Grażyna, Gałkowski Tadeusz, Szeląg Elżbieta (red.), *Podstawy neurologopedii. Podręcznik akademicki*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 1061.
- JASTRZĘBOWSKA** Grażyna, Góral-Półrola Jolanta (red.), *Mowa i komunikacja. Od teorii do praktyki*, Kielce: Staropolska Szkoła Wyższa, 2017, ss. 339.
- JASTRZĘBOWSKA** Grażyna, Góral-Półrola Jolanta, Kozołub Artur (red.), *Neuropsychologia, neurologopedia i neurolingwistyka. In honorem Maria Pąchal-ska*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 840.

Dr Ewa Jędrzejowska

- JĘDRZEJOWSKA** Ewa (red.), *Dysleksja rozwojowa. Obszary trudności*, Brzeg: Uczelniane Centrum Kształcenia Ustawicznego „Andragog”, 2005, ss. 120.
- JĘDRZEJOWSKA** Ewa, *Twórczość plastyczna dzieci w wieku przedszkolnym. Wybrane aspekty*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 195.
- JĘDRZEJOWSKA** Ewa, Konopnicka Iwona, Smak Ewa (red.), *Wczesna edukacja dziecka. Teoria i praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana doktor Stanisławie Włoch*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 430.
- JĘDRZEJOWSKA** Ewa, *Ruch i przestrzeń w twórczości rysunkowej dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2021, ss. 155.

Mgr Sławomir Kania

- KANIA** Sławomir, Duczmal Wojciech, Śliwa Sławomir (red.), *Partnerstwo dla rozwoju ekonomii społecznej*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2014, ss. 141.
- KANIA** Sławomir, Dobrychłop Anna, Jędrzejko Mariusz Z., Kasprzak Kaja, Matejek Józefa, Prüfer Paweł, Sarzała Dariusz, Sieroń Roman B., Szwedzik Adam, Taper Agnieszka, *Zachowania ryzykowne nastolatków. Nowa jakość ryzyka – ryzyka wielowymiarowe. Ujęcie socjopedagogiczne*, Warszawa: Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, 2017, ss. 221.
- KANIA** Sławomir, Kowalski Mirosław, Śliwa Sławomir (red.), *Profilaktyka społeczna, edukacja, zdrowie. Twórcze wiązanie teorii i praktyki*, Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2018, ss. 241.

Dr Przemysław Eugeniusz Kaniok

KANIOK Przemysław Eugeniusz, *Poczucie powodzenia małżeństwa a udział ojców w opiece nad dzieckiem niepełnosprawnym i w jego wychowaniu*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2011, ss. 227.

KANIOK Przemysław Eugeniusz, Brągiel Józefa, Kurcz Alicja (red.), *Rodzicielstwo w kontekście wychowania i edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 490.

Prof. dr hab. Ryszard Kantor

KANTOR Ryszard, *Poważnie i na niby. Szkice o zabawkach i zabawach*, Opole-Kielce: Mac Edukacja, 2003, ss. 143.

Dr hab. Gabriela Kapica, prof. UO

KAPICA Gabriela (red.), *Współczesne konteksty dzieciństwa*, Racibórz: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2006, ss. 248.

KAPICA Gabriela (red.), *Edukacja do współbycia i współdziałania*, Racibórz: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2010, ss. 151.

KAPICA Gabriela et al. (red.), *Dzieciństwo czyni człowieka. Wybrane zagadnienia edukacji elementarnej*, Racibórz: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2016, ss. 158.

Dr hab. Marian Kapica, prof. UO

KAPICA Marian, Bugdol Marek, Pośpiech Jerzy (red.), *Pogranicza edukacji. Publikacja dedykowana profesorowi zw. doktorowi hab. Joachimowi Raczkowi w 70. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy zawodowej*, Racibórz: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu, 2004, ss. 351.

KAPICA Marian, Czepczarz Jarosław, Marek Franciszek Antoni (red.), *Od niepełnosprawności do aktywności*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2015, ss. 143.

KAPICA Marian, Olewicz Tadeusz (red.), *Aktywność seniora jako wartość podmiotowa*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2016, ss. 160.

Dr hab. Eugenia Karcz-Taranowicz, prof. UO

- KARCZ-TARANOWICZ** Eugenia, Zemła Andrzej Marek (red.), *Zagadnienia praktyki zawodowej nauczycieli*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2003, ss. 140.
- KARCZ-TARANOWICZ** Eugenia, Jasiński Zenon (red.), *Pedagogika porównawcza. Konteksty teoretyczne i praktyczne*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 197.
- KARCZ-TARANOWICZ** Eugenia (red.), *Współczesne problemy organizacji i zarządzania oświatą: wybrane aspekty teoretyczno-praktyczne*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 184.
- KARCZ-TARANOWICZ** Eugenia, *Teoria i praktyka zarządzania oświatą i szkołą*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 234.
- KARCZ-TARANOWICZ** Eugenia (red.), *Tradycje i perspektywy edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 201.
- KARCZ-TARANOWICZ** Eugenia (red.), *Obszary i przestrzenie edukacji. Mean-dry, konteksty, dylematy. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Zenonowi Jasińskiemu w 70. rocznicę urodzin*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 580.
- KARCZ-TARANOWICZ** Eugenia, Emmerová Ingrid, Niklová Miriam, *Virtual Risks for Children and Youth and the Possibilities of Their Prevention in the V4 Countries*, Banská Bystrica: Bielianum, 2018, ss. 162.

Dr Patrycja Kaszubska-Dziergas

- KASZUBSKA-DZIERGAS** Patrycja, Tomczyk Justyna (red.), *Rodzicielstwo zastępcze. W poszukiwaniu modelu wsparcia i animowania współpracy środowiskowej*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 188.
- KASZUBSKA-DZIERGAS** Patrycja, *Zaangażowanie ojców zastępczych w opiekę i wychowanie dzieci w rodzinnych domach dziecka*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 188.

Dr Andrzej Kącki

- KĄCKI** Andrzej, *Teatr materii ożywionej. Rodzaje i formy animacji w teatrze lalek*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 107.

Dr Tatiana Kłosińska

- KŁOSIŃSKA** Tatiana, *Droga do twórczości. Wdrażanie technik Celestyna Freineta*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2000, ss. 166.
- KŁOSIŃSKA** Tatiana, Konopnicka Iwona, Smak Ewa (red.), *Edukacja wczesnoszkolna. Teoria i praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Gabrieli Kapicy*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 400.
- KŁOSIŃSKA** Tatiana, *Dziecko-uczeń, droga do edukacji skutecznej. Twórcze techniki Celestyna Freineta we wczesnej edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 185.

Dr Ewelina Konieczna

- KONIECZNA** Ewelina, *Biblioterapia w praktyce. Poradnik dla nauczycieli, wychowawców i terapeutów*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2005, ss. 266.
- KONIECZNA** Ewelina, *Arteterapia w teorii i praktyce*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007, ss. 157.
- KONIECZNA** Ewelina, *W poszukiwaniu sensu życia. Program wychowawczo-terapeutyczny dla osób niepełnosprawnych ruchowo*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2010, ss. 118.
- KONIECZNA** Ewelina, *Poczucie sensu życia osób niepełnosprawnych ruchowo*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2010, ss. 107.
- KONIECZNA** Ewelina, Krasnodębska Anna (red.), *Człowiek wobec wyzwań współczesności. Konteksty edukacyjne. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Stanisławowi Korczyńskiemu*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 255.
- KONIECZNA** Ewelina (red.), *Nie można dać za wygraną... Prace konkursowe I edycji konkursu autobiograficznego dla osób z niepełnosprawnością „Sensotwórcy – ludzie, dla których tworzenie ma sens”*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 191.
- KONIECZNA** Ewelina (red.), *żyć nie tylko dla siebie... Prace konkursowe III edycji konkursu autobiograficznego dla osób z niepełnosprawnością „Sensotwórcy – ludzie, dla których tworzenie ma sens”*, Opole: Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, 2015, ss. 140.
- KONIECZNA** Ewelina (red.), *Ocalić swoje marzenia... Prace konkursowe II edycji konkursu autobiograficznego dla osób z niepełnosprawnością „Sensotwórcy – ludzie, dla których tworzenie ma sens”*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 140.
- KONIECZNA** Ewelina, Brismark Anna, Hulling Anna, Pogorzelska Marzanna (red.), *Challenges to Social Diversity: A Map of Problems and Proposals*

- for „*Good Practices*”, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 203.
- KONIECZNA** Ewelina, Janik-Komar Joanna, *Życie jest podróżą... Obraz życia osób z niepełnosprawnością w świetle wywiadów narracyjnych*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 158.
- KONIECZNA** Ewelina, Emmerová Ingrid, Niklová Miriam, *Virtual Risks for Children and Youth and the Possibilities of Their Prevention in the V4 Countries*, Banská Bystrica: Bielianum, 2018, ss. 162.
- KONIECZNA** Ewelina, Sikora Piotr, Weissbrot-Koziarska Anna, Leszczyńska Barbara, Markiewicz Zdzisław (red.), *Materiały dydaktyczne z zagadnieniami egzaminacyjnymi – skrypt dla uczestników szkolenia z zakresu specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny*, Opole: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, 2019, ss. 272.
- KONIECZNA** Ewelina, Sikora Piotr, Weissbrot-Koziarska Anna, Kozak Małgorzata, Smertyha Zofia (red.), *Materiały merytoryczne z zagadnieniami sprawdzającymi wiedzę – skrypt dla uczestników szkolenia z zakresu I stopnia specjalizacji w zawodzie. Pracownik socjalny*, Opole: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, 2020, ss. 246.
- KONIECZNA** Ewelina (red.), *Kwarantanki. Bogaczowskie opowiadanki*, Stare Bogaczowice: Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne, 2020, ss. 68.
- KONIECZNA** Ewelina (red.), *Mam opowiadania*, Opole: Opolskie Stowarzyszenie Rehabilitacji, 2021, ss. 76.

Dr Iwona Konopnicka

- KONOPNICKA** Iwona, *Czasopisma dziecięce w kształceniu wczesnoszkolnym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 196.
- KONOPNICKA** Iwona, *Edukacja czytelnicza dzieci w młodszym wieku szkolnym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 160.
- KONOPNICKA** Iwona, Kłosińska Tatiana, Smak Ewa (red.), *Edukacja wczesnoszkolna. Teoria i praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Gabrieli Kapicy*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 400.
- KONOPNICKA** Iwona, Kapica Gabriela, Kryk Gabriela, Solich Kornelia (red.), *Dzieciństwo czyni człowieka. Wybrane zagadnienia edukacji elementarnej*, Racibórz: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2016, ss. 158.
- KONOPNICKA** Iwona, Kryk Gabriela, Solich Kornelia (red.), *Idea współżycia i współdziałania w edukacji dzieci i młodzieży. Teoria i praktyka*, Racibórz: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2016, ss. 323.

KONOPNICKA Iwona, Smak Ewa, Jędrzejowska Ewa (red.), *Wczesna edukacja dziecka. Teoria i praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana doktor Stanisławie Włoch*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 430.

Dr Adam Konopnicki

KONOPNICKI Adam, Nowak-Dziemianowicz Mirosława (red.), *Pamięć – historia – tożsamość. Edukacja i polityka historyczna w procesie konstruowania narracji naszej wspólnoty*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2019, ss. 310.

Dr Anna Kopczak-Wirga

KOPCZAK-WIRGA Anna, *Od inności do normalności. Turystyka zagraniczna Polaków w mozaice wspomnień*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 290.

KOPCZAK-WIRGA Anna, Nieroba Elżbieta (red.), *Sztuka podróżowania, czyli Turysta w świecie kultury*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 183.

Dr hab. Stanisław Korczyński, prof. UO

KORCZYŃSKI Stanisław (red.), *Nauczyciel epoki przemian. Materiały z X Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Konferencji na temat „Jakość kształcenia – kompetencje nauczyciela”*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 264.

KORCZYŃSKI Stanisław, *Człowiek w środowisku pracy*, Opole: Opolskie Centrum Kształcenia, 2004, ss. 265.

KORCZYŃSKI Stanisław (red.), *Nauczyciel i uczeń w zreformowanej szkole*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 168.

KORCZYŃSKI Stanisław, *Funkcjonowanie człowieka w organizacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2011, ss. 369.

KORCZYŃSKI Stanisław, *Diagnozowanie funkcjonowania człowieka dorosłego w ramach przygotowania prac dyplomowych z pedagogiki*, Wodzisław Śląski: Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi – Wydział Zamiejscowy, 2011, ss. 80.

KORCZYŃSKI Stanisław, *Diagnozowanie funkcjonowania ucznia i nauczyciela w ramach przygotowania prac dyplomowych z pedagogiki*, Kluczbork: Zakład Poligraficzno-Papierniczy „Klucz-Druk”, 2012, ss. 231.

- KORCZYŃSKI** Stanisław, *Przygotowanie pracy dyplomowej z pedagogiki. Jak napisać dobrą pracę? Rozwiązania praktyczne, narzędzia badawcze*, Warszawa: Difin, 2013, ss. 295.
- KORCZYŃSKI** Stanisław, *Stres w pracy zawodowej nauczyciela*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014, ss. 168.
- KORCZYŃSKI** Stanisław, *Stres w środowisku edukacyjnym młodzieży*, Warszawa: Difin, 2015, ss. 233.
- KORCZYŃSKI** Stanisław, *Satysfakcja zawodowa nauczycieli*, Łódź: Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, 2017, ss. 267.

Dr Marek Korzeniowski

- KORZENIOWSKI** Marek, Frysztacki Krzysztof (red.), *Wokół sposobów życia, kwestii społecznych i wzorów ich rozwiązywania. Opolskie studia socjologiczne*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 231.
- KORZENIOWSKI** Marek, *Religijność pokoleń. Studium przypadku rejonu kędzie-rzyńsko-kozielskiego*, Kraków: Zakład Wydawniczy „Nomos”, 2005, ss. 304.
- KORZENIOWSKI** Marek, Barska Anna (red.), *Wielokulturowość, międzykulturowość, transkulturowość w perspektywie europejskiej i pozaeuropejskiej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2007, ss. 313.
- KORZENIOWSKI** Marek, Berlińska Danuta (red.), *Tożsamość lokalna, regionalna, transgraniczna na pograniczu polsko-czeskim*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2007, ss. 371.
- KORZENIOWSKI** Marek (red.), *Problem pracy. Między szansami i zagrożeniami. Obiektywne i subiektywne bariery osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w powrocie na otwarty regionalny rynek pracy*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 323.
- KORZENIOWSKI** Marek, Gibas Piotr, Heffner Krystian, Solga Brygida, Sółdra-Gwiździł Teresa, *Rynek pracy jako obszar interwencji Regionalnego Programu Operacyjnego. Wpływ wybranych działań na poprawę sytuacji mieszkańców województwa opolskiego*, Opole: Instytut Śląski, 2021, ss. 202.

Dr hab. Jadwiga Kosowska-Rataj, prof. UO

- KOSOWSKA-RATAJ** Jadwiga (red.), *Spółeczność lokalna, kultura, edukacja. Księga jubileuszowa poświęcona Profesorowi Ludwikowi Kozołubowi w 70-lecie urodzin*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 199.
- KOSOWSKA-RATAJ** Jadwiga, Nycz Edward (red.), *Podmiotowość i tolerancja w społecznościach lokalnych pogranicza polsko-czeskiego*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 187.

KOSOWSKA-RATAJ Jadwiga, Nycz Edward (red.), *Edukacyjny wymiar tożsamości kulturowej: raporty z badań*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 441.

Dr hab. Danuta Kowalczyk, prof. UO

KOWALCZYK Danuta, Szecówka Adam, Kwiatkowski Piotr (red.), *Tradycje i perspektywy optymalizowania profilaktyki społecznej oraz resocjalizacji*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2015, ss. 349.

KOWALCZYK Danuta, Szecówka Adam, Grzesiak Sławomir (red.), *Resocjalizacja penitencjarna w kontekstach interdyscyplinarnych*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2015, ss. 369.

KOWALCZYK Danuta, Snopek Mariusz (red.), *Teoretyczno-praktyczne konteksty resocjalizacji penitencjarnej skazanych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 197.

KOWALCZYK Danuta, Glińska-Lachowicz Anna (red.), *Oddziaływania penitencjarne wobec skazanych w przestrzeni więziennej. Uwarunkowania, doświadczenia, propozycje*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 238.

KOWALCZYK Danuta, Snopek Mariusz (red.), *Resocjalizacja w przestrzeni penitencjarnej: stan i potrzeby*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 194.

KOWALCZYK Danuta, Kotlenga Anita, Mackojć Danuta (red.), *Kierunki działań w przestrzeni resocjalizacyjnej*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2019, ss. 236.

KOWALCZYK Danuta, Kotlenga Anita, Mackojć Danuta, *Nowe perspektywy rozwoju pedagogiki resocjalizacyjnej*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2019, ss. 272.

KOWALCZYK Danuta, Glińska-Lachowicz Anna (red.), *Wybrane obszary funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce i na Ukrainie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 242.

Dr Grzegorz Kozdraś

KOZDRAŚ Grzegorz, *Sztuka walki judo metodą wspomagania rozwoju uczniów w szkole podstawowej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 287.

Dr hab. Anna Krasnodębska

- KRASNODEBSKA** Anna, Gmoch Ryszard (red.), *Kompetencje zawodowe nauczycieli i jakość kształcenia w dobie przemian edukacyjnych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 331.
- KRASNODEBSKA** Anna, *Preferencje zawodowe studentów województwa opolskiego. Raport z badań z 2008 r.*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2008, ss. 64.
- KRASNODEBSKA** Anna, *Preferencje zawodowe uczniów szkół średnich województwa opolskiego. Raport z badań z 2008 r.*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 55.
- KRASNODEBSKA** Anna, *Preferencje zawodowe polskich studentów a kwestia zagranicznych migracji zarobkowych*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2008, ss. 111.
- KRASNODEBSKA** Anna (red.), *Badanie oczekiwań pracodawców wobec potencjalnych pracowników, ich umiejętności i kwalifikacji w kontekście zjawiska migracji*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2009, ss. 78.

Dr Alicja Kurcz

- KURCZ** Alicja, Górnicka Beata (red.), *Pedagogiczne refleksje... Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Józefie Brągiel*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, s. 626.
- KURCZ** Alicja, Brągiel Józefa, Kaniok Przemysław (red.), *Rodzicielstwo w kontekście wychowania i edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 490.

Dr Weronika Kurcz

- KURCZ** Weronika, *Realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez samotne matki wobec dziecka z niepełnosprawnością*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2023.

Prof. dr hab. Jolanta Kwiatek

- KWIATEK** Jolanta, Sapia-Drewniak Eleonora (red.), *W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A. Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2001, ss. 452.

- KWIATEK** Jolanta, Cimała Bogdan (red.), *Regionalizm, kultura i oświata regionalna*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 201.
- KWIATEK** Jolanta, *Szkolnictwo średnie na Górnym Śląsku na tle reform oświatowych w Prusach od połowy XVIII wieku do początków XX wieku*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2011, ss. 338.
- KWIATEK** Jolanta, *Szkolnictwo na Górnym Śląsku w polityce oświatowej Prus i Niemiec (1763–1914)*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 272.

Dr Emilia Lichtenberg-Kokoszka

- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Janiuk Ewa, Dzierżanowski Jerzy (red.), *Optymalizacja porodu. Zagadnienie interdyscyplinarne*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2008, ss. 131.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia (red.), *Ciąża zagadnieniem biomedycznym i psychopedagogicznym*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2008, ss. 122.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Janiuk Ewa, Dzierżanowski Jerzy (red.), *Niepłodność. Zagadnienia interdyscyplinarne*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2009, ss. 132.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Janiuk Ewa, Dzierżanowski Jerzy (red.), *Dziecko – aktywny uczestnik porodu. Zagadnienie interdyscyplinarne*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2010, ss. 180.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Janiuk Ewa (red.), *Domowe narodziny. Fanaberia szaleńców czy powrót do normalności?*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2010, ss. 248.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Janiuk Ewa, Dzierżanowski Jerzy (red.), *Ciąża czy stan błogosławiony? Zagadnienie interdyscyplinarne*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2011, ss. 144.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Janiuk Ewa (red.), *Ciąża i narodziny fundamentem przyszłości dziecka. Zagadnienie interdyscyplinarne*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2012, ss. 161.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Janiuk Ewa, Kierpal Piotr (red.), *Prenatalny okres życia człowieka. Zagadnienie interdyscyplinarne*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014, ss. 143.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, *Zanim się urodziłem. Rozwój człowieka w prenatalnym okresie życia. Zagadnienia wybrane*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014, ss. 64.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, *Humanistyczny wymiar opieki okołoporodowej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 198.

- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Kierpal Piotr (red.), *Psychologiczne, pedagogiczne i teologiczne oblicza twórczości muzycznej*, Opole: P.Z. „Solpress”, 2018, ss. 119.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, Susło Robert (red.), *Jakość życia współczesnego człowieka*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2019, ss. 128.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, *Rodzaj porodu a psychospołeczne funkcjonowanie człowieka*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 179.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, *Płodowy zespół alkoholowy. Zagadnienia interpersonalne*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 127.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, *Wybrane elementy okresu okołoporodowego a psychospołeczne funkcjonowanie człowieka*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 232.
- LICHTENBERG-KOKOSZKA** Emilia, *Relacje damsko-męskie w kapłaństwie. Bo najważniejsza jest miłość*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2022, ss. 197.

Doc. dr Zygmunt Łomny

- ŁOMNY** Zygmunt, *Aktualne i przyszłościowe wyzwania edukacyjno-kulturowe. Wybór tekstów*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 502.

Dr Anna Malec

- MALEC** Anna, Smak Ewa, Wereszczyńska Katarzyna (red.), *Współczesne trendy edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 288.

Dr Andrzej Mamroł

- MAMROŁ** Andrzej, *Stan i możliwości edukacji medialnej w gimnazjach Śląska Opolskiego*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 218.
- MAMROŁ** Andrzej, *Osoba z niepełnosprawnością w środowisku medialnym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 161.

Prof. zw. dr hab. Franciszek Antoni Marek

- MAREK** Franciszek Antoni, Ciszek Zbigniew, *Syn śląskiej ziemi. Arcybiskup Józef Feliks Gawlina*, Racibórz: Towarzystwo Miłośników Ziemi Raciborskiej, 2005, ss. 76.

- MAREK** Franciszek Antoni, *Polscy Ślązacy oskarżają*, Częstochowa: Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza, 2006, ss. 267.
- MAREK** Franciszek Antoni, Śliwa Sławomir (red.), *W poszukiwaniu optymalnych oddziaływań pedagogicznych w środowisku lokalnym*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2011, ss. 462.
- MAREK** Franciszek Antoni, Śliwa Sławomir (red.), *O pracy i pomocy społecznej z pedagogicznego punktu widzenia*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2012, ss. 203.
- MAREK** Franciszek Antoni, Czepczarz Jarosław, Kapica Marian (red.), *Od niepełnosprawności do aktywności*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2015, ss. 143.
- MAREK** Franciszek Antoni, *Godność, dostojność i posłannictwo uniwersytetu*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 188.
- MAREK** Franciszek Antoni, Bezeg Bolesław, Kempa Wojciech, Patelski Mariusz, Nowacka Weronika, *My, Polacy. O polskości Śląska. We, Poles. On the Polishness of Silesia*, Warszawa: Towarzystwo Projektów Edukacyjnych, 2022, ss. 174.

Dr Renata Matusiak

- MATUSIAK** Renata, *Cyberświat jako wyzwanie wychowawcze i edukacyjne. Zagrożenia i profilaktyka*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2020, ss. 202.

Dr Tomasz Michalewski

- MICHALEWSKI** Tomasz, *Piotr Świerc – życie i działalność*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2005, ss. 153.
- MICHALEWSKI** Tomasz, Chałupnik Radosław, Smak Ewa (red.), *Wychowanie w szkole. Od bezradności ku możliwościom*, Opole: Wydawnictwo Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 495.
- MICHALEWSKI** Tomasz, *W kręgu zagadnień ludyzmu. Szkice i rozprawy*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2015, ss. 161.
- MICHALEWSKI** Tomasz, Smak Ewa, Chałupniak Radosław (red.), *Wychowanie w rodzinie. Od bezradności ku możliwościom*, Opole: Wydawnictwo Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 277.
- MICHALEWSKI** Tomasz, *Edukacja a regionalizm wobec wielokulturowości i globalizacji. Tożsamość społeczna na przykładzie Śląska Opolskiego*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2019, ss. 166.

Dr Ferdynand Mielczarek

- MIELCZAREK** Ferdynand, Zamecka-Zalas Olga, *Humanistyka, pedagogika, edukacja. T. 2. Myślenie o edukacji. Konteksty, inspiracje, aplikacje*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2009, ss. 210.
- MIELCZAREK** Ferdynand, *Słownik wybranych pedeutologów polskich. Projekt seminaryjno-badawczy*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2015, ss. 140.
- MIELCZAREK** Ferdynand (red.), *Pedagogika Marii Montessori jako współczesna metoda wychowania i nauczania dzieci. Projekt seminaryjno-badawczy*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2015, ss. 66.

Dr hab. Irena Mudrecka, prof. UO

- MUDRECKA** Irena, Jasiński Zenon (red.), *Studia i rozprawy z pedagogiki resocjalizacyjnej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 257.
- MUDRECKA** Irena, *Z zagadnień pedagogiki resocjalizacyjnej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 151.
- MUDRECKA** Irena, Badora Sylwia (red.), *Strategie rozwiązywania problemów uzależnień*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 338.
- MUDRECKA** Irena, *Poczucie odpowiedzialności młodzieży skonfliktowanej z prawem. Studium pedagogiczne*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 424.
- MUDRECKA** Irena, Kowalczyk Danuta (red.), *Funkcjonowanie kadry penitencjarnej w procesie wykonywania kary pozbawienia wolności*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 338.
- MUDRECKA** Irena, Snopek Mariusz (red.), *Resocjalizacja instytucjonalna. Bariery i możliwości*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 414.
- MUDRECKA** Irena, *Resocjalizacyjna przemiana. Warunki, mechanizmy, wspomaganie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 186.

Dr Karol Neisch

- NEISCH** Karol, Górnicka Beata (red.), *Ochotnicze Hufce Pracy w systemie wsparcia młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 170.
- NEISCH** Karol, Jasiński Zenon, Pogorzelska Marzanna (red.), *Oświata i kultura w wielokulturowym świecie – wielość perspektyw i doświadczeń*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 218.

Dr Elżbieta Nieroba

- NIEROBA** Elżbieta, Czerner Anna, Szczepański Marek Stanisław (red.), *Między nostalgią a nadzieją. Dziedzictwo kulturowe w ujęciu interdyscyplinarnym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 133.
- NIEROBA** Elżbieta, Czerner Anna, Szczepański Marek Stanisław, *Flirty tradycji z popkulturą: dziedzictwo kulturowe w późnej nowoczesności*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2010, ss. 298.
- NIEROBA** Elżbieta, Czerner Anna (red.), *Studia z socjologii emocji. Podręcznik akademicki*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2011, ss. 359.
- NIEROBA** Elżbieta (red.), *Targowisko przeszłości. Społeczne konsekwencje popkulturowych sposobów opowiadania o świecie minionym*, Warszawa: Bel Studio, 2011, ss. 207.
- NIEROBA** Elżbieta, Kalski Maciej, Muster Rafał, *Ocena możliwości rozwoju kontraktacji usług rynku pracy na przykładzie województwa opolskiego*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2013, ss. 118.
- NIEROBA** Elżbieta, Cymbrowski Borys (red.), *Sfera publiczna, przestrzeń, muzeum. O zmieniającej się roli instytucji kultury*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 259.
- NIEROBA** Elżbieta, *Pomiędzy dobrem wspólnym a elitarnością. Współczesny model muzeum*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 251.
- NIEROBA** Elżbieta, Czerner Anna (red.), *Na styku historii i codzienności. Społeczność lokalna wobec miejsca pamięci*, Opole: Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu, 2017, ss. 335.
- NIEROBA** Elżbieta, Kopczak-Wirga Anna (red.), *Sztuka podróżowania, czyli Turysta w świecie kultury*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 183.

Dr Janusz Nowak

- NOWAK** Janusz, *Poziom osiągnięć informatycznych gimnazjalistów*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 141.

Prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz

- NOWAK-DZIEMIANOWICZ** Mirosława, Konopnicki Adam (red.), *Pamięć – historia – tożsamość. Edukacja i polityka historyczna w procesie konstruowania narracji naszej wspólnoty*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2019, ss. 311.

NOWAK-DZIEMIANOWICZ Mirosława, *Szkoła jako przestrzeń uznania*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020, ss. 249.

Dr Krystyna Nowak-Wolna

NOWAK-WOLNA Krystyna, *W kręgu edukacji, teatru i sztuki żywego słowa. Studia i szkice*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 225.

NOWAK-WOLNA Krystyna (red.), *Podstawy komunikacji językowej i jej zaburzenia (wybrane zagadnienia z materiałami do ćwiczeń)*, wyd. 2, Opole: Agencja Wydawniczo-Reklamowa K&R, 2012, ss. 253.

NOWAK-WOLNA Krystyna, Nycz Edward (red.), *Kultura, animacja, zmiana społeczna*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 227.

Dr Jerzy Nowik

NOWIK Jerzy (oprac.), *Podręczne tablice szkolne. Matematyka. Liceum i technikum. Cz. 1. Logika, algebra, analiza*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2003, ss. 8.

NOWIK Jerzy (oprac.), *Podręczne tablice szkolne. Matematyka. Liceum i technikum. Cz. 2. Planimetria, stereometria, trygonometria, analiza cd.*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2003, ss. 8.

NOWIK Jerzy, *Dwupoziomowe sprawdziany z matematyki dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum*. [Zakres podstawowy i rozszerzony], Opole: Wydawnictwo Nowik, 2004, ss. 124.

NOWIK Jerzy, Gil Zofia, Kozielska Maria, *Matematyka bliżej nas. Program nauczania matematyki w Zasadniczej Szkole Zawodowej*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2004, ss. 16.

NOWIK Jerzy (red.), *Matematyka bliżej nas. Szkoła zawodowa*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2004, ss. 344.

NOWIK Jerzy, Reclik Renata, *Počítame spamäti. Príručka pre žiakov prvého stupňa základnej školy*, [z pol. orig. prel. Ľubomíra Hnátová], Bratislava: Príroda, 2004, ss. 72.

NOWIK Jerzy, Pastuszczak Zygmunt, *Poradnik dla nauczyciela matematyki zasadniczej szkoły zawodowej*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2005, ss. 192.

NOWIK Jerzy, Pastuszczak Zygmunt, *Testy sprawdzające z matematyki dla zasadniczej szkoły zawodowej*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2005, ss. 80.

NOWIK Jerzy (red.), *Zbiór zadań z matematyki dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum*, wyd. 3, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2005, ss. 456.

- NOWIK** Jerzy, Nowak Dorota, *Ćwiczenia z matematyki dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum oraz liceum i technikum uzupełniającego w zakresie podstawowym. Z. 1. Liczby i ich zbiory*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2006, ss. 64.
- NOWIK** Jerzy, *Kalkulator na maturze i nie tylko. Wykorzystaj na maksa!*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2006, ss. 61.
- NOWIK** Jerzy, *Edukacja matematyczna w kształceniu zintegrowanym. Skrypt dla studentów kierunku Kształcenie wczesnoszkolne i wychowanie przedszkolne*, Racibórz: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2008, ss. 210.
- NOWIK** Jerzy, *Edukacja matematyczna w kształceniu zintegrowanym. Skrypt dla studentów kierunku Kształcenie wczesnoszkolne i wychowanie przedszkolne*, wyd. 2 uzupeł., Racibórz: Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, 2009, ss. 212.
- NOWIK** Jerzy, *Kształcenie matematyczne w edukacji*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2009, ss. 280.
- NOWIK** Jerzy, *Kształcenie matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2009, ss. 280.
- NOWIK** Jerzy, Borkowski Krzysztof (oprac.), *Absolwenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu – matematyka 1963/64–1968. My po 43 latach, czyli Co się z nami działo?*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2011, ss. 54.
- NOWIK** Jerzy, *Kształcenie matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej. Poradnik dla nauczyciela*, wyd. 2 rozszerz., Opole: Wydawnictwo Nowik, 2011, ss. 304.
- NOWIK** Jerzy (red.), *W kręgu edukacji wczesnoszkolnej*, Racibórz–Opole: Wydawnictwo Nowik, 2011, ss. 102.
- NOWIK** Jerzy, Borkowski Krzysztof (oprac.), *Absolwenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu – matematyka 1963/64–1968. Pół wieku później, czyli Co nam zostało z tych lat?*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2013, ss. 159.
- NOWIK** Jerzy, *Kształcenie matematyczne w edukacji wczesnoszkolnej. Poradnik dla nauczyciela*, wyd. 2 rozszerz., Opole: Wydawnictwo Nowik, 2013, ss. 304.
- NOWIK** Jerzy, Świercz Joanna, *Jak wykorzystać kostki na lekcjach matematyki?*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2016, ss. 70.
- NOWIK** Jerzy, Świercz Joanna, *Jak wykorzystać kostki na lekcjach matematyki?*, wyd. 2 zm., Opole: Wydawnictwo Nowik, 2021, ss. 75.

Dr hab. Inetta Nowosad, prof. UO

- NOWOSAD** Inetta, *Singapur – azjatycki tygrys edukacyjnych reform. Fenomen makropolityki oświatowej*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2022, ss. 578.

Dr hab. Edward Nycz, prof. UO

- NYCZ Edward (red.), *Budowa lokalnego społeczeństwa obywatelskiego w perspektywie integracji europejskiej. Materiały z VII Kędzierzyńsko-Kozielskiego Seminarium Naukowego (22–23 maja 2003 r.)*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2003, ss. 270.
- NYCZ Edward (red.), *Niepełnosprawni czy sprawni inaczej – partnerstwo zamiast wykluczenia społecznego. Materiały z Ogólnopolskiej Konferencji, Kędzierzyn-Koźle, 16–17.10.2003 r.*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2003, ss. 189.
- NYCZ Edward, Jasiński Zenon (red.), *Kultura w systemie wychowawczym Ochotniczych Hufców Pracy*, Opole: Wydawnictwo i Drukarnia Antykwa, 2004, ss. 304.
- NYCZ Edward (red.), *Gmina Bierawa. Zarys monograficzny (od czasów najdawniejszych do początku XXI wieku)*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2005, ss. 655.
- NYCZ Edward (red.), *Kędzierzyn-Koźle. Bilans lokalnych kapitałów z perspektywy 10 lat. Materiały z VII Kędzierzyńsko-Kozielskiego Seminarium Naukowego 31.05.2004 r.*, Kędzierzyn-Koźle: Agencja Wydawnicza „ARGI”, 2005, ss. 258.
- NYCZ Edward, Jasiński Zenon (red.), *Miejsce Ochotniczych Hufców Pracy w środowiskach lokalnych*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2006, ss. 310.
- NYCZ Edward (red.), *Problemy mieszkańców, dylematy władzy, w poszukiwaniu lokalnego partnerstwa*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2006, ss. 102.
- NYCZ Edward, Nowacka Ludmiła (red.), *Okolice szkoły (dwa spojrzenia)*, Racibórz: „Baterex” Jan i Kazimierz Kwaśniewicz, 2007, ss. 165.
- NYCZ Edward, Senft Stanisław (red.), *Wojna i pokój w dziejach twierdzy i miasta Koźle*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2007, ss. 182.
- NYCZ Edward, Nowacka Ludmiła (red.), *Animacja społeczno-kulturalna w mieście. Uwarunkowania, bariery, korzyści*, Racibórz–Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 216.
- NYCZ Edward, Jasiński Zenon (red.), *Aspekty społeczne i wychowawcze projektu „18–24. Czas na samodzielność”. Z doświadczeń Ochotniczych Hufców Pracy w realizacji projektu Europejskiego Funduszu Społecznego*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 183.
- NYCZ Edward, Kosowska-Rataj Jadwiga (red.), *Edukacyjny wymiar tożsamości kulturowej. Raporty z badań = Výhovně vzdělávací rozměr kulturní identity. Zprávy z výzkumu*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 441.
- NYCZ Edward, Pistelok Franciszek (red.), *Odra – rzeka i ludzie. Wzajemne uwarunkowania na przestrzeni dziejów*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 171.
- NYCZ Edward, Kosowska-Rataj Jadwiga (red.), *Podmiotowość i tolerancja w społecznościach lokalnych pogranicza polsko-czeskiego = Subjektivita a tolerance*

- v místních společenstvích česko-polského pohraničí*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 187.
- NYCZ Edward (red.), *Kędzierzyn-Koźle. Kultura miasta – kultura w mieście*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2009, ss. 229.
- NYCZ Edward, Senft Stanisław (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 11–12*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2009, ss. 251.
- NYCZ Edward, Senft Stanisław (red.), *Zakład, ludzie, miasto. Fakty i wspomnienia. 60 lat ZAK S.A.*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2009, ss. 375.
- NYCZ Edward, Jasiński Zenon, *Absolwenci Ochotniczych Hufców Pracy. Badania ich losów, pozycji społecznej i zawodowej w społeczeństwie*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 245.
- NYCZ Edward, Jasiński Zenon (red.), *Identyfikacja potrzeb i oczekiwań młodzieży na rynku pracy. Konteksty społeczno-pedagogiczne realizacji projektu*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 394.
- NYCZ Edward, Senft Stanisław (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 13*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 224.
- NYCZ Edward (red.), *Kędzierzyn-Koźle. Wymiary życia miejskiego na przełomie XX i XXI wieku*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 250.
- NYCZ Edward, Nowacka Ludmiła (red.), *Racibórz. Dorastanie w przestrzeni miasta na początku XXI wieku*, Racibórz: Wydawnictwo i Agencja Informacyjna WAW Grzegorz Wawoczny, 2010, ss. 136.
- NYCZ Edward (red.), *Lokalne dziedzictwo (wielokulturowe i walory przyrodnicze jako wartość promocyjno-turystyczna*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2012, ss. 180.
- NYCZ Edward, Nowacka Ludmiła (red.), *Społeczno-kulturowe uwarunkowania funkcjonowania uczelni wyższej w Raciborzu*, Racibórz: Polskie Towarzystwo Pedagogiczne. Oddział, 2012, ss. 112.
- NYCZ Edward, Nowak-Wolna Krystyna (red.), *Kultura, animacja, zmiana społeczna*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 227.
- NYCZ Edward, Nowacka Ludmiła, Wiendlocha Marek, *Doskonalenie pracy instytucji kultury w Euroregionie Silesia*, Racibórz: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2014, ss. 149.
- NYCZ Edward, Nowacka Ludmiła, Wiendlocha Marek, *Zdokonalování práce kulturních institucí v Euroregionu Silesia*, [překl. do če jazy. Jaroslav Radiměřský], Racibórz: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2014, ss. 144.
- NYCZ Edward, *Druga szansa młodzieży. Studium funkcjonowania Ochotniczych Hufców Pracy*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 524.
- NYCZ Edward (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 16*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2014, ss. 268.

- NYCZ Edward (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 17*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2014, ss. 98.
- NYCZ Edward (red.), *Aspekty społeczno-kulturowe i edukacyjne projektu „Ginące zawody pomysłem na przyszłość”. Z doświadczeń Ochotniczych Hufców Pracy w realizacji projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, Warszawa: Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy, 2015, ss. 164.
- NYCZ Edward, Bonikowski Zbigniew, Jasiński Andrzej, Jasiński Zenon, Skrzypek Elżbieta, *Wojewódzki raport z badań przesiewowych uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego (realizowanych przez RCRE w ramach projektu „Fascynujący Świat Nauki i Technologii”)*, Opole: Uniwersytet Opolski. Wydział Historyczno-Pedagogiczny. Instytut Nauk Pedagogicznych, 2015, ss. 159.
- NYCZ Edward, Alechnowicz-Skrzypek Iwona (red.), *20 lat Wydziału Historyczno-Pedagogicznego Uniwersytetu Opolskiego*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 201.
- NYCZ Edward (red.), *Kędzierzyn-Koźle – 40 lat. Priorytety miasta i mieszkańców na początku XXI wieku*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2016, ss. 150.
- NYCZ Edward (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 18*, Kędzierzyn-Koźle–Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2016, ss. 231.
- NYCZ Edward (red.), *Tradycja kozielskiego średniowiecza w kulturze współczesnego miasta*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2016, ss. 124.
- NYCZ Edward, Hurnik Agnieszka (red.), *Diagnoza społeczna mieszkańców Gminy Dobrodzień. Potencjał kulturowy na tle życia codziennego*, Dobrodzień: Dobrodzieński Ośrodek Kultury i Sportu, 2017, ss. 63.
- NYCZ Edward, Jasiński Zenon (red.), *Ochotnicze Hufce Pracy w województwie opolskim. 60 lat pracy z młodzieżą i dla młodzieży*, Opole: Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, 2018, ss. 144.
- NYCZ Edward (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 19*, Kędzierzyn-Koźle: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2018, ss. 231.
- NYCZ Edward (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 20*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2019, ss. 201.
- NYCZ Edward, Poleszak Wiesław (red.), *W drodze ku samodzielności społecznej i zawodowej młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy*, Warszawa: Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy, 2019, ss. 195.
- NYCZ Edward (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 21*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 212.
- NYCZ Edward (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 22*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2021, ss. 304.
- NYCZ Edward (red.), *Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie. 23*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 230.

Dr hab. Andrzej Pluta, prof. UO

- PLUTA** Andrzej (red.), *Kultura i edukacja wobec idei europejskości*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, 2003, ss. 197.
- PLUTA** Andrzej (red.), Elena Karpuszenko (współudz.), *Humanistyka, pedagogika, edukacja. T. 1. Między stałością a zmianą*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2007, ss. 275.
- PLUTA** Andrzej (red.), Zamecka-Zalas Olga, Mielczarek Ferdynand (współprac.), *Humanistyka, pedagogika, edukacja. T. 2. Myślenie o edukacji. Konteksty, inspiracje, aplikacje*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2009, ss. 210.
- PLUTA** Andrzej (red.), Michalewski Tomasz, Niewiadomski Krzysztof (współudz.), *Humanistyka, pedagogika, edukacja. T. 3. Cz. 1. Czyja edukacja? – refleksje o podmiotowości*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2010, ss. 191.
- PLUTA** Andrzej (red.), Tarnopolski Andrzej, Kalaman Marek (współudz.), *Czyja edukacja? – refleksje o podmiotowości. Cz. 2*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2011, ss. 274.
- PLUTA** Andrzej, *Wokół kulturowych podstaw edukacji. Z problemów interpretacji humanistycznej przysposobiania do uczestnictwa w kulturze*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2011, ss. 255.
- PLUTA** Andrzej, Sadowska Edyta (red.), Bęczkowska Anna (współudz.), *Poważnie – niepoważnie o edukacji, poważne – niepoważne w edukacji*, Częstochowa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Lingwistycznej, 2014, ss. 200.

Prof. zw. dr hab. Józef Podgórecki

- PODGÓRECKI** Józef, *Komunikacja społeczna*, wyd. 2 popr. i uzupeł., Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2003, ss. 290.
- PODGÓRECKI** Józef, *Social'naja komunikacija*, Moskwa: Gielios ARV, 2004, ss. 157.
- PODGÓRECKI** Józef, Bugdol Marek, Kuzovlev Valerij P., *Social'nye voprosy v upravlenii kačestvom*, Opole: Opol'skij Universitet; Elec: Eleckijgosudarstvennyj universitet, 2004, ss. 138.
- PODGÓRECKI** Józef, Stadnicen'ko Stanislav L., *Sovremennye kontraversii social'noj kommunikacii*, Brest: Izd-vo S. Lavrova, 2004, ss. 194.
- PODGÓRECKI** Józef (red.), *Studia i rozprawy*, wyd. 2, Opole: Opolskie Centrum Kształcenia, 2004, ss. 401.
- PODGÓRECKI** Józef, *Socialinė komunikacija mokytojams. Monografija*, iš lenkų kalbos vertė Jan Dzilbo, Vilnius: Leidykla, 2005, ss. 222.

- PODGÓRECKI** Józef (red.), *Studia i rozprawy*, Warszawa: Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony, 2006, ss. 190.
- PODGÓRECKI** Józef, Orban-Lembryk Lidia, *Atrybucje psychologii społecznej. Podręcznik akademicki*, Namysłów: Namislavia, 2007, ss. 416.
- PODGÓRECKI** Józef, *Social'na komunikacija dlja pedagogiv. Monografija*, Ivanofrankivsk: Foliant, 2007, ss. 223.
- PODGÓRECKI** Józef, Zubko Anatolij, *Atributy social'noj kommunikacii v processe bespreryvnogo obrazovaniâ učitelej = Atrybucje komunikacji społecznej w procesie kształcenia nauczycieli*, Herson: Ŭżnoukrainskij regional'nyj institut poslediplomnogo obrazovaniâ pedagogičeskich kadrov, 2008, ss. 255.
- PODGÓRECKI** Józef, Grebennikova Veronika Mihajlovna, *Atributy social'noj kommunikacii v sovremennoj pedagogike. Monografiâ*, Krasnodar: Fakul'tet pedagogiki, psihologii i kommunikativistiki Kubanskogo gosudarstvennogo universiteta, 2008, ss. 253.
- PODGÓRECKI** Józef, Grebennikova Veronika Mihajlovna, Sinicyn Ŭrij Nikolaevič (red.), *Świat człowieka w edukacji = The human world in education = Človečeskij mir v processe edukacii*, Namysłów: Przedsiębiorstwo Graficzne „Drukmasz”, 2008, ss. 194.
- PODGÓRECKI** Józef, Zubko Anatolij, Voskova Irina, *Social'naâ kommunikaciâ dlâ učitelej. Akademickij učebnik = Social communication for teachers. Academic handbook = Komunikacja społeczna dla nauczycieli. Podręcznik akademicki*, Herson: RIPO, 2009, ss. 319.
- PODGÓRECKI** Józef, Kukla Daniel, *Almanach komunikacji społecznej*, Opole: Przedsiębiorstwo Graficzne „Drukmasz”, 2010, ss. 261.
- PODGÓRECKI** Józef, Orban-Lembryk Lidia, *Atrybucje psychologii społecznej. Podręcznik akademicki*, Namysłów: Namislavia, 2010, ss. 418.
- PODGÓRECKI** Józef, Őudlo Svetlana, *Obrazovanie kak informacionno-kommunikativnaâ sistema = Educations as informational-communicative system = Edukacja jak informacyjno-komunikatywny system*, Moskwa: NIPKC-A, 2010, ss. 166.
- PODGÓRECKI** Józef, *Sociál'ni komunikace pro pedagogy*, Banská Bystrica: Pedagogická Fakulta Univerzita Mateja Bela, 2010, ss. 244.
- PODGÓRECKI** Józef, Głushenko Aleksander, *Social'naâ kommunikaciâ. Akademičeskij učebnik = Social communication. Academic handbook = Komunikacja społeczna. Podręcznik akademicki*, Moskwa: Izdatel'stvo „MPA-Press”, 2010, ss. 342.
- PODGÓRECKI** Józef, Dąbrowska Aleksandra, Czerwiński Kazimierz (red.), *Bezpieczeństwo w perspektywie komunikowania społecznego i jego edukacyjne uwarunkowania*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2011, ss. 263.

- PODGÓRECKI** Józef, Dąbrowska Aleksandra, Wojaczek Ireneusz (red.), *Almanach komunikacji społecznej = Almanac social communication = Almanah social'noj kommunikacij*, Opole: Przedsiębiorstwo Graficzne „Drukmasz”, 2012, ss. 266.
- PODGÓRECKI** Józef, Dąbrowska Aleksandra, Krašeninnikov Valerij Vasil'evič, *Social'naâ kommunikaciâ i ee primenenie v obrazovanii. Monografiâ*, Novosibirsk: Izdatel'stvo NGPU, 2012, ss. 305.
- PODGÓRECKI** Józef et al., *Trudy 14-j mezhdunarodnoi naučnoi konferencii „Innovacii. Innovacionnyye tehnologii v obrazovanii”*, Moskva: Izdatel'stvo „MPA-Press”, 2012, ss. 229.

Dr Marzanna Pogorzelska

- POGORZELSKA** Marzanna, *Amnesty International – wybrane aspekty działalności pedagogicznej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 176.
- POGORZELSKA** Marzanna, Cimała Bogdan (red.), *Wokół różnorodności kulturowej i regionalizmu. Rozważania teoretyczne i aspekty praktyczne*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 202.
- POGORZELSKA** Marzanna, Sapia-Drewniak Eleonora (red.), *Spoleczno-edukacyjne wymiary wykluczenia i dyskryminacji. W poszukiwaniu rozwiązań i dobrych praktyk*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 129.
- POGORZELSKA** Marzanna, Brismark Anna, Hulling Anna, Konieczna Ewelina J. (red.), *Challenges to Social Diversity: A Map of Problems and Proposals for „Good Practices”*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 203.
- POGORZELSKA** Marzanna, *Stop dyskryminacji. Przykłady dobrych praktyk mobilizacji lokalnej społeczności na rzecz zwalczania problemu dyskryminacji*, Warszawa: Stowarzyszenie Amnesty International, 2016, ss. 76.
- POGORZELSKA** Marzanna, Jasiński Zenon, Neisch Karol (red.), *Oświata i kultura w wielokulturowym świecie – wielość perspektyw i doświadczeń*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 218.

Prof. zw. dr hab. Władysław Puślecki

- PUŚLECKI** Władysław, *Po trzech latach zintegrowanej edukacji*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2003, ss. 181.
- PUŚLECKI** Władysław, Włoch Stanisława, Lewowicki Tadeusz (red.), *Transformacja w polskiej edukacji wczesnoszkolnej. Praca zbiorowa*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2004, ss. 241.

- PUŚLECKI** Władysław (red.), *Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna w teorii i praktyce*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 291.
- PUŚLECKI** Władysław, *Praca domowa najmłodszych uczniów*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2005, ss. 69.
- PUŚLECKI** Władysław (red.), *Wspieranie rozwoju dzieci w procesie wczesnej edukacji. Praca zbiorowa*, Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, 2008, ss. 338.
- PUŚLECKI** Władysław, *Kształcenie wyzwajające w edukacji wczesnoszkolnej*, wyd. 2, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2010, ss. 241.

Dr Renata Reclik

- RECLIK** Renata, Nowik Jerzy, *Počítame spamäti. Príručka pre žiakov prvého stupňa základnej školy*, [z pol. orig. prel. Ľubomíra Hnátová], Bratislava: Príroda, 2004, ss. 72.
- RECLIK** Renata, Zduniak Andrzej (red.), *Jakość wobec wyzwań i zagrożeń XXI wieku. 1*, Poznań: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa, 2010, ss. 350.

Dr Zofia Remiszewska

- REMISZEWSKA** Zofia, *Kryzysy egzystencjalne młodzieży a edukacja szkolna*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2007, ss. 204.
- REMISZEWSKA** Zofia, *Gotowość młodzieży akademickiej do podejmowania zadań ponadosobistych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 288.

Prof. zw. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak

- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora (red.), *Pedagogika*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2003, ss. 114.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora (red.), *Wybrane problemy uczestnictwa i upowszechniania kultury na Opolszczyźnie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 146.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora, *Z tradycji działalności kulturalno-oświatowej na Śląsku Opolskim*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 152.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora, Piechnik-Borusowska Jolanta (red.), *Contribution of Educational Societies to the Development of the European Culture*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2008, ss. 205.

- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora (red.), *Towarzystwa społeczne i ich działalność oświatowa. Konteksty historyczne i terażniejszość. Praca zbiorowa*, Dąbrowa Górnicza: Wyższa Szkoła Biznesu, 2009, ss. 249.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora, Janik-Komar Joanna (red.), *Uniwersytety ludowe i inne formy oświaty dorosłych*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 185.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora (red.), *Wsparcie i opieka nad dziećmi i osobami starszymi. Badania empiryczne studentów. Praca zbiorowa*, Dąbrowa Górnicza: Wyższa Szkoła Biznesu, 2010, ss. 119.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora, Stefania Mazurek. *Biografia pedagogiczna*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2011, ss. 282.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora, „*Oświata Dorosłych*” (1957–1990) jako źródło do dziejów edukacji dorosłych, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 210.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora, Pogorzelska Marzanna (red.), *Społeczno-edukacyjne wymiary wykluczenia i dyskryminacji. W poszukiwaniu rozwiązań i dobrych praktyk*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 129.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora, *Szkoły dla dorosłych i nauczyciele na Opolszczyźnie w latach powojennych (1945–1950)*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 185.
- SAPIA-DREWNIAK** Eleonora, Maliszewski Tomasz, Szulakiewicz Władysława (red.), *Człowiek dorosły i jego uczenie się. Dziedzictwo idei teoretycznych i ich praktyczne implikacje*, Gdynia: Wydawnictwo Akademickie Akademii Marynarki Wojennej, 2021, ss. 269.

Dr Piotr Sasin

- SASIN** Piotr, *Rodzice wobec problemu narkomanii dziecka*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 251.

Dr Piotr Sikora

- SIKORA** Piotr, Brągiel Józefa (red.), *Praca socjalna – wielość perspektyw. Rodzina, multikulturowość, edukacja*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 342.
- SIKORA** Piotr, Brągiel Józefa (red.), *Praca socjalna wobec rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń człowieka*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2005, ss. 266.

- SIKORA** Piotr (red.), *Wolontariat i samopomoc – podstawowe wymiary solidarności w społeczeństwie ryzyka*, Opole: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża, 2007, ss. 142.
- SIKORA** Piotr, Weissbrot-Koziarska Anna (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 1*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 175.
- SIKORA** Piotr, Kotlarska-Michalska Anna (red.), *Praca socjalna. Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 388.
- SIKORA** Piotr, Grabusińska Zuzanna, Weissbrot-Koziarska Anna, Leszczyńska Barbara, Konieczna Ewelina, Markiewicz Zdzisław, *Materiały dydaktyczne z zagadnieniami egzaminacyjnymi – skrypt dla uczestników szkolenia z zakresu specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny*, Opole: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, 2018, ss. 286.
- SIKORA** Piotr, Weissbrot-Koziarska Anna, Leszczyńska Barbara, Konieczna Ewelina, Markiewicz Zdzisław, *Materiały dydaktyczne z zagadnieniami egzaminacyjnymi – skrypt dla uczestników szkolenia z zakresu specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny*, Opole: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, 2019, ss. 272.
- SIKORA** Piotr, Weissbrot-Koziarska Anna, Kozak Małgorzata, Smertyha Zofia, Konieczna Ewelina, *Materiały merytoryczne z zagadnieniami sprawdzającymi wiedzę – skrypt dla uczestników szkolenia z zakresu I stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny*, Opole: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, 2020, ss. 246.
- SIKORA** Piotr, *Zasoby osób starszych w budowaniu kapitału społecznego Śląska Opolskiego*, Opole 2020, ss. 304.
- SIKORA** Piotr, Krasiejko Izabela, Zasępa Bożena, Fuerst Krystyna, Grodecka Józefa, Kaszyński Hubert, Kowalska Agnieszka, Marek Stanisław, Pająk Ewa, Pawlinów Ewa, *Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin dla gmin miejskich powyżej 20 tys. mieszkańców*, Katowice: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w Katowicach, 2021, ss. 97.
- SIKORA** Piotr, Weissbrot-Koziarska Anna, *Modele kooperacji. Księga rekomendacyjna*, Opole: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie, 2021, ss. 169.

Dr hab. Wiesław Sikorski, prof. UO

- SIKORSKI** Wiesław, *Bezślowne komunikowanie się w psychoterapii*, wyd. 3, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2004, ss. 317.

- SIKORSKI** Wiesław, *Gesty zamiast słów. Psychologia i trening komunikacji niewerbalnej*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2005, ss. 380.
- SIKORSKI** Wiesław, *Psychoterapia. Wybrane formy i techniki*, Nysa: Oficyna Wydawnicza Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, 2005, ss. 167.
- SIKORSKI** Wiesław, *Aspiracje. Studium psychologiczne i socjopedagogiczne*, Nysa: Oficyna Wydawnicza Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, 2005, ss. 155.
- SIKORSKI** Wiesław, *Gesty zamiast słów. Psychologia i trening komunikacji niewerbalnej*, wyd. 2, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007, ss. 380.
- SIKORSKI** Wiesław, *Werbalne i niewerbalne oddziaływania w psychoterapii*, Warszawa: Difin, 2009, ss. 334.
- SIKORSKI** Wiesław, *Bezśłowne komunikowanie się w psychoterapii*, wyd. 4, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2004, ss. 317.
- SIKORSKI** Wiesław, *Niewerbalna komunikacja interpersonalna. Doskonalenie przez trening*, Warszawa: Difin, 2011, ss. 328.
- SIKORSKI** Wiesław, *Psychologia osiągnięć szkolnych uczniów. Czynniki konwencjonalne i niekonwencjonalne*, Nysa: Oficyna Wydawnicza Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, 2011, ss. 170.
- SIKORSKI** Wiesław, *Gesty zamiast słów. Psychologia i trening komunikacji niewerbalnej*, wyd. 3, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2012, ss. 380.
- SIKORSKI** Wiesław, *Komunikacja terapeutyczna. Relacja pozasłowna*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2013, ss. 324.
- SIKORSKI** Wiesław, Sikorska Aneta (red.), *Od teatru pedagogicznego do teatru terapeutycznego*, Warszawa: Difin, 2014, ss. 192.
- SIKORSKI** Wiesław, *Socjoterapia w praktyce psychopedagogicznej*, Nysa: Oficyna Wydawnicza Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie, 2014, ss. 196.
- SIKORSKI** Wiesław (red.), *Neuroedukacja. Praca zbiorowa*, Słupsk: Dobra Literatura, 2015, ss. 382.
- SIKORSKI** Wiesław, *Psychoterapia sprzyjająca mózgowi*, Warszawa: Difin, 2016, ss. 233.
- SIKORSKI** Wiesław, *Mózg a ciało w psychoterapii*, Warszawa: Difin, 2018, ss. 293.
- SIKORSKI** Wiesław, *Niewerbalna komunikacja interpersonalna. Doskonalenie przez trening*, wyd. 2 rozszerz., Warszawa: Difin, 2018, ss. 409.
- SIKORSKI** Wiesław, *Psychoterapia sprzyjająca mózgowi*, wyd. 2 rozszerz., Warszawa: Difin, 2019, ss. 388.

Dr Elżbieta Skrzypek

SKRZYPEK Elżbieta, Bonikowski Zbigniew, Jasiński Andrzej, Jasiński Zenon, Nycz Edward, *Wojewódzki raport z badań przesiewowych uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego (realizowanych przez RCRE w ramach projektu „Fascynujący Świat Nauki i Technologii”)*, Opole: Uniwersytet Opolski. Wydział Historyczno-Pedagogiczny. Instytut Nauk Pedagogicznych, 2015, ss. 159.

Dr Iwona Sobieraj

SOBIERAJ Iwona, *Badania ewaluacyjne w środowisku szkoły. Idee, metody, organizacja*, Kraków: Zakład Wydawniczy „Nomos”, 2014, ss. 238.

SOBIERAJ Iwona, Kołodziej Arkadiusz (red.), *Prognoza, interwencja i ewaluacja w naukach społecznych. Teoria socjologiczna i praktyka badawcza*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2015, ss. 162.

SOBIERAJ Iwona, Barska Anna, Biskupska Kamilla (red.), *Przestrzenie pamięci. Świat wartości w przekazie kulturowym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 436.

Dr hab. Ewa Smak, prof. UO

SMAK Ewa, Włoch Stanisława (red.), *Edukacja poprogresywistyczna. Tom ofiarowany profesorowi Władysławowi Puśleckiemu*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 333.

SMAK Ewa, Zbigniew Kwieciński, *Doctor Honoris Causa Universitatis Opoliensis*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 75.

SMAK Ewa, Widelak Dariusz (red.), *Edukacja w dobie integracji europejskiej. Strategie zmian i praktyka pedagogiczna*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2006, ss. 202.

SMAK Ewa (red.), *Nauczyciel wczesnej edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 260.

SMAK Ewa, Włoch Stanisława (red.), *Pedagogika kreatywna wyzwaniem edukacji XXI wieku*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 382.

SMAK Ewa, Wereszczyńska Katarzyna, Ganczarska Małgorzata (red.), *Wybrane aspekty procesu kształcenia w reformującej się szkole*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2011, ss. 282.

SMAK Ewa, Włoch Stanisława (red.), *Ku integralności edukacji wczesnoszkolnej*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2011, ss. 250.

- SMAK** Ewa, Kłosińska Tatiana, Konopnicka Iwona (red.), *Edukacja wczesnoszkolna. Teoria i praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Gabrieli Kapi-cy*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 400.
- SMAK** Ewa, Chałupniak Radosław, Michalewski Tomasz (red.), *Wychowanie w szkole. Od bezradności ku możliwościom*, Opole: Wydawnictwo Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 495.
- SMAK** Ewa, *Innowatyka w edukacji*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2014, ss. 185.
- SMAK** Ewa, Wereszczyńska Katarzyna, Malec Anna (red.), *Współczesne trendy edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 288.
- SMAK** Ewa, Chałupniak Radosław, Michalewski Tomasz (red.), *Wychowanie w rodzinie. Od bezradności ku możliwościom*, Opole: Wydawnictwo Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 277.
- SMAK** Ewa, Jędrzejowska Ewa, Konopnicka Iwona (red.), *Wczesna edukacja dziecka. Teoria i praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana doktor Stanisławie Włoch*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2018, ss. 430.

Dr hab. Teresa Sołdra-Gwiżdż, prof. UO

- SOŁDRA-GWIŹDŹ** Teresa, Śliz Anna (red.), *Opolski rynek pracy bez tajemnic w służbie lokalnego rozwoju. Raport z badań*, Warszawa: CTC Polska, 2007, ss. 316.
- SOŁDRA-GWIŹDŹ** Teresa, Szczygielski Kazimierz (red.), *Rynek pracy a aspiracje zawodowe i edukacyjne młodzieży województwa opolskiego. Stan i prognoza*, Opole: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu, 2007, ss. 215.
- SOŁDRA-GWIŹDŹ** Teresa, Rauziński Robert (red.), *Regionalna polityka edukacyjna*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2008, ss. 215.
- SOŁDRA-GWIŹDŹ** Teresa, Rauziński Robert (red.), *Polityka społeczna na Śląsku wobec kryzysu. Ujęcie regionalne*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2009, ss. 135.
- SOŁDRA-GWIŹDŹ** Teresa, Szczygielski Kazimierz (red.), „*Praktyka czyni mistrza*”. *Społeczne konteksty szkolnictwa zawodowego*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2009, ss. 194.
- SOŁDRA-GWIŹDŹ** Teresa, Rauziński Robert, Geisler Robert (red.), *Czy koniec Śląska, jaki znamy?*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 172.
- SOŁDRA-GWIŹDŹ** Teresa, *Socjologia wobec Śląska. Jedność czy wielość?*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2010, ss. 344.
- SOŁDRA-GWIŹDŹ** Teresa, Rauziński Robert (red.), *Wokół ludzi i zdarzeń. Przesiedleńcy z dawnych Kresów Rzeczypospolitej w strukturze demograficznej*

i społecznej Śląska Opolskiego w sześćdziesięcioleciu 1945–2005, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2011, ss. 272.

SOŁDRA-GWIŹDŹ Teresa, Szczepański Marek Stanisław (red.), *Encyklopedia Śląska i Śląsk w encyklopediach*, Katowice: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2011, ss. 164.

SOŁDRA-GWIŹDŹ Teresa, Gładkiewicz Ryszard, Szczepański Marek Stanisław (red.), *Granice Śląska w interdyscyplinarnej perspektywie*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2012, ss. 174.

SOŁDRA-GWIŹDŹ Teresa, Rauziński Robert, *Spółczesność Śląska Opolskiego 1945–2011–2035. Aspekty społeczne, demograficzne i rynku pracy. II Kongres Demograficzny w Polsce*, Warszawa: Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski, 2012, ss. 123.

SOŁDRA-GWIŹDŹ Teresa, *Lokalne, regionalne czy globalne? Problemy społeczne Śląska Opolskiego. Kryzys demograficzny, migracje, rynek pracy*, Kraków: Zakład Wydawniczy „Nomos”, 2019, ss. 239.

SOŁDRA-GWIŹDŹ Teresa, Gibas Piotr, Heffner Krystian, Korzeniowski Marek, Solga Brygida (red.), *Rynek pracy jako obszar interwencji Regionalnego Programu Operacyjnego. Wpływ wybranych działań na poprawę sytuacji mieszkańców województwa opolskiego*, Opole: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2021, ss. 202.

Dr hab. Aleksander Sztejnberg, prof. UO

SZTEJNBERG Aleksander, *Komunikacyjne środowisko nauczania i uczenia się*, Wrocław: Wydawnictwo Astrum, 2006, ss. 359.

SZTEJNBERG Aleksander, Jasiński Tadeusz L., *Proksemika w komunikacji społecznej*, Płock: Oficyna Wydawnicza Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica, 2007, ss. 162.

SZTEJNBERG Aleksander, *Środowisko proksemiczne komunikacji edukacyjnej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2007, ss. 220.

SZTEJNBERG Aleksander, *Doskonalenie usług edukacyjnych. Podstawy pomiaru jakości kształcenia*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2008, ss. 182.

SZTEJNBERG Aleksander, Hurek Józef, *Doskonalenie komputerowego pomiaru testowego*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 126.

Dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO

WEISSBROT-KOZIARSKA Anna, *Spółeczne przystosowanie dziecka wiejskiego w młodszym wieku szkolnym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 175.

- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Janik Joanna (red.), *Profesjonalizm zawodu nauczyciela. Konteksty teoretyczne i empiryczne*, Zeszyty Naukowe Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 341.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, *Poradnictwo socjalne dla rodzin. Podręcznik akademicki*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 182.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Sikora Piotr (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 1*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2012, ss. 175.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Pekarčík Lubomír, Janigova Emilia, *Sociálna práca, manažment a ekonómia – prínosy a limity vedy pre teóriu a prax*, Ružomberok: Verbum, 2013, ss. 382.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Dąbrowska-Jabłońska Iwona (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 2*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 185.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Dąbrowska-Jabłońska Iwona (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 3*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2014, ss. 176.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna (red.), *Problem wykluczenia społecznego. Stare i nowe wyzwania*, Opole: Create WWW – Tomasz Sokół, 2015, ss. 224.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Dąbrowska-Jabłońska Iwona (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 4*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 176.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna (red.), *Pedagogika i praca socjalna w cyklu życia. Człowiek – rodzina – społeczeństwo, [1]*, Opole: Zakład Pracy Socjalnej, Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 164.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna (red.), *Pedagogika i praca socjalna w cyklu życia. Człowiek – rodzina – społeczeństwo, [2]*, Opole: Zakład Pracy Socjalnej, Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 196.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Sikora Piotr, Grabusińska Zuzanna, Leszczyńska Barbara, Konieczna Ewelina, Markiewicz Zdzisław, *Materiały dydaktyczne z zagadnieniami egzaminacyjnymi – skrypt dla uczestników szkolenia z zakresu specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny*, Opole: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, 2018, ss. 286.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Dąbrowska-Jabłońska Iwona (red.), *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej. T. 5*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2019, ss. 174.
- WEISSBROT-KOZIARSKA** Anna, Sikora Piotr, Kozak Małgorzata, Smertyha Zofia, Konieczna Ewelina, *Materiały merytoryczne z zagadnieniami sprawdzającymi wiedzę – skrypt dla uczestników szkolenia z zakresu I stopnia spe-*

cjalizacji w zawodzie pracownik socjalny, Opole: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, 2020, ss. 246.

WEISSBROT-KOZIARSKA Anna, Janik-Komar Joanna, Bąkowska Agnieszka, *Trening pozytywnego starzenia się. Aktywizacja jako praktyka optymistycznej starości*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2020, ss. 129.

WEISSBROT-KOZIARSKA Anna, Sikora Piotr, *Modele kooperacji. Księga rekomendacyjna*, Rzeszów: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, 2021, ss. 169.

WEISSBROT-KOZIARSKA Anna, Krasiejko Izabela, Zasepa Bożena, Fuerst Krystyna, Grodecka Józefa, Kaszyński Hubert, Kowalska Agnieszka, Marek Stanisław, Pająk Ewa, Pawlinów Ewa, Raszeja-Ossowska Iwona, Sikora Piotr, Sosnowski Maciej, Ubych Joanna, Wardzała Tomasz Eliaz, Zdebska Ewelina, *Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin dla gmin miejskich powyżej 20 tys. mieszkańców*, Katowice: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w Katowicach, 2021, ss. 97.

WEISSBROT-KOZIARSKA Anna, Żukiewicz Arkadiusz (red.), *Wybrane zagadnienia pracy socjalnej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 252.

Dr Katarzyna Wereszczyńska

WERESZCZYŃSKA Katarzyna, Ganczarska Małgorzata, Smak Ewa (red.), *Wybrane aspekty procesu kształcenia w reformującej się szkole*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2011, ss. 282.

WERESZCZYŃSKA Katarzyna, *Uwarunkowania i efekty nauczania-uczenia się wiedzy o społeczeństwie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2011, ss. 325.

WERESZCZYŃSKA Katarzyna, Malec Anna, Smak Ewa (red.), *Współczesne trendy edukacji*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 288.

WERESZCZYŃSKA Katarzyna, *W trosce o wychowanie obywatelskie. Społeczne i pedagogiczne funkcje czasopisma „Społeczeństwo Otwarte” 1990–1998*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 299.

Dr Dariusz Widelak

WIDELAK Dariusz, Smak Ewa (red.), *Edukacja w dobie integracji europejskiej. Strategie zmian i praktyka pedagogiczna*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2006, ss. 202.

- WIDELAK** Dariusz, Jasiński Zenon (red.), *Wybrane problemy profilaktyki i resocjalizacji na tle porównawczym*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 246.
- WIDELAK** Dariusz, Hanulewicz Mirosław (red.), *Profilaktyka społeczna w środowisku otwartym. Konteksty krajowe i zagraniczne*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2007, ss. 232.
- WIDELAK** Dariusz, Kaczor Stanisław (red.), *Tworzenie warunków dobrego funkcjonowania szkoły wyższej. Praca zbiorowa*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2007, ss. 184.
- WIDELAK** Dariusz, *Z dziejów szkolnictwa na Ziemi Strzeleckiej w XX i XXI wieku*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2007, ss. 188.
- WIDELAK** Dariusz, *Educating Prisoners in the Polish Penal System (1945–2005)*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2008, ss. 184.
- WIDELAK** Dariusz, Kaczor Stanisław, Kowalska Dorota (red.), *Szkoły wyższe – ważny etap uczenia się przez całe życie. Teoria i praktyka*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2008, ss. 233.
- WIDELAK** Dariusz, Jasiński Zenon, Kurek Andrzej (red.), *W dziewięćdziesięciolecie polskiego więziennictwa. Księga jubileuszowa*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2008, ss. 463.
- WIDELAK** Dariusz, Śliwa Sławomir (red.), *Idea wolontariatu w kształtowaniu społeczności lokalnych*, Opole: Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji, 2009, ss. 236.
- WIDELAK** Dariusz, Jasiński Zenon (red.), *Polska resocjalizacja i więziennictwo. Konteksty, praktyki, studia*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 298.
- WIDELAK** Dariusz, Jasiński Zenon (red.), *W poszukiwaniu optymalnego modelu więzienia resocjalizującego*, Opole: Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 316.
- WIDELAK** Dariusz, *Nauczyciel i uczeń w wybranych systemach penitencjarnych Europy Środkowej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2011, ss. 413.

Mgr Marek Wiendlocha

- WIENDŁOCHA** Marek, Nycz Edward, Nowacka Ludmiła, *Doskonalenie pracy instytucji kultury w Euroregionie Silesia*, Racibórz: Wydawnictwo Instytut Śląski, 2014, ss. 149.

Dr Agnieszka Włoch

- WŁOCH** Agnieszka, Włoch Stanisława, *Diagnoza całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Wybrane problemy i rozwiązania*, Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak Teresa i Józef Śnieciński, 2009, ss. 217.
- WŁOCH** Agnieszka, *Edukacja teatralna w procesie kształcenia i wychowania młodzieży szkół gimnazjalnych i licealnych na Opolszczyźnie*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2013, ss. 372.
- WŁOCH** Agnieszka, Garbicz Mariusz, Smak Ewa (red.), *Diagnozowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2015, ss. 438.
- WŁOCH** Agnieszka, Maćkowiak Klaudia, *Pedagogiczne aspekty procesu kreowania postaci scenicznej w teatrze*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2016, ss. 226.

Dr Stanisława Włoch

- WŁOCH** Stanisława, Brągiel Józefa, Jasiński Zenon, Smak Ewa (red.), *30 lat opolskiej pedagogiki*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 238.
- WŁOCH** Stanisława, Smak Ewa (red.), *Edukacja poprogresywistyczna. Tom ofiarowany profesorowi Władysławowi Puśleckiemu*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2004, ss. 333.
- WŁOCH** Stanisława, Lewowicki Tadeusz, Puślecki Władysław (red.), *Transformacja w polskiej edukacji wczesnoszkolnej. Praca zbiorowa*, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2004, ss. 241.
- WŁOCH** Stanisława (red.), *Edukacja przedszkolna w teorii i praktyce*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2006, ss. 409.
- WŁOCH** Stanisława, Włoch Agnieszka, *Diagnoza całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Wybrane problemy i rozwiązania*, Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak Teresa i Józef Śnieciński, 2009, ss. 217.
- WŁOCH** Stanisława (red.), *Wczesna edukacja dziecka – perspektywy i zagrożenia*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2009, ss. 516.
- WŁOCH** Stanisława, Smak Ewa (red.), *Pedagogika kreatywna wyzwaniem edukacji XXI wieku*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2010, ss. 382.
- WŁOCH** Stanisława, Smak Ewa (red.), *Ku integralności edukacji wczesnoszkolnej*, Opole: Wydawnictwo Nowik, 2011, ss. 250.
- WŁOCH** Stanisława, Beregova H. D., Gerasimova E. M., Nycz E., Mular V. I., Rozowa T. V., Bąk M., Čeremisin O. V., Dzemidovič A. V., Lèn' T. V., Varnav'ska Ī. V., Gerasimenko M. V. (red.), *Filosofs'ki obr'i'i s'ogodennâ zbirnik tez*

VII Miżnarodnoi naukovo-praktičnoi konferencji, Chersoń: Państwowy Instytut Rolniczy w Chersoniu, 2019, ss. 238.

Dr Andrzej Marek Zemła

ZEMŁA Andrzej Marek, Karcz-Taranowicz Eugenia (red.), *Zagadnienia praktyki zawodowej nauczycieli*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2003, ss. 140.

Dr Jolanta Żarczyńska-Hyla

ŻARCZYŃSKA-HYLA Jolanta (red.), *Rodzinne uwarunkowania rozwoju dzieci z problemami edukacyjnymi*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2008, ss. 149.

Dr hab. Arkadiusz Żukiewicz, prof. UO

ŻUKIEWICZ Arkadiusz, *Helena Radlińska – w walce o Polskę (1914–1918)*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2019, ss. 208.

ŻUKIEWICZ Arkadiusz, Weissbrot-Koziarska Anna (red.), *Wybrane zagadnienia pracy socjalnej*, Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, 2022, ss. 252.

BIOGRAMY
KADRY INSTYTUTU NAUK PEDAGOGICZNYCH
- NA DZIEŃ 30 CZERWCA 2023 ROKU

ANDRUSZKIEWICZ Fabian

*Dr hab. inż., prof. UO
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1993 – Politechnika Śląska w Gliwicach: inżynier-mechanik; 1997 – Uniwersytet Opolski: magister techniki; 2006 – Uniwersytet Opolski: doktor nauk humanistycznych – pedagogika; 2011 – ochrona własności intelektualnej; 2013 – Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny w Kijowie, Ukraina: doktor nauk pedagogicznych, pedagogika ogólna i historia pedagogiki (polski odpowiednik – doktor habilitowany nauk pedagogicznych); 2015 – Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie: nostryfikacja dyplomu ukraińskiego i uznanie go za równoważny z polskim dyplomem doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie pedagogiki.

Praca zawodowa: 1995–1998 – Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Bytomiu: nauczyciel; 1998–nadal – Uniwersytet Opolski; 2007–2008 – Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Mysłowicach: starszy wykładowca; 2008–2010 – Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi: starszy wykładowca.

Zainteresowania i badania naukowe: edukacja międzykulturowa, dydaktyka ogólna, pedagogika pracy, edukacja z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Publikacje: 4 monografie i 88 artykułów naukowych. Wybrane publikacje: F. Andruszkiewicz, *Globalizacyjna koncepcja współczesnych innowacji (filozoficzno-komparatywna analiza modernizacyjnych procesów w edukacyjnych systemach Ukrainy i polski)*, autoryzowany przekład z języka rosyjskiego, Kijów 2014, ss. 195; F. Andruszkiewicz, *Professional burnout as a source of an early school education teacher's career destabilization*, „Szkola – Zawód – Praca” 2019, nr 18, s. 111–121; F. Andruszkiewicz, *Zryw nauczycielski (2019), forma zmagania o godność i prestiż krzewicieli polskiej edukacji*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia” 2021, vol. 32, No 1, s. 221–232; Y. Shapovalov, R. Tarasenko, S. Usenko, V. Shapovalov, F. Andruszkiewicz, A. Dolhanczuk-Sródka, *Ontological information system for the selection of technologies for the treatment*

and disposal of organic waste: Engineering and educational aspects, „Desalination and Water Treatment” 2021, No 236, s. 226–239; I. Slipukhina, I. Chernetskiy, F. Andruszkiewicz, *Instrumental digital didactics in modern pedagogy*, „The International Journal of Pedagogy, Innovation and New Technologies” 2022, No 9(2), s. 73–83.

Osiągnięcia: członek komitetu naukowego czasopisma „Polityka Socjalna: Koncepcje, Technologie, Perspektywy”, Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Drogomanowa, Kijów, Ukraina; członek kolegium redakcyjnego czasopisma „Prace Naukowe Małej Akademii Nauk Ukrainy”; członek kolegium redakcyjnego czasopisma „Edukacja i Rozwój Uzdolnionej Osobowości”. Współpraca ze środowiskiem: od 2021 – kierownik Terenowego Oddziału w Opolu Polskiego Towarzystwa Profesjologicznego; członek Zespołu Pedagogiki Pracy przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk; członek Zespołu Pedeutologii przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk; członek kilku komitetów naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych; autor programu praktyk zawodowych w projekcie „Innowacje w kształceniu zawodowym nauczycieli”, Opole 2014, dla zawodu: instruktor nauki jazdy. Współautor programu praktyk zawodowych w projekcie „Innowacje w kształceniu zawodowym nauczycieli”, Opole 2014, dla zawodu: technik budownictwa.

BAKOWSKA Agnieszka

*Mgr, wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie: 2015 – studia I stopnia (Uniwersytet Opolski, pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną oraz praca socjalna); 2017 – magisterium (Uniwersytet Opolski, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza).

Praca zawodowa: od 2017 r. do nadal – wykładowca w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania i badania naukowe: funkcjonowanie i poprawa jakości życia różnych grup społecznych – głównie seniorów oraz dzieci i młodzieży, także z niepełnosprawnościami.

Wybrane publikacje: A. Bąkowska, recenzja książki: *Rodzicielstwo – wybrane aspekty funkcjonowania*, red. J. Brągiel, B. Górnicka, „Pedagogika Społeczna Nova” 2022, nr 4, t. 2; A. M. Jasiński, A. Bąkowska, *Attitudes towards globalization, life satisfaction, and fear of Covid-19 infection: Comparison of emerging and older adults*, „Humanities and Social Sciences” 2022, vol. 29, No 3, s. 75–87; A. M. Jasiński, A. Bąkowska, *Czy seniorzy są wykluczeni cyfrowo? Analiza potrzeb osób starszych w zakresie wsparcia informacyjnego / Are seniors digitally excluded? Analysis of the needs of older adults in terms of information support*, „Rozprawy Społeczne / Social Dissertations” 2021, vol. 15(1), s. 48–59; A. M. Jasiński, A. Bąkowska, *Globalization and life satisfaction of the Polish population: Before and during the Covid-19 pandemic*, „Journal of Globalization Studies” 2020, vol. 11, No 2; A. Weissbrot-Koziarska, J. Janik-Komar, A. Bąkowska, *Trening pozytywnego starzenia się. Aktywizacja jako praktyka optymistycznej starości*, Opole 2020; A. Bąkowska, *Cyberagresja jako zjawisko zagrażające bezpieczeństwu cyfrowemu dzieci i młodzieży*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia” 2019, t. 32, s. 217–232; A. Bąkowska, *Stygmatyzacja*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 5, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2019, s. 132–136.

Osiągnięcia: członek komitetu organizacyjnego Opolskich Kolokwiów Epistemologicznych 2018/2019, 2019/2020. Wyróżnienie w konkursie im. Jana Calki w kategorii Lider Społeczny Roku 2019, przyznawane przez Prezydenta Miasta Opola. Przyznana w 2019 r. Odznaka Szeryfa Praw Dziecka UNICEF za działalność na rzecz poprawy jakości życia dzieci i rozwoju edukacji dotyczącej praw dziecka. Od 2018 r. członkini III Kadencji Rady Seniorów Miasta Opola. Od 2015 r. prezes Fundacji Rozwoju Społecznego SPINACZ. Od 2021 r. opiekun merytoryczny Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Kluczborku. W latach 2019–2020 oraz 2021–2022 zastępczyni koordynatora Opolskiego Oddziału Fundacji Dr Clown. Koordynator projektów społecznych na szczeblu lokalnym, wojewódzkim oraz ogólnopolskim.

CIEŚLA Paweł

Mgr, wykładowca
w Katedrze Metodologii Badań Społecznych
i Myśli Pedagogicznej

Wykształcenie: 2014 – studia I stopnia (Uniwersytet Opolski, pedagogika pracy z bezpieczeństwem przemysłowym; 2016 – magisterium (Uniwersytet Opolski, pedagogika pracy z doradztwem zawodowym); 2018 – planowanie i zarządzanie w edukacji.

Praca zawodowa: od 1 października 2018 r. do nadal – Uniwersytet Opolski, wykładowca w Katedrze Metodologii Badań i Myśli Pedagogicznej.

Zainteresowania i badania naukowe: pedagogika pracy, kreowanie wizerunku w oświacie, pedeutologia, implikacje teorii kolejności narodzin, młodzieżowy i studencki ruch naukowy.

Publikacje: 14 artykułów w pracach zbiorowych i czasopismach, w tym: P. Cieśla, *Kreowanie wizerunku placówki oświatowej – perspektywa teoretyczna i praktyczna*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia” 2022, nr 2(35), s. 165–175; P. Cieśla, *Działalność Związku Polskiej Młodzieży Ewangelickiej Województwa Śląskiego w latach 1927–1939*, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 2022, nr 1(42), s. 217–234; P. Cieśla, *Rodzinne determinanty wyborów edukacyjno-zawodowych w świetle założeń teorii kolejności narodzin*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia” 2019, nr 4(32), s. 269–283.

Osiągnięcia: zastępca przewodniczącego Głównej Komisji Rewizyjnej Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego (2020–2023); akademicki popularyzator nauki 2020 na Wydziale Nauk Społecznych UO; zagraniczny staż naukowo-dydaktyczny, zorganizowany przez Katedrę Historii Oświaty i Wychowania Uniwersytetu Poczdamskiego (2018); członek rady naukowej studenckiego czasopisma „Paedagogos”; koordynator Studenckiego Koła Naukowego Pedagogów; instytutowy koordynator Opolskich Festiwali Nauki; członek jury konkursu polsko-czeskiego pt. „Znam historię, kulturę i życie codzienne naszych sąsiadów – Czechów”.

DĄBROWSKA-JABŁOŃSKA Iwona

*Dr hab., prof. UO
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1992 – magisterium (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, *Osobowość młodzieży z rodzin niepełnych z sukcesem szkolnym*); 2000 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Sytuacja szkolna dziecka urodzonego w zamartwicy*); 2014 – habilitacja (Katolícka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta, *Standardy usług społecznych na rzecz rodziny zastępczej w Polsce*).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: 1992–1994 – asystent, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu; 1994–2000 – asystent, Uniwersytet Opolski; 2000–2014 – adiunkt; 2014–2018 – profesor UO; od 2018 – starszy wykładowca, Uniwersytet Opolski; 2007–2015 – nauczyciel mianowany w Kolegium Pracowników Służb Społecznych we Wrocławiu; 2019–nadal – koordynator kierunku praca socjalna na UO; od 2019 r. – zastępca dziekana Wydziału Nauk Społecznych UO; kierownik organizacyjny studiów podyplomowych dla nauczycieli szkół Aglomeracji Opolskiej i Miasta Opola zaplanowanych do realizacji w roku akademickim 2016/2017 i 2017/2018; 2012–2018 – dyrektor Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego; 2006–2008 – Pełnomocnik Rektora UO ds. Osób Niepełnosprawnych; 2007–2008 – kierownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych na UO.

Zainteresowania i badania naukowe: praca socjalna oraz metody wsparcia osób i grup wykluczonych społecznie lub zagrożonych marginalizacją; działalność instytucji pomocy społecznej; dziecko w instytucjach edukacyjnych; osoby ze szczególnymi potrzebami (w tym osoby z niepełnosprawnością); jakość kształcenia na uczelni wyższej.

Publikacje: ponad 50 publikacji, artykułów naukowych i 20 haseł w słownikach naukowych. Publikacje autorskie: I. Dąbrowska-Jabłońska, *Sytuacja szkolna dziecka urodzonego w zamartwicy. Rodzaje zagrożeń i możliwości pomocy*, Opole 2002, ss. 170; I. Dąbrowska-Jabłońska, *Terapia pedagogiczna. Wybrane zagadnienia teo-*

retyczne i praktyczne, Opole 2012, ss. 206. Publikacje zwarte pod redakcją: *Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej*, red. I. Dąbrowska-Jabłońska, Kraków 2006 (cztery wydania: 2006, 2008, 2010, 2012), ss. 180; *Social work in adult services in the European Union: Selected issues and experiences*, edited by: J. Brągiel, I. Dąbrowska-Jabłońska, M. Payne, College Publications (18 Jan 2011), UK, ss. 226; *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 2, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2013, ss. 186; *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 3, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2014, ss. 176; *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 4, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2016, ss. 188; *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 5, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2019, ss. 174.

Osiągnięcia: nagroda Quality za rok akademicki 2022/2023 – nagroda I stopnia, nagroda JM Rektora UO za profesjonalizm i wzorową pracę w roku akademickim 2016/2017; w 2009 r. nagroda Dyrektora Kolegium Pracowników Służb Społecznych we Wrocławiu za wyróżniającą pracę dydaktyczno-wychowawczą oraz działania na rzecz Kolegium Pracowników Służb Społecznych; nagroda JM Rektora UO za rok akademicki 2002/2003; w 2003 r. Brązowy Krzyż Zasługi.

DEUTSCHMANN Marcin

*Mgr, asystent
w Katedrze Nauk Socjologicznych*

Wykształcenie: 2015 – licencjat (Instytut Socjologii UO); 2017 – magisterium (Instytut Socjologii UO); od 2018 r. – doktorant (Instytut Językoznawstwa UO).

Praca zawodowa: od 2017 r. zawodowo związany z Uniwersytetem Opolskim, najpierw jako referent w Akademickim Centrum Karier, a od 2020 r. jako asystent w Instytucie Nauk Pedagogicznych; od 2022 r. koordynator kierunków socjologia i *intercultural communication* w Katedrze Nauk Socjologicznych.

Zainteresowania i badania naukowe: jego zainteresowania naukowe dotyczą przede wszystkim teorii socjologicznej oraz metodologii badań społecznych i humanistycznych, szczególnie w zakresie retoryki, (krytycznej) analizy dyskursu, debaty publicznej, komunikacji medialnej, migracji i *gender*. Korzysta z metod ilościowych, jakościowych i mieszanych. Jest koordynatorem polskiej części międzynarodowego projektu obywatelskiej nauki (Citizen Science Project), prowadzonego w laboratorium Multilingualism in Schools and Higher Education, działającego w ramach Sojuszu Uniwersytetów Europejskich FORTHEM. Realizuje też badania komercyjne na zlecenie firm prywatnych i instytucji publicznych (m.in. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Fundacji Laboratorium Zmiany). Zakres tematyczny zrealizowanych do tej pory projektów dotyczył m.in.: skuteczności terapii uzależnień, zapotrzebowania na kompetencje w sektorze nowoczesnych usług biznesowych, potrzeb użytkowników bibliotek, integracji cudzoziemców, zachowań ryzykownych młodzieży, systemu ochrony zdrowia psychicznego i wartości społecznej kobiet. Tym, co łączy większość podejmowanych przez niego przedsięwzięć, jest czerpanie z tradycji szkoły krytycznej oraz przywiązywanie wagi do roli komunikacji i języka w życiu społecznym.

Publikacje: publikuje w języku polskim i angielskim. Debiutował w 2017 r. w „Studiach Krytycznych” tekstem pt. *Rasizm w Polsce w kontekście problemów migra-*

cyjnych. *Próba diagnozy*. Jest współautorem monografii pt. *Moving: Lab-Sketches on Unboxing European Identity* oraz redaktorem tomu pt. *Bliskości i dystanse. O jednostkach, zbiorowościach i emocjach*. Oprócz tego opublikował dwa rozdziały w monografii oraz siedem artykułów naukowych. Teksty ukazały się w różnych wydawnictwach w Polsce i za granicą, w tym m.in. w prestiżowym czasopiśmie „*Drugs: Education, Prevention & Policy*” (2022).

DROST-RUDNICKA Małgorzata

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1983 – magisterium (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, *Metody nauki czytania*, promotor – prof. dr hab. Władysław Puślecki); 1994 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Etapowo-zadaniowa metoda problemowa w edukacji wczesnoszkolnej*, promotor – prof. dr hab. Władysław Puślecki).

Praca zawodowa: 1983–1985 – Szkoła Podstawowa nr 5 w Oświęcimiu, nauczyciel nauczania początkowego; od 1985 – Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, asystent; od 1995 – Uniwersytet Opolski, adiunkt; od 2018 – starszy wykładowca w Instytucie Nauk Pedagogicznych; od 2002 – z rekomendacji UO rzeczoznawca ds. programów i podręczników edukacji wczesnoszkolnej w Ministerstwie Edukacji i Nauki; 2005–2013 – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu, starszy wykładowca.

Zainteresowania i badania naukowe: edukacja wczesnoszkolna, problematyka efektywności różnych jej obszarów, edukacja techniczna w wychowaniu przedszkolnym i kształceniu wczesnoszkolnym, podręczniki i programy w edukacji wczesnoszkolnej, współczesne tendencje w edukacji elementarnej.

Publikacje: ponad 80 rozdziałów w monografiach oraz artykułów w czasopiśmie pedagogicznych. Przykładowe publikacje: M. Drost-Rudnicka, *Zajęcia pozalekcyjne jako forma organizacji czasu wolnego młodszych uczniów*, [w:] *Edukacja małego dziecka. Przemiany rodziny i jej funkcji*, t. 7, red. E. Ogrodzka-Mazur, U. Szuścik, A. Minczanowska, Kraków 2015; M. Drost-Rudnicka, *Stereotyp płci w percepcji współczesnych dzieci w młodszym wieku szkolnym*, [w:] *Współczesne trendy edukacji*, red. E. Smak, K. Wereszczyńska, A. Malec, Opole 2015; M. Drost-Rudnicka, *Treści wychowawcze w podręcznikach edukacji wczesnoszkolnej*, [w:] *Wychowanie w rodzinie. Od bezradności ku możliwościom*, red. R. Cha-

łupniak, T. Michalewski, E. Smak, Opole 2016; M. Drost-Rudnicka, *Grupowa aktywność edukacyjna uczniów w młodszym wieku szkolnym podstawą kształtowania kompetencji kooperatywnych*, [w:] *Idea współbycia i współdziałania w edukacji dzieci i młodzieży. Teoria i praktyka*, red. G. Kryk, K. Solich, I. Konopnicka, Racibórz 2016; M. Drost-Rudnicka, *Edukacja ogólnotechniczna małego dziecka w szkolnej rzeczywistości*, [w:] *Edukacja małego dziecka. Konteksty oświatowe*, t. 13, red. E. Ogrodzka-Mazur, U. Szuścik, A. Minczanowska, Kraków 2019. Ponadto w ramach pełnionej funkcji rzeczoznawcy ds. programów i podręczników edukacji wczesnoszkolnej opracowała 25 ekspertyz dydaktyczno-merytorycznych.

FRANCZYK Agnieszka

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2006 – magister pedagogiki opiekuńczej i pracy socjalnej (Uniwersytet Opolski); 2008 – magister psychologii społecznej (Uniwersytet Opolski); 2010 – ukończenie Szkoły Trenerów „Meritum” w Katowicach; 2013 – rekomendacja I stopnia trenera warsztatu umiejętności psychospołecznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego; 2015 – doktor nauk społecznych w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Opolski).

Praca zawodowa: od 2008 – nauczyciel akademicki w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego; 2009–2018 – praca na stanowisku doradcy zawodowego w opolskim oddziale warszawskiej Fundacji Aktywizacja; od 2008 – praca jako psycholog-trener w projektach przeznaczonych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zainteresowania i badania naukowe: jakość życia, kształtowanie kompetencji społecznych, rodzicielstwo.

Publikacje: autorka 37 artykułów naukowych i jednej monografii, w tym: A. Franczyk, *Jakość związków małżeńskich wychowanków domów dziecka*, Opole 2016, ss. 222; A. Franczyk, W. Kurcz, *Potrzeby mieszkaniowe dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną – perspektywa rodziców*, „Wychowanie w Rodzinie” 2022, nr 4, t. 29, s. 61–78; A. Franczyk, *Rodzina jako podmiot pracy socjalnej*, [w:] *Wybrane zagadnienia pracy socjalnej*, red. A. Żukiewicz, A. Weissbrot-Koziarska, Opole 2022, s. 51–67; A. Franczyk, *Urlop macierzyński i rodzicielski w percepcji matek*, [w:] *Rodzicielstwo – wybrane obszary trudności i wsparcia*, red. J. Brągiel, B. Górnicka, Opole 2022, s. 127–143; A. Franczyk, *Sukces w percepcji młodzieży akademickiej*, [w:] *Sukces życiowy w przestrzeni społecznej*, red. T. Łączek, Kielce 2022, s. 95–111; A. Franczyk, A. Rajchel, *Rozwój kompetencji społecznych studentów w dobie nauczania online*, „Kultura i Edukacja” 2021, nr 3(133), s. 148–168;

A. Franczyk, *Satysfakcja z życia studentów w dobie pandemii COVID-19*, [w:] *Sukces życiowy w warunkach dystansu społecznego*, red. T. Łączek, Warszawa 2021, s. 77–92.

Osiągnięcia: nagroda Quality za pracę na rzecz podnoszenia jakości kształcenia na Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2019/2020; nominacja w plebiscycie edukacyjnym „Nowej Trybuny Opolskiej” – „Nauczyciel na Medal” 2021; medal za zasługi na rzecz Collegium Nobilium Opoliense (23.10.2022).

GANCZARSKA Małgorzata

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1988 – magister pedagogiki (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, promotor – prof. dr hab. Władysław Puślecki); 1998 – doktorat w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Opolski, promotor – prof. dr hab. Władysław Puślecki).

Praca zawodowa: 1988 – Instytut Pedagogiki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu; 1989–2018 – Instytut Studiów Edukacyjnych; od 2018 – Instytut Nauk Pedagogicznych UO.

Zainteresowania i badania naukowe: dydaktyka, innowacyjne metody kształcenia dzieci, w tym głównie nieklasyczne metody problemowe oraz wybrane komponenty procesu dydaktycznego (np. cele kształcenia, ocenianie szkolne, metody kształcenia) w percepcji nauczycieli i uczniów; dydaktyczna przydatność mnemotechniki; organizowanie pomocy psychopedagogicznej dla dzieci i młodzieży.

Publikacje: autorka 4 monografii, redaktorka bądź współredaktorka 4 prac pod redakcją, autorka 39 artykułów naukowych. Najważniejsze publikacje: M. Ganczarska, *Metoda rysunkowych ogniw ortograficznych. Wykorzystanie mnemotechniki w kształceniu zintegrowanym*, Opole 2004; M. Ganczarska, *Spotkania z fikcyjnym terapeutą. Jak tworzyć i czytać dzieciom opowiadania korygujące w ramach interwencji terapeutyczno-wychowawczych*, Opole 2014; M. Ganczarska, *Praca wychowawcza nauczyciela z uczniami pochodzącymi z rodzin dysfunkcyjnych. Co nauczyciel może zaczerpnąć z pracy terapeuty*, Opole 2017; M. Ganczarska, *Wizualizacja w radzeniu sobie z negatywnym stresem przez uczniów w młodszym wieku szkolnym. Technika „Cudowne biurko”*, Opole 2021.

Osiągnięcia: nagroda Quality za osiągnięcia w roku akademickim 2005/2006.

GARBIEC Mariusz

Dr, adiunkt
w Katedrze Pedagogiki Specjalnej

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2001 – licencjat na kierunku pedagogika o specjalności pedagogika specjalna; 2003 – magisterium na kierunku pedagogika o specjalności terapia pedagogiczna z pedagogiką specjalną (Uniwersytet Opolski); 2012 – stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki (temat pracy: *Integracyjny system kształcenia dzieci niepełnosprawnych w młodszym wieku szkolnym w województwie opolskim*, promotor – dr hab. Ewa Smak, prof. UO).

Praca zawodowa: pracownik naukowo-dydaktyczny zatrudniony w Instytucie Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu Opolskiego: na stanowisku asystenta – od 2003 r., na stanowisku adiunkta – od 2012 r. Obecnie pracownik Instytutu Nauk Pedagogicznych w Katedrze Pedagogiki Specjalnej. Pracę nauczyciela akademickiego łączy z pracą w Publicznej Szkole Podstawowej nr 11 im. Orłów Lwowskich w Opolu, gdzie zatrudniony jest na stanowisku pedagoga szkolnego; w 2022 r. uzyskał stopień nauczyciela dyplomowanego.

Zainteresowania i badania naukowe: uwarunkowania realizacji założeń edukacji integracyjnej i włączającej; funkcjonowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w środowisku edukacyjnym, rodzinnym i społecznym oraz możliwości udzielania im wsparcia; pedeutologiczne perspektywy edukacji inkluzyjnej.

Publikacje: autor monografii: M. Garbiec, *Integracyjny system kształcenia dzieci niepełnosprawnych w młodszym wieku szkolnym w województwie opolskim*, Opole 2015, ss. 395. Współredaktor monografii: *Diagnozowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, red. E. Smak, A. Włoch, M. Garbiec, Opole 2015, ss. 438. Autor 29 artykułów opublikowanych w czasopiśmie i recenzowanych pozycjach zwartych.

Osiągnięcia: nagroda Rektora Uniwersytetu Opolskiego za pracę w roku akademickim 2015/2016 – za aktywność naukową, osiągnięcia dydaktyczne oraz zaangażowanie organizacyjne; członek Rady Wydziału Historyczno-Pedagogicznego Uniwersytetu Opolskiego w kadencji 2012–2016; przedstawiciel Związku Nauczycielstwa Polskiego w Radzie Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego w kadencji 2016–2019; członek Wydziałowego Zespołu ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia Wydziału Historyczno-Pedagogicznego Uniwersytetu Opolskiego w kadencji 2012–2016; przedstawiciel ZNP w Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej i Zatrudnienia Uniwersytetu Opolskiego w kadencjach 2012–2016 oraz 2016–2019; członek Zarządu ZNP przy Uniwersytecie Opolskim w kadencjach: 2007–2011, 2011–2015, 2015–2019, 2019–2023; członek Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP w kadencjach 2014–2019 oraz 2019–2024; członek Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego Oddział w Opolu od 2013 r.; członek Głównej Komisji Rewizyjnej Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego w kadencji 2017–2020.

GIERCARZ-BORKOWSKA Magdalena

*Dr, adiunkt
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1998–2001 – Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze – tytuł licencjata pedagogiki opiekuńczej w zakresie resocjalizacji; 2001–2003 – Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji TWP we Wrocławiu – tytuł magistra pedagogiki; 2004–2005 – Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu – studia podyplomowe: informatyka dla nauczycieli; 2007–2008 – Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu – studia podyplomowe: organizacja i zarządzanie w oświacie; 2012–2017 – Dolnośląska Szkoła Wyższa, Wydział Nauk Pedagogicznych – studia doktoranckie, kierunek: pedagogika; 2017 – stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika nadany uchwałą Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu.

Praca zawodowa: 1995–2003 – Komenda Chorągwi Dolnośląskiej Związku Harcerstwa Polskiego we Wrocławiu – instruktor Hufca ZHP w Kamiennej Górze; 2003–2004 – Szkoła Podstawowa nr 1 w Kamiennej Górze – nauczyciel nauczania zintegrowanego; 2004–2017 – Szkoła Podstawowa nr 1 w Kamiennej Górze – nauczyciel-kierownik świetlicy szkolnej; 2017–2021 – Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu – nauczyciel-konsultant w obszarze pedagogiki; 2019–aktualnie – Uniwersytet Opolski, Instytut Nauk Pedagogicznych – adiunkt (w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych).

Zainteresowania i badania naukowe: edukacja domowa, zdolności, dziecko zdolne.

Publikacje: autorka kilkunastu publikacji naukowych i popularnonaukowych – książek, rozdziałów w monografiach i artykułów – dotyczących edukacji domowej oraz zdolności. Najważniejsze publikacje: M. Giercarz-Borkowska, *Edukacja domowa – od tradycji ku współczesności*, Opole 2022, ss. 260; M. Giercarz-

-Borkowska, *Edukacja domowa jako alternatywa edukacyjna dla dzieci zdolnych*, Wrocław 2019, ss. 469.

Osiągnięcia: 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 – stypendia JM Rektora Dolnośląskiej Szkoły Wyższej dla najlepszych doktorantów; 2005, 2009, 2011, 2013, 2015 – nagrody dyrektora szkoły; 2001 – wyróżnienie za najlepszą pracę dyplomową w Kolegium Karkonoskim w Jeleniej Górze.

GÓRNICKA Beata

Dr, adiunkt
w Katedrze Pedagogiki Specjalnej

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1988 – magisterium z pedagogiki specjalnej, specjalność: tyflopedagogika (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie); 1999 – doktorat nt. *Plany życiowe młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu lekkim* (Uniwersytet Opolski, promotor: prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel, recenzenci: prof. dr hab. Teresa Borowska, prof. dr hab. Jerzy Stochmiałek).

Praca zawodowa: 1988–1990 – Szkoła Podstawowa nr 2 w Opolu (nauczyciel klas I–III); 1990–2003 – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Upośledzonych Umysłowo w Stopniu Lekkim (nauczyciel-wychowawca w internacie SOSW); od 1999–nadal – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: działalność opiekuńczo-wychowawcza wobec dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym zagadnienia metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej; niepełnosprawność: problemy życiowe oraz funkcjonowanie jednostki i rodziny dotkniętej problemem niepełnosprawności (zarówno z dzieckiem niepełnosprawnym, jak i w sytuacji, gdy niepełnosprawność dotyczy innych członków rodziny); funkcjonowanie osobiste i społeczne osób z niepełnosprawnością, szczególnie rodzicielstwo osób z niepełnosprawnością w kontekście ich praw i trudności oraz możliwości pomocy i wsparcia.

Publikacje: 1 podręcznik, 10 monografii autorskich i redagowanych, ok. 100 artykułów w pracach zwartych i czasopismach, w tym w językach angielskim, rosyjskim i czeskim, oraz haseł w encyklopediach i słownikach. Przykładowe publikacje: J. Brągiel, B. Górnicka, *Rodzina w kręgu ponowoczesnych przemian i wyzwań niepełnosprawności*, Kraków 2020; *Zaniedbanie dziecka. Wybrane aspekty zjawiska*, red. B. Górnicka, Opole 2016 (wyd. II – 2017); B. Górnicka, *Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej: wybrane zagadnienia. Podręcznik akademicki*, Opole 2015;

Pedagogiczne refleksje... Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Józefie Brągiel, red. B. Górnicka, A. Kurcz, Opole 2012, ss. 626; *Rodzicielstwo – cykl monografii redagowanych*, red. J. Brągiel, B. Górnicka, Opole 2012, 2014, 2017, 2017, 2020, 2021, 2022; B. Górnicka, *Przemiany we współczesnej rodzinie z osobą z niepełnosprawnością*, „Family Forum” 2022, nr 12, s. 139–158; B. Górnicka, *Neighbours of a family with a disabled person*, „Kultura – Społeczeństwo – Edukacja” 2021, vol. 19, nr 1, s. 51–60; B. Górnicka, „*W trybie zdalnym...*” – nauka – wychowanie – opieka nad uczniami ze specjalnymi potrzebami w czasie pandemii. *Refleksje i rozterki pedagoga*, „Kultura – Edukacja – Przemiany” 2020, vol. 7, s. 91–105; B. Górnicka, *Samodzielność i kompetencje jako uwarunkowania niezależności życiowej osób z niepełnosprawnością – wybrane obszary szans i zagrożeń*, „Studia Pedagogiczne. Problemy Społeczne, Edukacyjne i Artystyczne” 2018, vol. 32, s. 47–64.

Osiągnięcia: organizacja Międzynarodowych Konferencji Naukowych z cyklu „Rodzicielstwo” (2011, 2013, 2015, 2017); współpraca z ośrodkami akademickimi w Czechach (Univerzita Hradec Králové), Słowacji (Trnavská univerzita v Trnave) i na Ukrainie (Національний університет педагогічний П. М. Драгоманов Київ); nagrody i odznaczenia: Brązowy Krzyż Zasługi (2004), Medal Komisji Edukacji Narodowej (2013), Srebrny Krzyż Zasługi (2017), nagroda Quality JM Rektora Uniwersytetu Opolskiego (2018).

GRYGIEL Anna

*Mgr, asystent
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie: 2013 – magisterium (Uniwersytet Opolski – kształcenie wczesnoszkolne i wychowanie przedszkolne).

Praca zawodowa: od 2022 – asystent w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego; 2014–nadal – nauczyciel/wychowawca edukacji wczesnoszkolnej i logopeda szkolny w Szkole Podstawowej nr 3 im. Przemysła II w Kępnie.

Zainteresowania i badania naukowe: wartości młodzieży, uwarunkowania zachowań konsumpcyjnych młodzieży.

Wybrane publikacje: A. Grygiel, *Kidults – lęk przed dorosłością*, [w:] *Pedagogika i praca socjalna w cyklu życia: człowiek, rodzina, społeczeństwo*, red. A. Weissbrot-Koziarska, Opole 2017; A. Grygiel, *Kultura konsumpcyjna młodzieży gimnazjalnej*, [w:] *Problem wykluczenia społecznego: stare i nowe wyzwania*, red. A. Weissbrot-Koziarska, Opole 2015; A. Grygiel, *Współczesne zabawki – szansa czy zagrożenie?*, „Wychowanie na co Dzień” 2016, nr 3; A. Grygiel, *Konsumpcjonizm oraz Terapia kognitywno-behawioralna (KBT)*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, t. 4, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2016; A. Grygiel, *Środowisko szkolne a zjawisko konsumpcji*, [w:] *Społeczno-edukacyjne wymiary wykluczenia i dyskryminacji. W poszukiwaniu rozwiązań i dobrych praktyk*, red. E. Sapia-Drewniak, M. Pogorzelska, Opole 2015; A. Grygiel, *Zniewolone dzieci w dobie nadkonsumpcji*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2015, nr 6; A. Grygiel, *Rozwijanie inteligencji wielorakich*, [w:] *Neuroedukacja. Jak wykorzystać potencjał mózgu w procesie uczenia się*, red. W. Sikorski, Słupsk 2015.

JANIK-KOMAR Joanna

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1999 – magisterium (Uniwersytet Opolski, *Aktywność kulturalna i zawodowa samotnych kobiet*); 2007 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Społeczno-wychowawcze funkcje Uniwersytetu Ludowego w Błotnicy Strzeleckiej 1946–1998*); 2001–2002 – kurs kwalifikacyjny z oligofrenopedagogiki (Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Opolu).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: 1999–2007 – asystent, Uniwersytet Opolski; od 2007 – adiunkt, Uniwersytet Opolski; od 2003 – nauczyciel mianowany; 2000–2007 – nauczyciel w Szkole Podstawowej nr 1 w Niemodlinie; 2000–2001 – praca na stanowisku pedagoga szkolnego; 2001–2007 – praca na stanowisku nauczyciela kształcenia specjalnego; przewodnicząca Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych; członek Komisji ds. Weryfikacji Tytułów Prac Dyplomowych na kierunku praca socjalna; elektor Uczelnianego Kolegium Elektorów (kadencja 2020–2024).

Zainteresowania i badania naukowe: autorka książek i publikacji naukowych dotyczących m.in.: starości, starzenia się, niepełnosprawności, biograficznego uczenia się i edukacji dorosłych. Główny obszar jej zainteresowań naukowych stanowią zagadnienia związane ze starością i niepełnosprawnością, takie jak: funkcjonowanie społeczne, dyskryminacja, aktywność, wsparcie społeczne, edukacja i rozwój. Współpracuje z Fundacją INTRA i Opolskim Stowarzyszeniem Rehabilitacji, działając na rzecz edukacji, aktywizacji i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz realizując wspólnie projekty.

Publikacje: autorka 3 publikacji autorskich, 1 publikacji pod redakcją, ponad 30 artykułów i rozdziałów w monografiach oraz 7 haseł w słownikach naukowych. Książki autorskie i pod redakcją: J. Janik-Komar, *Uniwersytet Ludowy w Błotnicy*

Strzeleckiej w latach 1946–1998, Opole 2008, ss. 180; J. Janik-Komar, *Życie jest podróżą... Obraz życia osób z niepełnosprawnością w świetle wywiadów narracyjnych*, red. E. Konieczna, J. Janik-Komar, Opole 2017, ss. 158; *Trening pozytywnego starzenia się. Aktywizacja jako praktyka optymistycznej starości*, red. A. Weissbrot-Koziarska, J. Janik-Komar, A. Bąkowska, Opole 2020, ss. 129; *Profesjonalizm zawodu nauczyciela. Konteksty teoretyczne i empiryczne*, red. A. Weissbrot-Koziarska, J. Janik, „Zeszyty Naukowe Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN”, nr 10, Opole 2006.

JAROSZ Katarzyna

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2007 – magisterium z pedagogiki w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej (Uniwersytet Opolski); 2015 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Znaczenie aktywności kulturalnej dla jakości życia człowieka dorosłego*, promotor – prof. zw. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak).

Praca zawodowa: 2008–2019 – Dom Dziecka w Chmielowicach, wychowawca; od 2015 – Uniwersytet Opolski, Instytut Nauk Pedagogicznych, starszy wykładowca.

Zainteresowania i badania naukowe: logoteoria, noopsychosomatyka, profilaktyka, noetyczny wymiar osobowości. Badania naukowe: 2016–2018 – „Aktywność kulturalna człowieka dorosłego jako doświadczenie egzystencjalnie znaczące”; 2019–2022 – „Model wielowymiarowej profilaktyki pozytywnej w teorii i praktyce pedagogicznej”; 2023–nadal – „Teoretyczne oraz empiryczne założenia logoprofilaktyki”.

Publikacje: monografie autorskie: K. Jarosz, *Znaczenie aktywności kulturalnej dla jakości życia człowieka dorosłego*, Opole 2016; K. Jarosz, *Profilaktyka pozytywna w teorii i praktyce pedagogicznej*, Opole 2019. Artykuły w czasopismach: K. Jarosz, *Miejsce międzypokoleniowego uczenia się w procesie hominizacji*, „Rocznik Andragogiczny” 2015, vol. 22; K. Jarosz, *Style partycypacji kulturalnej człowieka dorosłego. Walidacja narzędzia pomiarowego*, „Rocznik Andragogiczny” 2017, vol. 24; K. Jarosz, *Model wielowymiarowej profilaktyki pozytywnej w teorii i praktyce pedagogicznej*, [w:] *Profilaktyka zachowań ryzykownych*, red. Z. B. Gaś, Lublin 2019; K. Jarosz, *Wykorzystanie koncepcji profilaktyki pozytywnej w pracy opiekuńczo-wychowawczej domu dziecka*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2021, t. 601, nr 6; K. Jarosz, *Model wielowymiarowej profilaktyki pozytywnej jako przykład narzędzia projektowania wsparcia rozwoju duchowości dzieci i młodzieży*, „Horyzonty Wychowania” 2022, t. 21, nr 58; K. Jarosz, *Wychowankowie pieczy zastępczej*, [w:] *Wybrane zagadnienia pracy socjalnej*, red. A. Weissbrot-Koziarska, A. Żukiewicz, Opole 2022.

JĘDRZEJOWSKA Ewa

*Dr, adiunkt
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1986 – studia magisterskie w zakresie pedagogiki (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu); 1998 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Twórczość plastyczna dzieci przedszkolnych na tle badań historyczno-porównawczych*, promotor – prof. dr hab. Władysław Puślecki).

Praca zawodowa: 1986 – podejmuje pracę jako nauczycielka klasy zerowej w Szkole Podstawowej nr 16 w Opolu; 1987 – praca w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu, a od 1994 – w Uniwersytecie Opolskim. W 1999 r. zostaje zatrudniona w Instytucie Studiów Edukacyjnych UO (obecnie Instytucie Nauk Pedagogicznych) na stanowisku adiunkta. Rozwija swoje kompetencje pedagogiczne, podejmując dodatkową pracę jako nauczycielka w Publicznym Przedszkolu nr 31 w Opolu, a także jako pedagog w Regionalnym Centrum Kształcenia Języków Obcych w Opolu. W 2001 r. uzyskuje dyplom 2-letniego Podyplomowego Studium Terapii Pedagogicznej UO i tytuł pedagoga terapeuty. Pracując ze studentami, prowadzi głównie przedmioty metodyczne przygotowujące ich do pracy w przedszkolu, jak również seminaria dyplomowe. Jako koordynatorka praktyk w placówkach przedszkolnych współpracuje z instytucjami przedszkolnymi w Opolu i nadzoruje studenckie praktyki pedagogiczne. Organizuje i prowadzi działania w środowisku popularyzujące edukację przedszkolną. Jest inicjatorką i koordynatorką współpracy pomiędzy Instytutem Nauk Pedagogicznych UO a Leśnym Przedszkolem w Łubnianach koło Opola.

Zainteresowania i badania naukowe: zagadnienia związane z edukacją dzieci w wieku przedszkolnym, ze szczególnym podkreśleniem edukacji plastycznej, nauki czytania i pisania, profilaktyki, diagnozy i terapii wczesnych trudności edukacyjnych, w tym dzieci zagrożonych dysleksją.

Publikacje: współautorka i redaktorka ok. 70 publikacji, w tym artykułów, rozdziałów, a także monografii. Do najważniejszych należą: E. Jędrzejowska, A. Ju-

rek, *Diagnoza i terapia dysleksji rozwojowej*, [w:] *Logopedia*, red. T. Gałkowski i G. Jastrzębowska, Opole 2003; E. Jędrzejowska, *Twórczość plastyczna dzieci w wieku przedszkolnym. Wybrane aspekty*, Opole 2014; *Wczesna edukacja dziecka. Teoria i praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana doktor Stanisławie Włoch*, red. E. Smak, E. Jędrzejowska, I. Konopnicka, Opole 2018; E. Jędrzejowska, *Ruch i przestrzeń w twórczości rysunkowej dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym*, Opole 2021.

Osiągnięcia: kierownictwo Katedry Teorii Wychowania i Pedagogiki Szkolnej (2020–2023).

KANIA Sławomir

Mgr, starszy wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Społecznej

Wykształcenie: 2015 – magisterium, specjalność: resocjalizacja i profilaktyka społeczna (Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu).

Praca zawodowa: od 2013 – asystent w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu; od 2018 – asystent, wykładowca / starszy wykładowca w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania i badania naukowe: prowadzi badania naukowe na pograniczu pedagogiki społecznej, resocjalizacji i pracy socjalnej. Specjalizuje się w badaniach z zakresu zachowań prospołecznych i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, diagnozy problemów społecznych, efektywności profilaktyki społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki pozytywnej. Wśród zainteresowań znajdują się również: suicydologia, czarna pedagogika, *genocide studies* oraz wiktymologia.

Publikacje: autor oraz współautor ponad 70 publikacji naukowych, spośród których do najważniejszych należy zaliczyć: A. Dobrychłop, M. Jędrzejko, S. Kania, K. Kasprzak, J. Matejek, P. Prüfer, D. Sarzała, R. Sieroń, A. Szewdzik, A. Taper, *Zachowania ryzykowne nastolatków: nowa jakość ryzyka, ryzyka wielowymiarowe: ujęcie socjopedagogiczne*, Warszawa–Milanówek 2017; M. Kowalski, S. Śliwa, S. Kania, *Profilaktyka społeczna – edukacja – zdrowie: twórcze wiązanie teorii i praktyki*, Zielona Góra 2018; A. Weissbrot-Koziarska, S. Kania, *Teenage violence toward parents – in search of the theoretical bases of a research tool*, „Przegląd Badań Edukacyjnych” 2020, t. 1, s. 231–246.

Osiągnięcia: stypendium Prezydenta Miasta Opola (w latach 2013 i 2014), stypendium Marszałka Województwa Opolskiego (2014), stypendium Marszałka Województwa Łódzkiego (2015), stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla studentów za wybitne osiągnięcia (2014), stypendium Rektora UO dla najlepszych doktorantów (w latach 2016 i 2017), stypendium Marszałka Województwa Opolskiego dla doktorantów (2017).

KANIOK Przemysław Eugeniusz

*Dr, adiunkt
w Katedrze Pedagogiki Specjalnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2001 – magister pedagogiki (Uniwersytet Opolski); 2009 – doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki społecznej (Uniwersytet Opolski, *Poczucie powodzenia małżeństwa a udział ojców w opiece i wychowaniu dziecka niepełnosprawnego*, promotor – prof. dr hab. Józefa Brągiel, recenzenci – prof. dr hab. Zenon Jasiński, prof. dr hab. Stanisław Kawula).

Praca zawodowa: 1998–2000 – Association for the Help of Retarded Children, Nassau Chapter, New York, USA, nauczyciel; 2004 – Loddon School, Sherfield-on-Loddon, United Kingdom, nauczyciel; 2001–2009 – asystent w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego; od 2009 – adiunkt w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania i badania naukowe: ojcostwo, jakość małżeńska, wsparcie społeczne, rodziny dzieci z niepełnosprawnością.

Publikacje: autor książki: P. Kaniok, *Poczucie powodzenia małżeństwa a udział ojców w opiece nad dzieckiem niepełnosprawnym i w jego wychowaniu*, Opole 2011. Współredaktor monografii: *Rodzicielstwo w kontekście wychowania i edukacji*, red. J. Brągiel, P. Kaniok, A. Kurcz, Opole 2013. Autor ponad 50 artykułów naukowych i popularnonaukowych.

Osiągnięcia: 2009 – Brązowy Krzyż Zasługi.

KARCZ-TARANOWICZ Eugenia

Dr hab., prof. UO
w Katedrze Metodologii Badań Społecznych i Myśli Pedagogicznej

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1987 – magisterium z pedagogiki (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu); 1994 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Funkcja społeczno-wychowawcza towarzystw pedagogicznych w Galicji i na Śląsku Cieszyńskim*, promotor – prof. nadzw. dr hab. Zenon Jasiński); 2013 – habilitacja (Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, *Społeczno-pedagogiczne aspekty środowiska lokalnego i edukacji w Polsce na początku XXI wieku*). Doskonalenie zawodowe: 1991 – Studium Doskonalenia Pedagogicznego; 1998 – studia podyplomowe: organizacja i zarządzanie oświatą; 2013 – kurs specjalistyczny z zakresu mediacji sądowych.

Praca zawodowa: od 1983 – Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu; od 1989 – zatrudnienie w Instytucie Nauk Pedagogicznych; 2017–2022 – studia doktoranckie: nauki o rodzinie, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego; 1999–2012 – adiunkt w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu; 2014–2017 – profesor nadzwyczajna w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu.

Zainteresowania i badania naukowe: pedagogika porównawcza, historia oświaty i wychowania, pedeutologia, polityka oświatowa, organizacja i zarządzanie w placówkach oświatowych.

Publikacje: monografie, prace zwarte pod redakcją, ponad 100 artykułów i haseł zamieszczonych w pracach zbiorowych, czasopismach i słownikach. Ważniejsze: E. Karcz, *Towarzystwa pedagogiczne w Galicji i na Śląsku Cieszyńskim na przełomie XIX i XX wieku*, Opole 1999; E. Karcz, *Organizacja i zarządzanie oświatą*, Opole 2000; *Pedagogika porównawcza. Konteksty teoretyczne i praktyczne*, red. E. Karcz, Z. Jasiński, Opole 2005; *Współczesne problemy organizacji i zarządzania oświatą. Wybrane aspekty teoretyczno-praktyczne*, red. E. Karcz, Opole

2009; E. Karcz, *Teoria i praktyka zarządzania oświatą i szkołą*, Opole 2010; *Tradycje i perspektywy edukacji. Czesko-polskie studia pedagogiczne*, red. E. Karcz-Taranowicz, Opole 2014.

Osiągnięcia: nagrody JM Rektora Uniwersytetu Opolskiego, nagroda Quality (2001), Medal Komisji Edukacji Narodowej, członkini Prezydium Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego (kadencja 2020–2023), koordynatorka Ogólnopolskiego Konkursu Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego na wybitną monografię z zakresu nauk pedagogicznych i nauk pokrewnych w latach 2021–2023.

KASZUBSKA-DZIERGAS Patrycja

*Dr, adiunkt
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2012 – magisterium z pedagogiki (Uniwersytet Opolski); 2019 – doktorat (Uniwersytet Wrocławski, *Zaangażowanie ojców zastępczych w opiekę i wychowanie dzieci w rodzinnych domach dziecka*, promotor – prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: od 2015 – w Uniwersytecie Opolskim, adiunkt w Katedrze Pedagogiki Społecznej; od 2020 – zastępca dyrektora w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego; członkini Zespołu Pedagogiki Społecznej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN; członkini Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego – Oddział Opole. Redaktorka tematyczna – dział pedagogika społeczna w czasopiśmie „*Viae Educationis – Studies of Education and Didactics*”; członkini Rady Naukowej „*Szkieł Kędzierzyńsko-Kozielskich*”.

Zainteresowania i badania naukowe: rodzicielstwo, rodzinne i instytucjonalne formy pieczy zastępczej, metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Publikacje: autorka ponad 30 artykułów naukowych oraz 2 prac zwartych: P. Kaszubska-Dziergas, *Zaangażowanie ojców zastępczych w opiekę i wychowanie w rodzinnych domach dziecka*, Opole 2020, ss. 188; *Rodzicielstwo zastępcze – w poszukiwaniu modelu wsparcia i animowania współpracy środowiskowej*, red. P. Kaszubska-Dziergas, J. Tomczyk, Opole 2020, ss. 188; P. Kaszubska-Dziergas, *Predictors of foster father's engagement in foster family homes*, „*Family Forum*” 2021, vol. 11, s. 151–164; P. Kaszubska-Dziergas, *Zaangażowanie ojców zastępczych w realizację rodzicielskiej działalności w rodzinnych domach dziecka*, „*Pedagogika Społeczna*” 2019, nr 1, s. 131–145; P. Kaszubska, *Ojciec samotnie wychowujący dziecko: przyczyny i problemy w wypełnianiu roli rodzicielskiej*, [w:] *Kondycja społeczna Polaków na początku XXI wieku*, red. L. Domańska, E. Su-

bocz, A. Leszczyńska-Rejchert, Olsztyn 2015, s. 157–171; P. Kaszubska, *Autorytet nauczyciela w percepcji licealistów*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2013, nr 7, s. 55–58.

Osiągnięcia: nagroda JM Rektora Uniwersytetu Opolskiego w roku akademickim 2020/2021 oraz 2022/2023; współorganizatorka Forum Rodzicielstwa Zastępczego w Opolu (2020).

KLEININGER-WANIK Clara

*Mgr, asystent
w Katedrze Nauk Socjologicznych*

Wykształcenie: 2013 – licencjat na Wydziale Antropologii Kulturowej i Społecznej na Uniwersytecie Wiedeńskim; 2014 – magisterium z antropologii wizualnej w Centrum Antropologii Wizualnej „Granada” na Uniwersytecie w Manchesterze; ukończony program Dok Pro w Szkole Filmowej Wajdy w Warszawie; od 2022 – doktorantka w programie „Film by Practice” na Uniwersytecie Exeter w Wielkiej Brytanii.

Praca zawodowa: od 2019 – asystentka w Katedrze Nauk Socjologicznych Uniwersytetu Opolskiego; aktywny udział w programie Sojuszu Uniwersytetów Europejskich FORTHEM, w laboratorium „Diversity and Migration”, w projekcie korekcyjnym IncluKIT w ramach projektu FIT FORTHEM; kuratorka i badaczka zbioru „Migrant Media Collection”.

Zainteresowania i badania naukowe: wykorzystywanie metod audiowizualnych w badaniach społecznych (*Visual Research Network*), praca nad medialną (auto)reprezentacją migrantów w Polsce. Obecnie realizuje etnograficzne badania terenowe o relacjach międzygatunkowych oraz ich znaczeniu dla rdzennej społeczności w stanie Oaxaca w Meksyku. Projekt jest realizowany z zastosowaniem wizualnych metod badawczych.

Publikacje: autorka rozdziału: C. Kleininger-Wanik, *Intersections: Narrative of Migration and Diversity in Europe* (książka w druku w wydawnictwie Tirant, Hiszpania) oraz rozdziału: C. Kleininger-Wanik, *Ungoverned Living – Exploring Migrant Residency Practices in Poland* (książka w druku w wydawnictwie Springer UniPa).

Osiągnięcia: wyreżyserowane przez nią filmy biorą udział w międzynarodowych festiwalach filmów dokumentalnych i antropologicznych, jej krótkometrażowy

dokument *Everyday Greyness* miał swoją premierę na Sheffield Doc/Fest 2020, a pełnometrażowy dokument *Globus*, dofinansowany przez Polski Instytut Sztuki Filmowej oraz TVP, miał polską premierę w czerwcu 2023 r. na Krakowskim Festiwalu Filmowym. Film dokumentalny *Globus* brał udział w IDF Academy na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Dokumentalnych w Amsterdamie i wygrał *pitching* w ramach akademii „Talents Sarajewo” przy międzynarodowym festiwalu filmowym w Sarajewie. W 2022 r. otrzymała nagrodę Rektora Uniwersytetu Opolskiego za działalność organizacyjną i promocyjną na rzecz Wydziału Nauk Społecznych UO.

KONIECZNA Ewelina J.

*Dr, adiunkt
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2002 – magisterium z pedagogiki, specjalność: oświatowo-artystyczna (Uniwersytet Opolski); 2007 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Poczucie sensu życia i możliwości jego modyfikowania w ramach programu wychowawczo-terapeutycznego u osób niepełnosprawnych fizycznie*, promotor – prof. dr hab. Józefa Brągiel, recenzenci – prof. dr hab. Władysław Dykcik, dr hab. Stanisław Korczyński).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: od 2004 – asystent, od 2008 – adiunkt w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego. Pełnione funkcje: 2016–2018 – zastępczyni dyrektora ds. dydaktyki w Instytucie Nauk Pedagogicznych UO; przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia; członkini komitetów organizacyjnych zagranicznych konferencji naukowych; 2022–2023 – koordynatorka międzynarodowego projektu badawczego pt. „School education in the era of pandemic and post-pandemic in Poland, the Czech Republic and Slovakia”, realizowanego w ramach Funduszy Wyszehradzkich.

Zainteresowania i badania naukowe: oddziaływania terapeutyczne, w tym arteterapeutyczne, w procesie wychowania dzieci i młodzieży; symbolika rysunku dzieci w młodszy wieku szkolnym i jej znaczenie w kontekście kulturowym; poczucie sensu życia osób z niepełnosprawnością; funkcjonowanie matek dzieci niepełnosprawnych i kobiet z niepełnosprawnością w kontekście pełnionych ról społecznych; postrzeganie siebie i biegu swojego życia oraz osobistego zaangażowania w tworzenie aktywnej biografii; zagadnienia związane z poradnictwem, w szczególności z poradnictwem biograficznym jako metodą wzmacniania posiadanych zasobów osobistych w celu kreowania aktywnej postawy wobec życia.

Publikacje: 6 monografii autorskich i współautorskich, 5 monografii pod redakcją, ponad 50 artykułów. Najważniejsze publikacje: E. J. Konieczna, *Arteterapia*

w teorii i praktyce, Kraków 2003, ss. 138; E. J. Konieczna, *Poczucie sensu życia osób niepełnosprawnych ruchowo*, Kraków 2010, ss. 104; *Challenges to social diversity: A map of problems and proposals for „good practices”*, red. A. Brismark, A. Hulling, E. J. Konieczna, M. Pogorzelska, Opole 2016, ss. 204; E. J. Konieczna, E. Talu, *Symbols of fear in the studies of drawings by Polish and Turkish children*, „Kultura i Edukacja” 2021, nr 2(132), s. 172–185; E. J. Konieczna, E. Talu, *The symbolism of fear-themed drawings of Turkish and Polish children*, „Przegląd Badań Edukacyjnych” 2022, t. 2, nr 40, s. 111–138.

Osiągnięcia: nagroda Rektora Uniwersytetu Opolskiego za profesjonalizm w wykonywaniu obowiązków w roku akademickim 2009/2010; Brązowy Krzyż Zasługi (2015); zespołowa organizacyjno-dydaktyczna nagroda Rektora Uniwersytetu Opolskiego za profesjonalizm i wzorową pracę w roku akademickim 2016/2017.

KONOPNICKI Adam

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Teorii Wychowania i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2010 – magister pedagogiki (Uniwersytet Opolski); 2010 – magister filologii (Uniwersytet Opolski); 2020 – doktorat w dyscyplinie pedagogika (Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej, promotorka – prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz).

Praca zawodowa: 2007 – wychowawca w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Promyk” w Opolu; 2011–2016 – pedagog szkolny w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi w Opolu; od 2011 – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: skupiają się na zagadnieniach z zakresu pedagogiki mediów, takich jak aktywność społeczna użytkowników sieciowych gier komputerowych, edukacyjne zastosowania gier wideo, gamifikacja, kultura nowych mediów, nauka programowania na wczesnych etapach edukacji. Główne kierunki działalności naukowo-badawczej obejmują zagadnienia dotyczące: pedagogiki ogólnej, pedagogiki medialnej, nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w edukacji, humanistyki cyfrowej, współczesnych przemian społecznych w rzeczywistości ponowoczesnej.

Publikacje: autor ponad 15 publikacji naukowych, w tym: *Pamięć – historia – tożsamość: edukacja i polityka historyczna w procesie konstruowania narracji naszej wspólnoty*, red. M. Nowak-Dziemianowicz, A. Konopnicki, Opole 2019.

Osiągnięcia: finalista konkursu Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego na wyróżniającą się rozprawę doktorską za rok 2020.

KOPCZAK-WIRGA Anna

Dr, adiunkt
w Katedrze Nauk Socjologicznych

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2007 – magisterium z socjologii (Uniwersytet Opolski); 2015 – doktorat (Uniwersytet Śląski w Katowicach, *Sposoby konstruowania świata turystyki zagranicznej Polaków. Od PRL do RP*, promotor – prof. zw. dr hab. Marek S. Szczepański).

Praca zawodowa: od 2007 – Uniwersytet Opolski, obecnie Katedra Nauk Socjologicznych.

Zainteresowania i badania naukowe: interesuje się socjologią podróży i turystyki, w tym sposobami doświadczania atrakcji turystycznych, a także rolą przewodników turystycznych w konstruowaniu przekazu na temat dziedzictwa kulturowego. W ostatnich latach podejmuje również tematy z obszaru socjologii rodziny (głównie w kontekście związku między migracją, uchodźstwem a relacjami rodzinnymi wśród rodzin ukraińskich) oraz społecznego wymiaru śmierci (w tym sposobów doświadczania śmierci oraz szczątków ludzkich przez turystów).

Publikacje: monografia autorska: A. Kopcza-Wirga, *Od inności do normalności. Podróże zagraniczne Polaków w mozaice wspomnień*, Opole 2018; artykuły naukowe: A. Kopcza-Wirga, K. Kasperska-Kurzawa, *Przejawy zjawiska parentyfikacji wśród dzieci ukraińskich na skutek migracji i uchodźstwa (Manifestations of the parentification phenomenon among Ukrainian children as a result of migration and exile)*, „Roczniki Nauk Społecznych” 2022, nr 14, s. 123–142; T. Wirga, A. Kopcza-Wirga, *A collector deceives – about the ways of deceiving women by men and men by women as far as spending money on collecting items is concerned*, „International Journal of Environmental Research and Public Health” 2022, vol. 19(24); A. Kopcza-Wirga, *Trup w gablocie. Społeczny odbiór ludzkich szczątków występujących w roli atrakcji turystycznej*, [w:] *Memento mori. Wątki tanatologiczne w humanistyce i naukach społecznych*, red. A. Krzpiet, S. Medoń,

Poznań 2021; A. Kopczak-Wirga, T. Wirga, *Between leisure and work: The case of Polish trade tourism*, „ARSA” 2016, vol. 5, issue 1; A. Kopczak-Wirga, *Crossing the borders: Tourist trips abroad in the biographies of Polish travelers*, „QUAESTI” 2016, vol. 4, issue 1.

Osiągnięcia: Udział w licznych konferencjach naukowych, m.in. prezentacja wyników badań dotyczących zjawiska parentyfikacji w uchodźczych rodzinach ukraińskich: „Personality, Society, War”, Kharkiv, 7 kwietnia 2023. Członkini komitetu organizacyjnego ogólnopolskiej konferencji naukowej pt. „Sztuka podróżowania, czyli turysta w świecie kultury” (Opole, 6 czerwca 2017). Wykład z prawa autorskiego dla stypendystów Programu im. Lane’a Kirklanda (wrzesień 2022). Udział w badaniach realizowanych we współpracy z Politechniką Opolską oraz Urzędem Wojewódzkim w Opolu na temat problemów integracji cudzoziemców w województwie opolskim.

KORZENIOWSKI Marek

*Dr, adiunkt
w Katedrze Nauk Socjologicznych*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1993 – magisterium z socjologii (Katolicki Uniwersytet Lubelski); 2003 – stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie socjologii (Katolicki Uniwersytet Lubelski).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: od początku swej aktywności zawodowej (1994) związany z Uniwersytetem Opolskim; najpierw z Wydziałem Historyczno-Pedagogicznym, następnie (do chwili obecnej) z powołanym Wydziałem Nauk Społecznych. Poza pracą naukowo-badawczą i dydaktyczną pełni rozmaite funkcje, m.in.: zastępca dyrektora Instytutu Filozofii i Socjologii (2005–2007); zastępca dyrektora Instytutu Socjologii (2007–2008); zastępca dyrektora Instytutu Socjologii (2008–2012); prodziekan na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym UO (2012–2016) oraz prodziekan na Wydziale Nauk Społecznych UO (2016–2019).

Zainteresowania i badania naukowe: główne zainteresowania badawcze skupione są na kulturze, kwestii jej ciągłości i zmienności, w szczególności na jej istotnym elemencie – religii. Dotychczas zasadniczy akcent w sferze badawczej kładziony był na poszukiwanie społecznej formy religii oraz na dynamikę zjawiska religijnego. W poszukiwaniach z jednej strony wykorzystywano dymensjonalny model badania i opisu fenomenu religii, z drugiej strony odwoływano się do paradygmatu ciągłości i zmiany. W kręgu zainteresowań znajdowały się zatem takie zjawiska i procesy jak: pluralizm, sekularyzacja, dyferencjacja, prywatyzacja religii, indywidualizacja czy globalizacja. Osobnym wątkiem dociekań naukowych są podejmowane zagadnienia dotyczące problemów społecznych, a w szczególności kwestia bezrobocia mani-festującego się w swej najbardziej dotkliwej odmianie – bezrobocia długotrwałego, czy problematyka pracy w aspekcie aksjologicznym oraz innowacyjnym.

Wybrane publikacje: M. Korzeniowski, *Religijność pokoleń. Studium rejonu kędzierzyńsko-kozielskiego*, Kraków 2005; P. Gibas, K. Heffner, M. Korzeniowski,

T. Sołdra-Gwiżdż, *Rynek pracy jako obszar interwencji Regionalnego Programu Operacyjnego*, Opole 2021; *Problem pracy: między szansami i zagrożeniami. Obiektywne i subiektywne bariery osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w powrocie na otwarty regionalny rynek pracy*, red. M. Korzeniowski, Opole 2010; M. Korzeniowski, *Stosunek do wiary religijnej w warunkach pograniczności i wielokulturowości regionu (na przykładzie Opolszczyzny)*, [w:] *Wielokulturowość – międzykulturowość – transkulturowość w perspektywie europejskiej i pozaeuropejskiej*, red. A. Barska, M. Korzeniowski, Opole 2007; *Wokół sposobów życia, kwestii społecznych i wzorów ich rozwiązywania. Opolskie studia socjologiczne*, red. K. Frysztacki, M. Korzeniowski, Opole 2005.

Osiągnięcia: 2017 – Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania; nagroda Quality za osiągnięcia w roku akademickim 2005/2006; nagrody Rektora Uniwersytetu Opolskiego (2005, 2007, 2008, 2009, 2015, 2016, 2019).

KOZDRAŚ Grzegorz

*Dr, adiunkt
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2007 – magisterium (Uniwersytet Opolski); 2017 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Sztuka walki judo metodą wspomagania rozwoju uczniów szkół podstawowych na Śląsku Opolskim*); 2008 – studia podyplomowe (Politechnika Opolska, specjalność: wychowanie fizyczne dla nauczycieli).

Praca zawodowa: od 2013 – Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Polskich Olimpijczyków w Opolu; od 2009 – Uniwersytet Opolski; od 2017 – Środowiskowy Klub Judo Akademickiego Związku Sportowego w Opolu (trener sekcji judo dla dzieci); od 2019 – adiunkt (oraz koordynator ds. programu Erasmus Plus) w Instytucie Nauk Pedagogicznych.

Zainteresowania i badania naukowe: pedagogika – teoria wychowania; pedagogika sportu; humanistyczne ujęcie dalekowschodnich sztuk i sportów walki; fizyczna edukacja w kształceniu wczesnoszkolnym i wychowaniu przedszkolnym; współczesne problemy edukacji szkolnej.

Publikacje: 1 monografia i 8 artykułów, w tym: G. Kozdraś, *Education to bravery – contemporary understanding and comparing bravery among adepts of selected martial arts*, „Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Anthropology” 2022, vol. 5; G. Kozdraś, *Education in moral values of JUDO school students*, „Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Anthropology” 2019, vol. 1S; G. Kozdraś, *Humanization of physical education in early school education*, „Labor et Educatio” 2019, No 7; G. Kozdraś, *Empathy in children practising judo compared to their non-practising peers*, „Revista de Artes Marciales Asiáticas” 2019, vol. 14(2S); G. Kozdraś, *Sztuka walki judo metodą wspomagania rozwoju uczniów szkół podstawowych*, Opole 2018.

Osiągnięcia: 2022–2023 – członek zespołu projektu V4: „School education in the era of pandemic and post-pandemic in Poland, the Czech Republic and Slova-

cia”; 2020 – wyróżnienie książki *Sztuka walki judo metodą wspomagania rozwoju uczniów szkół podstawowych*, która została wpisana na listę ważnych publikacji naukowych IMACSSS; nagroda zespołowa II stopnia Rektora Uniwersytetu Opolskiego w roku akademickim 2018/2019; I nagroda w kategorii: Young Researcher Awards – podczas Światowego Kongresu Naukowego Sztuk i Sportów Walki w Badaniach Naukowych w 2018 r. za pracę *Education in moral values of JUDO school students*, „Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Anthropology” 2019, vol. 19(1S).

KRASNODEBSKA Anna

*Dr hab., starszy wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Specjalnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1983 – magister pedagogiki (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu); 1993 – stopień doktora nauk humanistycznych (Uniwersytet Śląski w Katowicach); 2018 – habilitacja z socjologii (socjologii migracji) na podstawie cyklu publikacji: *Zagraniczna migracja zarobkowa kobiet z Opolszczyzny. Doświadczenie migracyjne jako czynnik budowania ról zawodowo-rodziny* (Uniwersytet Wrocławski).

Praca zawodowa: od 1983 – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: świat wartości młodzieży i kobiet, ich orientacje życiowe, preferencje zawodowe oraz funkcjonowanie w rodzinie – mieszczące się w ramach socjologii migracji, rodziny i pedagogiki społecznej oraz antropologii. Realizacja wielu badań i grantów własnych oraz zespołowych. Współpraca z ośrodkami i zespołami badawczymi z Wrocławia, Warszawy, Louisville. Współrealizacja badań międzykulturowych prowadzonych w 94 krajach. Inne zainteresowania: podróże, malarstwo, grafika, taniec, joga.

Publikacje: 133 artykuły, 3 publikacje książkowe. Przykładowe publikacje: A. Krasnodębska, *Orientacje aksjologiczne młodzieży akademickiej. Z badań nad studentami uczelni opolskich*, Opole 1997; A. Krasnodębska, *Preferencje zawodowe opolskich studentów a kwestia zagranicznych migracji zarobkowych*, Opole 2008; *Zagraniczne migracje kobiet a problem rodziny i małżeństwa*, „Roczniki Nauk Społecznych” 2019, t. 11(47), nr 4; M. Kowal, A. Krasnodębska i in., *Predictors of enhancing human physical attractiveness: Data from 93 countries*, „Evolution and Human Behavior” 2022, vol. 43(6).

Osiągnięcia: 2010 – Srebrny Medal Prezydenta RP za działalność naukowo-dydaktyczną. Od 1996 członkini Komisji Studiów nad Przyszłością Górnego Śląska Oddział w Katowicach Polskiej Akademii Nauk; reprezentantka Polski w międzynarodowej grupie badawczej LOSS (Local Organisations of Social Services).

KUPIS Karolina

Dr, adiunkt
w Katedrze Nauk Socjologicznych

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1996–2001 – studia magisterskie, kierunek: politologia i nauki społeczne (Uniwersytet Opolski); 2006–2009 – Newham College London, kierunek: edukacja wczesnoszkolna; 2006 – Cache Level 3 NVQ in Early Years Care and Education; 2009 – Cache Level 3 Certificate in Early Years Foundation Stage Practice (QCF); 2014–2018 – studia doktoranckie NOR (Uniwersytet Opolski); 2021 – doktorat w dyscyplinie nauki socjologiczne (Uniwersytet Opolski, *Rodzinna tożsamość narracyjna polskich emigrantów w Wielkiej Brytanii*, promotor – dr hab. Alicja Kalus, prof. UO).

Praca zawodowa: 2004–2010 – The Bath House Children Community Center Nursery Supervisor London (nauczyciel wychowania przedszkolnego); 2013–2019 – nauczyciel przedmiotów ojczystych w Polskiej Szkole im. Jana Brzechwy w Brighton; od 2021 – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: problematyka rodzinna oraz migracyjna; zagadnienia związane z uczeniem biograficznym osób dorosłych oraz tożsamością narracyjną; 2016–2018 – badania dotyczące rodzinnej tożsamości narracyjnej polskich emigrantów w rejonie South-East England (Wielka Brytania).

Wybrane publikacje: K. Kupis, *Polskie rodziny emigracyjne w Wielkiej Brytanii*, [w:] *Narodowa Debata o Rodzinie. Główne potrzeby polskiej rodziny*, red. G. Ożarek, M. Guzewicz, Warszawa 2018; K. Kupis, *Swój – Obcy – Inny. Brexit i jego społeczne konsekwencje*, „Polonia Journal” 2017, t. 5–6; K. Kupis, A. Kalus, E. Mazurek, *Emigracja a proces uczenia się małżonków*, „Family Forum” 2022, t. 12, s. 159–184.

Osiągnięcia: doradca życia rodzinnego mianowana przez Rektora Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii w Diecezji Arundel i Brighton. Aktywne uczestnictwo w ramach organizacji polonijnej Polska Macierz Szkolna, wspierającej polską edukację dzieci urodzonych za granicą. Współorganizacja corocznej konfe-

rencji dla nauczycieli polonijnych w Londynie. Współorganizacja warsztatów dla rodziców uczniów szkół polonijnych w Szkole Przedmiotów Ojczystych im. Jana Brzechwy w Brighton (09.09.2014). Organizacja konferencji dla nauczycieli szkół polonijnych w Szkole Przedmiotów Ojczystych im. Jana Brzechwy w Brighton.

KURCZ Weronika

Dr, asystent
w Katedrze Pedagogiki Specjalnej

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2007–2010 – licencjat (Uniwersytet Opolski); 2010–2012 – magisterium (Uniwersytet Opolski); 2014–2016 – studia podyplomowe w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie); 2020 – stopień doktora nauk społecznych w zakresie pedagogiki (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie).

Praca zawodowa: od 2016 – nauczyciel-terapeuta w Zespole Szkół Specjalnych w Opolu; od 2020 – asystent w Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania i badania naukowe: edukacja i rehabilitacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, rodzicielstwo w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością, potrzeby mieszkaniowe osób z niepełnosprawnością intelektualną. Udział w projekcie pt. „Architekci zmiany». Działania na rzecz włączania społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną”. Projekt dotyczy pierwszych w Polsce badań potrzeb mieszkaniowych osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Wybrane publikacje: W. Kurcz, *Realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez samotne matki wobec dziecka z niepełnosprawnością*, Opole 2023; A. Franczyk, W. Kurcz, *Potrzeby mieszkaniowe dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną – perspektywa rodziców*, „Wychowanie w Rodzinie” 2022, t. 19; W. Pańków, A. Rak, *Macierzyństwo w narracjach trzech pokoleń kobiet wychowujących dziecko z niepełnosprawnością intelektualną*, „Wychowanie w Rodzinie” 2017, t. 16; W. Pańków, *Realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec dziecka niepełnosprawnego w rodzinie pełnej*, [w:] *Rodzicielstwo w różnych fazach rozwoju rodziny*, red. J. Brągiel, B. Górnicka, Opole 2017; W. Pańków, *L'éducation de la déficience*

intellectuelle chez les élèves en Pologne, „La nouvelle revue de l'adaptation et de la scolarisation” [Paris] 2016, n° 74; W. Pańków, *Integracja uczniów z niepełnosprawnością z pełnosprawnymi w świetle założeń teoretycznych*, [w:] *Idea do współbycia i współdziałania w edukacji dzieci i młodzieży*, red. G. Kryk, K. Solich, I. Konopnicka, Racibórz 2016.

Osiągnięcia: m.in. członkini Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia (2022); opiekun Koła Naukowego Pedagogów Specjalnych „P.S. Człowiek” (2022); członkini Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego Oddział Opole; terapeuta integracji sensorycznej oraz prowadzenie warsztatów dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w ramach projektu realizowanego przez Fundację L'Arche.

LICHTENBERG-KOKOSZKA Emilia

Dr, adiunkt
w Zakładzie Pedagogiki Specjalnej

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1997 – magisterium w zakresie pedagogiki opiekuńczej (Uniwersytet Wrocławski); 2007 – doktorat z nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Opolski, *Edukacja zdrowotna rodziców w prenatalnym okresie życia dziecka*, promotor – dr hab. Marian Kapica, prof. UO, recenzenci – dr hab. Barbara Kromolicka, prof. USz oraz dr hab. Ewa Smak, prof. UO); 1998 – dyplomowana położna.

Praca zawodowa: od 1999 – Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania i badania naukowe: pedagogika, psychologia, medycyna prenatalna i perinatalna, biomedyczne i psychopedagogiczne podstawy rozwoju i wychowania, nauki o rodzinie, pedagogika zdrowia.

Publikacje: autorka 7 publikacji książkowych, współredaktorka i redaktorka 11 książek, autorka lub współautorka ponad 60 artykułów naukowych. Najważniejsze publikacje: E. Lichtenberg-Kokoszka, *Ciąża zagadnieniem biomedycznym i psychopedagogicznym*, Kraków 2008 (wyd. 2 – 2013), ss. 122; E. Lichtenberg-Kokoszka, *Humanistyczny wymiar opieki okołoporodowej*, Opole 2016, ss. 198; E. Lichtenberg-Kokoszka, *Rodzaj porodu a psychospołeczne funkcjonowanie człowieka*, Opole 2020, ss. 180; E. Lichtenberg-Kokoszka, *Wybrane elementy okresu okołoporodowego a psychospołeczne funkcjonowanie człowieka*, Opole 2022, ss. 232; E. Lichtenberg-Kokoszka, *Zanim się urodziłem. Rozwój człowieka w prenatalnym okresie życia – zagadnienia wybrane*, Kraków 2022, ss. 104.

Osiągnięcia: wyróżniona nagrodą specjalną Opolski Hipokrates 2015 za przygotowanie Programu Indywidualizacji Opieki Okołoporodowej; doceniona przez International Society of Prenatal and Perinatal Psychology and Medicine (ISPP) za działalność na rzecz popularyzacji wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii oraz medycyny prenatalnej i perinatalnej.

MALEC Anna

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1986 – magister pedagogiki o specjalności nauczanie początkowe; 2008 – doktorat w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Opolski, *Monitorowanie osiągnięć uczniów w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej*); 1997 – studia podyplomowe w zakresie nauczania początkowego ze specjalnością: plastyka klasy I–VIII (Uniwersytet Opolski); 2008 – studia podyplomowe w zakresie edukacji technicznej i technologii informacyjnej, specjalność: technika z wychowaniem komunikacyjnym (Uniwersytet Opolski).

Praca zawodowa: 1980–1997 – Publiczne Szkoły Podstawowe: w Tarnowie, Antonowie i nr 11 w Opolu, nauczyciel nauczania początkowego; od 1998 – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: przestrzeń eksploracji naukowej dotyczy monitorowania osiągnięć szkolnych uczniów oraz mierzenia jakości pracy szkoły na podstawie weryfikacji teorii uniwersyteckiej z rzeczywistością szkolną. Jako nauczyciel akademicki zajmuje się kształceniem przyszłych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej. Nauczyciel dyplomowany, redaktorka naczelna czasopisma „Paidagogos”, ekspert wchodzący w skład komisji kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy.

Publikacje: autorka 80 artykułów, w tym 21 w pozycjach zwartych, zagranicznych, poświęconych zagadnieniom praktycznych rozwiązań w edukacji. Wybrane publikacje: *Współczesne trendy edukacji*, red. E. Smak, K. Wereszczyńska, A. Malec, Opole 2015; A. Malec, *Kształcenie uczniów w młodszym wieku szkolnym w erze cyberkultury*, [w:] *História, súčasnosť a perspektívy vzdelávania na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. Zborník príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou organizovanej Pedagogickou fakultou PU pri príležitosti 65. výročia založenia Pedagogickej fakulty v Prešove*, Prešov 2014; A. Malec,

Przygotowanie studentów do realizacji zadań nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej – między teorią a praktyką, [w:] Praktyki pedagogiczne przestrzeni i miejscem ewaluacji kompetencji przyszłych nauczycieli wczesnej edukacji, red. E. Musiał, J. Malinowska, Wrocław 2018.

Osiągnięcia: w latach 2013–2022 redaktor naczelny czasopisma „Paidagogos”, publikującego teksty polskich i zagranicznych autorów. Wieloletni opiekun Naukowego Koła Pedagogiki Wczesnoszkolnej, współpracującego z ośrodkami akademickimi w Polsce, Czechach i Słowacji. Koordynator międzynarodowych badań dotyczących kompetencji językowych, czytelniczych, zdrowego stylu życia, jak również badań dotyczących świadomości ekologicznej uczniów w młodszym wieku szkolnym.

MAMROŁ Andrzej

Dr, adiunkt

*w Katedrze Metodologii Badań Społecznych
i Myśli Pedagogicznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1999 – magisterium z pedagogiki (Uniwersytet Opolski); 2000 – studia podyplomowe z zakresu logopedii i terapii pedagogicznej (Uniwersytet Opolski); 2006 – stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Opolski, *Edukacja medialna w gimnazjach Śląska Opolskiego*, promotor – dr hab. Ewa Smak, prof. UO).

Praca zawodowa: 1999 – Instytut Studiów Edukacyjnych UO; 2018 – Instytut Nauk Pedagogicznych UO.

Zainteresowania i badania naukowe: pedagogika medialna, edukacja medialna, środowisko medialne osób z niepełnosprawnościami.

Publikacje: 2 monografie autorskie (A. Mamroł, *Stan i możliwości edukacji medialnej w gimnazjach Śląska Opolskiego*, Opole 2010, ss. 218; A. Mamroł, *Osoba z niepełnosprawnością w środowisku medialnym*, Opole 2016, ss. 161) oraz 33 artykuły w pozycjach zwartych i czasopismach ogólnokrajowych.

Osiągnięcia: członkostwo w Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych UO (obecnie); członkostwo w Radzie Programowej kierunku pedagogika w Instytucie Nauk Pedagogicznych UO na kadencję 2018–2020; wicedyrektor ds. naukowych Instytutu Studiów Edukacyjnych UO w latach 2016–2018.

MICHALEWSKI Tomasz

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Metodologii Badań Społecznych
i Myśli Pedagogicznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1998 – magisterium z pedagogiki, specjalność oświatowo-artystyczna (Uniwersytet Opolski); 2001 – studia podyplomowe w zakresie muzykoterapii (Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu); 2002 – stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Opolski); 2004 – kwalifikacje animatora rozwoju podmiotowości (Centrum Kreatywności i Przedsiębiorczości Instytutu Postępowania Twórczego, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi).

Praca zawodowa: 1999–2003 – nauczyciel szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego w Opolu; 2003–2018 – adiunkt w Instytucie Studiów Edukacyjnych UO; od 2018 – starszy wykładowca w Instytucie Nauk Pedagogicznych UO.

Zainteresowania i badania naukowe: zagadnienia kultury regionalnej, wychowania regionalnego, kwestii ludyczności i zabawy w dobie społeczeństwa konsumpcyjnego oraz twórczości i muzyki.

Publikacje: 3 prace zwarte, 5 prac pod redakcją oraz ponad 60 artykułów. Przykładowe publikacje: T. Michalewski, *Edukacja a regionalizm wobec wielokulturowości i globalizacji: tożsamość społeczna na przykładzie Śląska Opolskiego*, Opole 2019; T. Michalewski, *Tożsamość narodowa a problem „polskości” i „śląskości” w twórczości Jana Goczoła*, „Relacje Międzykulturowe – Intercultural Relations” 2020, nr 1(7); T. Michalewski, *Edukacja wobec wielokulturowości*, [w:] *Poznawanie kultur: ku edukacji antropologicznej i międzykulturowej*, red. E. Ogrodzka-Mazur, G. Błahut, G. Piechaczek-Ogierman, Toruń 2020; T. Michalewski, *Kulturowa transmisja międzypokoleniowa na przykładzie zabaw i zabawek czterech pokoleń*, [w:] *Homo ludens: zabawy i rozrywki na co dzień i od święta w dziejach krajów Europy Środkowej i ich sąsiadów*, red. A. Teterycz-Puzio, W. Bejda, L. Kościelak, Słupsk 2017; T. Michalewski, *The socialisation aspect of the contemporary*

play activities of students during their summer holidays, [w:] *Contemporary homo ludens*, red. H. Mielicka-Pawłowska, Cambridge 2016.

Osiągnięcia: nagroda Quality za osiągnięcia w roku akademickim 2008/2009; nagroda Rektora UO za pracę w roku akademickim 2015/2016; członek Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego (Oddział Opolski); członek Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk; członek Zespołu Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN.

MUDRECKA Irena

*Dr hab., prof. UO
w Katedrze Pedagogiki Specjalnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1983 – magisterium z pedagogiki resocjalizacyjnej (Uniwersytet Wrocławski); 1995 – doktorat (Uniwersytet Opolski); 2012 – habilitacja (Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie).

Praca zawodowa: 1985–1987 pedagog szkolny w Szkole Podstawowej nr 9 w Brzeżu; 1987–nadal z 4-letnią przerwą – Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego (obecnie stanowisko profesora UO, kierownik Katedry Pedagogiki Specjalnej, koordynator kierunku pedagogika specjalna); 2000–2007 – Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu; 2013–2017 – Pedagogium Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie.

Zainteresowania i badania naukowe: pedagogika resocjalizacyjna, problematyka zaburzeń w rozwoju moralnym jednostek niedostosowanych społecznie oraz wykorzystania teorii społeczno-poznawczej i wyników badań z zakresu neuro nauk w oddziaływaniach resocjalizacyjnych.

Publikacje: 5 monografii naukowych: I. Mudrecka, *Rodzinny kurator sądowy w percepcji nadzorowanych*, Opole 1997; I. Mudrecka, *Instytucjonalne formy pracy resocjalizacyjnej z nieletnimi*, Opole 1999; I. Mudrecka, *Z zagadnień pedagogiki resocjalizacyjnej*, Opole 2004; I. Mudrecka, *Poczucie odpowiedzialności młodzieży skonfliktowanej z prawem. Studium pedagogiczne*, Opole 2010; I. Mudrecka, *Resocjalizacyjna przemiana – warunki, mechanizmy, wspomaganie*, Opole 2018; redaktor naukowy 10 książek wieloautorskich i autorka 90 recenzowanych artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach i pracach zwartych.

Osiągnięcia: w latach 2007–2010 na podstawie wygranego w Narodowym Centrum Nauki grantu habilitacyjnego realizacja projektu badawczego pt. „Poczucie odpowiedzialności nieletnich. Studium pedagogiczne”; w latach 2014–2017

redaktorka tematyczna półrocznika „Resocjalizacja Polska”; 1999 – nagroda Quality za podnoszenie jakości kształcenia oraz dostosowanie modelu studiów do standardów europejskich i procedur akredytacyjnych; 2002 – Brązowy Krzyż Zasługi przyznany przez Prezydenta RP; 2005 – Nagroda Rektora UO za aktywność naukowo-badawczą oraz wzorowe wykonywanie obowiązków dydaktycznych; 2013 – Medal Srebrny za Długoletnią Służbę przyznany przez Prezydenta RP; 2013 – Srebrna Odznaka „Za Zasługi w Pracy Penitencjarnej” przyznana przez Ministra Sprawiedliwości.

NIEROBA Elżbieta

Dr, adiunkt
w Katedrze Nauk Socjologicznych

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1999 – magisterium z socjologii (Uniwersytet Śląski); 2005 – doktorat (Uniwersytet Śląski, *Rekonstrukcja świata społecznego i społeczeństwa w dziełach sztuki. Studium socjologiczne*).

Praca zawodowa: od 2005 – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: główny nurt zainteresowań koncentruje się na socjologicznej analizie instytucji muzealnej; w tekstach poświęconych refleksji teoretycznej oraz prezentacji badań empirycznych – ukierunkowanie na współczesną kondycję muzeum, a konkretnie – analiza muzeum jako elementu sfery publicznej oraz wpływ szerszego kontekstu społecznego na codzienne praktyki muzealne. Drugim obszarem zainteresowań jest (empirycznie zorientowana) socjologia medycyny.

Publikacje: autorka ponad 60 publikacji, w tym artykułów w czasopismach, rozdziałów w pracach zbiorowych, 4 monografie (3 współautorskie), 5 monografie zbiorowych (w tym 4 współredagowane). Wybrane publikacje: E. Nieroba, R. Geisler, *Museum transition toward market-oriented identity: Between social issues and public policy*, „Muzeologia a kultúrne dedičstvo” 2022, vol. 10(4), s. 5–25; E. Nieroba, D. Larysz, *The Internet as an additional source of information on rare illness: A Facebook support group for parents of children with craniosynostosis as a case study*, „Polish Annals of Medicine – Rocznik Medyczny” 2020, vol. 27, nr 1, s. 53–58; E. Nieroba, *Pomiędzy dobrem wspólnym a elitarnością. Współczesny model muzeum*, Opole 2016.

Osiągnięcia: naukowa nagroda zespołowa I stopnia Rektora UO za rok akademicki 2017/2018; wyróżnienie w kategorii „Projekty naukowo-badawcze” podczas XXXVIII Konkursu na Wydarzenie Muzealne Roku; Sybilla 2017 dla Centralne-

go Muzeum Jeńców Wojennych za projekt „Przeszłość dla przyszłości. Pamięć rodzinna w integracji społecznej – studium przypadku lokalnej społeczności Łambinowic”; nagroda Quality za osiągnięcia w roku akademickim 2016/2017 (za zaangażowanie w dzieło podnoszenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim, a zwłaszcza dostosowanie modelu kształcenia do procesu bolońskiego oraz procedur akredytacyjnych).

NOWAK Janusz

Dr, adiunkt
w Katedrze Metodologii Badań Społecznych
i Myśli Pedagogicznej

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2001 – magisterium (Uniwersytet Opolski, Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii, kierunek: matematyka); 2003 – magisterium (Uniwersytet Opolski, Wydział Ekonomiczny, kierunek: ekonomia); 2011 – doktorat (Uniwersytet Opolski, Wydział Historyczno-Pedagogiczny, doktor nauk humanistycznych z zakresu pedagogiki, *Uwarunkowania osiągnięć z informatyki młodzieży gimnazjalnej Opolszczyzny*, promotor – dr hab. Ryszard Gmoch, prof. UO).

Praca zawodowa: od 2003 – Uniwersytet Opolski na stanowisku asystenta w Instytucie Matematyki Uniwersytetu Opolskiego, następnie – Katedra Technologii na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym Uniwersytetu Opolskiego, a od 2018 – Instytut Nauk Pedagogicznych.

Zainteresowania i badania naukowe: zagadnienia z zakresu doradztwa i poradnictwa zawodowego, szkolnictwa zawodowego oraz ekonomiki oświaty i pedeutologii.

Publikacje: jedna monografia oraz kilkadziesiąt publikacji naukowych. Wybrane publikacje: J. Nowak, *Rola rodziny w wyborze ścieżki kształcenia młodzieży*, „Szkoła – Zawód – Praca” 2020, nr 20, s. 13–26; J. Nowak, O. Minkova, *Rola i znaczenie kształcenia zawodowego dla rozwoju przyszłych pokoleń Polaków*, [w:] *Globalne konteksty poszanowania praw i wolności człowieka: współczesne problemy i dylematy*, red. A. Kuzio, Gliwice 2020, s. 213–222; J. Nowak, *Nowa reforma oświaty – szansa czy zagrożenie dla rozwoju szkolnictwa zawodowego*, „Szkoła – Zawód – Praca” 2019, nr 17, s. 26–40; recenzja artykułu pt. *Przemiany kształcenia zawodowego w Polsce dla czasopisma „Studia Biura Analiz Sejmowych”* (2022).

Osiągnięcia: recenzent publikacji naukowych dla polskich czasopism; 2012 – nagroda Rektora UO za działalność naukową.

NOWOSAD Inetta

*Dr hab., prof. UO
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1992 – magister pedagogiki, specjalność: nauczanie początkowe (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Zielonej Górze); 2000 – doktorat w zakresie pedagogiki (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Zielonej Górze, *Ciągłość i zmiana funkcji oraz zadań wychowawcy klasy w szkole podstawowej*, promotor – prof. zw. dr hab. Tadeusz Frąckowiak); 2010 – doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Śląski w Katowicach, *Autonomia szkoły w Niemczech. Poszukiwania – konteksty – uwarunkowania*).

Praca zawodowa: od 1992 – Uniwersytet Zielonogórski (od 2011 – kierownik Zakładu Pedagogiki Szkolnej); od 2022 – Uniwersytet Opolski (II etat); profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Zielonogórskiego i Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania i badania naukowe: zainteresowania naukowe koncentruje wokół problematyki funkcjonowania szkoły i profesjonalnego przygotowania nauczycieli do zawodu. W obszar ten wpisują się analizy procesów ukierunkowanych na optymalizację oświaty i wychowania w szkole oraz w całym systemie edukacji. W dorobku autorki można wyodrębnić trzy główne kierunki pracy naukowo-badawczej: przemiany powinności nauczyciela-wychowawcy, współpracę nauczyciela z rodzicami uczniów oraz procesy zmian i odnowy w oświacie ze szczególną koncentracją na rozwoju szkoły: efektywności i poprawie pracy szkoły. Tu znaczące miejsce zajmuje kategoria zmiany edukacyjnej, a także uwarunkowania jakości i efektywności edukacji zarówno na poziomie mikro (jednostki szkolnej), jak i makro (systemu szkolnego), zwłaszcza w perspektywie międzynarodowej. Trzykrotna stypendystka Niemieckiej Wymiany Akademickiej (Deutscher Akademischer Austauschdienst, DAAD) realizująca indywidualne projekty badawcze oraz współpracownik naukowy w projektach innych jednostek naukowych: 2002–2018 – Niemieckiego Instytutu Międzynarodowych Badań Pedagogicznych we Frankfurcie nad Menem i w Berlinie (Deutsches Institut für Internationa-

le Pädagogische Forschung Frankfurt/M – Berlin), 2012–2014 – Uniwersytetu w Erfurcie.

Publikacje: ponad 200 publikacji naukowych, m.in. autorskich monografii: I. Nowosad, *Nauczyciel-wychowawca czasu polskich przełomów*, Kraków 2001; I. Nowosad, *Perspektywy rozwoju szkoły. Szkice z teorii szkoły*, Warszawa 2003; I. Nowosad, *Polish education at the time of changes* (współautorka), Zielona Góra–Kraków 2006; I. Nowosad, *Autonomia szkoły publicznej w Niemczech: poszukiwania, konteksty, uwarunkowania*, Zielona Góra 2008; I. Nowosad, *Kultura szkoły w rozwoju szkoły*, Kraków 2019; I. Nowosad (współautorka), *Przedszkola w Niemczech. Między siłą tradycji a potrzebą zmiany*, Kraków 2020; I. Nowosad, *Singapur: azjatycki tygrys edukacyjnych reform. Fenomen makropolityki oświatowej*, Kraków 2022.

Osiągnięcia: wielokrotnie wyróżniona nagrodami Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, w tym naukowymi I i II stopnia oraz organizacyjną i dydaktyczną.

NYCZ Edward

*Dr hab., prof. UO
w Katedrze Metodologii Badań Społecznych
i Myśli Pedagogicznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1984 – magisterium z pedagogiki w zakresie pracy kulturalno-oświatowej (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu); 1990 – doktorat (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, *Społeczno-wychowawcze aspekty integracji w społeczności lokalnej*, promotor – prof. dr hab. Tadeusz Gospodarek); 2015 – habilitacja (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, *Druga szansa młodzieży. Studium funkcjonowania Ochotniczych Hufców Pracy*).

Praca zawodowa: 1984–1986 – Spółdzielnia Inwalidów im. Karola Świerczewskiego w Kędzierzynie-Koźlu; od 1986 – Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, następnie Uniwersytet Opolski; ponadto: 1994–2001 – Państwowe Pomaturalne Studium Kształcenia Animatorów Kultury i Bibliotekarzy w Opolu, wykładowca; 2000–2006 – Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu, wykładowca; 2003–2014 oraz od 2021 – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu / Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu, wykładowca/profesor ANS; 2016–2019 i od 2020 – dyrektor Instytutu Nauk Pedagogicznych UO; kierownik Katedry Metodologii Badań Społecznych i Myśli Pedagogicznej.

Zainteresowania i badania naukowe: prowadzi badania naukowe z pogranicza pedagogiki społecznej, pedagogiki kultury, animacji społeczno-kulturowej, socjologii edukacji, socjologii miasta i socjologii młodzieży. Specjalizuje się w badaniach młodzieży, monografistycie społeczności lokalnych, instytucji i problemów społecznych, zmiany społecznej i kulturowej, kapitału społecznego i kulturowego, samorządności i edukacji obywatelskiej, kwestii społeczeństwa obywatelskiego oraz animacji społecznej i kulturalnej w społecznościach lokalnych. W środowisku lokalnym i regionalnym prowadzi od ponad 30 lat działalność animacyjną, aktywizując lokalne instytucje i wspólnoty, oraz badawczo-organizacyjnie wspiera lokalny samorząd w kwestii podejmowania określonych decyzji, prowadząc badania naukowe i organizując wymianę myśli. Pomysłodawca i organizator cy-

klicznych Kędzierzyńsko-Kozielskich Seminariów Naukowych (28). Redaktor „Szkiców Kędzierzyńsko-Kozielskich” (22).

Dorobek naukowy: autor 3 prac autorskich, 4 prac współautorskich, skryptu, 60 prac zwartych pod redakcją i współredakcją naukową oraz ponad 190 recenzowanych artykułów, recenzji, ekspertyz i raportów naukowych; udział czynny w ponad 100 konferencjach i seminariach naukowych regionalnych, krajowych i międzynarodowych; ponad 70 wykładów popularnonaukowych wygłoszonych w różnych środowiskach.

Osiągnięcia: odznaczenia/medale: 1993 – Zasłużony dla Ruchu Regionalnego; 2000 – Brązowy Krzyż Zasługi; 2004 – Zasłużony dla Miasta Kędzierzyna-Koźła; 2013 – Zasłużony dla Towarzystwa Ziemi Kozielskiej; 2017 – Srebrny Krzyż Zasługi; 2018 – Medal 100 lat Więziennictwa w Niepodległej Polsce – podziękowanie za współpracę od Służby Więziennej Okręgu Opolskiego; 2018 – Honorowa Odznaka Ochotniczych Hufców Pracy – w uznaniu zasług dla rozwoju OHP – Komenda Główna OHP; 2019 – Order Stulecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa; nagrody JM Rektora UO za osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne (11); nagroda JM Rektora UO za osiągnięcia naukowe w roku akademickim 2002/2003, 2015/2016; nagroda Quality za działalność na rzecz podnoszenia jakości kształcenia na Uniwersytecie Opolskim za rok akademicki 2011/2012.

PIECHNIK-BORUSOWSKA Jolanta

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Metodologii Badań Społecznych
i Myśli Pedagogicznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1981 – magisterium w zakresie socjologii (Uniwersytet Śląski w Katowicach); 1984 – studia podyplomowe w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej (Uniwersytet Śląski w Katowicach); 1996 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Społeczno-ekonomiczne warunki funkcjonowania rodziny studenckiej*).

Praca zawodowa: 1981–1986 – pedagog szkolny w Szkołach Podstawowych nr: 9, 10, 14 w Opolu; od 1986 – Wyższa Szkoła Pedagogiczna / Uniwersytet Opolski, Instytut Nauk Pedagogicznych; 2002–2010 – dodatkowe zatrudnienie w Szkole Wyższej im. Bogdana Jańskiego w Opolu oraz Państwowej Wyższej Szkole Medycznej w Opolu.

Zainteresowania i badania naukowe: rodzina i jej przemiany społeczno-kulturowe, edukacja i kierunki jej zmian w nowoczesnych społeczeństwach, parentyfikacja, odwrócona rola rodzicielska w rodzinie, uwarunkowania, skala zjawiska, konsekwencje inwersji roli rodzicielskiej.

Publikacje: monografia: J. Piechnik-Borusowska, *Życie małżeńskie i rodzinne studentów Opola*, Opole 1998, ss. 137; redaktorka naukowa 2 książek, m.in. *Contribution of educational societies to the development of the European culture*, red. E. Sapia-Drewniak, J. Piechnik-Borusowska, Opole 2008. Autorka i współautorka 35 recenzowanych artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach i w pracach zwartych, np. J. Piechnik-Borusowska, *Edukacja płaszczyzną dyskursu czy konfliktu? Wybrane aspekty dialogu Orient–Okcydent w Niemczech*, [w:] *Europa w działaniu*, red. P. Żuk, Warszawa 2007; J. Piechnik-Borusowska, *Społeczno-kulturowa transformacja normy wzajemności jako źródło globalnej patologii-korupcji*, [w:] *Człowiek i społeczeństwo wobec wyzwań współczesności. Aspekty kulturowe i społeczne*, red. D. W. Gizicki, Toruń 2008, s. 128–140; J. Piechnik-

-Borusowska, *Bezdzietność z wyboru w oglądzie socjologicznym*, [w:] *Niepełność. Zagadnienie interdyscyplinarne*, red. E. Lichtenberg-Kokoszka, E. Janiuk, J. Dzierżanowski, Kraków 2009, s. 111–121; J. Piechnik-Borusowska, *Uwarunkowania parentyfikacji doświadczanej w dzieciństwie i okresie dorastania z perspektywy młodych dorosłych*, „Rocznik Andragogiczny” 2016, t. 23; J. Piechnik-Borusowska, *Rola czynników socjodemograficznych oraz uwarunkowań rodzinnych i ich związek z nastrojami emocjonalnymi parentyfikowanej młodzieży*, „New Education Review” 2019.

Osiągnięcia: utworzenie konsorcjum z Uniwersytetem Szczecińskim (koordynator: Barbara Kromolicka) i aplikacja o grant w Narodowym Centrum Nauki, Opus 10 HS6_9/id309183 (2015), tytuł projektu: „Oblicza parentyfikacji. Uwarunkowania, rozmiary i konsekwencje inwersji roli rodzicielskiej (doświadczanej w dzieciństwie i aktualnie) z perspektywy młodych dorosłych” (projekt brał udział w finale); przez 10 lat opiekun naukowy z ramienia UO i przewodnicząca Rady Naukowej Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Kędzierzynie-Koźlu; 8 lat opiekun naukowy z ramienia UO Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Kluczborku; członek Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, przez jedną kadencję przewodnicząca Oddziału Opolskiego; przez 3 kadencje przewodnicząca Opolskiego Oddziału Towarzystwa Rozwoju Rodziny; członek Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego.

PIEJKO-PŁONKA Magdalena

*Dr, adiunkt
w Katedrze Nauk Socjologicznych*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2006 – magisterium z socjologii (Uniwersytet Opolski); 2013 – stopień doktora w zakresie socjologii (Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego).

Praca zawodowa: od 2006 związana z Uniwersytetem Opolskim, najpierw jako współtwórczyni i pracowniczka Biura Promocji UO; od 2013 – zatrudniona na stanowisku adiunktki w Instytucie Socjologii UO; od 2014 – współpracuje z Liceum Ogólnokształcącym nr 5 w Opolu; od 2022 – pracowniczka naukowo-badawcza w Instytucie Nauk Pedagogicznych, kierowniczką Katedry Nauk Socjologicznych oraz koordynatorką kierunku design i komunikacja społeczna.

Zainteresowania i badania naukowe: specjalizuje się w tematyce socjologii ciała i płci, socjologii wizualnej oraz metodologii badań społecznych, zwłaszcza metod jakościowych i partycypacyjnych. Bada współczesne przemiany społeczne i kulturowe związane z procesem konstruowania tożsamości płciowej, znaczeniami cielesności oraz zachowaniami ryzykownymi młodzieży. Współpracuje z organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi i firmami prywatnymi, realizując na zlecenie badania socjologiczne. Realizowane badania dotyczą przede wszystkim równości płci i społecznej wartości kobiet, alternatywnych dyskursów na temat substancji psychoaktywnych, przemian czytelnictwa, uczestnictwa w kulturze, tożsamości użytkowników marihuany, systemu ochrony zdrowia psychicznego i integracji społecznej.

Publikacje: publikuje w języku polskim i angielskim. 9 rozdziałów w monografiach, 8 artykułów, kilka raportów badawczych. Zadebiutowała w 2008 r. w „Przeglądzie Socjologii Jakościowej” artykułem pt. M. Piejko-Płonka, *Skarby pamięci. Socjologiczna analiza fotografii rodzinnej*. Ostatni tekst ukazał się we współautorstwie z M. Deutschmannem i M. Wanke pt. *Social worlds and*

symbolic boundaries of cannabis users in Poland, „Drugs: Education, Prevention & Policy” 2022.

Osiągnięcia: 2022 – zespołowa nagroda Rektora UO; 2019 – nagroda Quality Rektora UO; 2005 – Stypendium Ministra Edukacji Narodowej i Sportu; 2005 – Stypendium Marszałka Województwa Opolskiego; 2009 i 2007 – nagroda Rektora UO.

REMISZEWSKA Zofia

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Teorii Wychowania i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1987 – magisterium w zakresie pedagogiki (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, promotor – dr Antonina Sawicka); 2001 – doktorat w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Opolski, promotor – prof. dr hab. Teresa Borowska).

Praca zawodowa: 1986–1991 – Przedszkole nr 31 w Opolu, nauczyciel, zastępca dyrektora; 1991–1994 – Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu; od 1994 – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: problematyka dotycząca obszaru aksjologicznego, obszaru działalności prospołecznej wyrażonej w zadaniach ponadosobistych, tematyka dotycząca niekonwencjonalnych metod aktywności edukacyjnych – realizowanych w modelu Wrocławskiej Szkoły Przyszłości.

Publikacje: dorobek obejmuje łącznie 67 publikacji, w tym 2 monografie autorskie, 50 rozdziałów w monografiach zbiorowych, 15 artykułów w czasopismach naukowych. Wybrane publikacje: Z. Remiszewska, *Gotowość młodzieży akademickiej do podejmowania zadań ponadosobistych*, Opole 2022, ss. 288; Z. Remiszewska, *Gotowość młodzieży akademickiej do podejmowania zadań ponadosobistych z perspektywy jej doświadczeń rodzinnych*, „Lubelski Rocznik Pedagogiczny” 2020, vol. 39, nr 2, s. 207–222; Z. Remiszewska, *Pułapki w badaniach obszaru aksjologicznego: metoda klaryfikacji wartości*, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2020, nr 591(6), s. 3–11; Z. Remiszewska, *Zadania ponadosobiste młodzieży akademickiej – w stronę krystalizacji tożsamości społecznej*, [w:] *Młodzież: meandry życia ku dorosłości*, red. A. Cybał-Michalska, M. Orłowska, M. Piorunek, Dąbrowa Górnicza 2020, s. 202–214; Z. Remiszewska, *Język metaforyczny w modelu Wrocławskiej Szkoły Przyszłości*, „Studia z Teorii Wychowania” 2020, vol. 11, nr 3, s. 87–97; Z. Remiszewska, *Empatia w kontekście redukcji agresji*

i przemocy w szkole, „Studia z Teorii Wychowania” 2021, vol. 12, nr 4, s. 65–77.
Czynny udział w 66 konferencjach (w tym 23 międzynarodowych). Wygłoszone
54 referaty (w tym 12 referatów plenarnych).

Osiągnięcia: m.in. nagroda naukowa JM Rektora UO za rok akademicki
2007/2008.

SEGIET Teresa

*Dr, wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Specjalnej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2005 – magisterium: terapia pedagogiczna z pedagogiką specjalną (Uniwersytet Opolski); 2005 – studia podyplomowe: pedagogika specjalna oligofrenopedagogika (Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu); 2019 – doktorat (Dolnośląska Szkoła Wyższa z siedzibą we Wrocławiu).

Praca zawodowa: od 2005 – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kluczborku, stanowisko: nauczyciel-terapeuta; od 2022 – Uniwersytet Opolski, Instytut Nauk Pedagogicznych, stanowisko: wykładowca.

Zainteresowania i badania naukowe: kształcenie i wychowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Wybrane publikacje: T. Gierok, *Wpływ reprezentacji poznawczych na poziom samooceny studentów i pracowników pedagogicznych – doświadczenia z badań*, „Forum Oświatowe” 2007, nr 2(37), s. 69–79; M. Sekułowicz, T. Gierok, *Diagnosis of the dysfunction of sensory integration among the children at the preschool ag.*, „Special Pedagogy – Between Theory and Practice” 2008, s. 139–146; T. Gierok, *Wpływ metody integracji sensoryczno-motorycznej na usprawnianie dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym*, [w:] *Zmaganie się z niepełnosprawnością – kolejne wyznaczniki*, red. J. Rottermunda, Kraków 2009, s. 141–147; T. Segiet, *Diagnoza i terapia chłopca z zaburzeniami integracji sensorycznej. Studium indywidualnych przypadków*, „Metodyk – Biuletyn Edukacyjny” [Kluczbork] 2012, nr 5, s. 100–105.

Osiągnięcia: 2008 – nagroda dyrektora w uznaniu za dotychczasową pracę na rzecz uczniów i wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Marii Konopnickiej w Kluczborku; 2016 – odznaczenie Medalem Brązowym za długoletnią służbę; 2021 – nagroda starosty kluczborskiego za osiągnięcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.

SIKORA Piotr

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1988 – magisterium w zakresie pedagogiki (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu); 1997 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Postawy nauczycieli wobec młodzieży nieprzystosowanej społecznie*, promotor – prof. dr hab. Stanisław Gawlik).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: od 1988 – Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu / Uniwersytet Opolski. Pełnione funkcje: kierownik Studiów Podyplomowych „Organizacja i Zarządzanie w Pomocy Społecznej”, kierownik Pracowni Pracy Socjalnej, kierownik Zakładu Pracy Socjalnej, kierownik Pracowni Metodyki Pracy Socjalnej, prodziekan Wydziału Historyczno-Pedagogicznego ds. kształcenia i studentów, opiekun naukowy Kolegium Pracowników Służb Społecznych we Wrocławiu, kierownik i wykładowca specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, a także kierownik i wykładowca specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny w zakresie pracy z osobami starszymi w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Opolu. Współautor Programu szkolenia w zakresie specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny – w zakresie pracy z osobami starszymi. Pełnił funkcję Przewodniczącego Regionalnej Komisji ds. Specjalizacji w Zawodzie Pracownik Socjalny w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego. W latach 2011–2015 redaktor naczelny czasopisma „Empowerment. Kwartalnik Pracowników Socjalnych Śląska Opolskiego”, a od 2017 r. redaktor naczelny kwartalnika „Empowerment Senior”.

Zainteresowania i badania naukowe: problematyka metodyczna pracy socjalnej, praw człowieka oraz wsparcia i integracji społecznej, zwłaszcza osób starszych.

Wybrane publikacje: P. Sikora, *Zasoby osób starszych w budowaniu kapitału społecznego Śląska Opolskiego*, Opole 2020 oraz znaczące dla środowisk profesjonalnej pracy socjalnej publikacje zbiorowe: *Praca socjalna – wielość perspektyw. Ro-*

dzina – multikulturowość – edukacja, red. J. Brągiel, P. Sikora, Opole 2004; *Praca socjalna wobec rzeczywistych i potencjalnych zagrożeń człowieka*, red. J. Brągiel, P. Sikora, Opole 2005; *Praca socjalna – przeszłość – terażniejszość – przyszłość*, red. A. Kotlarska-Michalska, P. Sikora, Opole 2015.

Osiągnięcia: działacz społeczny, m.in. wieloletni prezes Zarządu Miasta i Powiatu Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz przez dwie kadencje członek Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Szkół Pracy Socjalnej. Za działalność akademicką i pracę społeczną odznaczony m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

SOBIERAJ Iwona

Dr, adiunkt
w Katedrze Nauk Socjologicznych

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1998 – magisterium z socjologii (Uniwersytet Opolski); 2003 – doktor nauk humanistycznych w zakresie socjologii (Uniwersytet Jagielloński).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: 2004–2014 – Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego, Wydział Zamiejscowy w Opolu; 2004–2014 – Katedra Stosowanych Nauk Społecznych, Wydział Organizacji i Zarządzania, Politechnika Śląska; od 2014 – adiunkt na stanowisku naukowo-dydaktycznym Uniwersytetu Opolskiego (obecnie w Katedrze Nauk Socjologicznych w Instytucie Nauk Pedagogicznych). Członek Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego oraz Towarzystwa Polonia-Kresy.

Zainteresowania i badania naukowe: zagadnienia mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce; badania kompetencji międzykulturowych na rynku pracy; teoria, metodologia i praktyka badań ewaluacyjnych m.in. w edukacji, organizacjach pozarządowych, nauce obywatelskiej; badania przekazu międzypokoleniowego w rodzinach na Śląsku Opolskim.

Publikacje: autorka 53 publikacji naukowych oraz redaktorka 5 monografii, współautorka aplikacji komputerowej wspierającej badania ewaluacyjne w szkole. Wybrane publikacje: I. Sobieraj, *Intercultural competence and identity: Analysis using the example of migrating students from Silesia*, „Politeja. Jagiellonian Cultural Studies” 2012, nr 1(20); I. Sobieraj, *Badania ewaluacyjne w środowisku szkoły: idee, metody, organizacja*, Kraków 2014; I. Sobieraj, *(Nicht)erzählte Geschichten. Probleme der generationsübergreifenden Überlieferung und der historischen Sozialisation von Familien im Oppelner Schlesien*, [w:] *Vergangenheit in Gegenwart und Zukunft*, Gliwice–Opole 2015, s. 51–58; I. Sobieraj, *Pamięć Kresów w przekazie rodzinnym na Śląsku Opolskim*, [w:] *Przestrzenie pamięci. Świat wartości w przekazie*

kulturowym, red. A. Barska, K. Biskupska, I. Sobieraj, Opole 2016, s. 305–318; I. Sobieraj, *Evaluating citizen science projects*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie” 2022, nr 165, s. 359–369; I. Sobieraj, *Socjologiczne badania Kresowian na Śląsku*, [w:] *Leksykon – Kresowanie na Śląsku po 1945 roku*, red. M. Kalczyńska i in., Opole 2022.

Osiągnięcia: 2008 – nagroda Rektora Politechniki Śląskiej III stopnia za osiągnięcia naukowe; 2009 – nagroda Rektora Politechniki Śląskiej II stopnia za osiągnięcia naukowe.

SOŁDRA-GWIŹDŹ Teresa

Dr hab., prof. UO
w Katedrze Nauk Socjologicznych

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1977 – magisterium z socjologii (Uniwersytet Jagielloński); 1997 – doktorat oraz 2012 – habilitacja (Uniwersytet Jagielloński).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: po studiach podjęła pracę w Instytucie Śląskim w Opolu, a następnie na Politechnice Opolskiej i od 2000 – na Uniwersytecie Opolskim; w latach 2007–2012 sprawowała funkcję dyrektorki Państwowego Instytutu Naukowego Instytutu Śląskiego w Opolu, była sekretarzem Komisji Regionalnej Polityki Społecznej Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN (2006–2012), współpracowała z Rządową Radą Ludnościową oraz uczestniczyła w pracach Konferencji Rektorów Uniwersytetów Śląskich i jej organu wykonawczego – Międzynarodowego Centrum Studiów Śląskich (2007–2012).

Zainteresowania i badania naukowe: aktywnie uczestniczyła w grantach badawczych poświęconych stosunkom międzygrupowym na Śląsku. Kontynuacją jej zainteresowań naukowych i badawczych problematem Śląska stała się monografia pt. *Socjologia wobec Śląska – jedność czy wielość*, Opole 2010. Obecnie jej badania relacji interetnicznych zostały rozszerzone w związku z nasiloną migracją z Ukrainy oraz projektem badawczym dotyczącym „nowej” migracji polskiej w hrabstwie Santa Clara (Kalifornia, USA). Generalnie jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół socjologii stosunków etnicznych, socjologii młodzieży, rynku pracy oraz socjologii problemów społecznych. Ostatnio wydana autorska monografia, będąca niejako podsumowaniem wieloletnich badań, nosi więc tytuł *Lokalne, regionalne czy globalne? Problemy społeczne Śląska Opolskiego: kryzys demograficzny, migracje, rynek pracy*, Kraków 2019. Uzupełnieniem jej zainteresowań naukowych są projekty badawcze związane z pandemią, będące kontynuacją wcześniejszych wątków badawczych w ramach socjologii środowiska i socjologii katastrof.

Publikacje: jest autorką wielu prac naukowych poświęconych problematowi Śląska, instytucjom społecznym, problemom młodzieży, rynku pracy i innym waż-

nym kwestiom społecznym, recenzentką artykułów naukowych oraz koordynatorką i kierowniczką ponad 20 projektów badawczych, autorką raportów z badań empirycznych, a także uczestniczką konferencji naukowych: międzynarodowych, krajowych i regionalnych. Uczestniczyła także w wielu wyjazdach naukowych i studyjnych do: Niemiec (Bielefeld), Belgii (Bruksela) oraz Czechosłowacji i Czech. W ramach współpracy ze środowiskiem prowadziła również działalność ekspercką dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Osiągnięcia: m.in. w działalności naukowo-organizacyjno-społecznej pełnienie funkcji przewodniczącej Opolskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Socjologicznego; członkini Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej oraz Polsko-Czeskiego Towarzystwa Naukowego, Komitetu Redakcyjnego czasopisma naukowego „Studia Śląskie” oraz recenzentka wpisana na listę czasopisma naukowego „Kultura i Społeczeństwo” wydawanego przez Komitet Socjologii PAN oraz Instytut Studiów Politycznych PAN; powołanie jako członkini jury konkursu Sekcji Antropologii Społecznej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego na najlepsze badanie antropologiczne roku 2021; nagroda JM Rektora UO za rok akademicki 2019/2020.

SZUBA Łukasz

*Mgr, wykładowca
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej*

Wykształcenie: 2011 – licencjat: jazz i muzyka rozrywkowa – wokalistyka jazzowa (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie); 2015 – licencjat: pedagogika – edukacja kreatywna z medialną (Uniwersytet Opolski); 2017 – magisterium: pedagogika medialna z edukacją artystyczną (Uniwersytet Opolski).

Praca zawodowa: nauczyciel szkolny (nauczane przedmioty: muzyka, zajęcia artystyczne, a także prowadzenie zespołów muzycznych): od 2020 – Szkoła Podstawowa nr 20 w Opolu, wcześniej Liceum Ogólnokształcące nr II w Opolu, Liceum Ogólnokształcące nr 9 w Opolu; od 2015 – dyrektor artystyczny Jazz Centrum w Opolu; od 2021 – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: formy edukacji muzycznej i kulturalnej, tworzenie wielopokoleniowej płaszczyzny artystyczno-kulturalnej dającej możliwość wspólnego tworzenia i obcowania ze sztuką na równych warunkach.

Publikacje: opracowanie autorskiego programu muzycznego dla dzieci i dorosłych *Melranki*, opracowanie autorskich widowisk muzycznych *Wolność. Kocham, rozumiem* oraz *Atlas mitów* (współautor: Bartosz Ogonowski).

Osiągnięcia: laureat artystycznego stypendium Marszałka Województwa Opolskiego „Marszałkowskie talenty” (2023).

WAGA Leszek

Dr, adiunkt

*w Katedrze Metodologii Badań Społecznych
i Myśli Pedagogicznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 2000 – magisterium z teologii na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego; 2005 – magisterium z pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; 2003–2005 – studia podyplomowe w Międzywydziałowym Podyplomowym Studium Rodziny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; 2006–2010 – studia doktoranckie z pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; 2017 – doktorat (Katolicki Uniwersytet Lubelski, *Rola doświadczenia w tworzeniu wiedzy pedagogicznej*, promotor – prof. dr hab. Marian Nowak).

Praca zawodowa: 2000–2001 – Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Zdzieszowicach (nauczyciel); 2000–2001 – Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Artura Gadzińskiego w Zdzieszowicach (nauczyciel); 2010–2022 – Instytut Nauk o Rodzinie, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego; od 2022 – Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania i badania naukowe: pedagogika ogólna, teorie wychowania, metodologia badań społecznych, metateoretyczne podstawy pedagogiki.

Publikacje: kilkanaście artykułów w czasopismach i monografiach, w tym: L. Waga, *Experience in the pedagogical reflection on family*, „Roczniki Pedagogiczne” 2020, vol. 12, nr 4, s. 29–44; L. Waga, *Subjectivity squared: On the similarity between the methodological postulates of Alfred Schütz and Florian Znaniecki regarding christian pedagogy*, „Paedagogia Christiana” 2019, vol. 44, nr 2, s. 175–193; L. Waga, *Typologies of the understanding of the experience notion in pedagogy*, „Przegląd Badań Edukacyjnych” 2019, nr 28, s. 149–160; L. Waga, *Integration of pedagogical knowledge in the light of questions about the empirical foundations of general pedagogy and understanding of the concept of generality*, „Paedagogia Christiana” 2018, vol. 42, nr 2, s. 65–83.

Osiągnięcia: od 2019 – członkostwo w Komitecie redakcyjnym czasopisma „Paedagogia Christiana” – sekretarz.

WEISSBROT-KOZIARSKA Anna

*Dr hab., prof. UO
w Katedrze Pedagogiki Społecznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1994 – magisterium (Uniwersytet Wrocławski); 1999 – dyplom specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, specjalista: organizator pomocy społecznej; 2002 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Społeczne funkcjonowanie dziecka wiejskiego w młodszym wieku szkolnym*); 2012 – habilitacja (Katolícka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta, *Teoretyczne i praktyczne aspekty poradnictwa socjalnego dla rodzin*).

Praca zawodowa i pełnione funkcje: 1989–2002 – Szkoła Podstawowa w Oławie; od 2003 – Uniwersytet Opolski, doktor habilitowany nauk społecznych, profesor uczelni, dziekan Wydziału Nauk Społecznych od 2018 do nadal, kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu zarządzania i organizacji w pomocy społecznej. Posiada pierwszy stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego. Jest ekspertką przy Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej w zakresie kształcenia pracowników socjalnych. Jest członkinią Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego i Polskiego Stowarzyszenia Szkół Pracy Socjalnej. Kierownik studiów podyplomowych z psychogerontologii. Jest członkinią komisji ds. polityki dydaktyki w UO. Uczestniczyła w 16 warsztatach i szkoleniach, podnosząc swoje kompetencje, w tym w zakresie pracy z dziećmi z zaburzeniami w obrębie centralnego układu nerwowego, a także umiejętności w tworzeniu narzędzi diagnostycznych i komputerowym wspomaganie analizy danych. Jest recenzentką w 9 czasopismach punktowanych z listy Ministerstwa Nauki i Edukacji oraz członkinią 3 komitetów naukowych.

Zainteresowania i badania naukowe: zainteresowania naukowe obejmują zagadnienia z zakresu pedagogiki społecznej, pomocy społecznej i pracy socjalnej, w tym wsparcia dla osób starszych. Ponadto prowadzi badania naukowe w obszarze edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem nierówności społecznych i specyficznych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Prowadziła warsztaty i wygłosiła 17 wykładów dla uczniów szkół średnich dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych.

Publikacje: autorka 21 książek (w tym 10 autorskich i współautorskich) oraz ponad 130 publikacji, w tym 19 artykułów w czasopismach punktowanych, m.in.: A. Weissbrot-Koziarska, *Praca jako środek resocjalizacji osób w izolacji więziennej – przegląd badań*, „Resocjalizacja Polska” 2021, nr 22; A. Weissbrot-Koziarska, *Aksjologiczne uwarunkowania postaw studentów kierunków pomocowych wobec osób starszych na przykładzie Polski i Niemiec – perspektywa międzykulturowa*, „Edukacja Międzykulturowa” 2022, nr 2(17); A. Weissbrot-Koziarska, *Nie bij, nie krzycz... O przemocy wobec osób starszych – przegląd badań*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia” 2020, vol. 33, nr 1. Czynnie uczestniczyła w ponad 200 konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, w 36 jako członkini komitetów naukowych. Uczestniczyła w 17 projektach o charakterze badawczo-naukowym i dydaktycznym (6 z nich o zasięgu międzynarodowym), w tym jako kierownik projektu „Badania socjologiczne związane z profilem ekspozycji Muzeum Dziedzictwa i Kultury Kresów w dawnym Gimnazjum Piastowskim – oddział Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu” (2022), finansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, oraz jako realizator projektu V4, ID 2221003, „School education in the era of pandemic and post-pandemic in Poland, the Czech Republic and Slovakia” (2022–2023).

Osiągnięcia: m.in. 2013 – Srebrny Krzyż Zasługi za działalność na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, potrzebujących pomocy oraz wsparcia; 2015 – nagroda Quality UO; nagroda JM Rektora UO w latach 2013–2014 i od 2016 do 2022; 2019 – laureatka nagrody Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu „Niezapominajka” za współpracę z placówką przy organizacji konferencji naukowo-badawczych poświęconych opiece społecznej.

WERESZCZYŃSKA Katarzyna

Dr, adiunkt
w Katedrze Teorii Wychowania i Pedagogiki Szkolnej

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1987 – magisterium, specjalność: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu); 1988 – uzyskanie kwalifikacji nauczycielskich (ukończone Studium Doskonalenia Pedagogicznego w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu); 2007 – stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki (Uniwersytet Opolski, *Uwarunkowania i efekty nauczania-uczenia się wiedzy o społeczeństwie młodzieży gimnazjalnej na Opolszczyźnie*, promotor – dr hab. Ewa Smak, prof. UO); 2014 – uzyskanie kwalifikacji z zakresu organizacji i zarządzania oświatą (Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Opolu).

Praca zawodowa: 1987–1990 – asystent w Instytucie Pedagogiki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu; 1988–1989 – pedagog szkolny w Liceum Ogólnokształcącym nr 1 w Opolu; 1991–2000 – opiekun praktyk zawodowych uczniów Zespołu Szkół Zawodowych nr 4 im. Bronisława Koraszewskiego w Opolu; 2000–2018 – adiunkt w Instytucie Studiów Edukacyjnych, a od 2019 – Instytucie Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania i badania naukowe: aktywność społeczna i prospołeczna młodzieży szkolnej; kształtowanie i diagnoza kompetencji społecznych dzieci i młodzieży; analiza problemów i zjawisk społecznych w oświacie i edukacji; praca wychowawcza nauczyciela i jego rola w kształtowaniu kapitału społecznego w środowisku lokalnym; przygotowanie nauczycieli do pracy w zróżnicowanym kulturowo środowisku; innowacje w edukacji; metodologiczne trendy w przestrzeni społecznych badań naukowych.

Publikacje: opublikowała blisko 40 prac, w tym 2 monografie (K. Wereszczyńska, *Uwarunkowania i efekty nauczania-uczenia się wiedzy o społeczeństwie*, Opole 2011; K. Wereszczyńska, *W trosce o wychowanie obywatelskie. Społeczne i pedago-*

giczne funkcje czasopisma „Społeczeństwo Otwarte” 1990–1998, Opole 2017) oraz książki pod redakcją, rozdziały w książkach i artykuły w czasopismach krajowych i zagranicznych.

Osiągnięcia: 2008 – nagroda JM Rektora UO za osiągnięcia naukowe; 2011 – nagroda Quality JM Rektora UO za zaangażowanie w podnoszenie jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim; 2015 – odznaczenie Brązowym Krzyżem Zasługi; od 2011 – członek Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego; od 2014 – wiceprzewodnicząca Opolskiego Oddziału PTP; 2019–2023 – członek Zarządu Głównego PTP; od 2018 – członek American Educational Research Association (AERA).

WŁOCH Agnieszka

Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Teorii Wychowania
i Pedagogiki Szkolnej

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1996 – magisterium z politologii (Uniwersytet Wrocławski); 2010 – doktorat (Uniwersytet Opolski, *Edukacja teatralna w procesie kształcenia i wychowania młodzieży szkół ponadpodstawowych na Opolszczyźnie*, promotor – prof. zw. dr hab. Stanisław Palka); studia podyplomowe: logopedia z terapią pedagogiczną (Uniwersytet Opolski), wychowanie przedszkolne z terapią pedagogiczną (Uniwersytet Opolski), reżyseria teatru dzieci i młodzieży (Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna we Wrocławiu).

Praca zawodowa: od 1997 – Młodzieżowy Dom Kultury w Opolu (nauczyciel dyplomowany, kierownik Pracowni Teatralnej, kierownik Teatru „Zapadnia”); od 2001 – Uniwersytet Opolski, Instytut Studiów Edukacyjnych, od 2019 – Instytut Nauk Pedagogicznych; 2012–2018 – Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych; od 2018 – koordynatorka kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 5-letnia.

Zainteresowania i badania naukowe: specjalizuje się w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Jej zainteresowania koncentrują się wokół diagnozy pedagogicznej, pedagogiki twórczości, edukacji teatralnej w procesie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży.

Wybrane publikacje: A. Włoch, S. Włoch, *Diagnoza całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Wybrane problemy i rozwiązania*, Warszawa 2009; A. Włoch, *Edukacja teatralna w procesie kształcenia i wychowania młodzieży szkół gimnazjalnych i licealnych*, Opole 2013; A. Włoch, K. Maćkowiak, *Pedagogiczne aspekty procesu kreowania postaci scenicznej w teatrze*, Opole 2018; A. Włoch, *Konstrukty osobowe postaci matki w literaturze. Pedagogika w zwierciadle tekstów kultury*, [w:] *Wczesna edukacja dziecka: teoria i praktyka. Księga jubileuszowa dedykowana doktor Stanisławie Włoch*, red. E. Smak, E. Jędrzejowska, I. Konopnicka,

Opole 2018; A. Włoch, *Aktywność teatralna jako droga do wolności i samorealizacji*, [w:] *W trosce o rozwój i wczesną edukację dziecka*, red. S. Guz, M. Centner-Guz, I. Zwierzchowska, Lublin 2015; A. Włoch, *Postawa twórcza jako komponent warunkujący rozwój ucznia zdolnego*, [w:] *Diagnozowanie i terapia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, red. E. Smak, A. Włoch, M. Garbiec, Opole 2015; A. Włoch, *Diagnoza holistyczna*, [w:] *Słownik metod, technik i form pracy socjalnej, opiekuńczej i terapeutycznej*, red. A. Weissbrot-Koziarska, I. Dąbrowska-Jabłońska, Opole 2016.

Osiągnięcia: m.in. 2015 – główna nagroda za spektakl *Kamień cierpliwości*, reż. Agnieszka Włoch, na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Mont-Laurier w Kanadzie; 2018 – nagrody za ekspresję spektaklu, opracowanie muzyczne oraz całkowity artyzm w ukazaniu doniosłego problemu społeczno-politycznego za spektakl *Kamień cierpliwości*, reż. Agnieszka Włoch, na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Venice w Stanach Zjednoczonych; 2022 – nagrody za najlepszy spektakl, opracowanie muzyczne za spektakl *Symbioza*, reż. Agnieszka Włoch, na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Venice w Stanach Zjednoczonych; 2022 – nagroda indywidualna za wybitne osiągnięcie artystyczne za spektakl *Symbioza*, reż. Agnieszka Włoch, na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Venice w Stanach Zjednoczonych; 2018 – nagroda Prezydenta Miasta Opola w dziedzinie kultury; 2022 – nagroda Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej.

WRÓBLEWSKA Alicja

*Mgr, wykładowca
w Katedrze Pedagogiki Specjalnej*

Wykształcenie: 1999 – licencjat z pedagogiki specjalnej (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie); 2001 – magisterium z pedagogiki ogólnej (Uniwersytet Wrocławski); 2022 – trener edukacji włączającej (Ośrodek Rozwoju Edukacji).

Praca zawodowa: 1999–2006 – Zespół Szkół Specjalnych nr 27 we Wrocławiu, funkcja: wychowawca i oligofrenopedagog dzieci głębiej i głęboko niepełnosprawnych intelektualnie; od 2006 – praca w integracji i edukacji włączającej: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 15 w Opolu, funkcja: nauczyciel rewalidacji i nauczyciel wspomagający; prowadzenie szkoleń w ramach Miejskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli z zakresu: pracy z osobami ze spektrum autyzmu, pracy z osobami ze złożoną głęboką niepełnosprawnością oraz alternatywnej komunikacji; od 2022 – pracownik dydaktyczny Katedry Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Opolskiego.

Zainteresowania: edukacja i wspomaganie rozwoju dzieci ze spektrum autyzmu, metoda alternatywnej komunikacji, osoby ze złożoną głęboką niepełnosprawnością.

Publikacje: A. Wróblewska, *Jak pracować z dzieckiem z głęboką niepełnosprawnością intelektualną – dobra praktyka pt. „Zaprzyjaźnić się ze światem”*, [w:] *Nasze dzieci różne są... Jak im pomóc, by osiągnęły sukces? Poradnik dla nauczyciela*, Opole 2014.

Osiągnięcia: nauczyciel dyplomowany.

ZWARYCZ Mariusz

*Dr, asystent
w Katedrze Nauk Socjologicznych*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1999 – magisterium z nauk teologicznych (Uniwersytet Opolski); 2002 – magisterium z socjologii (Uniwersytet Opolski); 2013 – doktorat (Uniwersytet Śląski).

Praca zawodowa: 2006–2014 – Uniwersytet Opolski; 2014–2021 – Państwowa Medyczna Szkoła Zawodowa w Opolu; od 2021 – Uniwersytet Opolski.

Zainteresowania i badania naukowe: koncepcje kapitału społecznego, socjologia refleksyjna – teorie strukturacji, podmiotowość społeczna, socjologia młodzieży.

Wybrane publikacje: M. Zwarycz, *Historie dojścia do bezrobocia: główne czynniki ryzyka utraty zatrudnienia*, [w:] *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Bariery osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w powrocie na otwarty regionalny rynek pracy*, red. M. Korzeniowski, Opole 2010; M. Zwarycz, *Transformation position of the Roman Catholic Church in public opinion*, „Vestnik SevGTU. Filozofia” [Sewastopol] 2011, s. 122–127; M. Zwarycz, *Proces dekompozycji podmiotowości sprawczej młodzieży*, „Acta Universitatis Lodzianensis”, *Folia Sociologica* 49, 2014; M. Zwarycz, *Zasoby demograficzne Kędzierzyna-Koźła. Perspektywa multiteoretyczna*, „Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie” 2021, t. XXII; M. Zwarycz, *Dynamika uwarunkowań przestrzeni społecznej Kędzierzyna-Koźła*, „Szkice Kędzierzyńsko-Kozielskie” 2022, t. XXIII.

ŻARCZYŃSKA-HYLA

*Dr, starszy wykładowca
w Katedrze Metodologii Badań Społecznych i Myśli Pedagogicznej*

Wykształcenie i stopnie naukowe: 1984 – magisterium (Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu); 1996 – stopień doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie pedagogika (Uniwersytet Opolski).

Praca zawodowa: od 1984 – Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, następnie Uniwersytet Opolski – Instytut Nauk Pedagogicznych.

Zainteresowania i badania naukowe: uczestniczka Transdyscyplinarnych Sympozjów Badań Jakościowych. Efektem są liczne certyfikaty w zakresie m.in.: badań fokusowych, wywiadów biograficznych, metod autonarracyjnych, primingu i analizy teorii dyskursu. Opracowała i przeprowadziła dwa znaczące projekty badawcze, w których brali czynny udział studenci kierunków pedagogicznych i pracownicy Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Szczecińskiego oraz British Columbia – Vancouver (Canada). Pierwszy to 5-letni projekt o charakterze międzynarodowym „Oblicza parentyfikacji – uwarunkowania, skala zjawiska i konsekwencje odwrócenia ról w rodzinie”. Drugi projekt to „Shadowing jako metoda wspierająca rozpoznanie symptomów DCD u dzieci z grupy ryzyka”.

Wybrane publikacje: autorka ponad 20 publikacji, w tym: J. Żarczyńska-Hyla, J. Piechnik-Borusowska, *Dziecko w roli rodzica – pomyłone role rodzinne. O parentyfikacji w doniesieniach światowych i polskich*, „Wychowanie w Rodzinie” 2018; E. Sapia-Drewniak, J. Żarczyńska-Hyla, *Parentyfikacja w rodzinie w doświadczeniach młodych dorosłych*, „Edukacja Dorosłych” 2017; J. Żarczyńska-Hyla, B. Zdaniuk, J. Piechnik-Borusowska, B. Kromolicka, *Uwarunkowania parentyfikacji doświadczonej w dzieciństwie i okresie dorastania z perspektywy młodych dorosłych*, „Rocznik Andragogiczny” 2016, nr 23; E. Karcz-Taranowicz, J. Żarczyńska-Hyla, *Parentyfikacja – odwrócona rola rodzicielska: zarys problemu*, [w:] *Współczesne trendy edukacji*, red. E. Smak, K. Wereszczyńska, Opole 2015.

Osiągnięcia: wysoka jakość kształcenia. Publikacje w czasopismach o charakterze międzynarodowym, liczne cytowania. Udział w finale aplikacji o grant do Narodowego Centrum Nauki po utworzeniu konsorcjum z Uniwersytetem Szczecińskim. Od 2021 r. do chwili obecnej prowadzenie warsztatów dla pracowników placówek oświatowych i diagnostycznych na podstawie programu autorskiego (neuróżnorodność rozwojowego zaburzenia koordynacji DCD) oraz badania własne (ok. 400 nauczycieli). Korzyści finansowe wynikające ze świadczonych usług były i są podstawą realizacji kryterium parametryzacyjnego. Publikacje *on-line* wywiadów prasowych. Aktualnie adresatami nowych warsztatów są pracownicy diagnostyczno-terapeutyczni oraz metodycy kształcenia.

LITERATURA WYKORZYSTANA DO OPRACOWANIA PUBLIKACJI

- 10 lat Wydziału Historyczno-Pedagogicznego 1996–2006*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2006.
- 20 lat Wydziału Historyczno-Pedagogicznego Uniwersytetu Opolskiego*, red. I. Alechnowicz-Skrzypek, E. Nycz, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2016.
- 30 lat polskiej pedagogiki*, red. J. Brągiel, Z. Jasiński, E. Smak, S. Włoch, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2004.
- Archiwum Instytutu Nauk Pedagogicznych.
- Archiwum Instytutu Studiów Edukacyjnych.
- Archiwum Uniwersytetu Opolskiego – Statystyka i Rozliczanie Dydaktyki za lata 2003–2023.
- Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego. Dział Bazy Wiedzy i Analiz Bibliometrycznych.
- Droga do powołania Uniwersytetu Opolskiego i stan jego dojrzałości po 18 latach*, red. M. Nowakowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2012.
- Dwudziestolecie WSP w Opolu 1950–1970, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu. Księga pamiątkowa*, red. H. Borek, J. Jakubowski, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Opole–Wrocław 1970.
- „Indeks. Pismo Uniwersytetu Opolskiego” za lata 1997–2023.
- Kroniki Uniwersytetu Opolskiego. Muzeum Uniwersytetu Opolskiego.
- Kwieciński Z., Kwiatkowska H., Madalińska-Michalak J., *Polskie Towarzystwo Pedagogiczne – przeszłość i teraźniejszość*, [w:] *Towarzystwa naukowe w Polsce. Dziedzictwo, kultura, nauka, trwanie*, t. 1, red. Z. Kruszewski, Rada Towarzystw Naukowych przy Prezydium PAN, Warszawa 2013.
- Marek F. A., *Godność, dostojeństwo i posłannictwo uniwersytetu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2016.
- Matwiejczuk W., *Biblioteka Główna Uniwersytetu Opolskiego 2001–2011. Daty i fakty*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2011.

- Nicieja S. S., *Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu 1950–1990*, Instytut Śląski w Opolu, Opole 1990.
- Nowakowska M., *Droga do powołania Uniwersytetu Opolskiego i stan jego dojrzałości po 18 latach*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2012.
- Reiner B., *Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu w środowisku naukowym regionu*, „*Studia Śląskie*” 1975, t. XXVII.
- Tradycje i perspektywy edukacji*, red. Z. Jasiński, Opole 2003 (s. 153–216, Publikacje pracowników INP UO za lata 1995–2000).
- Wereszczyńska K., *Obecność i aktywność Opolskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego w latach 1981–2023*, notatka, Archiwum Oddziału Opolskiego PTP.
- Zarządzenie nr 50/Org/73 z dnia 14 maja 1973 r. Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (Dz. Urz. Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki nr 11 z 14 lipca 1973 r., poz. 108).

FOTOGRAFIE

**Instytut
Nauk
Pedagogicznych**

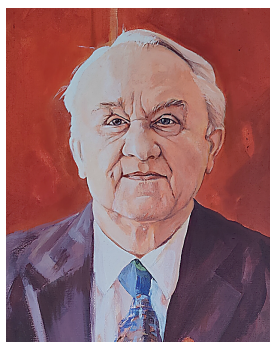

**inp.uni.opole.pl
45-052 Opole
ul. Oleska 48**

Lokalizacja opolskiej pedagogiki. Stary gmach Wyższej Szkoły Pedagogicznej, ul. Oleska 48 oraz ul. O. Czaplaka 2A

Prof. dr hab. Teodor Musiol,
dyrektor Instytutu Pedagogiki
(1973–1978)

Prof. zw. dr hab. Tadeusz Gospodarek,
dyrektor Instytutu Pedagogiki /
Instytutu Nauk Pedagogicznych
(1978–1995)

Prof. zw. dr hab. Władysław Puślecki,
dyrektor Instytutu
Pedagogiki Wczesnoszkolnej /
Instytutu Studiów Edukacyjnych
(1989–2003)

Dr hab., prof. UO Jadwiga Hanisz,
dyrektor Instytutu
Studiów Edukacyjnych
(2003–2009)

Prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński,
dyrektor Instytutu
Nauk Pedagogicznych
(1995–2016)

Dr hab., prof. UO Ewa Smak,
dyrektor Instytutu
Studiów Edukacyjnych
(2009–2018)

Prof. dr hab. Mirosława Nowak-
-Dziemianowicz, dyrektor
Instytutu Nauk Pedagogicznych
(2019–2020)

Dr hab., prof. UO Edward Nycz,
dyrektor Instytutu
Nauk Pedagogicznych
(2016–2019 oraz 2020–nadal)

Pracownicy obu instytutów na wręczeniu doktoratów *honoris causa* prof. Zbigniewowi Kwiecińskiemu i prof. Tadeuszowi Lewowickiemu. Kamień Śląski, 21.04.2004 r.

Jubileusz 50-lecia pracy prof. zw. dr. hab. Zenona Jasińskiego i 20-lecia sprawowania przezeń funkcji dyrektora Instytutu Nauk Pedagogicznych. Kamień Śląski, 02.06.2016 r.

Pracownicy Instytutu Nauk Pedagogicznych po połączeniu instytutów, 09.10.2018 r.

Pracownicy Instytutu Nauk Pedagogicznych po zebraniu, 25.09.2020 r.

Goście oraz pracownicy obu instytutów na jubileuszu urodzin i pracy zawodowej prof. zw. dr hab. Józefy Brągiel, 17.06.2013 r.

Zebranie pracowników Instytutu Nauk Pedagogicznych, 14.07.2016 r. Od lewej (górnny rząd): dr hab., prof. UO Danuta Kowalczyk, dr Katarzyna Jarosz, dr Andrzej Kącki, dr Karol Neisch, dr Ewelina Konieczna, dr Jolanta Żarczyńska-Hyla, dr Eryk Holona, (drugi rząd) dr hab. Edward Nycz, dr Jolanta Piechnik-Borusowska, dr Ewa Dubiel, dr hab., prof. UO Anna Weissbrot-Koziarska, dr Marzanna Pogorzelska, dr Mariusz Snopek, (kolejny rząd) dr hab., prof. UO Eugenia Karcz-Taranowicz, mgr Patrycja Kaszubska, dr Anna Glińska-Lachowicz, dr Joanna Janik-Komar, (dolny rząd) prof. dr hab. Józefa Brągiel, dr Beata Górnicka, prof. dr hab. Zenon Jasiński, prof. dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak, dr hab., prof. UO Bogdan Cimała

Pracownicy Instytutu Studiów Edukacyjnych przed nowo oddanym budynkiem Collegium Paedagogicum, 2002 r.

Zebranie pracowników Instytutu Studiów Edukacyjnych, 2007 r.

Zastępca dyrektora Instytutu Pedagogiki Wczesnoszkolnej / Instytutu Studiów Edukacyjnych dr Stanisława Włoch (lata 1992–2018)

Instytut Studiów Edukacyjnych – Zakład Pedagogiki Wczesnoszkolnej: kierownik dr hab., prof. UO Ryszard Gmoch wraz z pracownikami. Z przodu na krzesłach: prof. dr hab. Ryszard Gmoch, dr hab., prof. UO Gabriela Kapica. Stoją od lewej: dr Tatiana Kłosińska, dr Małgorzata Drost-Rudnicka, dr Renata Reclik, mgr Halina Nicieja, mgr Jolanta Paczkowska, dr Iwona Konopnicka, dr Zofia Remiszewska, 2014 r.

Instytut Studiów Edukacyjnych – Zakład Dydaktyki i Metodologii Badań Pedagogicznych: kierownik (w środku) dr hab., prof. UO Ewa Smak. Od lewej: dr Daniel Wiśniewski, dr Małgorzata Ganczarska, dr Andrzej Mamroł, dr Agnieszka Włoch, mgr Adam Konopnicki, dr Anna Malec, dr Tomasz Michalewski, mgr Grzegorz Kozdraś, dr Mariusz Garbiec, dr Katarzyna Wereszczyńska, prof. dr hab. Marek Wasielewski (zm. 2016 r.), 2014 r.

Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wychowania Artystycznego. Od lewej: dr Irena Koszyk, dr Jolanta Olkusz, dr Ewa Jędrzejowska, dr Edward Szkoda, dr Marian Biliński, mgr Marian Wojewoda, dr Elżbieta Trylnik, mgr Jan Nowara. Z przodu: mgr Emilia Mendiak, dr Stanisława Włoch – kierownik Zakładu, dr Bożena Bobeł, mgr Barbara Klimczyk, 2014 r.

Pracownicy Instytutu Nauk Pedagogicznych na konferencji w Kamieniu Śląskim. Od lewej: mgr Teresa Pasternak (długoletnia sekretarka Instytutu), dr Edward Nycz, dr hab., prof. UO Jadwiga Kosowska-Rataj, prof. dr hab. Józef Podgórecki, dr Jolanta Żarczyńska-Hyla, dr Jolanta Piechnik-Borusowska, dr hab., prof. UO Ludwik Kozołub, kwiecień 2003 r.

Katedra Pedagogiki Społecznej. Od lewej: dr Agnieszka Franczyk, dr hab., prof. UO Wiesław Sikorski, dr Beata Górnicka, prof. dr hab. Józefa Bągiel, dr Przemysław Kaniok, dr Alicja Kurcz, dr Eryk Holona, 2012 r.

Katedra Pedagogiki Społecznej. Wokół prof. zw. dr hab. Józefy Bągiel od lewej: mgr Patrycja Kaszubska, dr hab., prof. UO Irena Mudrecka, dr Agnieszka Franczyk, dr Przemysław Kaniok, dr Beata Górnicka, 2018 r.

Zakład Kulturowych Podstaw Edukacji. Od lewej: mgr Marek Wiendlocha, dr Edward Nycz, dr Andrzej Kącki, dr Krystyna Nowak-Wolna, dr hab., prof. UO Ludwik Kozolub, mgr Teresa Młyńczak, mgr Jan Feussette, 2014 r.

Pracownicy kierunku praca socjalna. Od lewej stoją: dr hab. Iwona Dąbrowska-Jabłońska, dr Joanna Janik-Komar, dr hab., prof. UO Anna Weissbrot-Koziarska, mgr Agnieszka Bąkowska, mgr Sławomir Kania; siedzą: dr Piotr Sikora, dr Ewelina Konieczna, 2023 r.

Wręczenie książki pamiątkowej *Wczesna edukacja dziecka...* dr Stanisławie Włoch przez Koleżeństwo. Stoją od lewej: mgr Adam Konopnicki, dr Renata Reclik, dr Zofia Remiszewska, dr Mariusz Garbiec, dr Małgorzata Drost-Rudnicka, dr Ewa Jędrzejowska, dr Iwona Konopnicka, dr Małgorzata Ganczarska, dr Agnieszka Włoch, dr Magdalena Gierczar-Borkowska, dr Marian Biliński, mgr Marian Wojewoda, dr hab., prof. UO Fabian Andruszkiewicz. Siedzą od lewej: dr hab., prof. UO Ewa Smak, mgr Emila Mendyk, dr Stanisława Włoch, dr Grzegorz Kozdraś, dr Katarzyna Wereszczyńska, dr Tatiana Kłosińska, 22.10.2021 r.

Dyrekcja Instytutu Nauk Pedagogicznych. Siedzą od lewej: dr hab., prof. UO Bogdan Cimała, prof. zw. dr hab. Zenon Jasiński, dr Edward Nycz. Stoją od lewej: dr hab., prof. UO Anna Weissbrot-Koziarska, prof. zw. dr hab. Józefa Brągiel, mgr Patrycja Kaszubska, mgr Agnieszka Rak, mgr Weronika Pańków, dr Alicja Kurcz, dr Beata Górnicka, 19.03.2015 r.

Delegacja z Uniwersytetu w Karlstad w Instytucie Studiów Edukacyjnych, 2017 r.

16. Seminarium Naukowe Opole–Poczdám. Opole, Kamień Śląski, Kędzierzyn-Koźle, 03–05.11.2022 r.

Studenci z Instytutu Studiów Edukacyjnych z opiekunką roku dr Agnieszką Włoch (pierwsza z prawej), 2010 r.

Warsztaty teatralne studentów pedagogiki animacji, 2014 r.

Rozstrzygnięcie konkursu „Człowiek – resocjalizacja – przemiana”, 2019 r.

Studenckie Koło Naukowe Pracowników Socjalnych podczas IX Ogólnopolskiego Tygodnia Pracy Socjalnej na Uniwersytecie Opolskim, 2023 r.

Występ studentów na konferencji w Kamieniu Śląskim, 2011 r.

Gala Młodego Naukowca, podsumowująca roczną działalność kół naukowych, zrzeszonych w Forum Studenckiego Ruchu Naukowego. Najlepszym kołem (pod względem aktywności naukowej, społecznej i środowiskowej) w kategorii nauk społecznych zostało Koło Naukowe Pedagogów, 2018 r.

Koło Naukowe Pedagogów po raz trzeci z rzędu zostaje najlepszym kołem naukowym Uniwersytetu Opolskiego w kategorii nauk społecznych, 2019 r.

Pedagocy w działaniu w trakcie XVI Opolskiego Festiwalu Nauki, 2018 r.

Warsztaty terapii zajęciowej organizowane przez Fundację Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym i Koło Naukowe Pedagogów, 2016 r.

Meeting piłkarski „Poznaj swoje możliwości” współorganizowany przez studentów Instytutu Nauk Pedagogicznych, 31.05.2019 r.

Dr Beata Górnicka (w środku) wraz ze studentami wyjeżdża w ramach projektu na Uniwersytet do Hradca Králové, Czechy, 2017 r.

Pracownicy i studenci Instytutu Nauk Pedagogicznych na warsztatach naukowo-dydaktycznych w Bańskiej Bystrzycy, 2018 r.

Inicjatorka Opolskich Kolokwium Epistemologicznych prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz (z lewej) wraz z prelegentką dr hab., prof. UZ Inettą Nowosad („Kultura szkoły w rozwoju szkoły. Implikacje badawcze”) podczas VII Opolskiego Kolokwium Epistemologicznego, 13.11.2019 r.

Opolskie Kolokwia Epistemologiczne charakteryzowały się wysoką frekwencją zarówno pracowników naukowo-dydaktycznych, jak i studentów

Gala Konkursu Polsko-Czeskiego organizowana przez Instytut Nauk Pedagogicznych, 2017 r.

Spotkanie konsultacyjne z zainteresowanymi środowiskami przy konstruowaniu programu studiów dla kierunku pedagogika specjalna, 2017 r.

Władze rektorskie, dziekańskie i dyrektorskie na absolutorium na kierunku socjologia oraz Intercultural Communication, 2022 r.

Mgr Marian Wojewoda – wieloletni redaktor Kroniki Uniwersytetu Opolskiego oraz mgr Barbara Grabińska – wieloletnia sekretarka w Instytucie Nauk Pedagogicznych (2002–2022)

Wizyta w Instytucie Nauk Pedagogicznych gości z Uniwersytetu Pablo d'Olavide z Sewilii. W poszukiwaniu wspólnych tematów badawczych, 04.07.2023 r.

